nick
hornby
cum să fii bun

Nick Hornby

Cum să fii bun

Traducere din engleză de RADU PARASCHIVESCU

Pentru Gill Hornby

Mă aflu într-o parcare din Leeds când îi spun soţului meu că nu mai vreau să fiu măritată cu el. David nici măcar nu e cu mine în parcare. E acasă, unde are grijă de copii, iar eu l-am sunat doar ca să-i aduc aminte că trebuie să-i scrie două rânduri învăţătoarei lui Molly.

Cât despre partea cealaltă, m-a luat gura pe dinainte. A fost o greşeală, evident. Deşi se pare că sunt, spre uriaşa mea surpriză, genul de persoană care-i spune soţului că nu mai vrea să fie măritată cu el, nu credeam că pot să fac chestia asta într-o parcare, la telefonul mobil.

E limpede că am nevoie de o nouă autoevaluare. Pot spune despre mine că sunt genul de om care, de exemplu, nu uită numele celorlalţi, fiindcă mi le-am amintit de mii de ori şi le-am uitat doar o dată sau de două ori. Dar pentru majoritatea discuţiile despre desfacerea unei căsnicii au loc cel mult o dată. Dacă preferi să ai o asemenea discuţie la telefonul mobil, într-o parcare din Leeds, atunci nu prea mai poţi să spui că e ceva nereprezentativ, la fel cum nici Lee Harvey Oswald n-ar fi putut să declare că nu-i stătea în fire să împuşte preşedinţi. Câteodată trebuie să fim judecaţi în funcţie de gesturile singulare.

Mai târziu, în camera de hotel, din cauză că nu pot să dorm - iar asta e un fel de consolare, fiindcă deşi m-am transformat în femeia care pune punct căsniciei în parcare, cel puţin am bunul-simţ să mă foiesc şi să nu-mi găsesc locul după aceea -, refac în gând conversaţia pe care am avut-o, intrând în detalii cât mai mult cu putinţă şi încercând să văd cum am ajuns de aici (programarea la dentist a lui Molly) acolo (un divorţ iminent) în trei minute. Sau, mă rog, zece. Iar asta se transformă într-o cercetare melancolică a felului cum am ajuns de acolo (o întâlnire întâmplătoare la un bal al colegiului în 1976) aici (un divorţ iminent) în douăzeci şi patru de ani.

Drept să vă spun, partea a doua a acestei meditaţii durează atât fiindcă douăzeci şi patru de ani înseamnă foarte mult, şi există tot felul de crâmpeie disparate care îţi umblă prin minte, mici amănunte narative care nu prea au legătură cu subiectul. Dacă gândurile mele despre căsnicie s-ar ecraniza, criticii ar spune că e vorba doar de umplutură, fără strop de intrigă, şi că totul se poate rezuma după cum urmează: doi oameni se cunosc, se îndrăgostesc, au copii, încep să se certe, ajung graşi şi morocănoşi (el), respectiv disperaţi şi morocănoşi (ea) şi se despart. N-aş putea să contrazic în nici un fel sinopsisul.

Nu avem nimic deosebit.

Totuşi, convorbirea telefonică... Îmi scapă ceva. Mai precis, momentul în care ceea ce era o discuţie relativ armonioasă şi perfect banală despre mici chestiuni domestice s-a transformat într-un episod cataclismic, de sfârşit de lume. Îmi aduc aminte începutul, aproape cuvânt cu cuvânt:

Eu: — Salut.

El: — Bună. Ce faci?

Eu: — Bine. Copiii sunt cuminţi?

El: — Da. Molly e aici şi se uită la televizor, iar Tom s-a dus până la Jamie.

Eu: — Te-am sunat să-ţi spun că trebuie să scrii două rânduri ca s-o învoieşti mâine pe Molly. Are oră la dentist.

Vedeţi? Parcă vă aud: Nu se poate să fi început din aşa ceva. Dar v-aţi înşela, fiindcă exact aşa a început. Sunt aproape sigură că prima poticneală s-a produs aici, la una dintre replicile astea; din câte-mi aduc aminte, la celălalt capăt al firului a urmat o pauză, o tăcere de rău augur.

Pe urmă eu am zis ceva gen „Ce-i?”, iar el a spus „Nimic”. Am mai întrebat o dată „Ce-i?” şi mi-a răspuns la fel: „Nimic”, dar era clar că nu era nici nedumerit, nici amuzat de întrebarea mea, ci mai degrabă prost dispus, ceea ce însemna, nu-i aşa, că trebuia să insist. Prin urmare, am insistat.

— Haide.
— Nu.
— Haide.
— Nu. Ceea ce-ai spus.
— Ce-am spus?
— M-ai sunat doar ca să-mi aduci aminte de biletul pentru învăţătoarea lui Molly.
— Şi ce-i cu asta?
— Ar fi frumos dacă m-ai suna şi din alte motive. Ştiu eu, ca să mă auzi. Ca să vezi ce-ţi mai fac soţul şi copiii.
— Aoleu, David.
— Cum adică, „aoleu, David”?
Păi ăsta a fost primul lucru pe care l-am întrebat. „Ce fac copiii?”Da, mă rog. „Ce fac copiii”, dar nu... hm... „Tu cum o mai duci?”.
Când lucrurile merg bine, nu ai parte de asemenea conversaţii. Nu e greu să-ţi închipui că în alte tipuri de relaţii, mai bune, un apel telefonic început în felul ăsta nu putea şi nu avea cum să ducă la ideea divorţului. În relaţiile mai bune treceai lejer peste partea cu dentistul şi ajungeai la alte subiecte - cum a fost la serviciu, ce facem diseară sau chiar, în căsătoriile spectaculos de funcţionale, ceva care a avut loc în lumea din afara propriului cămin, de pildă un acces de tuse în timpul emisiunii Today -, ceva obişnuit şi uşor de uitat, lucruri care alcătuiesc substanţa şi poate chiar reperele unei relaţii obişnuite, uşor de uitat. Cu toate acestea, David şi cu mine...
Situaţia asta nu ni se mai potriveşte. Discuţiile telefonice de genul celei pe care am purtat-o au loc doar după ce ţi-ai petrecut câţiva ani jignind şi fiind jignit, până când fiecare cuvânt pe care-l scoţi are un cod şi o încărcătură aparte; sunt discuţii complicate şi pline de subînţelesuri ca o piesă deprimantă, deşi strălucită. De fapt, pe când stăteam trează în camera de hotel şi încercam să pun lucrurile cap la cap, m-a frapat cât de inventivi am fost în elaborarea

codului. E nevoie de ani buni de ingeniozitate prost folosită ca s-ajungi aici.

— Îmi pare rău.

— Chiar îţi pasă cum o duc?

— Sinceră să fiu, David, n-am nevoie să te-ntreb. Aud foarte bine cum o duci. Eşti suficient de sănătos ca să ai grijă de doi copii şi totodată să te iei de mine. Şi foarte, foarte mâhnit, din motive pe care în clipa asta zău că nu le înţeleg. Chit că sunt sigură c-o să mă luminezi.

— Ce te face să crezi că sunt mâhnit?

— Ha! Păi, eşti definiţia mâhnirii. În permanenţă.

— Ete, fâs.

— David, îţi câştigi pâinea de pe urma mâhnirii.

Chestia asta e parţial adevărată. Singurul venit stabil al lui David e asigurat de editorialele pe care le scrie pentru ziarul local. Acestea sunt ilustrate de o fotografie în care autorul se uită urât la aparatul de fotografiat, iar dedesubt scrie „Cel mai supărat om din Holloway”.

Ultimul pe care am reuşit să-l citesc a fost o diatribă împotriva bătrânilor care merg cu autobuzul. De ce nu au niciodată banii pregătiţi? De ce nu vor să se aşeze pe locurile care le sunt rezervate în partea din faţă a vehiculului? De ce insistă să se ridice cu zece minute înainte de sosirea în staţia unde vor să coboare, căzând apoi frecvent şi aterizând în poziţii îngrijorătoare şi nedemne?

Mă rog, cred că v-aţi făcut o idee.

— În caz că n-ai observat, printre altele fiindcă nici măcar n-ai chef să mă citeşti, futu-i...

— Unde-i Molly?

— Se uită la televizor în camera cealaltă. Futu-i, futu-i, futu-i. Căcat.

— Foarte matur.

— ... Poate că din cauză că nici măcar n-ai chef să mă citeşti, futu-i, editorialul meu e ironic.

Am râs ironic.

— Ei bine, te rog să-i ierţi pe locuitorii de pe Webster Road 32 dacă nu se prind de poante. Ne trezim cu cel mai supărat om din Holloway în fiecare dimineaţă.

— Unde vrei s-ajungi?

Poate că în filmul căsătoriei noastre, scris de un scenarist dornic să transforme discuţiile plicticoase şi superficiale în ceva mai plin de tâlc, cu ajutorul unor metode concise şi elegante, ăsta ar fi fost momentul, nu-i aşa? Ceva gen „Bună întrebare... Încotro ne îndreptăm?... Ce facem?... Asta, asta şi-astalaltă... Gata, am terminat-o cu tine.” Mă rog, mai trebuie lucrat niţel, dar până la urmă ar ieşi. Totuşi, cum David şi cu mine nu suntem Tom şi Nicole, ratăm orbeşte toate aceste mici momente metaforice.

— Nu ştiu unde vreau s-ajung. Tu te-ai supărat fiindcă nu te-am întrebat ce mai faci.

— Mda.

— Ce mai faci?

— Te-n mă-ta.

Am oftat cât mai aproape de receptor, pentru ca David să audă ce făceam; a trebuit să-mi îndepărtez mobilul de ureche şi să-l apropii de gură, ceea ce a ştirbit din spontaneitatea acelei secunde, dar ştiu din experienţă că am un mobil care nu face două parale când vine vorba de nuanţele nonverbale.

— Dumnezeule mare! Ce-a fost asta?

— A fost un oftat.

— Parc-ai fi sus pe vârful muntelui.

Am tăcut amândoi o vreme. El se afla într-o bucătărie din North London şi nu spunea nimic, eu mă găseam într-o parcare din Leeds şi nu scoteam o vorbă, şi dintr-o dată mi-am dat seama dureros de acut cât de bine cunoşteam tăcerea asta, forma, textura şi colţurile ei ascuţite, de care te puteai lovi cât ai zice peşte. (Şi bineînţeles că de fapt nu e nici urmă de tăcere. Îţi auzi zumzetul doldora de măscări al propriei furii, sângele care îţi zvâcneşte în urechi, iar de data asta şi zgomotul unui Fiat Uno care a băgat în

marşarier în locul de parcare de lângă tine.) Adevărul este că nu exista nici o legătură între întrebările domestice şi decizia de a divorţa. De asta nici n-am găsit-o. Cred că lucrul care s-a petrecut de fapt a fost că am trecut dintr-odată la atac.

— M-am săturat de asta, David.

— De ce, mă rog?

— De toate. De certurile astea care nu se termină. De tăceri. De atmosfera tâmpită. De toată… otrava asta.

— A. De asta.

Cuvinte spuse de parcă veninul ni s-ar fi scurs peste căsnicie prin găurile din acoperiş, iar el tocmai îşi propusese să-l repare.

— Asta e. Acum e prea târziu.

Am inspirat adânc, mai mult pentru mine decât pentru el, aşa că de data asta am ţinut telefonul aproape de ureche.

— Poate că nu e.

— Asta ce-nseamnă?

— Chiar vrei să trăieşti aşa până la sfârşitul vieţii?

— Nu, bineînţeles că nu. Sugerezi o alternativă?

— Păi, cred că da.

— Binevoieşti să-mi spui şi mie care ar fi aia?

— Ştii foarte bine.

— Sigur că ştiu. Dar vreau s-o aud mai întâi din gura ta.

Iar la faza asta deja nu mi-a mai păsat nici cât negru sub unghie.

— Vrei să divorţăm?

Vreau să se consemneze oficial că nu eu am spus-o.

— În regulă.

— Tu ai fost, nu eu.

— Eu, nu tu. Haida-de, David, eu încerc să vorbesc despre un lucru trist care are loc între doi oameni maturi, iar tu vrei să punctezi pe tabelă.

— Înseamnă că pot să le spun tuturor că mi-ai cerut să divorţăm. Din senin.

— Of, chiar crezi că e din senin? Asta e-n mintea ta, că n-a existat nici urmă de necaz, fiindcă am fost din cale-afară de fericiţi? În plus, asta te interesează? Să le spui tuturor? Aici ai vrut să ajungi?

— Imediat după ce terminăm, pun mâna pe telefon.

Vreau să-mi transmit versiunea înainte să vii tu cu a ta.

— Bine. Păi atunci rămân la telefon.

Iar după aceea, sătulă de mine însămi, de el şi de toţi cei care aveau de-a face cu noi, am procedat taman pe dos şi am închis. Aşa se explică faptul că am ajuns să mă foiesc în pat, într-o cameră de hotel din Leeds, încercând să refac paşii conversaţiei, înjurând uneori de supărare fiindcă nu puteam să adorm, aprinzând şi stingând ba lumina, ba televizorul şi în general făcându-i clipe grele iubitului meu. A, cred că ar trebui să apară şi el undeva în sinopsisul filmului. Cei doi s-au căsătorit, el s-a îngrăşat şi a devenit ursuz, iar ea a ajuns la disperare şi a devenit ursuză, după care şi-a găsit un iubit.

Uite ce-i, nu sunt un om rău. Sunt medic. Unul dintre motivele pentru care am vrut să ajung medic a fost convingerea că era un lucru bun, nu doar palpitant, bine plătit sau recunoscut de cei din jur. Îmi plăcea cum sună.

„Vreau să fiu medic.” „Mă pregătesc să devin medic.”

„Sunt medic generalist la un mic cabinet din North London.” Mi s-a părut că aveam în felul ăsta imaginea pe care mi-o doream - profesionistă, isteaţă, fără să mă dau mare, respectabilă, matură şi plină de solicitudine.

Credeţi că nouă, medicilor, nu ne pasă cum se prezintă lucrurile doar fiindcă suntem medici? Ne pasă, cum să nu. Oricum, sunt o persoană cumsecade, sunt medic, stau într-un pat de hotel cu un bărbat pe nume Stephen, pe care nu-l cunosc prea bine, şi tocmai i-am spus soţului meu că vreau să divorţez.

Deloc de mirare, Stephen e treaz.

— Eşti bine? mă întreabă el.

Nu pot să-l privesc. Cu câteva ore în urmă mâinile lui mi se plimbau pe tot corpul, aşa cum îmi şi dorisem de fapt, numai că în clipa asta nu-I mai vreau lângă mine în pat, în cameră, în Leeds.

— Niţeluş agitată.

Mă scol din pat şi încep să mă îmbrac.

— Mă duc să mă plimb.

E camera mea de hotel, aşa că iau cardul de intrare, dar chiar în secunda când îl vâr în poşetă îmi dau seama că n-o să mă mai întorc. Vreau să fiu acasă, să mă cert, să plâng şi să mă simt vinovată pentru felul cum o să ne batem joc de viaţa copiilor noştri. Camera e plătită de Ministerul Sănătăţii. Totuşi, Stephen o să trebuiască să achite ce-a luat din minibar.

Merg cu maşina câteva ore, după care opresc la un service pentru o ceaşcă de ceai şi o gogoaşă. Dacă toată povestea asta ar fi un film, s-ar întâmpla ceva în drum spre casă, ceva care să ilustreze şi să ilumineze semnificaţia călătoriei. Aş cunoaşte pe cineva, m-aş hotărî să mă schimb sau m-aş lăsa antrenată într-o potlogărie şi aş fi răpită de un delincvent, un narcodependent de nouăsprezece ani cu puţine clase de şcoală, care s-ar dovedi nu doar mai inteligent, ci şi mai grijuliu decât mine - un lucru ironic, dat fiind că eu sunt medicul, iar el infractorul. Băiatul ar învăţa ceva de la mine, chit că habar n-am ce anume, eu aş învăţa la rându-mi ceva de la el, iar pe urmă fiecare şi-ar continua singur drumul prin viaţă, schimbat pe cât de subtil, pe atât de profund de scurta perioadă petrecută împreună. Atâta doar că nu e vorba de un film, aşa că îmi mănânc gogoaşa, îmi beau ceaiul şi mă sui la loc în maşină. (De ce bat câmpii întruna cu filmele astea? În ultimii ani am fost la cinematograf doar de două ori şi de fiecare dată vedetele distribuţiei au fost nişte insecte animate. Cine ştie, poate că majoritatea filmelor pentru publicul larg care rulează în prezent sunt despre femei care merg cu maşina din Leeds în North London fără să li se întâmple nimic şi care se

opresc pe DN1 pentru un ceai şi o gogoaşă.) Drumul ăsta îmi ia trei ore, cu tot cu pauza de gogoşi. Mă întorc înainte de şase dimineaţa şi reintru într-o casă adormită, care - observ de-abia acum - începe să aibă ceva din mirosul acru al înfrângerii.

Nimeni nu se trezeşte până la opt fără un sfert, aşa că aţipesc pe canapea. Mă bucur că m-am întors acasă, în ciuda discuţiilor la telefonul mobil şi în ciuda iubiţilor; mă bucur că simt căldura copiilor mei uituci prelingându-se prin parchetul care scârţâie. Nu vreau să mă vâr în patul conjugal, nu în noaptea asta, în dimineaţa asta sau ce naiba o fi - şi nu din cauza lui Steve, ci fiindcă încă nu m-am hotărât dacă o să mă mai culc vreodată cu David. Ce rost ar avea? Dar în fond şi la urma urmei ce rost au toate, cu sau fără divorţ? Povestea asta e tare ciudată. Am avut nenumărate discuţii cu sau despre oameni care „dorm în camere separate”, de parcă salvarea unei căsătorii ar depinde doar de dormitul în acelaşi pat, dar indiferent cât de mult se înrăutăţesc lucrurile, pentru noi împărţirea aceluiaşi pat nu a fost niciodată o problemă. Oroarea e cauzată de ceea ce se întâmplă în restul vieţii. În ultima vreme au existat momente, de la începutul necazurilor noastre, când faptul că-l vedeam pe David treaz, activ, conştient, mergând şi vorbind mă făcea să-mi vărs maţele, atât de tare îl uram; şi totuşi, nopţile sunt altfel. Încă facem dragoste, mai mult din obişnuinţă şi fără tragere de inimă, dar nu mai e vorba de sex, ci de faptul că ne-am obişnuit să dormim împreună de douăzeci şi ceva de ani încoace şi ştim cum s-o facem.

M-am deprins cu conturul coatelor, fundului şi genunchilor lui şi nimeni nu se mai lipeşte aşa de mine; în nici un caz Stephen, care deşi e mai zvelt, mai înalt şi dispune de multe calităţi care în mod normal l-ar recomanda drept partener de culcuş oricărei femei, pare să aibă tot felul de părţi ale corpului în alte locuri decât în cele fireşti. Azi-noapte au existat momente când am început

să mă întreb necăjită dacă David e singura persoană din lume lângă care o să mă simt în largul meu în pat, dacă motivul pentru care căsnicia noastră şi poate nenumărate altele au supravieţuit până acum este un raport perfect între înălţime şi greutate, pe care nu l-a cercetat nimeni cum se cuvine, şi dacă o eventuală abatere fie şi cu un milimetru a oricăruia dintre parteneri ar pune sau nu capăt relaţiei. Şi nu e doar asta. Când David doarme, pot să-l transform în persoana pe care încă o iubesc: pot să-mi impun punctul de vedere despre ce ar trebui să fie David (şi despre cum era pe vremuri) în faţa siluetei lui adormite, astfel încât cele şapte ore pe care le petrec alături de acel David mă ajută să rezist a doua zi în compania celuilalt.

Prin urmare, moţăi pe canapea, după care Tom coboară în pijama, dă drumul la televizor, îşi toarnă nişte cereale într-o farfurie, se aşază într-un fotoliu şi se uită la desene animate. Nu se uită la mine şi nu scoate un cuvânt.

— Bună dimineaţa, spun eu veselă.

— Salut.

— Ce faci?

— Bine.

— Cum a fost ieri la şcoală?

Dar între timp a plecat; s-a tras cortina peste fereastra conversaţională de două minute pe care mi-o oferă fiul meu dimineaţa. Mă ridic de pe canapea şi pun ibricul pe foc. Molly e următoarea care se aşază, îmbrăcată deja cu hainele de şcoală. Mă priveşte ţintă.

— Parcă ziceai că pleci.

— M-am întors. Mi-a fost prea dor de voi.

— Nouă nu ne-a fost. Nu, Tom?

Nici un răspuns de la Tom. Se pare că astea sunt opţiunile pe care le am: o agresiune făţişă din partea fiică-mii şi indiferenţa tăcută a lui fiu-meu. La drept vorbind însă, nu fac decât să-mi plâng singură de milă, căci ei nu sunt nici agresivi, nici indiferenţi, sunt pur şi simplu copii şi

n-au ajuns să aibă o intuiţie de adulţi peste noapte nici măcar peste noaptea asta.

Ultimul, dar nu cel din urmă, apare David, în tricoul lui obişnuit şi în şort. Se duce să pună ibricul pe foc, are un scurt moment de derută când îşi dă seama că altcineva a făcut deja acest lucru şi abia după aceea aruncă un ochi urduros prin casă, ca să vadă dacă descoperă vreo explicaţie pentru activitatea neaşteptată a ibricului.

O găseşte tolănită pe canapea.

— Ce cauţi aici?

— Am venit să-ţi văd calităţile de părinte când nu sunt acasă. M-ai dat gata. Te-ai trezit ultimul, copiii îşi pregătesc singuri micul dejun, televizorul merge...

Sunt nedreaptă, normal, fiindcă aşa se întâmplă mereu, indiferent dacă sunt sau nu acasă, dar n-are sens să aştept să atace David. Sunt genul de om care crede cu fermitate în loviturile de întâmpinare.

— Aşa deci, spune el. Cursul de două zile s-a terminat cu o zi mai devreme. Ce s-a-ntâmplat, aţi bătut toţi apa-n piuă de două ori mai repede?

— N-am avut chef.

— Nu, îmi dau seama. Acum ai chef de ceva?

— Nu vrei să vorbim mai târziu? După ce pleacă ăştia mici la şcoală?

— A, da, sigur. Mai târziu.

David aproape că scuipă ultimul cuvânt, cu o amărăciune profundă, dar care de fapt te induce în eroare ca şi cum aş fi vestită pentru că le fac pe toate „mai târziu”, ca şi cum toate problemele pe care le avem ar fi cauzate de obsesia mea de a amâna lucrurile. Râd de el, ceea ce nu alungă deloc tensiunea.

— Ce e?

— Ce-a fost rău dac-am sugerat să vorbim mai târziu?

— Jalnic, spune el, dar fără să ofere cel mai mic indiciu legat de motivele unei asemenea aprecieri.

Sigur că e tentant să facem după capul lui şi să vorbim despre dorinţa mea de-a divorţa în faţa celor doi copii, dar unul dintre noi trebuie să aibă o concepţie de om în toată firea, fie şi temporar, aşa că mă mulţumesc să clatin din cap şi să-mi iau geanta. Vreau să mă duc sus şi să dorm.

— Să vă meargă bine, copii.

— David se holbează la mine.

— Unde te duci?

— Sunt frântă.

— Parcă ziceai că una dintre problemele noastre legate de diviziunea muncii e că nu poţi să-i duci niciodată pe copii la şcoală. Parcă ziceai că ţi se refuză un drept matern fundamental.

Trebuie să ajung la cabinet înainte de plecarea copiilor, aşa că sunt scutită de drumul cu ei până la şcoală.

Şi deşi sunt recunoscătoare pentru asta, gratitudinea nu m-â împiedicat să-mi jelesc soarta ori de câte ori ne-am ciondănit despre cine ce face şi ce nu. Iar David, inutil s-o spun, ştie că nu-mi doresc de-adevăratelea să-i duc pe copii la şcoală şi tocmai de aceea îi place atât de mult să-mi amintească de felul cum m-am plâns până atunci.

La fel ca mine, e extrem de bine pregătit în arta războiului conjugal, aşa că am un moment de obiectivitate în care îl admir pentru rapiditatea perfidiei. Bine jucat, David.

— Am stat mai mult trează azi-noapte.

— Nu contează. Le-ar face plăcere.

Jigodia.

M-am mai gândit şi altădată la divorţ, bineînţeles.

Cine nu s-a gândit? Îmi închipuiam cum e să divorţezi încă dinainte de-a mă căsători. În fantazările astea eram o mamă singură de toată isprava şi stăpână pe meserie, care avea relaţii excelente cu fostul soţ - participări comune la şedinţele cu părinţii, seri melancolice petrecute în faţa albumelor pline cu fotografii de demult, cam aşa ceva - şi o serie de aventuri cu boemi mai tineri sau mai bătrâiori (vezi

Kris Kristofferson în Alice nu mai locuieşte aici, filmul meu preferat pe când aveam şaptesprezece ani). Ţin minte că exact cu o noapte înainte să mă mărit cu David am avut o fantezie care ar fi trebuit să-mi dea de gândit, dar nu mi-a dat. Cred că mă deranja absenţa evenimentelor spectaculoase din propria biografie: am crescut într-o zonă cu multă verdeaţă (Richmond), părinţii aveau şi au în continuare o căsnicie fericită, am fost şefa clasei la şcoală, mi-am luat examenele, m-am dus la facultate, mi-am găsit un post bun, am cunoscut un bărbat cumsecade şi m-am logodit cu el. Singurul spaţiu în care îmi puteam exersa în voie sofisticatele variaţiuni metropolitane era perioada de după nuntă, care a devenit în acest fel ţinta asupra căreia mi-am concentrat energia mentală.

Am avut o fantezie chiar şi despre momentul despărţirii. David şi cu mine ne uităm prin broşurile unor agenţii de turism; el vrea să meargă la New York, eu visez la un safari în Africa, şi cum e a nu ştiu câta oară când ne distrăm exprimându-ne preferinţele, ne uităm unul la altul, râdem afectuos, ne îmbrăţişăm şi cădem de acord să ne despărţim. El se duce sus, îşi face bagajele şi se mută - eventual într-un apartament la doi paşi de mine.

În aceeaşi zi, dar mai târziu, luăm cina împreună cu noii noştri parteneri de viaţă, pe care am reuşit într-un fel să-i găsim în cursul după-amiezii, şi fiecare dintre noi se simte nemaipomenit şi-i tachinează de mama focului pe ceilalţi.

Însă acum îmi dau seama cât de... fantastică e această fantazare; am început deja să suspectez că serile melancolice în faţa albumelor cu fotografii de demult n-or să dea rezultate. Ba chiar e mult mai probabil ca fotografiile să fie rupte în două - iar cunoscându-l pe David, cred că au fost deja, noaptea trecută, după ce-am vorbit la telefon. În fond, e ceva de domeniul evidentei: dacă-l urăşti pe celălalt atât de mult încât nu mai suporţi să trăieşti în aceeaşi casă cu el, e puţin probabil să vrei să mergi cu el în vacanţă după aceea. Marea problemă a fantazării mele a

fost că a sărit de la fericita nuntă direct la fericita despărţire; ce-i drept însă, între nunţi şi despărţiri se întâmplă tot felul de lucruri neplăcute.

Mă urc în maşină, îi duc pe copii la şcoală şi mă întorc. David e deja la el în birou, cu uşa închisă. Astăzi nu e zi de editorial, aşa că ori scrie un material publicitar (pentru care primeşte o grămadă de bani), ori îşi continuă lucrul la romanul pentru care nu încasează nimic.

Petrece mai mult timp în folosul romanului decât în al broşurii publicitare, ceea ce e doar o sursă de tensiuni când lucrurile nu merg bine între noi; când ne înţelegem vreau să-l sprijin, să am grijă de el, să-l ajut să-şi fructifice potenţialul la maximum. Când nu, îmi vine să-i iau tâmpenia aia de roman, să-l rup în bucăţi şi să-l fac să-şi găsească un serviciu ca lumea. Am citit o parte din el mai demult şi m-a scos din papuci. Se cheamă Paznicii verzi şi e o satiră despre cultura sensibilităţii senzoriale din Anglia perioadei post-Diana. Ultima parte pe care am citit-o era despre felul în care angajaţii de la Paznicii verzi, o firmă care vinde cremă de banane pentru coate, loţiune Brie pentru picioare şi multe alte cosmetice amuzante prin însăşi inutilitatea lor, solicită în bloc consiliere de specialitate în momentul când le moare catârul pe care l-au adoptat. De acord, nu sunt în măsură s-o fac pe criticul literar, printre altele şi fiindcă nu mai citesc. O făceam pe vremea când eram o fiinţă omenească diferită, mai fericită şi mai angajată, dar acum adorm în fiecare seară ţinând în mână un exemplar din Mandolina căpitanului Corelli, din care tot n-am terminat primul capitol, după şase luni de încercări. (Întâmplător, nu e vina autorului, şi sunt convinsă că romanul e grozav, aşa cum mi-a spus prietena mea Becca în ziua când mi l-a împrumutat. De vină sunt doar pleoapele mele.) Însă chiar şi aşa, chit că nu mai ştiu cum arată literatura pasabilă, îmi dau seama că Paznicii verzi e o carte groaznică: spirituală cu forţa, lipsită de

amabilitate, plină de sine. La fel ca David, sau mai bine zis ca acel David cu care am de-a face de vreo câţiva ani.

A doua zi după ce am citit scena aia, am văzut o femeie care născuse un copil mort; fusese silită să treacă prin travaliu ştiind că va dă naştere unui corp neînsufleţit. Bineînţeles că am trimis-o la consiliere pentru situaţii limită, bineînţeles că m-am gândit la David şi la cartea lui mustind de batjocură şi bineînţeles că am găsit o plăcere amară în a-i spune, imediat după ce-am ajuns acasă, că motivul pentru care stăteam liniştiţi, ştiind că ipoteca avea să fie plătită lună de lună, era acela că reuşeam să câştig bani recomandând tocmai lucrurile pe care el le găsea demne de dispreţ. A fost încă o seară de pomină.

Când uşa de la biroul lui David e închisă înseamnă că nu poate fi deranjat, chiar dacă nevastă-sa vrea să-i spună că divorţează. (Sau cel puţin aşa presupun - nu c-am fi formulat nişte prevederi speciale pentru genul ăsta de situaţie.) Îmi mai fac un ceai, iau ziarul Guardian de pe masa din bucătărie şi mă vâr la loc în pat.

În ziar găsesc o singură poveste pe care să vreau cu adevărat s-o citesc: o femeie măritată are probleme fiindcă a făcut o partidă de sex oral cu un necunoscut în secţiunea exclusivistă a unui avion. Soţul femeii are la rândul lui probleme, dar cea care mă interesează e femeia. Oare tot aşa sunt şi eu? Nu, sau în orice caz nu când mă găsesc printre alţi oameni. Numai că în minte exact aşa sunt. Nu ştiu cum se face, dar mi-am pierdut definitiv controlul, iar lucrul ăsta mă sperie. Îl cunosc pe Stephen, normal că-l cunosc, dar după ce eşti măritată de douăzeci de ani cu acelaşi bărbat orice contact sexual cu altcineva pare absurd, desfrânat, întâmplător, aproape animalic. Să te întâlneşti cu un bărbat la un forum pe probleme de sănătate comunitară, să bei ceva cu el, să mai bei un pahar şi să-l săruţi, pentru ca până la urmă să aranjezi să te culci cu el undeva în Leeds după conferinţă... Pentru mine asta e echivalentul rămasului în sutien şi chiloţi în faţa

pasagerilor dintr-un avion şi al unui act sexual efectuat, după cum scrie în ziar, în compania unui străin desăvârşit. Adorm înconjurată de fragmente din Guardian şi am vise care sunt sexuale, dar câtuşi de puţin erotice, vise cu oameni care le fac tot felul de chestii altor oameni, ca într-o viziune a iadului aşa cum s-ar putea ea naşte în mintea unui artist.

Când mă trezesc, David e în bucătărie şi îşi face un sandviş.

— Bună, spune el şi arată spre fundul de lemn pe care se taie pâinea şi spre cuţit. Vrei şi tu?

Simplitatea domestică a ofertei are ceva care mă face să vreau să plâng. Divorţul înseamnă să nu-ţi mai facă, nimeni sandvişuri - în orice caz nu fostul soţ. (Oare chiar aşa o fi, sau sunt doar nişte aiureli siropoase? Oare e absolut imposibil să-mi închipui un moment din viitor în care David să se ofere să-mi pună o felie de brânză între două felii de pâine? Mă uit la David şi decid că da, e imposibil. Dacă David şi cu mine divorţăm, o să fie supărat pentru tot restul vieţii - nu fiindcă mă iubeşte, ci din cauză că ăsta e şi aşa se comportă. În general, e posibil să-ţi imaginezi o situaţie în care n-ar da cu maşina peste mine dac-aş traversa strada - să zicem că Molly e obosită, iar eu trebuie s-o duc în braţe -, dar este greu să te gândeşti la un context în care s-ar arăta dispus la un simplu gest de cumsecădenie.)

— Nu, mersi.

— Sigur?

— Sigur.

— Cum vrei.

Aşa mai vii de-acasă. O mică urmă de înciudare a apărut din senin, de parcă încercările lui sârguincioase de a face dragoste, nu război au fost întâmpinate cu o agresivitate permanentă.

— Vrei să stăm de vorbă?

El dă din umeri.

— Mda. Despre ce?

— Păi... despre ieri. Despre ce-am zis la telefon.
— Ce-ai zis la telefon?
— Am zis că vreau să divorţez.
— Zău? Ce chestie. Nu-i foarte prietenos, nu? Nu aşa vorbeşte o soţie cu bărbatul ei.
— Te rog, nu face asta.
— Ce vrei să fac?
— Vorbeşte cum trebuie.
— În regulă. Tu vrei să divorţezi, eu nu. Asta înseamnă că dacă nu poţi să dovedeşti că te-am neglijat, m-am comportat cu cruzime faţă de tine sau mai ştiu eu ce eventual că m-am trosnit cu altcineva -, trebuie să te cari, iar pe urmă, după cinci ani de stat în altă parte, eşti liberă să divorţezi. În locul tău, m-aş pune în mişcare.
Cinci ani înseamnă foarte mult. Nu-i bine să amâni.
Nu mă gândisem la asta, bineînţeles. Într-un fel, îmi băgasem în cap că era suficient să scot cuvintele astea pe gură, că simpla exprimare a unei asemenea dorinţe era o dovadă că nu aveam o căsnicie reuşită.
— Şi ce-ar fi dacă... ştii tu.
— Nu, nu ştiu.
Nu sunt pregătită pentru chestii din astea. Mi se pare că sunt nişte lucruri care pur şi simplu apar de la sine.
— Adulter.
— Tu? Statuia Cinstei şi-a Virtuţii? râde el. În primul rând c-ar trebui să găseşti pe cineva care să vrea să te-adultereze. Pe urmă trebuie să-ncetezi să fii Katie Carr, medic generalist, başca mamă a doi copii, şi să-l adulterezi şi tu pe individ. Dar nici măcar atunci n-ar fi mare scofală, fiindcă tot n-aş divorţa. Să te-aud.
Sunt sfâşiată între uşurare - m-am retras de pe marginea prăpastiei, a mărturisirii fără de întoarcere - şi revoltă. Chiar nu crede că am curajul să fac ce-am făcut deja azi-noapte! Mai mult, i se pare că oricum nu există nimeni care să vrea să mă bage-n aşternut! Uşurarea are câştig de

cauză, bineînţeles. Laşitatea mea e mai puternică decât insultele lui.

— Înseamnă că n-o să ţii cont de ce-am spus ieri.

— Mda. Cam aşa ceva. Ai bătut câmpii.

— Eşti fericit?

— Dumnezeule mare.

Există un anumit grup de oameni care răspund până şi la întrebările elementare şi pertinente printr-o blasfemie moderată şi nervoasă; David este unul dintre membrii marcanţi ai acestui grup.

— Ce legătură are asta cu toate celelalte?

— Am spus ce-am spus ieri fiindcă nu eram fericită.

Şi cred că nici tu nu eşti.

— Normal că nu sunt, dar-ar dracii. O-ntrebare tâmpită.

— De ce nu eşti?

— Din aceleaşi motive afurisite.

— Care-anume?

— În primul rând, tuta de nevastă-mea vrea să divorţeze.

— Scopul întrebării mele a fost să te ajut să înţelegi de ce vrea ruta de nevastă-ta să divorţeze.

— Cum adică, vrei să divorţezi fiindcă eu nu sunt fericit?

— Parţial.

— Ce generos din partea ta.

— Nu sunt generoasă. Dar nu pot să sufăr să trăiesc cu cineva care-i atât de nefericit.

— Nasol.

— Nu, nu-i nasol. Pot să fac ceva în legătură cu asta.

Nu pot să trăiesc cu cineva care e atât de nefericit. Mă faci să mă sui pe pereţi.

— Fă ce vrei, futu-i.

Şi-l văd că se întoarce, cu sandvişul în mână, la romanul lui satiric.

În total, suntem treisprezece oameni la chirurgie, cinci generalişti şi toţi angajaţii care asigură activitatea centrului - un administrator, câteva surori medicale şi fetele de la primiri, fie cu normă întreagă, fie cu jumătate de

normă. Mă înţeleg bine cam cu toată lumea, dar prietena mea de nădejde e Becca, unul dintre ceilalţi generalişti. Becca şi cu mine prânzim împreună când putem, o dată pe lună ieşim să bem ceva şi să mâncăm o pizza, iar ea ştie despre mine mai mult decât toţi ceilalţi colegi.

Suntem foarte diferite, Becca şi cu mine. Ea priveşte cu un fel de cinism vesel ceea ce facem la spital şi motivele pentru care o facem, fără să vadă vreo deosebire între medicină şi publicitate, de pildă, şi fiind de părere că mulţumirea de sine sub aspect moral e un caraghioslâc.

Totuşi, dacă nu vorbim despre serviciu, de obicei discutăm despre Becca. Mă rog, şi ea mă întreabă mereu de Tom, Molly şi David, iar eu de obicei pot să-i furnizez câte un exemplu de mojicie a lui David care o amuză, însă am impresia că despre viaţa ei sunt şi mai multe de spus. Becca vede şi face tot felul de lucruri, iar viaţa ei amoroasă e suficient de haotică pentru a produce povestiri doldora de întorsături cronofage. E cu cinci ani mai mică decât mine şi trăieşte singură de vreo câţiva ani, în urma despărţirii prelungite şi dureroase de iubitul ei de-atunci. În seara asta îşi face sânge rău din cauza unui individ pe care l-a văzut de vreo trei ori în ultima lună; crede că n-or să ajungă nicăieri împreună şi nu e sigură că sunt pe aceeaşi lungime de undă, cu toate că în pat lungimea e cât se poate de bună... De obicei, mă simt bătrână, dar interesată când o aud vorbind despre asemenea chestii - măgulită de faptul că Becca are încredere în mine, pradă unor emoţii prin ricoşeu faţă de toate despărţirile, regăsirile şi flirturile, ba chiar vag invidioasă pe singurătatea acută de care are parte la intervale regulate, când nu se petrece nimic. Toate acestea par să sugereze ritmurile vii ale vieţii, activitatea electrică în compartimentele inimii pe care eu una le-am închis cu mult timp în urmă. Numai că în seara asta sunt plictisită. Cui îi pasă? N-ai decât să te vezi sau să nu te vezi cu el, pentru mine e totuna. Şi la urma urmelor, care-i miza

aici? Pe când eu, pe de altă parte, o femeie măritată şi care are un amant...

— Şi dacă nu eşti sigură, de ce trebuie să iei o decizie? De ce nu tergiversezi o vreme?

Îmi aud plictiseala din voce, dar ea n-o observă. Totuşi, de obicei nu mă plictisesc când o văd pe Becca. Nu aşa stau lucrurile.

— Nu ştiu. Cum să-ţi spun, dacă sunt cu el, nu mai pot să fiu cu nimeni altcineva. Cu el fac lucruri importante, în loc de lucruri pur şi simplu. Mâine seară mergem la Screen on the Green să vedem un film chinezesc.

Şi totul e-n regulă dacă eşti sigură de celălalt. Asta faci, şi tu, nu? Dar dacă nu eşti sigură, atunci e pierdere de vreme. În fond, cu cine o să mă-ntâlnesc la Screen on the Green? Şi încă pe întuneric? într-un loc unde nu poţi să vorbeşti?

Dintr-o dată mă apucă un chef nebun să merg şi să văd un film chinezesc la Screen on the Green - de fapt, cu cât ar fi mai chinezesc, cu atât mi-ar plăcea mai mult.

Asta e o altă despărţitură a inimii mele care nu indică nici o activitate electrică - despărţitură care obişnuia să se trezească la viaţă când vedeam un film care mă impresiona, citeam o carte care mă inspira sau ascultam o muzică după care îmi doream să mă apuce plânsul. Am închis eu însămi despărţitură asta, pentru motivele obişnuite.

Iar acum se pare că am încheiat un pact cu un diavol filistin: dacă n-o să încerc să redeschid despărţitură, o să am parte doar de energia şi optimismul necesare ca să închei o zi de muncă fără să-mi vină să mă spânzur.

— Iartă-mă. Cred că ţi se pare că vorbesc în dodii. Mi se pare până şi mie. Dacă aş fi ştiut că sunt genul de femeie care o să ajungă să stea cu prietene măritate şi să-şi plângă de milă fiindcă e singură, mi-aş fi tras un glonţ în cap. Pe cuvânt. O să mă opresc. Chiar acum. N-o să mai aduc vorba de asta.

Inspiră adânc, parodiind un gest tradiţional, şi continuă înainte să expire.
— Dar individul ar putea fi OK, nu? Şi la urma urmei cum să-mi dau seama? Aici e buba. Sunt atât de grăbită, că nici măcar n-am timp să mă hotărăsc dacă sunt drăguţi sau nu. E ca şi cum ai merge la cumpărături în ajunul Crăciunului.
— Am o aventură.
Becca zâmbeşte ca lovită cu leuca şi, după o scurtă pauză, vorbeşte mai departe.
— Îngrămădeşti totul în coş. Iar după Crăciun te trezeşti că...
Nu termină fraza, probabil fiindcă a început să-şi dea seama că analogia ei nu duce nicăieri şi că ieşitul cu un bărbat nu seamănă deloc cu cumpărăturile şi coşurile de Crăciun.
— Ai auzit ce-am spus?
Zâmbeşte din nou.
— Nu. Nu prea.
Am devenit o fantomă, din categoria fantomelor neameninţătoare şi comic de impotente pe care le găseşti în cărţile pentru copii şi în programele TV de pe timpuri.
Oricât aş zbiera de mult, Becca n-o să mă audă niciodată.
— Frate-tău trăieşte singur, nu?
— Frate-meu e un depresiv semisalariat.
— Asta e cumva o chestie genetică? Sau doar o întâmplare? Fiindcă dacă-i genetic... există unele riscuri. Nu imediat, ce-i drept. În fond, n-ai atâţia copii deprimaţi, nu? E un fenomen de maturitate. Iar eu sunt deja atât de bătrână, încât n-o să mai apuc ziua când ei or să ajungă adulţi deprimaţi. Aşa că poate merită să ne gândim mai bine. Se bagă el, mă bag şi eu.
— O să-i spun. Cred că într-adevăr i-ar plăcea să aibă copii.
— Bravo. Grozav.
— Ştii care-i lucrul pe care nu l-ai auzit?
— Nu.

— Când te-am întrebat „Ai auzit ce ţi-am zis?”, iar tu mi-ai spus „nu”.

— Nu.

— Aha.

— E de vârsta mea, aşa e? Mai mult sau mai puţin.

Ne apucăm să vorbim despre fratele meu, despre depresia şi despre lipsa lui de ambiţie, până când pe Becca n-o mai tentează deloc ideea de-a avea copii cu el.

Timp de două-trei săptămâni nu se întâmplă nimic. Nu mai purtăm nici o discuţie, indiferent de subiect; respectăm agenda socială pe care am pus-o deja la punct, ceea ce înseamnă mese în weekend cu alte cupluri cu copii, cupluri care au cam acelaşi plafon de venituri şi acelaşi oficiu poştal ca noi. Stephen îmi lasă trei mesaje pe telefonul mobil, iar eu nu-i răspund la nici unul. Nimeni nu observă că n-am mai ajuns la a doua zi a atelierului pe probleme de sănătate familială din Leeds. M-am întors în patul conjugal, iar David şi cu mine am făcut sex pur şi simplu fiindcă eram acolo, unul lângă altul.

(Diferenţa dintre sexul cu David şi sexul cu Stephen e aceeaşi ca diferenţa dintre ştiinţă şi artă. Cu Stephen totul înseamnă empatie, imaginaţie, explorare şi şocul ineditului, iar rezultatul este… nesigur, dacă mă-nţelegeţi.

Sunt absorbită de ceea ce se întâmplă, dar nu sunt foarte sigură despre ce e vorba. David, pe de altă parte, apasă pe butonul ăsta, pe urmă pe celălalt şi gata! Lucrurile se pun în mişcare. E ca şi cum ai acţiona un lift - la fel de romantic, dar şi la fel de util.)

Noi, cei care împărţim acelaşi plafon de venituri şi acelaşi oficiu poştal, avem mare încredere în puterea cuvintelor: citim, stăm de vorbă, scriem, avem terapeuţi, consilieri şi chiar preoţi cărora le place să ne asculte pe toţi şi să ne spună ce să facem. Aşa că am un fel de şoc când îmi dau seama că e posibil ca propriile cuvinte - cuvinte mari, cum credeam cândva, cuvinte capabile să-mi schimbe viaţa - să fi fost nişte simple baloane de săpun: David le-a făcut vânt

cât colo, iar ele au pocnit, fără să rămână o cât de mică dovadă că au existat vreodată.

Şi-acum? Ce se întâmplă când ne trădează cuvintele?

Dacă aş duce un alt fel de viaţă într-un alt fel de lume, o lume unde acţiunea să conteze mai mult decât cuvintele şi sentimentele, aş face ceva, m-aş duce undeva, ba chiar aş lovi pe cineva. Însă David ştie că nu trăiesc în lumea aceea şi mi-a descoperit cacealmaua; pur şi simplu nu respectă regulile. Odată l-am dus pe Tom la un parc de distracţii, la un stand unde te puteai juca de-a soldaţii; trebuia să-ţi pui un soi de rucsac cu senzori, care scotea un sunet când erai lovit, iar asta însemna că muriseşi. Sigur, puteai să nu ţii cont de sunet şi să continui, dacă voiai să fii anarhic şi să strici jocul, fiindcă la urma urmelor un beep era doar un beep. Se vede treaba că exact, asta am făcut şi eu când am spus că vreau să divorţez.

Am scos un beep pe care David nu l-a băgat în seamă.

Impresia pe care-o am e următoarea: pătrunzi într-o cameră, uşa ţi se încuie în spate şi pierzi câteva clipe intrând în panică şi căutând din priviri o cheie, o fereastră sau mai ştiu eu ce, pentru ca după ce-ţi dai seama că n-ai scăpare să încerci să te adaptezi cât mai bine situaţiei.

Probezi scaunul şi constaţi că nu e deloc inconfortabil, după care descoperi un televizor, câteva cărţi şi un frigider plin cu mâncare. Păi şi-atunci cât de rău poate să fie?

Faptul că am zis că vreau să divorţez a fost momentul de panică, dar la puţin timp după aceea am început să mă uit în jur şi să văd cu ce m-am ales. Şi uite că m-am ales cu doi copii reuşiţi, o casă frumoasă, un serviciu bun şi un soţ care nu mă bate şi care ştie pe ce butoane ale liftului să apese... ei bine, cred că mă descurc. Cred că pot să trăiesc în felul ăsta.

Într-o seară de sâmbătă, David şi cu mine ieşim să luăm masa cu Giles şi Christine, doi prieteni pe care-i ştim din facultate, noi doi ne purtăm frumos unul cu celălalt şi restaurantul e bun, o locantă italienească din Chalk Farm,

cu grisine, vinul adus în coş şi o carne de viţel excelentă (iar dacă pornim de la premisa că medicii nu pot fi Oameni Răi, în afara monştrilor care le injectează seruri mortale copiilor mici şi pensionarilor, înseamnă că o dată la nu ştiu câte săptămâni am şi eu dreptul la o bucăţică de carne de viţel); iar la jumătatea mesei, în timp ce David tocmai îşi face unul dintre numere pe tema celui mai supărat om din Holloway (dacă vă interesează, un delir verbal despre procesul de luare a deciziilor la Madame Tussaud's), observ că Giles şi Christine sunt pe punctul să se înece de râs. Mai mult, nici măcar nu râd de David, ci împreună cu el. Şi deşi sunt sătulă până peste cap de diatribele lui David, de furia lui aparent inepuizabilă şi atotdevoratoare, înţeleg dintr-odată că are puterea să-i distreze pe oameni, aşa că mă simt la rândul meu bine dispusă, ba aproape că ajung să-l privesc cu căldură, iar când ajungem acasă trecem dincolo de pragul simplei apăsări pe câteva butoane.

A doua zi dimineaţa îi ducem pe Molly şi Tom la Archway Baths, iar Molly e dată peste cap de unul dintre valurile artificiale produse de un dispozitiv şi dispare la aproape jumătate de metru sub apă, moment în care toţi patru, inclusiv David, începem să ne hlizim, şi abia după ce ne potolim îmi dau seama că am devenit o persoană îngrozitor de nemulţumită. Nu sunt sentimentală; sunt conştientă că acest instantaneu al fericirii familiale exact asta a fost, un instantaneu şi nimic mai mult, şi că o înregistrare video netrecută pe la montaj ar fi surprins îmbufnarea lui Tom înainte să ajungem la piscină (nu suportă să înoate cu noi, ar fi vrut să se ducă la Jamie), precum şi o nouă ieşire a lui David după aceea (nu-i las pe copii să cumpere chipsuri de la automate fiindcă mergem direct acasă pentru prânz, motiv pentru care David se vede silit să-mi spună că sunt întruchiparea vie a Statului-Dădacă.) Problema nu e că viaţa mea este o lungă vară de aur pe care nu pot s-o apreciez fiindcă sunt prea absorbită de propria persoană (deşi s-ar putea să fie, iar eu să n-o apreciez tocmai din

cauză că mă interesează prea mult propria persoană), ci că momentele de fericire sunt posibile, şi dacă există posibilitatea asta, atunci nu am dreptul să cer altceva pentru mine, ştiind la ce haos s-ar ajunge dacă aş face-o.

În seara aceea mă cert îngrozitor cu David, a doua zi Stephen îşi face apariţia la mine la serviciu şi dintr-odată uite că am luat paharul pe jumătate plin şi l-am vărsat pe mine.

Despre cearta aceea zău că nu merită să discutăm; e o simplă ceartă între doi oameni care de fapt nu se plac suficient ca să nu se ia la harţă. Totul începe cu ceva legat de o pungă de plastic găurită (n-am ştiut că avea o gaură şi i-am spus lui David s-o folosească la... of, lăsaţi-o baltă); la sfârşit mă trezesc că-i spun lui David că este un ticălos nepriceput şi al dracului, la care el îmi spune că nici măcar nu mai poate să-mi audă vocea fără să-i vină să verse. Figura cu Stephen e mult mai serioasă.

Luni dimineaţa sunt de gardă la chirurgie şi tocmai am terminat de examinat un pacient care s-a autoconvins dintr-odată că are cancer rectal. (Nici vorbă. Are un furuncul - bănuiesc că e rezultatul unei abordări alternative a noţiunii de igienă personală, deşi o să vă scutesc de alte detalii.) Mă duc la primiri ca să iau fişa medicală a pacientului următor şi-l văd pe Stephen în sala de aşteptare, cu braţul fixat într-o eşarfă pe care e clar că şi-a făcut-o singur.

Eva, fata noastră de la primiri, se apleacă peste tejghea şi se pune pe şoptit.

— Tipul cu eşarfa. Spune că abia s-a mutat în zonă, n-are buletin, nici fişă medicală şi vrea doar să vă vadă.

Cică v-a recomandat cineva. Să-l trimit la plimbare?

— Nu, e-n regulă. Mă ocup imediat de el. Cum îl cheamă?

— Ăăă... face Eva şi se uită la agenda deschisă sub ochi. Stephen Garner.

E numele lui adevărat, deşi nu aveam de unde să ştiu că o să-l folosească. Mă uit la el.

— Stephen Garner?

Sare de pe scaun.

— Eu sunt.

— Vreţi să veniţi cu mine?

În timp ce pornesc pe coridor, îmi dau seama că mai mulţi oameni din sala de aşteptare se năpustesc asupra Eyei ca să se plângă de felul cum a fentat domnul Garner coada. Mă simt vinovată şi vreau să nu-i mai aud, dar drumul până la chirurgie e anevoios, fiindcă Stephen, care e clar că se distrează de minune, a început să şi şchiopăteze, îl poftesc înăuntru, iar el se aşează, arborând un zâmbet larg.

— Ce te-a apucat? îl întreb.

— Altfel cum puteam să te văd?

— Păi tocmai asta era ideea pe care am încercat să ţi-o pasez nerăspunzându-ţi la telefon. Nu vreau să te mai văd. Ajunge. Am făcut o greşeală.

Vocea e într-adevăr a mea, detaşată şi vag ţâfnoasă, dar de simţit simt cu totul altceva. Sunt speriată, stârnită şi mult mai tânără decât arată vârsta, iar această tânără în curs de apariţie se trezeşte întrebându-se dacă Eva a observat cât de atrăgător este domnul Garner. („L-ai văzut pe tipul cu eşarfa? Uau”, aş vrea s-o aud că spune cândva în timpul zilei. Unde mai pui că până şi mie îmi vine greu să nu spun ceva care să sugereze mulţumire de sine.)

— Putem să mergem la o cafea şi să stăm de vorbă?

Stephen e ofiţer de presă al unui grup de presiune care se ocupă de refugiaţii politic. Îşi face griji pentru drepturile azilanţilor, Kosovo şi Timorul de Est, mergând uneori, după cum singur recunoaşte, până la a nu dormi noaptea. La fel ca mine, e un om bun. Dar să apari la uşa unui cabinet medical şi să te dai lovit doar ca s-o hărţuieşti pe una dintre doctoriţe... Asta nu e Bine. Echiar Rău. Sunt derutată.

— Mă aşteaptă o mulţime de pacienţi. Spre deosebire de tine, absolut toţi, fără excepţie, au o problemă de sănătate. Şi nu pot să ies la cafele ori de câte ori mi se năzare.

— Îţi place eşarfa mea?

— Te rog să pleci.

— După ce-mi spui exact când ne putem vedea. De ce-ai plecat de la hotel în toiul nopţii?

— M-am simţit aiurea.

— De ce?

— Probabil din cauză că m-am culcat cu tine, deşi aveam un soţ şi doi copii acasă.

— A, de-aia.

— Da, de-aia.

— Nu plec până nu-mi spui precis când ne vedem.

Motivul pentru care nu pun să fie dat afară e că toată povestea asta mi se pare ciudat de palpitantă. Cu câteva săptămâni în urmă, înainte să-l cunosc pe Stephen, nu, eram deloc genul de persoană care-i face pe bărbaţi să simuleze accidentări grave doar ca să aibă parte de câteva secunde preţioase în compania mea. Sigur, sunt cât se poate de prezentabilă şi ştiu că, dacă-mi pun mintea, pot să-mi determin soţul să scoată exclamaţii admirative contrar propriei voinţe, dar până acum nu mi-am făcut iluzii că aş putea să-i înnebunesc de dorinţă pe reprezentanţii sexului opus. Eram mama lui Molly, soţia lui David şi un medic generalist ca atâţia alţii. Sunt monogamă de două decenii. Iar asta nu înseamnă c-am devenit asexuală, căci am făcut sex, dar numai cu David, astfel încât atracţia şi toate celelalte par să nu-şi mai aibă rostul:facem sex unul cu celălalt doar fiindcă am convenit să nu facem sex cu altcineva, nu fiindcă ne e imposibil să ne ţinem mâinile pe-acasă.

Iar acum, în timp ce Stephen stă în faţa mea şi mă imploră, simt un dram de orgoliu croindu-şi drum în mine.

Orgoliu! Mă zăresc fugar în oglinda din cabinet şi preţ de o clipă - o secundă, nu mai mult - îmi dau seama ce anume l-ar face pe un bărbat să meargă până la a-şi imobiliza singur braţul într-o eşarfă. În fond, nu sunt monstruos de vanitoasă: nu spun că îmi dau seama ce anume l-ar face pe un bărbat să vrea să se arunce de pe o stâncă, să se înfometeze până la moarte sau să stea acasă ascultând

muzică tristă şi dând pe gât o sticlă de whisky. Probabil că eşarfa i-a luat în orice caz douăzeci de minute, asta presupunând o oarecare doză de incompetenţă; dacă adăugăm drumul cu maşina din Kentish Town, vorbim de patruzeci şi cinci de minute de disconfort, cheltuieli foarte mici şi nici urmă de durere. Nu sună deloc a Atracţie fatală, aşa-i? Nu, dispun de un simţ destul de ascuţit al proporţiilor în legătură cu povestea asta, şi chiar dacă ar fi absurd să presupun că merit mult mai mult decât o eşarfă de ochii lumii, am dintr-odată sentimentul că măcar eşarfa o merit cu prisosinţă, iar sentimentul ăsta e cu totul inedit şi nu pică rău deloc. Dacă aş fi singură, sau dacă m-aş fi lansat recent într-o serie lungă de relaţii, aş crede că atitudinea lui Stephen a fost patetică, ameninţătoare sau măcar iritantă; numai că nu sunt singură, sunt o femeie măritată, iar consecinţa paradoxală a acestui episod e că-i spun lui Stephen că o să ne vedem la un pahar după ce ies de la serviciu.

— Serios?

Pare uluit, ca şi cum ar şti că a sărit calul şi că nici o femeie cu mintea întreagă nu ar accepta o întâlnire în asemenea condiţii; preţ de o clipă, recent descoperita mea încredere sexuală se clatină.

— Serios. Sună-mă pe mobil mai târziu. Dar acum pleacă, te rog, şi lasă-mă să mă ocup de cei care au într-adevăr necazuri.

— Să-mi scot eşarfa? Ca să pară că m-ai vindecat?

— Nu fi prost. Dar poate că n-ar fi rău să renunţi la şchiopătat.

— A fost prea mult?

— Prea.

— Aha. Ne vedem mai încolo.

Şi iese vesel din cabinet.

Cu o sincronizare de coregraf, Becca intră după câteva secunde - probabil că a trecut pe lângă Stephen în drum spre mine.

— Trebuie să vorbesc cu tine, îmi spune ea. Îţi sunt datoare nişte scuze.
— Pentru ce?
— Ţi se-ntâmplă vreodată să te bagi în pat, să nu poţi s-adormi şi să transcrii discuţiile recente pe care le-ai avut?, în aşa fel încât să arate ca o piesă de teatru?
— Nu.
Ţin foarte mult la Becca, dar am început să mă întreb dacă nu cumva a luat-o pe mirişte.
— Ar trebui să-ncerci. E foarte interesant. Eu păstrez discuţiile astea. Uneori chiar le analizez.
— Ar trebui s-o chemi la tine pe persoana cu care ai stat de vorbă şi s-o pui să-şi citească rolul cu voce tare.
Se uită la mine şi face o mutră lungă, de parcă eu aş fi cu mintea pe moaţe.
— Ce rost ar avea? Mă rog, să trecem. Ţii minte când am fost ultima dată la pizza?
— Da.
— Atunci tocmai… în fine… transcriam conversaţia.
Şi mi-am amintit toate chestiile alea despre frate-tău. Dar - nu râde, te rog - ai pomenit cumva despre o aventură?
— Şşşt! Taci! îi spun şi închid uşa în urma ei.
— Dumnezeule! Chiar ai spus-o, nu?
— Da.
— Iar eu nu te-am băgat în seamă.
— Da.
— Katie, îmi pare teribil de rău. Mă întreb cum naiba de n-am fost atentă.
Îmi iau o mutră care să-i dea de înţeles că nu pot s-o ajut.
— Te simţi bine?
— Da. Relativ.
— Ce se-ntâmplă?
E interesant să-i studiezi schimbările de ton. Iar în glasul ei există o mulţime de tonuri. Printre ele se numără cel de bârfă ca-ntre fete, gen Doamne-sfinte-ce-chestie-vreau-să-mi-spui-absolut-tot, numai că-i ştie pe David, Tom şi Molly,

aşa că în vocea ei există de asemenea precauţie, preocupare şi probabil că şi dezaprobare.

— E ceva serios?

— Nu vreau să vorbesc despre asta, Becca.

— Ai mai făcut-o.

— Aşa e, am mai făcut-o. Dar acum nu ştiu ce-aş mai putea să spun.

— De ce o faci?

— Habar n-am.

— Te-ai îndrăgostit de el?

— Nu.

— Şi-atunci ce e?

— Nu ştiu.

De fapt însă ştiu, sau cel puţin aşa cred. Atâta doar că Becca n-ar înţelege. Iar dacă totuşi ar face-o, ar începe să-mi plângă de milă mai mult decât aş fi în stare să suport. Aş putea să-i povestesc despre fiorul ultimelor două săptămâni şi despre faptul că am făcut dragoste ca într-un vis, ca într-o altă lume. Dar n-aş avea cum să-i spun că interesul lui Stephen pentru mine şi atracţia pe care-o simte par să fie singurul viitor pe care-l am la ora asta.

Ar fi prea jalnic. Şi nici ei nu i-ar plăcea.

Sunt agitată când mă revăd cu Stephen după program, fiindcă am sentimentul că intru în Faza a Doua a nu ştiu exact ce anume, iar Faza a Doua mi se pare, cel puţin teoretic, mai serioasă decât Faza Unu. Ştiu, fireşte, că Faza Unu presupunea la rându-i tot felul de lucruri serioase - infidelitate şi înşelăciune, ca să numesc doar două -, dar a luat sfârşit, fără să am vreo problemă. Am crezut că episodul Stephen era ceva de care puteam să scap aşa cum scuturi firimiturile de pe masă, fără să laşi urme. Dar dacă ar fi fost într-adevăr o firimitură pe care aş fi reuşit s-o scutur, n-ar mai fi apărut de dimineaţă la mine-n cabinet, cu braţul prins într-o eşarfă ca să păcălească lumea. Începe să nu mai semene cu o firimitură, ci mai degrabă cu o pată de vin roşu sau de grăsime, ca o urmă neplăcută şi foarte

vizibilă de sos indian din mâncarea pe care o iei la pachet. Adevărul este că sunt agitată, şi sunt agitată fiindcă nu mă întâlnesc cu Stephen ca să-i spun că nu vreau să-l mai văd niciodată.

Nu vreau să mă ia de la serviciu fiindcă lumea e băgăreaţă din fire, aşa că aranjăm să ne întâlnim pe o străduţă liniştită după colţ; ca să nu ne ratăm, alegem o casă ca punct de întâlnire. În timp ce mă îndrept spre ea încerc să mă gândesc la bărbatul cu furunculul, fiindcă e vorba de ceva rău, foarte rău, josnic şi necinstit, iar ca să studiezi furunculele din zona rectală trebuie să fii bun (asta dacă nu cumva eşti deja rău, foarte rău, nemernic, corupt şi decadent), aşa că în clipa când dau cu ochii de maşina lui Stephen nu reuşesc să fiu foarte atentă la ceea ce fac sau la felul cum ar trebui să mă port cu el. Mă urc şi o luăm din loc spre Clerkenwell, fiindcă Stephen ştie un bar liniştit dintr-un hotel nou şi elegant, iar eu mă întreb abia mai târziu cum se face că un tip care lucrează pentru un grup de presiune cu sediul în Camden ştie totul despre hotelurile noi şi elegante din Clerkenwell.

Dar e locul cel mai potrivit pentru noi - discret, fără personalitate, plin de nemţi şi de americani, unde ţi se aduce o farfurie cu alune la băutură, aşa că stăm acolo câtva timp şi chiar atunci îmi dau seama pentru prima oară cât de puţin îl cunosc de fapt pe omul ăsta. Ce-ar trebui să spun acum? Cu David pot să discut despre stadiul în care a ajuns relaţia dintre noi fiindcă ştiu cum să-l abordez - Dumnezeule, ar fi culmea să nu ştiu -, dar cu individul ăsta... nu ştiu nici măcar cum o cheamă pe soră-sa, şi-atunci cum aş putea să mă sfătuiesc cu el despre cât de indicat ar fi să-mi părăsesc bărbatul şi cei doi copii?

— Cum o cheamă pe soră-ta?

— Poftim?

— Cum o cheamă pe soră-ta?

— Jane. De ce?

— Nu ştiu.

Se pare că ideea n-a fost de mare ajutor.

— Ce vrei?

— Poftim?

— De la mine. Ce vrei de la mine?

— Cum adică?

Mă face să mă enervez, chit că ar fi surprins să afle că aportul lui deocamdată minim la această conversaţie - câteva „poftim”-uri şi numele surorii lui, livrat la cerere - ar fi putut provoca o asemenea reacţie. Nu ştiu cum, dar am impresia că nu se prinde. Sunt confruntată cu distrugerea iminentă a tot ceea ce preţuiesc, sau obişnuiam să preţuiesc, mă rog, nu contează, iar el stă şi-şi bea berea fără alcool, fără să bage în seamă nimic, în afară de confortul locului unde se află şi bucuria produsă de prezenţa mea. Mă sperie gândul că o să-l văd acuşi că se lasă în scaun, oftează mulţumit şi spune „ce bine e”. Vreau nelinişte, durere, confuzie.

— Adică, vrei să plec de-acasă? Să vin şi să stau cu tine? Să fug cu tine? Ce anume?

— Drace.

— „Drace”? Atâta ai de zis?

— Drept să-ţi spun, nu mă gândisem la toate astea.

Voiam doar să te văd.

— Poate c-ar trebui să te gândeşti.

— Acum?

— Ştii că sunt măritată şi că am copii, nu?

— Da, dar...

Se întrerupe şi oftează.

— Dar ce?

— Dar nu vreau să mă gândesc la asta acum. Mai întâi vreau să te cunosc mai bine.

— Norocul tău.

— De ce?

— N-au toţi atâta timp la dispoziţie.

— Păi cum adică, vrei întâi să fugim şi abia pe urmă să afli mai multe despre mine?

— Deci ai nevoie doar de-o aventură.

— Crezi că-i un moment bun ca să-ţi zic că-n noaptea asta rămân aici?

— Cum ai spus?

— Am rezervat o cameră. În caz că.

Îmi dau paharul pe gât şi ies din bar. („Ce-a fost toată chestia aia?” mă întreabă el data viitoare când ne vedem - pentru că există şi o dată viitoare, iar eu am ştiut asta chiar din clipa când m-am suit în taxiul care m-a adus acasă la soţ şi la familie. „De ce-ai plecat din hotel şi m-ai lăsat acolo?” Încerc s-o dau pe glumă - ceva de genul ce-fel-de-fată-crezi-că-sunt? -, dar bineînţeles că în realitate nu am nici un motiv să glumesc. E din cale-afară de trist. E trist că Stephen nu ştie de ce n-am răspuns la gesturile lui mârlăneşti, de patron al unui bar de noapte; e trist că sfârşesc prin a mă convinge cumva că bărbatul capabil să comită asemenea gesturi e o figură semnificativă şi preţioasă din viaţa mea. Totuşi, nu vorbim despre lucrurile triste. Avem o aventură. Şi ne distrăm de mama focului.)

Când ajung acasă, constat că David are iar probleme cu spatele. Nu ştiu dacă povestea asta o să ajungă un punct de cotitură în vieţile noastre - şi mă rog, de ce aş şti? Problemele pe care le are David cu spatele ne însoţesc mereu, şi chiar dacă aş prefera să nu-l văd aşa cum se prezintă acum - pradă durerilor, zăcând nemişcat pe podea, cu două-trei cărţi sub cap şi cu telefonul fără fir, a cărui baterie trebuie pusă la încărcat (de unde şi lipsa oricăror mesaje pe mobil, probabil), aşezat în echilibru pe pântecele lui -, l-am văzut suficient de des în starea asta ca să nu-mi fac griji.

E chiar mai supărat decât mă aşteptam. E supărat pe mine fiindcă am întârziat (spre norocul meu, e atât de supărat, încât nu-l interesează unde am fost sau ce-am făcut), supărat fiindcă l-am lăsat să aibă grijă de copii când abia se mişcă, supărat că îmbătrâneşte şi că durerea de spate îl apucă din ce în ce mai des.

— Cum Dumnezeu eşti medic şi nu poţi să faci niciodată nimic, futu-i?

Nu-l bag în seamă.

— Vrei să te-ajut să te ridici?

— Sigur că nu vreau să mă ajuţi să mă ridic, tâmpită cu acte ce eşti. Vreau să rămân aici. Dar nu vreau să rămân aici şi să am grijă de doi afurisiţi de copii.

— Şi-au băut ceaiul?

— A, da. Normal. Au mâncat nişte bucăţi de-alea de peşte care se bagă de capul lor în grill şi se gătesc singure.

— Îmi pare rău dacă am pus o întrebare prostească.

N-am ştiut când te-a apucat spatele.

— De-o veşnicie, futu-i.

În casa asta cuvântul cu „i" nu se foloseşte la voia întâmplării; totul se face foarte, foarte atent. Când David înjură în halul ăsta în faţa copiilor - care doar se prefac că se uită la televizor, dat fiind felul cum îşi întorc capetele de îndată ce aud un cuvânt pe care n-ar trebui să-l audă -, ne comunică de fapt tuturor că e nefericit, că duce o viaţă infectă, că mă urăşte şi că lucrurile sunt atât de nasoale, încât nu-şi mai poate controla vocabularul.

Evident că poate, şi chiar o face în cea mai mare parte a timpului, aşa că la rândul meu îl urăsc pentru felul cum ne manipulează.

— Taci din gură, David.

Oftează şi bombăne ceva ca pentru sine, aproape disperat din cauză că fac pe mimoza şi nu-l privesc cu destulă compasiune.

— Ce vrei să fac?

— Pune-le de ceai şi lasă-mă-n pace. Nu mai durează mult şi mă ridic. Asta dacă am voie să mă odihnesc.

De parcă i-aş cere să danseze limbo, să monteze câteva rafturi pentru cărţi sau să mă care până sus ca să facem dragoste.

— Vrei ziarul?

— L-am citit deja.

— Îţi dau drumul la radio.

Aşa că ascultăm actualitatea culturală pe Radio 4, pe urmă ascultăm Familia Simpson, după aceea ascultăm bucăţile de peşte sfârâind pe grill, iar eu încerc să nu calc peste soţul meu, în timp ce tânjesc după camerele de hotel din Leeds şi Clerkenwell - nu după ceea ce s-a petrecut în ele, ci după camerele ca atare; după liniştea lor, după lenjeria de pat şi după felul cum sugerau o viaţă mai bună şi mai puţin agitată decât aceea de care am parte.

David îşi petrece noaptea pe patul fără picioare din camera de oaspeţi; trebuie să-l ajut să se dezbrace, aşa că o să ajung inevitabil să mă gândesc la nevoi, la dorinţe, la îndatoriri şi la bărbaţii cu furuncule în rect, chit că asta nu o să mă ducă nicăieri. Pe urmă mă vâr în pat şi citesc ziarul, unde văd că arhiepiscopul de Canterbury a scris despre divorţ, despre sindromul „iarba e mai verde” şi despre felul în care nu vrea să refuze nimănui dreptul de a pune capăt unei căsnicii brutale şi degradante, dar... (De ce e fiecare ziar plin de chestii despre mine, mine şi iar mine? Vreau să citesc despre accidente feroviare în care n-am fost surprinsă, despre carnea de vită pe care nu o s-o mănânc, despre tratatele de pace încheiate în oraşe unde nu locuiesc; în loc de asta, ochiul îmi este atras spre poveşti despre sexul oral şi despre degradarea familiei din ziua de azi.) Prin urmare, o să ajung inevitabil să mă gândesc la căsniciile brutale şi degradante, întrebându-mă dacă am şi eu parte de una, şi oricât de mult aş încerca să mă păcălesc - bine, dar sensul acestor cuvinte, „brutală” şi „degradantă”, e cu totul altul la noi în cartier, individul mă face tâmpită cu acte, creează o atmosferă proastă când vin ai mei în vizită, are o atitudine permanent negativă faţă de lucrurile la care ţin, crede că bătrânii ar trebui să ocupe locurile care le sunt rezervate special în autobuze -, ştiu de fapt că nici nu poate fi vorba de aşa ceva. Nu sunt nici brutalizată, nici degradată de relaţia mea cu David; atâta

doar că nu-mi mai place foarte mult, ceea ce e un cu totul alt tip de nemulţumire.

Dacă stai să te gândeşti, care e rostul unei aventuri?

Pe durata următoarelor trei săptămâni fac sex de două ori cu Stephen şi nu termin în nici una dintre daţi (nu că orgasmul ar fi totul, deşi până la urmă cam ăsta e şpilul); petrecem mult timp vorbind despre vacanţele de când eram mici, despre copiii mei, despre relaţia lui anterioară cu o femeie care s-a întors în State, despre antipatia noastră comună faţă de oamenii care nu pun întrebări...

Ce anume îmi merge la suflet? Şi în primul rând, unde vreau să ajung? E adevărat că în ultima vreme n-am vorbit cu David despre vacanţele copilăriei, din motive evidente, dar oare asta îi lipseşte căsniciei mele - prilejul de a te uita undeva în urmă şi de-a ofta liric pe tema bazinelor naturale din Cornwall? Poate c-ar trebui să încerc, aşa cum se presupune că încerci să petreci un weekend fără copii sau să-ţi pui lenjerie sexy. Poate c-ar trebui să mă duc acasă şi să spun „Ştiu c-ai mai auzit chestia asta, dar pot să-ţi povestesc încă o dată cum am găsit o jumătate de coroană sub un rac mort pe care tata îmi spusese să nu-l ating?” Numai că fusese o poveste plicticoasă din capul locului, făcută cât de cât digerabilă doar de fascinaţia neţărmurită a lui David pentru absolut tot ceea ce mi se întâmplase înainte să-l cunosc. Acum aş avea noroc dacă aş scăpa cu un oftat şi cu nişte măscări pe care să nu le aud.

Vedeţi, ceea ce îmi doresc cu adevărat (şi obţin de la Stephen) este prilejul de-a mă reconstrui de la zero. Imaginea lui David despre mine este completă acum, şi sunt convinsă că nici unuia dintre noi nu-i place foarte mult; vreau să smulg foaia aceea din caiet şi să încep pe o pagină curată, la fel cum făceam când eram mică şi stricam câte-un desen. La drept vorbind, nici măcar nu contează cine joacă rolul paginii curate, aşa că n-are a face dacă îmi place de Stephen, dacă ştie să se poarte cu mine în pat sau altceva de genul ăsta. Vreau doar să mă bucur de atenţia

lui necondiţionată când îi spun că romanul meu preferat e Middlemarch şi îmi doresc să am sentimentul (pe care îl trăiesc în compania lui) că încă nu am luat-o pe o cale greşită.

Mă hotărăsc să-i povestesc fratelui meu despre Stephen. Fratele meu e mai mic ca mine, nu are copii şi nici o relaţie la ora actuală; sunt aproape sigură că n-o să mă judece, chit că ţine la Molly şi la Tom, şi chiar a ieşit ba la un pahar, ba să ia masa cu David când nu eram acasă. Suntem apropiaţi, Mark şi cu mine, aşa că îmi făgăduiesc să am încredere în ceea ce-mi spune şi să ţin cont de instinctul lui.

Iar el îmi spune următoarele:

— Ţi-a plecat mintea cu sorcova.

Ne aflăm într-un restaurant thailandez din Muswell Hill, la mică distanţă de locuinţa lui, imediat după colţ, şi încă nu ni s-au adus antreurile; as vrea să-mi fi păstrat partea anevoioasă a serii pentru mai târziu. (Însă nu m-am gândit că o să-mi vină greu. Cum Dumnezeu m-am înşelat? De ce-am crezut că pe fratele meu n-o să-l intereseze povestea asta nici cât negru sub unghie? îmi imaginasem o discuţie şoptită, glumeaţă şi conspirativă la o bere rece şi nişte frigărui pe băţ, dar acum îmi dau seama că am calculat greşit şi că frate-meu n-ar fi el dacă s-ar mulţumi să zâmbească şi să clatine afectuos din cap.)

Mă uit la el şi surâd neconvingător.

— Ştiu că aşa pare din afară, îi spun. Dar n-ai înţeles.

— În regulă, explică-mi.

— Am fost tare deprimată, îi spun.

Mark ştie ce-i aia depresie. E un fel de oaie neagră a familiei Carr: şomaj cât cuprinde, necăsătorit, pilule, terapie.

— Păi atunci scrie-ţi o reţetă. Du-te şi stai de vorbă cu cineva. Nu văd cum o să te-ajute faptul că ai o aventură. Iar divorţul în mod sigur n-o să-ţi fie de folos.

— N-ai de gând să asculţi, nu?

— Ba o să ascult. Dar una e să ascult şi alta să-ţi cânt în strună, corect? Pentru asta n-ai decât să-ţi suni una dintre prietene.

Mă gândesc la Becca şi pufnesc.

— Cui i-ai mai spus?

— Nimănui. Mă rog, i-am mai zis cuiva. Dar n-a părut să fie atentă.

Mark clatină din cap nervos, de parcă aş vorbi în metafore feminine.

— Asta ce-nseamnă?

Fac un gest de neputinţă. Mark a fost întotdeauna invidios pe mine pentru relaţiile cu oamenii de tip Becca; i-ar veni greu să creadă că n-a făcut decât să-mi zâmbească indulgent, ca şi cum aş fi fost victima unui atac cerebral şi-aş fi spus bazaconii.

— Dumnezeule, Kate. David e prietenul meu.

— Oare?

— Mă rog, nu cel mai bun, de acord. Dar e... ştii tu, face parte din familie.

— Iar asta înseamnă că trebuie să rămână veşnic în familie. Fiindcă e cumnatu-tău şi-aţi mâncat curry împreună de două ori. Indiferent ce-mi face mie.

— Păi ce ţi-a făcut?

— Nu-i vorba de... de ce-a făcut propriu-zis. Nici una dintre cunoştinţele noastre nu face porcării. Atâta doar că... mă boscorodeşte întruna.

— Frecţii.

— Doamne, Mark. Vorbeşti exact ca el.

— Poate că atunci ar trebui să divorţezi şi de mine.

Poţi să fugi de toţi cei care nu sunt sută la sută de acord cu tine în fiecare secundă a fiecărei zile.

— Îmi distruge starea de spirit. Mă face să mă simt ca ultimul om. Nimic nu e cum trebuie, nu-l fac fericit...

— Te-ai gândit să mergeţi împreună la un consilier marital?

Pufnesc dintr-odată, iar Mark îşi aduce aminte că vorbim despre David, scoate un sunet caraghios, â la Homer Simpson, şi pentru o clipă suntem din nou frate şi soră.

— Bun, în regulă, spune el. O idee proastă. Să discut eu cu el?

— Nu.

— De ce nu?

Nu spun nimic; habar n-am de ce nu. Singura problemă e că nu voiam să transpire nimic din discuţia asta în lumea reală. Voiam doar ca fratele meu să-şi facă apariţia în balonaşul ăsta ciudat în care m-am ascuns în seara asta. Voiam empatie, nu acţiune.

— Ce anume ar conta pentru tine?

La asta ştiu ce să răspund. M-am gândit şi am găsit şi formula ideală.

— Vreau ca David să nu mai fie David.

— Aha. Şi mă rog cine ai vrea să fie?

— Altcineva. Cineva care mă iubeşte cum se cade, mă face să mă simt bine, mă apreciază şi crede că sunt grozavă.

— Dar chiar crede că eşti grozavă.

Mă umflă râsul. Nu e un râs ironic sau amar, cu toate că dacă ar exista un moment care să justifice râsul amar, ăsta ar fi. E un râs din burtă. Este unul dintre cele mai caraghioase lucruri pe care le-am auzit în ultimele luni.

La ora asta am extrem de puţine certitudini, însă ştiu cu fiecare atom al fiinţei mele că David nu mă consideră grozavă.

— Ce e? Ce-am spus?

Am nevoie de timp ca să-mi revin.

— Iartă-mă. Simpla idee că David mă crede grozavă.

— Ştiu precis că aşa e.

— Cum?

— Păi... ştii tu.

— Nu, pe-onoarea mea că nu ştiu. Tocmai asta-i problema, Mark.

Este adevărat că vreau ca David să nu mai fie David.

Îmi doresc ca lucrurile să rămână structural aceleaşi vreau să fie tatăl copiilor mei, vreau să fie însurat cu mine de douăzeci de ani şi nu mă deranjează nici măcar faptul că s-a îngrăşat sau că-l doare spatele. Dar nu mai vreau vocea aia, tonul ăla, încruntăturile alea permanente. Vreau să-i placă de mine, de fapt. Chiar e o pretenţie prea mare faţă de un soţ?

Mă întorc de la serviciu, iar David aproape că ţâşneşte din birou ca să-mi iasă în cale.

— Ia uite, îmi spune şi pe urmă se pune pe făcut nişte temenele viguroase, ca şi cum eu aş fi regina, iar el un regalist ţăcănit.

— Ce e?

— Spatele. Nu mai simt nimic. Nici urmă de durere.

— Ai fost la Dan Silverman?

Dan Silverman este un osteopat pe care-l recomandăm la cabinet, iar eu îi spun de luni de zile lui David să se ducă la el. Dacă nu cumva de ani.

Nu.

— Şi ce s-a-ntâmplat?

— Am fost la altcineva.

— La cine?

— La individul ăsta.

— Care individ?

— Tipul din Finsbury Park.

— Din Finsbury Park?

Dan Silverman are cabinetul pe Harley Street. Din câte ştiu, nu există nici un echivalent al lui Harley Street în Finsbury Park.

— Cum l-ai găsit?

— Printr-o agenţie.

— O agenţie? Şi ce diplome are?

— Nici una.

O informaţie furnizată cu o mare doză de mândrie şi agresivitate, inevitabil. Diplomele medicale se află pe

partea dinspre mine a marii fracturi conjugale, motiv pentru care trebuie dispreţuite.

— Prin urmare, ai lăsat pe cineva fără nici o calificare să-ţi umble la spate. Deşteaptă decizie, David. Probabil că te-a schilodit pe viaţă.

David se pune din nou pe făcut temenele.

— Arăt a om schilodit?

— Nu, astăzi nu. Dar nimeni nu poate să-ţi vindece spatele într-o şedinţă.

— Mă rog. Uite că GoodNews a putut.

— Good news? Veşti bune? Cum adică?

— Aşa îl cheamă. GoodNews. G mare, N mare, într-un cuvânt. DJ GoodNews, de fapt. Ca să-i dau tot titlul.

— DJ. Nu-i totuna cu „dr”.

— E o chestie de prin cluburi. Cred c-a lucrat într-o discotecă sau aşa ceva.

— Prinde bine dacă se ocupă de vindecat durerile de spate. Mă rog. Ai fost la cineva pe care-l cheamă GoodNews.

— Când m-am dus la el nu ştiam că-l cheamă aşa.

— De curiozitate, cum suna anunţul?

— Nu mai ţin minte exact. Ceva gen „Te doare spatele? Te vindec într-o şedinţă.” Urmat de numărul de telefon.

— Şi asta te-a impresionat?

— Da, normal. Ce rost are să baţi apa-n piuă?

— Presupun că GoodNews ăsta nu umblă cu terapii alternative.

Poate că n-o să vă surprindă să aflaţi că până acum David nu s-a dat în vânt după nici un fel de medicină alternativă; a argumentat ferm, atât în faţa mea, cât şi pentru cei care-i citesc articolele, că nu-l interesează nici un fel de regim care nu dăunează copiilor foarte mici şi gravidelor, şi că toţi cei care sugerează contrariul sunt nişte imbecili. (Întâmplător, David manifestă un conservatorism turbat în toate direcţiile, cu excepţia politicii.

Există la ora actuală şi asemenea oameni, cel puţin asta am observat eu, oameni care par suficient de furioşi ca să ceară revenirea la pedeapsa cu moartea sau repatrierea afro-caraibienilor, dar care n-o fac fiindcă, la fel toţi ceilalţi din cartier, sunt liberali, aşa că mânia lor trebuie să găsească alte debuşeuri. Citeşti asta zilnic, în toate articolele şi paginile de răspunsuri la scrisori din ziarele noastre liberale, unde vine vorba despre filme care nu le plac, despre actori pe care-i cred lipsiţi de haz sau despre femei care poartă basmale. Uneori cred că viaţa ar fi mai uşoară pentru David şi pentru mine dacă ar trece printr-o convertire politică violentă, dacă ar putea să se supere pe comunişti şi pe extremişti, în loc de homeopaţi, de bătrânii din autobuze şi de cei care fac critica restaurantelor. Trebuie să fie foarte nesatisfăcător să ai supape atât de mici pentru nişte şuvoaie de mânie atât de năvalnice.)

— Nu ştiu unde-ai putea să-l încadrezi.

— Ti-a dat pilule?

— Nţ.

— Parcă ăsta era felul cum defineai medicina alternativă. Cineva care nu-ţi dă pilule.

— Chestia e că m-a făcut bine. Nu ca medicina asta de stat care n-are nici un rost pe lume.

— Şi mă rog de câte ori ai încercat medicina asta de stat care n-are nici un rost?

— Nu contează. E inutilă.

— Bun, şi individul ăsta ce-a făcut?

— Mi-a făcut un masaj pe spate cu nişte cremă vasodilatatoare şi m-a trimis acasă. A durat zece minute.

— Cât te-a costat?

— Două sute de lire.

Mă uit la el.

— Îţi arde de bancuri.

— Nu.

E mândru de suma asta ridicolă, îmi dau seama după mutra lui. Altădată i-ar fi râs în faţă sau poate chiar l-ar fi

pocnit pe orice vraci amator gata să-l uşureze de două sute de lire în schimbul a zece minute de muncă, dar acum GoodNews (pentru care o să trebuiască să găsesc un alt nume, dacă o să devină un subiect de discuţie obişnuit) s-a transformat într-o armă utilă în cadrul războiului dintre noi. Eu cred că două sute de lire sunt prea mult, motiv pentru care el plăteşte voios cele două sutare. Perversitatea acestei logici este de fapt alarmantă, dacă stai să te gândeşti, fiindcă te întrebi unde o să ducă? E posibil, de pildă, ca David să-şi vândă copiii unei reţele de pedofili - şi încă pe o sumă ridicolă - doar fiindcă m-ar face să-mi ies din fire? Ce-i drept, îi iubeşte pe copii. Dar e la fel de adevărat că pe mine nu poate să mă sufere, aşa că nu e deloc o decizie uşoară.

— Două sute de lire.

— Pot să mă-ntorc de câte ori vreau. Pentru orice.

Gratis.

— Dar omul le vindecă pe toate din prima. Aşa că n-o să mai ai nevoie.

— De asta şi valorează atât. De-aia are onorarii atât de mari.

Se mai apleacă o dată, sus, jos, sus, jos, şi îmi zâmbeşte; iar eu clatin din cap şi mă duc să-i caut pe copii.

Mai târziu ne uităm la televizor împreună, ca o familie, şi nu pentru prima dată în ultima vreme mă trezesc întrebându-mă cum poate o seară să fie atât de domestică în condiţiile în care viaţa nu e deloc aşa. Chiar şi în ultimele săptămâni, în ciuda lui Stephen şi a răutăţilor lui, am creat un nou ritual de luni seara, luând masa pe rând în timp ce se difuzează La plimbare cu dinozaurii; ritualul de familie pare să semene cu o floare a deşertului extraordinar de îndrăzneaţă, gata să încerce să înmugurească pe cel mai neprimitor teren cu putinţă.

David încă face eforturi să ne distrugă armonia - în primul rând întinzându-se pe jos şi străduindu-se să facă flotări (e sabotat mai degrabă de brâul cu care s-a încins şi

de starea generală a propriei sănătăţi decât de faptul că are probleme cu spatele, dar din cauză că nu spatele l-a făcut să se oprească petrece vreo câteva minute lăudându-i calităţile lui GoodNews, şi e nevoie de intervenţia copiilor ca să tacă din gură), în al doilea rând bătându-şi joc de comentariul emisiunii de la televizor. „Trei săptămâni mai târziu, masculul revine ca să încerce din nou să se împerecheze", spune Kenneth Branagh.

— Eşti sigur că n-au fost două săptămâni, Ken? în-treabă David. Fiindcă de fapt toată chestia s-a petrecut acum o sută de milioane de ani. S-ar putea să descoperi că eşti defazat cu câteva zile.

— Taci, David. Copiilor le place.

— Niţică rigoare critică nu le prinde rău.

— Exact asta-ţi trebuie când eşti copil. Rigoare critică.

Dar până la urmă ne calmăm, ne uităm la emisiune, le facem baie copiilor, îi băgăm în pat şi mâncăm aproape pe tăcute. Sunt în permanenţă pe punctul să spun ceva şi să fac ceva, numai că habar n-am nici ce să spun, nici ce să fac.

A doua zi dimineaţă Tom îşi petrece timpul rezervat micului dejun uitându-se fix la mine şi la David, iar în scurt timp lucrul ăsta începe să mă deruteze. Ce-i drept, Tom este un copil derutant - e tăcut, pricepe repede şi e direct până la bădărănie. Are personalitatea unui copil precoce, dar nici un talent vizibil cu ochiul liber.

— Ce-i cu tine? îl întreb.

— Nimic.

— De ce te holbezi la noi?

— Vreau să văd dacă divorţaţi.

Dacă aş juca într-un film, tocmai aş duce o cană de cafea la gură, cuvintele lui Tom m-ar face să pufnesc în buza cănii ca la auzul unui banc, iar cafeaua mi-ar ieşi pe nas şi mi-ar curge pe bluză. În realitate, introduc nişte felii de pâine în prăjitor şi stau cu spatele la Tom.

— Şi de ce-ar trebui să divorţăm?

— Aşa mi-a zis cineva de la şcoală.

Rosteşte cuvintele astea fără nici un fel de nemulţumire; dacă mi-ar spune cineva de la serviciu că divorţez şi n-aş fi deja conştientă de anumite dificultăţi conjugale, aş fi mai necăjită din cauza sursei informaţiilor decât din orice alt motiv. Dar, bineînţeles, copilăria înseamnă un timp în care informaţiile zboară spre tine din toate direcţiile, iar lui Tom îi e totuna dacă află vestea asta de la maică-sa şi taică-său sau de la micuţul Billy dintr-a doua C.

— Cine? întreabă David, cu ceva mai multă agresivitate decât era cazul, dându-se astfel de gol imediat ca sursă a scurgerii de informaţii.

— Joe Salter.

— Cine dracu' e Joe Salter?

— Un copil de la şcoală.

— Şi ce-l priveşte pe el?

Tom ridică din umeri. Nu-l interesează defel Joe Salter. Îl interesează dacă David şi cu mine divorţăm. Îi înţeleg atitudinea.

— Normal că nu divorţăm, îi spun.

David mă priveşte triumfător.

— Şi-atunci Joe Salter de ce-a zis că divorţaţi? întreabă Tom.

— Nu ştiu, îi răspund. Dar dacă nu divorţăm, nu prea contează ce zice Joe Salter, nu?

Până acum trei minute nici măcar nu auzisem numele lui Joe Salter şi deja m-am săturat de el până peste cap.

În minte îmi apare foarte puternic imaginea unui băieţel blond, îngâmfat, cu un aer angelic pentru toată lumea, în afara colegilor de clasă - cărora acum li se adaugă David şi cu mine -, căci între timp şi ei, şi noi am apucat să-i citim în sufletul nemernic şi veninos.

— Cum să-ţi spun, ştim mai multe despre toată povestea decât el. Şi rămânem căsătoriţi, nu-i aşa, David?

— Dacă spui tu.

Chiar îi place şarada asta, şi nu pot să spun că-l condamn.

— O să divorţaţi vreodată? întreabă Molly.

Dumnezeule. Abia acum îmi dau seama, pentru prima oară, cât de multe viespi încap în stup şi de ce nu e bine să-l deschizi, indiferent de condiţii.

— Nu ne-am pus în gând, îi spun.

— Dar dacă v-aţi pune, noi cu cine-am trăi?

— Cu cine aţi vrea? întreabă David.

Este o întrebare pe care nu o recomandă nici măcar cele mai proaste cărţi despre creşterea copilului.

— Cu tati! strigă Molly, care adaugă după ce se gândeşte mai atent: Dar nu şi Tom.

— Păi atunci Tom poate să stea cu mami. Aşa-i corect.

— Tati glumeşte, îi spun repede lui Tom, însă mă tem că paguba a fost deja produsă.

David i-a înstrăinat pe frate de soră, pe fiică de mamă şi pe fiu de tată în timpul necesar înfulecării unei farfurioare de Golden Grahams. Iar eu tocmai i-am promis că n-o să divorţez. „Pfui”, după cum ar spune fratele meu, fiu-meu şi Homer Simpson.

La insistenţele mele, David vine la cabinet în pauza de prânz şi intrăm într-un local soios din apropiere, ca să vorbim despre ce s-a spus la micul dejun. David este neclintit. (Poate c-ar trebui să spun: David este Neclintitul. La fel cum James Bond este 007.)

— Dacă nu divorţăm, unde e răul? E vorba de o situaţie strict ipotetică.

— Haida-de, David. Mă aştept la mai mult de la tine.

— Mai mult decât ce? Ce-am făcut?

— Ai întins curse.

— Te referi la povestea cu „dacă nu divorţăm”? Asta-i o cursă?

— Voiai să mă faci să spun „Dar poate că o s-o facem...” Iar după aia aveai de gând să-mi freci ridichea fiindcă sunt inconsecventă şi fiindcă una le spun copiilor şi alta ţie.

De câtăva vreme privesc minele verbale de teren ale lui David cu un oarecare dispreţ, într-atât sunt de evidente (şi n-ar trebui să mire pe nimeni că autorul volumului Paznicii verzi e la fel de previzibil în conversaţie cum e şi în proză). Dar e limpede că n-am fost pe fază, fiindcă David se agaţă de ultima mea observaţie cu o vioiciune care sugerează că tocmai asta sperase să mă audă spunând.

— Ia stai, ia stai. Ce mi-ai zis când m-ai sunat din Leeds?

— N-am... Mă rog, am făcut-o, dar am vrut doar să...

— Lasă asta. Ce ai spus?

— Ştii foarte bine ce-am spus.

— Mai spune-o o dată.

— Nu-i nevoie să procedezi aşa, David. Ştii ce-am zis atunci, şi ştii ce le-am spus de dimineaţă copiilor.

— Şi ţi se pare consecvent?

— Îmi dau seama că din punctul tău de vedere poate să nu pară consecvent.

— Dar din punctul tău de vedere? Fiindcă mă interesează, pe bune. Vreau să ştiu unde-i consecvenţa în faptul că mai întâi spui că vrei să divorţezi, iar pe urmă susţii taman contrariul.

— Nu asta e problema.

Vorbesc serios, zău aşa. Vreau să aflu cum de-a putut să-şi pună fiica să aleagă între un părinte şi celălalt, ce l-a făcut să fie atât de crud cu Tom şi de ce le-a povestit părinţilor unor băieţei pe nume Joe Salter, prietenilor părinţilor unor băieţei pe nume Joe Salter sau chiar băieţeilor pe nume Joe Salter în persoană despre greutăţile noastre conjugale. E absolut normal să vreau să aflu lucrurile astea, la fel cum e absolut normal ca el să vrea să ştie de ce i-am spus - chipurile, din senin - că aş dori să punem capăt căsniciei noastre; numai că avem la dispoziţie doar o pauză de prânz în care să vorbim. Şi dintr-odată mi se pare că nu ne-ar ajunge nici o viaţă, cu atât mai puţin un prânz, fiindcă dacă o discuţie avută la micul dejun poate fi împărţită în nu ştiu câte bucăţele, dintre care nici una nu

poate fi lipită la loc, atunci câte bucăţele am fi în stare să scoatem din ultimul sfert de secol? El a spus şi eu am spus, şi el a zis şi eu am zis, şi el s-a gândit şi eu m-am gândit, şi el a făcut şi eu am făcut, şi... N-ar trebui să fie aşa. Nu aşa se cade. Dacă totul s-ar reduce la ce-am crezut şi ce-am făcut, n-am mai avea despre ce să discutăm, fiindcă vom fi gândit şi vom fi acţionat cot la cot, dar singurul lucru pe care am reuşit să-l facem împreună a fost să producem o brambureală deplină, şi pur şi simplu nu-mi dau seama în ce fel...

— David, să ştii că nu văd cum o să ieşim din brambureală asta.

— Acum ce mai îndrugi?

Încerc să rostesc cuvintele - cuvinte pe care le-am folosit cândva şi le-am retractat nu mai departe decât azi dimineaţă -, dar spre norocul meu ele nu-mi vin, iar în loc de asta izbucnesc în lacrimi şi mă pun pe-un plâns zdravăn, în timp ce David iese cu mine din local şi mă scoate pe stradă.

Se prea poate să-mi pierd minţile; pe de altă parte, poate că pur şi simplu sunt derutată şi nefericită; pe de a treia parte, poate că ştiu exact ce-mi doresc, dar nu reuşesc s-o fac din cauza durerii pe care aş provoca-o, iar tensiunea dintre aceste două stări de spirit mă face să explodez, însă când David mă atinge în felul ăla, cu dragoste şi solicitudine, totul dispare ca prin farmec şi nu-mi mai doresc decât să rămân cu el şi cu copiii până la sfârşitul vieţii. Nu vreau să-l ating pe Stephen, nu vreau să mă cert în legătură cu ceea ce le-a spus sau nu le-a spus David altor oameni, sau în legătură cu ceea ce le-a spus în mod sigur lui Molly şi Tom. Îmi doresc doar să muncesc bine ziua, să mă uit la dinozauri seara şi să dorm cu David noaptea. Nimic altceva nu contează. Tot ce trebuie să fac e să ţin cu dinţii de sentimentul ăsta şi o să-mi fie bine.

Mergem şi stăm în maşină pentru scurt timp, iar David îmi dă voie să plâng.

— Nu pot să las chestia asta să continue, spune el.

— N-o să continue. Ăsta a fost sfârşitul.

— Vrei să-mi spui ce s-a-ntâmplat?

Tipic pentru David. Tipic pentru bărbaţi. E nevoie să se fi „întâmplat ceva” ca să te găseşti în starea asta de spirit... Atâta doar că are dreptate, s-a întâmplat într-adevăr ceva, iar acel ceva a contribuit indiscutabil la nefericirea mea recentă. Dintr-odată, cu toată decizia legată de dinozauri, cu tot comportamentul frumos al lui David faţă de mine şi cu toată convingerea mea că lacrimile acestea marchează sfârşitul tărăşeniei, mi se pare foarte clar ce anume ar trebui să fac şi să spun.

— David... mă văd cu cineva.

I-o spun fiindcă ştiu că acum nu mă mai văd cu nimeni, fiindcă ştiu în străfundul minţii mele ce anume vreau şi fiindcă ştiu că lucrul ăsta o să-i fie comunicat de la sine şi lui David. Nu-mi trece câtuşi de puţin prin cap că pentru David mărturisirea mea marchează începutul unui anumit lucru şi nicidecum sfârşitul lui, iar faptul că mă cunoaşte de douăzeci şi cinci de ani nu înseamnă că trebuie să mă cunoască sau să mă înţeleagă şi în clipa asta. Tace mâlc câteva clipe, iar pe urmă mă întreabă:

— Poţi să vii direct acasă diseară?

— Da. Sigur. Normal. Stăm atunci de vorbă.

— N-avem despre ce să stăm de vorbă. Dar vreau să fac ceva cu eczema lui Molly şi am nevoie de tine ca să stai cu ochii pe Tom.

Am început un joc cu mine însămi, ca să văd ce anume simt. Jocul decurge după cum urmează: nu stau în bucătăria domiciliului conjugal, uitându-mă cum îşi face fiu-meu temele, ci în bucătăria unui mic apartament din apropiere. În cadrul jocului, aici locuiesc în prezent, după ce m-am despărţit de David. Molly nu e de faţă, fiindcă momentan refuză să discute cu mine; mă învinovăţeşte pentru tot ce s-a întâmplat (probabil că David a pus-o la curent cu mersul lucrurilor într-un mod foarte subiectiv), şi

ori de câte ori încerc să stau de vorbă cu ea, îmi întoarce spatele. Gluma oribilă a lui David cu împărţitul familiei în două s-a dovedit a fi o anticipare prozaică şi evidentă.

Din anumite puncte de vedere, jocul ăsta e instructiv. De ce, bunăoară, am preferat să-mi imaginez bucătăria asta arătând altfel? Altfel spus, de ce îmi vine atât de greu să accept că eu o să fiu cea care o să rămână pe loc în eventualitatea unui naufragiu conjugal? Nu doar fiindcă sunt partea vinovată (chit că există circumstanţe atenuante, nici eu nu sunt iar atât de vinovată, iar căsnicia mea e într-un fel brutală şi degradantă, deşi e vorba de o versiune moderată a brutalităţii şi a degradării, tipică de fapt clasei de mijloc); ci şi fiindcă eu sunt cea care aduce bani în casă. David îi duce pe copii la şcoală; David le pregăteşte ceaiul şi are grijă să-şi facă temele; David îi ia de la prieteni - nişte prieteni pe care eu una nu i-am văzut în viaţa mea. Dacă David şi cu mine ne-am despărţi, plecarea mea ar provoca un deranj aproape simbolic, pe când dacă ar pleca el, nu ştiu zău cum ne-am descurca. Eu sunt bărbatul în casă. Tot eu sunt şi tăticul.

Nu pentru că am o slujbă, ci pentru că David nu are mă rog, nu în adevăratul sens al cuvântului -, motiv pentru care are mai multă grijă de copii. Iată de ce îmi vine atât de uşor să-mi închipui că o să plec - pentru că întotdeauna taţii sunt cei care o fac. Iată de ce e atât de simplu să-mi imaginez că Molly nu vorbeşte cu mine nu m-ar alege niciodată în locul lui David, şi oricum fetele refuză să discute cu taţii după ce descoperă că aceştia au avut diverse relaţii. Se pun în mişcare o sumedenie de chestii, tui întreg mecanism freudian. E oare prea mult dacă sugerez că Molly manifestă gelozie sexuală faţă de mine?

— Tom?

— Zi-i.

— Tu cum mă vezi, ca pe mami sau ca pe tati?

— Ce-ai zis?

— Nu trage de timp, spune primul lucru care-ţi trece prin cap.

— Mami.

— Eşti sigur? N-a fost nevoie să te gândeşti două secunde fiindcă erai derutat?

— Nu. Mă gândesc la tine ca la mami şi la tati ca la tati.

— De ce?

— Mami, zău că am de lucru, bine?

Şi-l văd cum clatină trist din cap.

Molly a suferit dintotdeauna din cauza eczemelor, încă de foarte mică. Se trezeşte cu ele peste tot - pe mâini, braţe, picioare, burtă - şi n-a reuşit să scape cu nici un fel de creme, regimuri sau leacuri homeopatice.

În dimineaţa asta, înainte să plece la şcoală, i-am aplicat nişte extras din steroizi foarte puternic şi probabil foarte dăunător pe mâinile acoperite de nişte crăpături care arătau teribil de dureros. Dar când se întoarce acasă, o ia la fugă prin vestibul, îmi întinde mâinile şi nu mai văd nici urmă de crăpături. Îi ridic bluza şi constat acelaşi lucru şi pe burtă; apoi îmi arată partea din spate a gambelor şi văd că nici acolo nu mai e nimic. Bineînţeles că simt un gol în stomac când îi aud intrând pe Molly şi David, şi bineînţeles că mă cuprinde groaza când mă gândesc ce ne-ar putea aduce seara asta; dar singurul lucru despre care putem să vorbim este ce s-a întâmplat cu rănile roşii şi urâte ale lui Molly. (Iar dacă eczema lui Molly e mai importantă decât adulterul meu, atunci care naiba mai e rostul adulterului?)

— E uluitor, spun eu.

— Le-a atins şi-au dispărut, zice Molly. Am văzut cu ochii mei cum s-au dus.

— A făcut mai mult decât să le-atingă, spune David.

A folosit o cremă.

— Nu, da' de unde, tati. M-am uitat atent. N-a făcut nimic. Le-a atins şi gata.

— Cu cremă.

— Doar le-a atins, mami.

— Cine doar le-a atins?

— DJ GoodNews.

— Aha, DJ GoodNews. Ar fi trebuit să-mi dau seama.

Există ceva ce nu poate face DJ GoodNews?

— A spus întâmplător că se pricepe foarte bine la tratat eczemele, zice David. Aşa că m-am gândit că merită încercat.

— Dureri de spate şi eczeme. O combinaţie destul de ciudată de specializări.

— L-a vindecat şi pe tati de durerea de cap, anunţă Molly.

— Ce durere de cap? îl întreb pe David.

— A, doar o... o durere de cap banală. Am deschis gura şi i-am spus, iar el mi-a... masat tâmplele. A fost bine.

— Deci, spinări, eczeme, dureri de cap. E un veritabil vrăjitor, nu? Alte două sute de lire?

— Şi nu crezi c-a meritat?

Pufnesc, deşi nu-mi dau seama ce trebuie să semnifice reacţia asta. Nu ştiu de ce mă port aşa. Aş fi dat de două ori mai mult ca să se facă bine Molly, dar prilejul de a-l împunge pe celălalt e întotdeauna irezistibil, indiferent de împrejurări.

— Ar trebui să te duci şi tu, Tom, spune Molly. E grozav. Ţi se face cald peste tot.

— E de la cremă, zice David. Aşa mi-a făcut şi mie la spate.

— N-a folosit nici o cremă, tati, de ce spui că a dat cu cremă când n-a dat?

— N-aveai cum să vezi ce făcea.

— Ba aveam. Şi oricum, ştiu cum e crema când o simţi pe piele. E cremoasă...

— Puah! face Tom.(Pentru cei nefamiliarizaţi cu formulele monosilabice şi aparent lipsite de sens ale preadolescenţilor, „Puah!” diferă radical de „Pfui!” Din câte înţeleg, ultima este o recunoaştere a prostiei din partea vorbitorului, pe când prima implică ferm că dobitocul e altcineva. Întâmplător, cea dintâi e însoţită de o figură

neatrăgătoare - ochi mijiţi, dinţi împinşi în afară -, menită să ilustreze prostia de care vorbeam.)

Molly nu-l bagă în seamă.

— ... Iar mâinile lui nu erau deloc cremoase.

Aici se întâmplă ceva ciudat, fiindcă David nu e dispus să renunţe; este limpede că discuţia o să continue până când Molly o să ajungă să nege dovezile furnizate de propriile simţuri.

— Astea-s tâmpenii, Molly. Bagă bine la cap: A...

Dat... Cu... Cremă.

— Chiar contează? îl întreb pe un ton moale.

— Contează, cum să nu!

— De ce?

— Fiindcă tromboneşte. Şi nu-i frumos să trombonim, nu-i aşa, Molly?

— Mda, zice Tom pe un ton neplăcut. Trombonisto!

Mincinoaso!

Molly izbucneşte în lacrimi, strigă „Nu-i cinstit! Vă urăsc pe toţi!” şi fuge sus pe scări la ea în cameră; şi iată că primele Veşti Bune pe care le-am primit în ultimele săptămâni se transformă cu dibăcie într-o nouă sursă de supărări şi de greutăţi.

— Bine lucrat, David. Încă o dată.

— N-ar trebui să trombonească, tati, nu-i aşa?

— A dat cu cremă, spune David, fără să se adreseze cuiva anume. L-am văzut.

David îşi cere iertare de la Molly (ce-i drept, nu din proprie iniţiativă, ci fiindcă îi sugerez că aşa ar trebui să procedeze un tată matur), Tom îşi cere iertare de la Molly, Molly îşi cere iertare de la noi toţi şi lucrurile se calmează. La ora actuală, aşa arată tihna la noi acasă: cele două ore dintre cearta despre vraci şi cremele lui şi discuţia despre relaţia mea cu un alt bărbat, inclusiv măsura în care relaţia asta înseamnă sfârşitul căsniciei noastre.

— Stăm acum de vorbă? îl întreb pe David după ce copiii s-au dus la culcare.

— Despre ce?

— Despre ce ţi-am zis la prânz.

— Ce mai e de discutat?

— Credeam că vrei tu să spui ceva.

— Nu.

— Vrei s-o lăsam aşa?

— Nu vreau s-o lăsăm nicicum. Presupun c-o să pleci în câteva zile, atâta tot.

E ceva diferit în felul de-a fi al lui David, dar nu-mi dau seama ce. Eram convinsă că avea să-şi joace rolul, adică să-mi ţină un discurs arogant, să facă o criză de nervi, să scoată pe gură un milion de lucruri sarcastice şi să-şi exprime dispreţul uriaş faţă de Stephen. Însă nu se întâmplă nimic din toate astea; e ca şi cum pur şi simplu nu i-ar mai păsa.

— Relaţia s-a terminat. Din clipa asta.

— N-am de unde să ştiu. Ceea ce ştiu e că nimeni nu-i cere lui El vis Presley să cânte gratis.

Îmi vine să vărs şi intru în panică, fiindcă acum nu mai înţeleg nimic nici din cuvintele lui, nici din tonul vocii.

— Ce-nseamnă asta?

— Asta a spus colonelul Tom Parker la Casa Albă.

— Te rog să nu vorbeşti în dodii.

— Oamenii lui Nixon i-au telefonat colonelului şi l-au rugat să cânte pentru preşedinte la Casa Albă. Parker a întrebat, „În regulă, dar cât primim?” Trimisul lui Nixon a spus, „Domnule colonel Parker, nimeni nu cere bani ca să susţină un concert privat pentru preşedinte”, la care Parker a replicat, „Asta n-am de unde să ştiu, dar nimeni nu-i cere lui Elvis Presley să cânte gratis”.

— Nu pricep! Te rog, termină! E important!

— Ştiu. Pur şi simplu... mi-am amintit de povestea asta şi m-am gândit să ţi-o pasez şi ţie. E felul meu de a-ţi spune că lucrurile pe care le doreşti sau le faci nu prea au mare importanţă. Tu eşti preşedintele, eu sunt regele. Eu sunt şeful, tu dai din cap. Gata, ia-o din loc.

Mersi şi la revedere.

— Nu vorbeşti serios.

Spun cuvintele astea, deşi sunt aproape sigură că vorbeşte foarte serios. Ăsta e felul lui de-a fi. Dacă mă gândesc bine, poate că ăsta e singurul mod în care bărbaţii din cartier pot evita să fie reconstruiţi. David se pricepe la schimbat scutece, la vorbit despre sentimentele femeilor cu serviciu şi la alte alea, dar preferă să pună capăt pe loc discuţiei decât să recunoască o cât de mică posibilitate de îndoială, derută sau rănire, indiferent cât îl costă şi indiferent cât îl roade ceea ce am făcut. Mi-a şi spus-o cândva, iar eu sunt sigură că o să vină şi clipa aceea...

— De ce crezi că nu vorbesc serios? Doar am discutat despre asta. Nu mai ţii minte?

— Ba ţin.

— Aşa, vezi.

Eram în pat, tocmai făcuserăm dragoste - îl aveam pe Tom, dar nu şi pe Molly, iar eu nu eram gravidă, ceea ce înseamnă că se întâmplase cândva în 1992 - şi l-am întrebat pe David dacă perspectiva de a face sex cu mine şi cu nimeni altcineva pentru tot restul vieţii îl deprima.

David a avut o reacţie neobişnuit de chibzuită; a spus că uneori chiar îi producea un fel de demoralizare, numai că variantele celelalte erau prea urâte ca să se gândească la ele, şi oricum ştia că el unul n-ar fi reuşit niciodată să mă accepte altfel decât monogamă, ceea ce însemna că nici el nu putea să se aştepte la indulgenţă. Bineînţeles că am sfârşit prin a practica jocul căruia i se dedau toate perechile mai devreme sau mai târziu, aşa că l-am întrebat dacă ar exista vreo situaţie în care mi-ar ierta o eventuală infidelitate - o aventură de o noapte după ce-am băut, să zicem, urmată dimineaţa de nişte remuşcări imediate şi pătrunzătoare. David mi-a atras atenţia că nu mă îmbăt niciodată şi că n-am avut în viaţa mea o aventură de-o noapte, aşa că îi venea greu să-şi imagineze un asemenea context; mi-a spus că dacă o să fiu necredincioasă o s-o fac

din alte motive şi că din punctul lui de vedere aceste alte motive or să provoace probleme - probleme la care nici nu voia să se gândească.

De obicei David e total lipsit de perspicacitate, dar de data asta îmi scot pălăria în faţa lui: nu eram beată şi n-a fost o aventură de o noapte. M-am culcat cu Stephen dintr-o mulţime de alte motive şi fiecare dintre ele provoacă probleme.

— Te-ai gândit unde-o să stai? mă întreabă el, părând în continuare netulburat de toate acestea.

— Nu, sigur că nu. Să înţeleg că eu sunt cea care trebuie să plece?

David se mulţumeşte să se uite la mine, iar privirea lui e atât de plină de dispreţ, încât îmi vine să fug de toate şi de tot - de soţ, de casă, de copii - şi să nu mă mai întorc niciodată.

Sunt o persoană bună. De cele mai multe ori. Dar încep să cred că faptul că sunt o persoană bună de cele mai multe ori nu mai are nici o importanţă dacă se întâmplă să fiu rea o dată. Fiindcă cei mai mulţi dintre oameni sunt buni, nu? Cei mai mulţi vor să-i ajute pe ceilalţi, iar dacă meseria nu le permite lucrul ăsta, atunci o fac aşa cum pot - răspunzând la telefoanele Samaritenilor o dată pe lună, participând la strângeri de fonduri sau completând cecuri. N-are rost să vă spun că sunt medic, fiindcă sunt medic doar în timpul săptămânii de lucru.

M-am culcat cu altcineva decât soţul meu în afara orelor de program - nu sunt atât de ticăloasă încât s-o fac în timpul programului -, iar la ora asta faptul că sunt medic nu mă poate absolvi, indiferent la câte furuncule rectale mă uit.

David mă anunţă că o să lipsească de acasă două nopţi. Nu spune unde pleacă şi nu-mi lasă nici un număr de telefon - îmi ia mobilul, în caz că apare vreo urgenţă familială -, dar presupun că se duce să stea cu prietenul lui, Mike (un tip din cartier, divorţat, cu o slujbă bună, un

apartament frumos şi o cameră liberă). Înainte să plece, îmi spune că am patruzeci şi opt de ore să stau de vorbă cu copiii; ideea subînţeleasă este că, după ce le spun cât am fost de nenorocită, îmi fac bagajele şi plec. În prima noapte nu dorm deloc şi am sentimentul că n-o să mă mai pot odihni niciodată până când n-o să răspund la toate întrebările care mi se zbat în minte ca peştii în năvod. Majoritatea acestor întrebări (o să-mi dea voie David să vin luni seara şi să mă uit la emisiunea despre dinozauri?) se sufocă şi mor; câteva dintre ele, cele mai mari şi mai tenace, refuză pur şi simplu să dispară.

Iată una dintre ele: ce drepturi am? Cum să vă spun, de fapt nu vreau să divorţez. Ştiu, am vrut la un moment dat, dar înainte, când nu ştiam ce înseamnă asta, nu ştiam ce aveam să simt şi nu ştiam cât de urâtă avea să fie o asemenea perspectivă - dar acum nu mai vreau şi sunt (aproape) sigură că aş face (aproape) orice să-mi readuc căsnicia pe linia de plutire. Şi dacă aşa stau lucrurile, de ce să fiu eu cea care le spune copiilor? Dacă David nu are în vedere o alternativă paşnică, de ce să mă ocup eu de partea nasoală? Dar dacă pur şi simplu refuz să plec?

În cazul ăsta ce-ar face? Apoi mă înscriu şi în cealaltă variantă de scenariu: n-o să reuşim niciodată să ieşim din mizeria asta, lucrurile au mers prea departe, indiferent când ţi se întâmplă aşa ceva, tot groaznic e, mai bine să mă retrag la timp... Dar ştiu în permanenţă, undeva în forul meu lăuntric, că n-o să fiu în stare niciodată să mă aşez frumos pe scaun şi să le spun copiilor că o să-i părăsesc.

— Unde-i tati? întreabă Molly a doua zi dimineaţă.

Întotdeauna cea care pune întrebarea asta e Molly, cu atât mai mult cu cât ieri David şi-a exersat judecata şi înţelepciunea solomonică. Pe Tom nu-l mai interesează.

— A plecat cu afaceri, îi spun, de parcă David ar fi cu totul altcineva.

E un răspuns izvorât din nesomn, fiindcă nu are nici o legătură cu viaţa şi munca lui David. De câţiva ani buni

copiii îl tot aud cum bombăne de câte ori trebuie să se ducă până la chioşcul de ziare ca să tragă ceva la xerox; cum se face că s-a transformat dintr-odată în genul de om care stă la hotelurile din marile capitale ale Europei şi ia mic dejunuri hipercalorice?

— N-are nici un fel de afaceri, zice Tom fără să se sinchisească.

— Ba are, spune Molly, cu o voce blândă şi loială.

— Ce anume?

S-ar putea ca la ora asta Tom s-o prefere pe maică-sa în loc de taică-său, însă am motive să cred că faptul că nu se poate abţine de la cruzimi ori de câte ori are ocazia nu l-a deprins de la mine.

— De ce te porţi întotdeauna atât de urât cu tati?

— De ce e urât să-ntrebi ce afaceri are?

— Fiindcă ştii că n-are nici o afacere şi-nvârţi cuţitul în rană.

Tom se uită la mine şi clatină din cap.

— Habar n-ai cum să pui problema, Molly.

— De ce?

— Fiindcă adineauri ai spus că n-are nici o afacere.

Exact asta am zis şi eu, şi mi-ai spus că mă port urât.

Molly face o pauză, se gândeşte preţ de o clipă, îi spune lui Tom că-l urăşte şi pleacă să se pregătească pentru şcoală. Bietul David! Nici măcar apărătoarea lui cea mai fidelă nu se poate convinge că se comportă cât de cât ca un tătic normal. Dacă aş fi genul de părinte cu capul bine înşurubat pe umeri, m-aş implica şi aş spune că taţii fac tot felul de lucruri, dar în clipa asta îl urăsc atât de mult pe David, încât nici nu mă gândesc să intervin.

— Bun, de fapt unde e? mă întreabă Tom.

— A plecat să stea cu un prieten.

— Din cauză că divorţaţi?

— Nu divorţăm.

— Păi atunci de ce-a plecat să stea cu un prieten?

— Şi tu ai rămas pe la prieteni. Asta nu-nseamnă c-ai divorţat.
— Eu nu sunt căsătorit. Iar când mă duc să stau cu un prieten te anunţ. Îţi spun şi-mi iau la revedere.
— Asta te-a supărat? Că nu ţi-a spus că pleacă?
— Nu-mi pasă dacă îşi ia la revedere sau nu. Dar ştiu că e ceva-n neregulă.
— Tati şi cu mine ne-am certat.
— Păi vezi? înseamnă că divorţaţi.
Ar fi foarte uşor să spun ceva acum. Nimic comod, ci doar ceva logic, firesc, oportun, corect, fără nici o schimbare bruscă de viteză: Tom ştie că s-a întâmplat ceva, s-ar putea să trebuiască să le spun oricum ceva la un moment dat, e posibil ca David însuşi să le dea vestea de îndată ce-o să se întoarcă acasă...
— Tom! De câte ori trebuie să-ţi mai spun? Şi când ai de gând să te pregăteşti de şcoală?
Mă fixează îndelung cu privirea şi pe urmă se răsuceşte violent pe călcâie, ca să exprime doar supărare, fără nesupunere. Vreau să mă duc la cabinet şi să muncesc întruna. Vreau ca ziua de lucru să fie mai neplăcută şi mai solicitantă decât toate cele de până acum, în aşa fel încât la sfârşitul ei să fi crescut la loc măcar parţial în propriii ochi. Vreau să mă uit la recturi blocate, la veruci purulente şi la alte chestii de-astea până când restului lumii i s-ar întoarce stomacul pe dos, cu speranţa că, dacă o să procedez aşa, o să redevin un om bun. O mamă rea, poate, o soţie oribilă, indiscutabil, dar un om bun.
În drum spre serviciu, intru brusc în panică la gândul că Stephen o să sune pe mobil, aşa că-i telefonez eu imediat după ce ajung la lucru, el vrea să ştie ce se petrece, eu nu vreau să vorbesc despre asta, el mă roagă să ne întâlnim, iar eu accept şi pe urmă caut pe cineva care să stea cu copiii.
— Unde te duci? întreabă Tom când sunt pe punctul de-a ieşi.

— Să mă întâlnesc cu un prieten şi să bem ceva.
— Ce prieten?
— Nu-l cunoşti.
— Prietenul tău?
Lui Molly i se pare una dintre cele mai amuzante replici pe care le-a auzit, numai că Tom nu glumeşte. Chiar vrea să-i răspund la întrebare.
— Ce tot îndrugi, Tom?
Băiatul ăsta începe să mă sperie. Am sentimentul că dintr-o clipă-n alta o să fie în stare să-mi spună numele lui Stephen şi să mi-l descrie.
— Mă rog, cum îl cheamă pe prietenul ăsta?
— Stephen.
— Pe nevastă-sa cum o cheamă?
— Nu are nici o...
Păcălită de un puşti de zece ani.
— Nu are nevastă. Pe prietena lui o cheamă Victoria.
Numele prietenei lui e Victoria fiindcă am văzut o fotografie cu Victoria Adams şi David Beckham pe coperta întâi a unei reviste lăsate pe masa din bucătărie; dacă Tom mi-ar fi pus întrebarea dimineaţă, când nu aveam reacţii atât de bune, i-aş fi spus că pe prietena lui Stephen o cheamă Posh.
— Vine şi ea?
— Aşa sper. E drăguţă.
— Crezi că o s-o ia de nevastă?
— Habar n-am, Tom. Dar dacă vrei, îl întreb diseară.
— Te rog.
— Bine.
Aproape că n-are rost să vorbesc despre restul serii, întratât de măruntă e predictibilitatea ei. Stephen mă flatează, eu mă simt dorită şi stimulată, îmi dau seama, parcă pentru prima oară, cât de nefericită sunt din cauza relaţiilor dintre mine şi David şi mă duc acasă dorind să mă cărăbănesc. Iar când ajung dau peste David, care mă aşteaptă, şi toate se schimbă din nou.

Mă sperii când îl văd stând acolo şi într-o primă fază frica mă consolează, fiindcă asta înseamnă evident că am parte de o căsnicie brutală şi că prin urmare arhiepiscopul de Canterbury o să-mi aprobe divorţul. Dar după ce mă gândesc mai bine îmi dau seama că brutalitatea este o explicaţie mai puţin plauzibilă pentru frica mea în comparaţie cu alţi factori - existenţa lui Stephen, de pildă, sau faptul că n-am reuşit să le spun copiilor ce s-a întâmplat -, şi simt că aprobarea arhiepiscopului se dizolvă la fel de repede cum a apărut.

— Ai avut o seară frumoasă? mă întreabă David.

Vorbeşte pe un ton liniştit, iar eu îi iau liniştea drept ameninţare.

— Da. Mulţumesc. Am fost... am ieşit...

Dintr-un motiv sau altul, încerc să-mi amintesc cum o cheamă pe prietena lui Stephen, până când îmi aduc aminte că existenţa ei a fost o cu totul altă minciună, plasată altcuiva pentru alte motive.

— N-are importanţă, spune el. Uite ce-i. Nu te-am iubit destul.

Mă uit la el cu gura căscată.

— Nu te-am iubit destul şi-mi pare sincer rău. Te iubesc şi nu ţi-am comunicat lucrul ăsta corespunzător sau pozitiv.

— Nu. Mă rog. Mersi.

— Şi-mi pare rău c-am spus că vreau să divorţez. Nu ştiu unde mi-a fost capul.

— Aha.

— Vrei să mergem la teatru mâine seară? Am luat bilete pentru piesa lui Tom Stoppard. Ştiu că voiai s-o vezi.

Teatrul i-a furnizat, probabil, lui David mai mult material de pleasna decât toate celelalte lucruri la un loc în întreaga lui carieră pe tărâmul plesnei, cu posibila excepţie a germanilor. Urăşte teatrul. Îi urăşte pe dramaturgi, urăşte piesele, îi urăşte pe actori, îi urăşte pe critici, urăşte publicul, urăşte programele, urăşte micile îngheţate care se vând între acte. La un moment dat a încercat să scrie un

articol despre motivul pentru care ura cortinele, dar n-a găsit cele opt sute de cuvinte necesare.

— Aha. Mulţumesc.

— Aş vrea să ne ducem la culcare, să doarmă fiecare în patul lui, să ne trezim de dimineaţă şi să-ncercăm să luăm totul de la zero. Să ne refacem vieţile.

— Aşa, carevasăzică.

Crede, probabil, că sunt sarcastică, dar nu sunt. O formulă hoaţă şi veselă de genul „aşa, carevasăzică” pare în clipa asta singurul răspuns nimerit la sugestia jovială şi dezinvoltă a lui David, care ignoră în acest fel toate complicaţiile şi amărelile ultimilor noştri ani împreună.

— Bine. Păi, atunci, mă duc la culcare. Noapte bună.

Se apropie, mă sărută pe obraz, mă îmbrăţişează şi pe urmă o ia în sus pe scări.

— În care dormitor te duci? îl întreb.

— A, scuze. Mi-e totuna. Pe care-l preferi?

— Să mă culc în camera de oaspeţi? Şi pentru mine e acelaşi lucru.

Mi se pare grobian să-i ceri acestui bărbat politicos şi îndatoritor, indiferent cine-ar fi, să plece din propriul pat.

— Asta vrei?

Vorbeşte chiar şi acum cu solicitudine - vrea să se convingă şi nu-şi propune să atragă atenţia asupra faptului că e jignit de faptul că plec de lângă el.

Ridic din umeri.

— Da.

— Bine, dacă eşti sigură. Somn uşor.

Când mă trezesc, sunt aproape sigură că o să fiu întâmpinată cu un rânjet şi o insultă, eventual urmată de punerea în vedere a faptului că trebuie să dispar din casă până diseară, însă el îmi face ceai şi pâine prăjită, le pune cereale în farfurii copiilor şi-mi urează o zi frumoasă. De la serviciu vin direct acasă, cinăm devreme şi apoi mergem la teatru. David mă întreabă cum a fost la cabinet, chiar râde când îi povestesc despre un pacient care avea o problemă

la piept şi nu ştia că fumatul dăunează sănătăţii. (Nu pot să-l fac să râdă. Nimeni nu e în stare de aşa ceva, în afară de cei pe care-i acceptă ca fiind mai amuzanţi ca el, respectiv Woody Allen, Jerry Seinfeld, Tony Hancock şi Peter Cook, cel din anii '60. A-i face pe oameni să râdă e meseria lui.) Mergem cu metroul la teatru şi se comportă în acelaşi mod: e prietenos, manifestă curiozitate, pune întrebări şi îmi cumpără una dintre mult dispreţuitele îngheţate. (Ce-i drept, mi-o cumpără cu banii mei - îşi dă seama că şi-a uitat portofelul -, dar importantă nu e generozitatea ca atare, ci faptul că e dispus să treacă peste una dintre nenumăratele crime ale teatrului englez.) încep să mă simt ameţită; totodată, încerc o anumită derută cu privire la bărbatul care mă însoţeşte. Ăsta e felul de-a fi al lui Stephen, acesta a fost primul motiv care mi-a sucit minţile şi m-a determinat să mă opresc la el, iar eu sunt îngrijorată întrucât contrastul dintre iubitul meu şi soţul meu a început să se estompeze. Poate că tocmai asta-i figura. Poate că ăsta e lucrul cel mai urât şi mai manipulator pe care l-a făcut David până în prezent - s-a prefăcut că se poartă frumos casă... ca să ce? Ca să mă port şi eu la fel? Ca să vreau să rămân măritată cu el? Oare e chiar atât de urât şi de manipulator să încerci să-ţi faci căsnicia să arate normal?

În cele mai multe cazuri s-ar spune că nu, însă mefienţa mea faţă de David are rădăcini foarte adânci.

Îmi place fiecare secundă a piesei. O beau, aşa cum un om deshidratat ar da pe gât un pahar cu apă de la frigider, îmi place tare mult când sunt făcută să mă gândesc la altceva decât la muncă şi la propria căsnicie, îmi plac replicile spirituale şi seriozitatea piesei şi îmi făgăduiesc pentru a suta mia oară să mă hrănesc mai des în felul ăsta, chit că ştiu c-o să mă trezesc în fiecare dimineaţă cu acelaşi roman necitit, abandonat de cu noapte undeva pe corpul meu. Totuşi, petrec aproape la fel de mult timp încercând să-i surprind profilul lui David şi uitându-mă pe scenă. Este

clar că s-a petrecut ceva ciudat, fiindcă lupta de a face din seara asta una plăcută e scrisă pe faţa lui David: acolo, în jurul ochilor, al buzelor şi al frunţii, are loc un război. Vechiul David vrea să se încrunte, să se uite urât şi să facă mutre ca să-şi arate dispreţul pentru tot; cel nou se străduieşte evident să înveţe cum să se simtă bine într-un spaţiu al divertismentului, urmărind o operă nouă şi strălucită a unuia dintre cei mai mari dramaturgi din lume. Uneori aceste eforturi de autoeducare iau forma simplei imitaţii - dacă îşi aduce aminte, David îşi permite să râdă când râde şi publicul, chit că sincronizarea lui nu e niciodată perfectă, amintindu-mi din cauza asta de felul cum încercau Tom şi Molly să cânte alături de noi când erau mici -, alteori se străduieşte să dea chiar el tonul, ca şi cum un semn aprobator din cap sau un zâmbet amabil o să-i stimuleze capacitatea de a simţi o plăcere benignă, în contrast cu cea răutăcioasă pe care o încerca până acum.

Există, ce-i drept, şi momente când uită de el şi când o replică anume îi provoacă o expresie fugară de furie şi dezgust. (Relaţia mea cu dezgustul lui David este atât de intimă, încât îmi dau seama ce tip de replică îi poate declanşa reacţia asta: e genul care măguleşte pretenţiile intelectuale ale spectatorilor, făcându-i să simtă că, dacă nu râd, îşi demonstrează ignoranţa. La rândul meu, nu mă dau în vânt după replicile astea, dar nici nu-mi vine să pun mâna pe pistol şi să mă apuc să omor oameni.)

Chiar şi atunci am însă impresia că două mâini invizibile îi prind faţa, îi netezesc cutele încruntării şi o readuc la forma iniţială, făcându-l pe David să arate ca un ins care a plătit o sumă rezonabilă de bani ca să se simtă bine şi prin urmare e hotărât s-o facă. Seamănă atât de puţin cu el, încât mă trece un fior.

Ieşim în frigul de afară ca doi amatori de teatru obişnuiţi, iar eu nu mă pot abţine şi-l întreb:- Ţi-a plăcut?

— Da. Foarte mult.

— Zău? Foarte mult?

— Da.

— Dar detești teatrul.

— Cred... cred că mi s-a părut că-l detest. A fost o...

O prejudecată pe care n-am analizat-o serios.

— Ar fi bine să ai mare grijă.

— De ce?

— Dacă o să te-apuci să-ţi analizezi serios toate prejudecăţile, în scurt timp n-o să mai rămână nimic din tine.

Surâde agreabil şi mergem mai departe. Căutăm un taxi, lucru pe care-l facem de fiecare dată când ne petrecem seara în West End - metroul la dus, răsfăţul la întors -, iar eu simt nevoia să văd un taxi galben chiar în secunda aceea, fiindcă sunt obosită şi dezorientată, iar gândul că trebuie să mă împing cu tot felul de beţivi prin transportul în comun mă umple de groază.

Pe urmă se întâmplă ceva ciudat şi e limpede că s-a întâmplat ceva ciudat şi cu David, că schimbarea pe care a suferit-o este rezultatul a ceva mai mult decât introspecţia şi efortul de voinţă. Se petrece următorul lucru:

trecem pe lângă un copil al străzii ghemuit într-un sac de dormit în pragul unei uşi, iar David se caută prin buzunare, probabil pentru niscai mărunţiş. (Daţi-mi voie să fiu corectă faţă de el, întotdeauna procedează aşa. Ca prin minune, totuşi, reuşeşte să nu Aibă Viziuni în ceea ce-i priveşte pe cei fără adăpost.) Nu găseşte nimic şi îmi cere poşeta, cu o mulţime de scuze şi explicându-mi din nou de ce credea că avea portofelul la el, când de fapt îl lăsase acasă. Cât despre mine, nu mă gândesc la ce fac de ce m-aş gândi? -, aşa că îi dau poşeta, iar el se apucă şi-i dăruieşte copilului tot ce găseşte acolo: cam optzeci de lire în bancnote, fiindcă azi am trecut pe la bancomat, şi alte trei-patru lire mărunt. Din câte ştiu, nu ne mai rămâne nimic.

— Ce faci?

Smulg bancnotele din mâna copilului. O pereche de spectatori care ţin în mână programul piesei lui Stoppard

se opresc când mă văd că iau bani de la un amărât fără adăpost, iar eu vreau să le spun că sunt medic.

David îmi ia banii din mână, îi dă din nou băiatului şi încearcă să mă facă să merg mai departe cu forţa. Mă opun.

— David, ce te-a apucat? Nu mai avem bani nici măcar de metrou până acasă.

— Am păstrat cinci lire.

— Vreau să iau un taxi.

Perechea se uită în continuare la mine, iar mie nu-mi place tonul văicărit al propriei voci.

— Pun pariu că şi băiatul ăsta ar vrea să ia taxiul, spune David, cu o blândeţe înnebunitoare în glas. Dar nu-şi permite.

— Şi unde mama dracului s-ar duce cu taxiul? strig eu. N-are unde să se ducă. De-aia doarme aici.

Nu pricep de ce mă comport aşa, dar pe de altă parte nu înţeleg nici felul cum se poartă David.

— Vai, ce frumos, rosteşte partea masculină a perechii ieşite de la teatru.

— Soţul meu tocmai a dat de pomană tot ce-aveam, îi comunic.

— Ei, hai, nu-i adevărat, zice David. Casa? Banii din contul comun? Banii din contul de economii? Mâine nici măcar n-o să ne mai gândim la ei.

Alţi doi-trei oameni s-au strâns să caşte gura şi-mi dau seama că asta e o discuţie din care nu pot să ies câştigătoare - nu aici şi nu acum -, aşa că ne îndreptăm amândoi spre staţia de metrou.

— Nu poţi să le dai optzeci de lire ăstora fără casă! îi spun cu o voce şuierată.

— Îmi dau seama că nu pot să-mpart câte optzeci de lire fiecărei persoane fără adăpost. Dar am vrut s-o fac o dată. Să văd cum e.

— Şi cum a fost?

— Bine.

Nu pricep absolut nimic.

— Când te-a interesat să faci un bine cuiva?

— N-am vorbit despre făcutul unui bine, ci despre faptul că m-am simţit bine.

— Păi... îmbată-te. Ia droguri. Fă sex. Dar nu te-apuca să arunci cu afurisiţii ăştia de bani ai noştri.

— M-am plictisit de toate lucrurile astea. M-am blocat. Trebuie să fac altceva.

— Ce-ai păţit? Ce s-a-ntâmplat când ai plecat de-acasă? Unde te-ai dus?

— N-am păţit nimic, dar-ar dracii.

Aha, vechiul David s-a întors. Cu dobândă.

— Doar fiindcă am vrut să văd o piesă şi i-am dat câteva lire unui copil al străzii? Isuse, zice el şi inspiră adânc. Iartă-mă. Ştiu că mă port într-un fel care poate să ţi se pară ciudat.

— Vrei să-mi spui ce s-a-ntâmplat?

— Nu ştiu dacă pot.

Ajungem la staţia de metrou din Leicester Square şi încercăm să vârâm bancnota de cinci lire în automatul de bilete, numai că bancnota e prea mototolită, iar aparatul o scuipă afară. Ne aşezăm la coadă după două sute de turişti scandinavi şi trei sute de beţivi englezi. Iar eu tot vreau să fiu într-un taxi.

În drum spre casă - nici vorbă de locuri libere în metrou, cel puţin până ajungem la King's Cross - David se cufundă în programul de la teatru, într-o încercare evidentă de a se sustrage altor întrebări. O plătim pe tânăra care a stat cu copiii dând atacul la fondul de urgenţă aflat în borcanul din bucătărie, după care David spune că e obosit şi că vrea să se ducă imediat la culcare.

— Mâine o să vorbeşti cu mine?

— Dacă o să găsesc ce să-ţi spun. Ceva care să ţi se pară logic, în orice caz.

— În noaptea asta cum dormim?

— Aş vrea să dormi cu mine. Dar nu insist.

Nu sunt sigură că vreau să dorm cu David din cauza lui Stephen, din cauză că sunt vraişte şi din alte asemenea motive, dar nu numai cu David nu vreau să dorm.

E vorba şi de celălalt bărbat, cel căruia îi place să meargă la teatru, să dea de pomană şi să încerce să fie drăguţ cu oamenii - nici cu el nu sunt sigură că vreau să dorm, fiindcă de fapt nu-l cunosc de-adevăratelea şi în plus începe să mă sperie. Faptul că-ţi displace un soţ poate fi privit ca un necaz, dar să-ţi displacă amândoi aduce a neglijenţă.

Totuşi, fii atentă ce-ţi doreşti... Nu voiam ca David să mai fie David. Doream ca lucrurile să rămână neschimbate ca structură, însă nu mai voiam să am de-a face cu vocea aia, cu tonul ăla, cu încruntările alea permanente.

Voiam ca lui David să-i placă de mine, şi uite că-i place.

O iau în sus pe scări spre dormitorul comun.

Poate că nu vă interesează cum făceam dragoste pe vremuri - în perioada pre-Stephen şi post-copii, nu în cea timpurie, când sexul însemna ceva cu totul altfel -, dar tot o să vă spun. Citeam amândoi în pat, dacă aveam chef de sex îmi lăsam mâna să se îndrepte leneş spre vintrele lui, iar dacă avea el chef de sex îşi lăsa la rândul lui mâna să se îndrepte leneş spre unul dintre sfârcurile mele (invariabil cel drept, fiindcă David doarme în stânga mea şi-i vine mai uşor să-mi atingă sânul aflat mai departe de el decât pe cel mai apropiat, asta presupunând o îndoire incomodă a braţului). În cazul în care celălalt avea chef, totul pleca de aici, iar cărţile, revistele şi ziarele ajungeau în cele din urmă să fie aşezate pe noptiere. De acord, ar fi fost aiurea să vezi nişte personaje jucând o asemenea scenă într-un film porno - asta dacă nu detestai cu patimă filmele porno -, dar pentru noi dădea rezultate.

Totuşi, în seara aceasta lucrurile se petrec altfel. Întind mâna după carte, iar David începe să mă sărute tandru pe ceafă; pe urmă mă trage spre el şi încearcă să mă sărute straşnic pe gură, ca un Clark Gabie orizontal (şi, să fim sinceri, vag supraponderal). E ca şi cum ar fi citit un articol

dintr-o revistă pentru femei din anii '50 despre reintroducerea romantismului în căsnicie, dar eu nu sunt deloc sigură că vreau să mi se reintroducă vreo doză de romantism în a mea. Eram suficient de mulţumită de apăsatul pe butoane al lui David, care cel puţin avea marea calitate a eficienţei; acum se uită la mine de parcă am fi pentru prima dată în pat împreună şi ne-am pregăti să ne lansăm în cea mai memorabilă călătorie interioară din viaţa noastră.

Îl împing uşor, ca să pot să mă uit la el.

— Ce faci?

— Vreau să facem dragoste.

— Da, bine, în regulă. Dă-i bătaie. Nu-i nevoie de atâtea fandoseli.

Îmi dau seama cum vorbesc - ca Joyce Grenfell în Nouă săptămâni şi jumătate - şi nu-mi place deloc, fiindcă nu sunt o pedantă asexuată de tipul detaşează-te-şi-gândeşte-te-la-Anglia. Dar adevărul este că am fi terminat până acum, dacă alături de mine în pat s-ar fi aflat vechiul David. Aş fi avut orgasm, el aşijderea şi am fi stins deja lumina.

— Dar vreau să facem dragoste. Nu doar sex.

— Şi asta ce înseamnă?

— Comunicare. Intensitate. Nu ştiu.

Mi se face inima ghem. Pentru mine avantajele vârstei de patruzeci de ani includ faptul că: nu trebuie să schimb scutece, nu sunt obligată să merg în locuri unde oamenii dansează şi nu e nevoie să fiu intensă faţă de persoana alături de care trăiesc.

— Te rog, încearcă şi aşa cum vreau eu, spune David pe un ton rugător.

Mă conformez. Îl privesc în ochi, îl sărut aşa cum vrea să fie sărutat, facem absolut totul pe îndelete, iar la sfârşit (fără orgasm pentru mine, întâmplător), îmi las capul pe pieptul lui, în timp ce el îmi mângâie părul. Reuşesc să fac faţă relativ onorabil, dar tot nu văd care-i rostul.

A doua zi dimineaţa David îşi petrece cea mai mare parte a micului dejun fredonând, zâmbind şi încercând să intre în relaţie cu copiii, care par la fel de perplecşi ca mine, mai ales Tom.

— Ce ai astăzi, Tom?

— Şcoală.

— Da, dar ce anume?

Tom mă priveşte neliniştit, de parcă aş putea să intervin, de parcă aş putea să-i împiedic tatăl să pună nişte întrebări câtuşi de puţin dăunătoare şi cu totul fireşti într-o conversaţie. Îi întorc privirea şi încerc să-i transmit din ochi mesaje peste măsură de complicate: „Nu e vina mea, habar n-am ce se petrece, spune-i ce orar ai şi mănâncă-ţi cerealele, a suferit o transformare profundă...” Genul de privire pentru care ar fi nevoie de câţiva ochi şi de nişte sprâncene cu agilitatea acrobaţilor adolescenţi de la circurile din Europa de Est.

— Nu ştiu, spune Tom. Cred că mate. Engleză. Aăăă...

Se uită la David ca să vadă dacă a furnizat destule amănunte, dar David continuă să-i zâmbească în aşteptare.

— Şi poate sport.

— Ai nevoie de ajutor la ceva? Mă rog, n-o fi bătrânul tău tată cel mai mintos om din Anglia, dar la engleză nu se face de râs. La scris şi alte alea.

Pe urmă râde, iar noi habar n-avem de ce.

Tom nu mai pare neliniştit; nelinştea i-a fost înlocuită de ceva înrudit cu teroarea. Aproape că începe să-mi fie milă de David - în fond, e trist când ceea ce pare o tentativă evidentă de a transmite căldură şi preocupare e întâmpinat cu o mefienţă atât de clară -, dar nu-i deloc uşor să uiţi zece ani de nervi şi hachiţe, iar Tom n-a apucat să-şi vadă tatăl altfel decât arţăgos din clipa când a venit pe lume.

— Mda, zice el, câtuşi de puţin convins. Cu scrisul mă descurc, mersi. Poţi să mă ajuţi la sport, dacă vrei.

E glumita lui Tom şi nu e deloc rea - eu râd, oricum -, dar acum sunt alte vremuri.

— Sigur, spune David. Vrei să... ştiu eu... dăm puţin în minge după ore?

— Da, cum să nu.

— Bine.

David ştie ce înseamnă „da, cum să nu”; a auzit expresia de câteva ori pe zi în ultimii ani şi până acum n-a răspuns niciodată prin „bine”. Prin cuvinte gen „ticălos sarcastic”, „puşlama nerecunoscătoare” sau pur şi simplu „taci din gură”, da; prin „bine”, nu. Şi-atunci de ce preferă să ignore tonul şi sensul pe care vrea să le redea Tom şi continuă netulburat? încep să suspectez că există o explicaţie medicală sinistră pentru comportamentul lui David.

— O să ies şi-o să cumpăr o pereche nouă de adidaşi chiar azi, adaugă el, ca să fie totul perfect.

Tom şi cu mine ne uităm unul la altul, iar pe urmă încercăm să ne pregătim pentru ziua care ne aşteaptă, ca şi cum ar fi o zi ca oricare alta.

Stephen îmi lasă un mesaj la serviciu. Nu-l bag în seamă.

Când mă întorc de la serviciu, dau peste doi copii şi un adult care joacă Cluedo pe masa din bucătărie, precum şi peste douăsprezece mesaje lăsate pe robotul telefonic. Telefonul sună din nou tocmai când îmi scot sacoul, însă David nu face nici un efort să răspundă, aşa că toată lumea îl ascultă pe Nigel, editorul de la ziar al lui David, străduindu-se să-i atragă atenţia Celui Mai Supărat Om din Holloway.

— Ştiu că eşti acolo, David. Ridică dracu' telefonul!

Copiii chicotesc. David agită zarurile.

— De ce nu răspunzi?

— Ta ti s-a lăsat de lucru, spune Molly mândră.

— Nu m-am lăsat de lucru. M-am lăsat de lucrul ăla.

Nigel continuă să tune şi să fulgere în fundal.

— Ridică... Ridică odată, ticălosule!

— Ai renunţat la editorial? De ce?

— Fiindcă nu mai sunt supărat.

— Nu mai eşti supărat?

— Nu.
— Pe nimic?
— Nu. S-a dus.
— Unde?
— Nu ştiu. Dar s-a dus. Îţi dai şi singură seama, nu?
— Da, îmi dau seama.
— Aşa că nu mai pot să scriu editoriale despre cum e să fii supărat.

Scot un oftat din adâncul pieptului.

— M-am gândit că o să-ţi pară bine.

Şi eu m-am gândit la fel. Dacă acum câteva săptămâni s-ar fi oferit cineva să-mi îndeplinească o dorinţă, cred că exact asta mi-aş fi dorit, fiindcă n-aş fi fost, probabil, în stare să mă gândesc la un alt lucru (nici măcar la bani) care să-mi fi putut îmbunătăţi calitatea vieţii - mă rog, a vieţilor noastre - atât de spectaculos. A, aş fi îngăimat ceva despre cancer sau despre pacea mondială, bineînţeles, dar în secret aş fi sperat ca duhul să nu-mi dea voie să joc rolul omului cumsecade. În secret aş fi vrut ca duhul să spună: „Nu. Eşti medic, deja faci destul pentru lume, furuncule şi atâtea altele. Alege ceva pentru tine.”

Iar eu aş fi spus, după mult timp de stat pe gânduri: „Aş vrea ca David să nu mai fie supărat. Aş vrea să admită că duce o viaţă OK, că are nişte copii minunaţi, că are o nevastă loială, iubitoare şi - ei, drăcia dracului - nicidecum neatrăgătoare sau neinteligentă, ca să nu mai spun că are destui bani pentru baby-sitting, mese la restaurant şi ipotecă... Aş vrea să nu mai aibă bilă deloc, nici un stropşor, nici o bucăţică, nici un mililitru.” (Îmi imaginez că bila lui David se află în starea aceea ingrată dintre lichid şi solid, ca betonul aproape solidificat.) Moment în care duhul i-ar fi masat burta lui David, iar acesta s-ar fi transformat deodată într-o persoană fericită.

Dar iată că deodată David chiar este o persoană fericită, sau cel puţin una calmă - aici, acum, în lumea reală -, şi singurul lucru pe care găsesc de cuviinţă să-l fac este să

oftez. Problema este că de fapt nu-mi doresc figura cu transformarea instantanee. Sunt un om raţional şi nu cred în duhuri sau în schimbările bruşte de personalitate. Voiam ca supărarea lui David să dispară doar după ani şi ani de terapie.

— Îmi pare bine, rostesc neconvingător. Dar aş fi vrut să ai curajul să i-o spui lui Nigel.

— Nigel e un om supărat, zice David întristat. N-ar înţelege.

Această ultimă observaţie este oricum incontestabilă, dat fiind că Nigel tocmai a pus punct eforturilor de a-i atrage atenţia lui David, slobozind o rafală de măscări.

A folosit chiar şi unul dintre cuvintele cu „p", deşi ne prefacem cu toţii că nu l-am auzit.

— Tu de ce nu joci Cluedo cu noi, mami?

Şi iată că joc, până la ora ceaiului. După care jucăm Junior Scrabble. Suntem nucleul familial perfect. Mâncăm împreună, practicăm jocuri stimulative în loc să ne uităm la televizor, zâmbim foarte mult. Mă tem că dintr-o clipă în alta aş putea să ucid pe cineva.

A doua zi la prânz, Becca şi cu mine ieşim pe stradă să ne cumpărăm un sandviş, iar eu mă apuc să-i povestesc despre GoodNews, despre teatru, despre copilul străzii şi chiar despre faptul că am făcut dragoste.

(„Câh!” se strâmbă ea. „Cu soţul? Ce scârbos!”) După care mă prinde dintr-odată de braţ.

— Katie! Dumnezeule!

— Ce e?

Drace!

— Ce e? Mă sperii!

— David s-a îmbolnăvit.

— De unde ştii?

— Schimbare de personalitate. Ai pomenit cumva şi de o durere de cap?

Simt că stomacul mi-o ia razna. Scrie în toate cărţile de specialitate. Aşa arată sinistra explicaţie medicală a felului

cum s-a purtat David. Mai mult ca sigur că are o tumoare pe creier. Cum de-am putut fi atât de neglijentă? Mă întorc în goană la serviciu şi-l sun.

— David, nu vreau să intri în panică, dar te rog să mă asculţi atent şi să faci exact ce-ţi spun. Probabil că ai o tumoare pe creier. Trebuie să te duci urgent la spital şi să-ţi faci o tomografie. Putem să-ţi aranjăm să ţi se facă trimitere la noi, dar...

— Katie...

— Te rog, ascultă-mă. Putem să-ţi aranjăm să ţi se facă trimitere la noi, dar...

— Katie, n-am absolut nimic.

— Mă rog, să sperăm. Dar există câteva simptome clasice.

— Spui asta din cauză c-am încercat să fiu drăguţ cu tine?

— Păi... da. Başca figura cu teatrul.

— Crezi că dacă-mi place o piesă înseamnă că am o tumoare pe creier?

— Plus banii. Plus sexul de alaltăieri noaptea.

Urmează o pauză îndelungată.

— Katie, îmi pare nespus de rău.

— Mai e şi chestia asta. Tot timpul îţi ceri scuze. David, s-ar putea să fii foarte bolnav.

— E teribil de trist.

— Sau poate nu. Dar cred cu tărie că...

— Nu, nu. Nu asta am vrut să spun. E teribil de trist că singura explicaţie pentru toată povestea asta e că sunt pe moarte. Să ştii să nu sunt. Te asigur. Ar trebui să stăm de vorbă.

Şi închide telefonul.

David nu vrea să discute despre tumoare până nu rămânem singuri, dar nici măcar atunci nu prea înţeleg ce vrea să spună.

— N-a folosit cremă, e replica lui de deschidere.

— Poftim?

— DJ GoodNews. N-a folosit cremă.

— Aha. Asta înseamnă…

Încerc să stabilesc ponderea acestei afirmaţii de o importanţă evidentă, însă nu reuşesc.

— Prin urmare… Molly a avut dreptate? Asta era?

— A, da. Sigur. Categoric. A avut dreptate din capul locului. Dar nu-ţi dai seama? Şi-a folosit doar mâinile.

— Aha. Fără cremă, carevasăzică.

— Fără.

— Bine. Îţi mulţumesc că mi-ai spus. Acum… acum am o imagine mai clară a întregului tablou.

— Despre asta-i vorba. Aşa a început, în orice caz.

— Ce-a început?

David gesticulează nerăbdător spre tot ceea ce-l înconjoară pe lumea asta.

— Totul… mă rog, problema mea. Banii de alaltăieri.

Figura cu… cu editorialul. Totul. Schimbarea de… nu ştiu, schimbarea de atmosferă. Probabil că ai observat schimbarea de atmosferă, nu? în fond, de-aia ai crezut că sunt bolnav, aşa e? Ei bine, asta e. De-acolo vin toate.

— Din faptul că prietenul tău GoodNews n-a folosit cremă?

— Mda. Cam aşa ceva. Cum să-ţi spun, faptul că n-a dat cu cremă a fost… A fost… Of, nu pot să-ţi explic.

Credeam că pot, dar n-am cum.

Nu-mi mai amintesc să-l mai fi văzut pe David aşa - dezarticulat, neliniştit, profund stingher.

— Îmi pare rău.

— E-n regulă. Nu te grăbi.

— Acolo am fost. Alea două zile. M-am dus să stau cu GoodNews.

— Aha. Am priceput.

Aşa am fost învăţaţi să reacţionăm: să ascultăm răbdători ce spune pacientul, să nu intervenim şi să-l lăsăm să termine, chiar dacă pacientul e soţul tău şi s-a ţăcănit de tot.

— Nu cumva crezi că m-am ţăcănit de tot?

— Nu, nici vorbă. Cum să-ţi spun, dacă ai fost convins că asta voiai să faci şi dacă te-a ajutat...

— Mi-a schimbat viaţa.

— Da. Bine. Bravo. Şi bravo lui.

— Îmi vorbeşti de sus.

— Iartă-mă. Îmi vine greu să... accept toate astea.

— Este de înţeles. E... e cam ciudat.

— Pot să pun o întrebare?

— Da. Bineînţeles.

— Vrei să explici figura cu crema?

— N-a folosit nici un strop.

— Sigur, sigur, am înţeles asta. N-a folosit deloc. Dar încerc să fac legătura dintre... dintre faptul că el n-a folosit cremă şi faptul că tu i-ai dat optzeci de lire puştiului ăluia fără casă. Nu reiese imediat.

— Da. De acord. În regulă, spune David şi trage aer în piept. M-am dus la el în primul rând fiindcă mi-am spus c-o să te enerveze.

— Asta am ghicit.

— Mda, iartă-mă. Mă rog. Oricum. Individul stă într-un apartament mic, deasupra unei firme de maxi-taxiuri din spatele staţiei de la Finsbury Park, ceva nasol, iar eu tocmai mă pregăteam să mă duc acasă. Dar într-un fel mi-a fost milă de el, aşa că... i-am spus de problemele cu spatele, i-am arătat unde mă durea şi l-am întrebat ce putea să facă pentru mine. Fiindcă dacă ar fi spus c-o să mă manipuleze sau, mă rog, c-o să recurgă la un lucru care o să-mi facă şi mai rău, nu l-aş fi lăsat să se apropie de mine. Dar a zis că doar o să atingă locul, nimic mai mult, că o să-şi pună mâinile acolo şi durerea o să dispară. A spus că o să aibă nevoie de două secunde şi că dacă n-o să se întâmple nimic, n-o să trebuiască să-i dau nici un ban. Aşa că mi-am spus, ce naiba, de ce nu, plus că e un pricăjit numai piele şi os...

Oricum, mi-am scos cămaşa, m-am aşezat cu faţa în jos pe canapeaua lui - nici măcar n-are o masă de tratament

sau ceva de genul ăsta -, iar el m-a atins şi mâinile i s-au încălzit incredibil.

— De unde ştii că nu erau deja foarte calde?

— Erau reci când le-a... când mi le-a pus prima dată pe spate, şi imediat după aceea au început să se încălzească. De-aia am crezut că folosea Deep Heat sau mai ştiu eu ce. Dar nu mi-a făcut masaj şi n-a folosit nici o substanţă. Doar m-a atins foarte uşor şi... şi am scăpat de durere. Dintr-odată. Ca într-o vrajă.

— Deci individul e-un vindecător. Un tămăduitor, cum ar veni.

— Mda.

Stă pe gânduri câteva clipe, ca şi cum ar încerca să găsească o explicaţie mai uşor de acceptat de o pereche alcătuită din membri ai clasei de mijloc, cu studii universitare şi care iau totul ad litteram - prin asta cred că vreau să spun că i-ar plăcea să descopere ceva care să complice aparent lucrurile, ceva mai puţin direct, mai convolut şi mai inteligent. La urma urmelor, nu e foarte greu să pricepi că există oameni cu puteri tămăduitoare: te ating, te simţi mai bine şi pleci acasă. Ce nu e de înţeles? Problema este că tot ceea ce ai crezut până atunci despre viaţă se compromite. David abandonează lupta pentru complicarea situaţiei cu o ridicare din umeri.

— Da. E... uluitor. Individul are un dar.

— Aşa. Grozav. GoodNews să trăiască. Ţi-a vindecat spatele şi a făcut să dispară eczema lui Molly. Avem noroc că l-ai găsit.

Încerc să spun toate astea ca să trag cumva o concluzie a întregii discuţii, dar ceva îmi spune că încă n-am ajuns la sfârşitul poveştii.

— N-am vrut să fie un tămăduitor.

— Dar ce-ai fi vrut să fie?

— Doar... nu ştiu. Soluţia alternativă. De-aia m-am certat cu Molly în legătură cu crema. M-a cam băgat în sperieţi, şi aş fi vrut să fie un fel de - ştiu eu? - un fel de cremă magică

din Tibet sau din altă parte, despre care medicina convenţională să nu fi aflat. Nu voiam să fie doar mâinile lui. Înţelegi?

— Da. Oarecum. Eşti mai mulţumit de o cremă magică decât de nişte mâini magice. Asta e?

— Crema n-are a face cu magia, nu? E doar... medicină.

Ăsta e un lucru tipic pentru raţionalii ignoranţi. Dinspre partea lor, aspirina ar putea fi cel mai spectaculos exemplu de magie albă pe care l-a cunoscut omenirea, dar dacă poţi s-o cumperi de la Boots, nu se pune.

— Totuşi, chiar este magie, dacă vindecă durerile de spate şi eczemele.

— Mă rog. Cert este că m-a cam băgat în sperieţi. Şi pe urmă figura cu durerea de cap...

— De asta uitasem.

— Ei bine, abia atunci au început ciudăţeniile. Fiindcă... nici măcar nu ştiu de ce i-am spus că mă durea capul, dar am făcut-o, moment în care s-a uitat la mine şi mi-a zis, pot să te-ajut cu o mulţime de lucruri care te supără, iar pe urmă m-a atins pe... aici...

— La tâmple.

— Exact, m-a atins la tâmple şi durerea a dispărut, dar am început să mă simt... altfel.

— Cum adică, altfel?

— Păi, mai... calm.

— Asta a fost când mi-ai zis că pleci şi că trebuia să le spun copiilor că divorţăm.

— Am fost calm. N-am ţinut predici şi nu m-am enervat. N-am fost sarcastic.

Ţin minte că mi-am dat seama că se purtase diferit în ziua aceea, iar amintindu-mi episodul găsesc un nou fel în care pot să fiu tristă, să am păreri de rău şi să-mi plâng singură de milă: soţul meu merge la un tămăduitor, întâlnirea îl calmează ca prin minune şi singurul meu folos din toată afacerea este că îşi exprimă fără parşivenie dorinţa de a se despărţi de mine. Numai că, fireşte, lucrurile s-au mai

schimbat de-atunci, iar eu am parte de nenumărate avantaje, dintre care nici unul nu-mi face plăcere. Parcă-l aud pe frate-meu, cu celebrul lui „frecţii”.

— Şi după aceea te-ai dus să stai cu el?

— Nu ştiam că o stau cu el. Pur şi simplu... pur şi simplu voiam să văd dacă era în stare să repete figura cu durerea de cap, eventual să încerc să-mi dau seama ce se petrecea când intra în acţiune. Mă gândeam să scriu despre el, despre eczemă şi alte alea, şi... Am ajuns să rămân la el şi să stăm de vorbă două zile.

— Cum e obiceiul.

— Te rog, Katie. Nu ştiu cum să vorbesc despre chestia asta. Nu-mi face viaţa grea.

De ce nu? îmi vine să întreb. De ce să nu-i fac viaţa grea? Tu de câte ori mi-ai făcut viaţa uşoară?

— Îmi pare rău, îi zic. Continuă.

— Nu vorbeşte foarte mult. Se uită la tine cu nişte ochi pătrunzători şi ascultă. Nici măcar nu ştiu dacă nu cumva e sărac cu duhul. Aşa că eu am fost cu datul din gură.

El n-a făcut decât să aspire toate informaţiile.

— Am impresia că a cam aspirat totul.

— Da, aşa e. Toate lucrurile rele. Aproape că le vedeam ieşind din mine, ca un fel de ceaţă neagră. Habar n-aveam că eram plin de porcăriile astea.

— Şi prin ce anume este atât de deosebit? Cum de e în stare să facă lucruri pe care alţii nu le reuşesc?

— Nu ştiu. Are... are un fel de aură, atâta tot. Ştiu c-o să ţi se pară o prostie, dar... Mi-a mai atins o dată tâmplele, în timp ce vorbeam cu el, şi m-am simţit străbătut de un şuvoi uimitor de căldură despre care el a zis că e iubire pură. Şi exact asta a fost şi impresia mea. Îţi dai seama în ce panică am intrat?

Înţeleg foarte bine, şi nu doar din cauză că David nu e un candidat plauzibil pentru o baie de iubire. Băile de iubire sunt... pentru alţii. Sunt bune pentru oamenii naivi, creduli şi simpli a căror minte a ajuns stricată ca o dantură precară

din cauza drogurilor slabe, oameni care citesc Tolkien şi Erich von Daniken când cresc suficient de mult ca să poată conduce maşini... hai să fim sinceri, oameni care nu sunt absolvenţi de litere sau de ştiinţe exacte. E suficient de înfricoşător până şi să asculţi povestea lui David, dar probabil că trecerea printr-o asemenea experienţă a fost cu adevărat cumplită.

— Şi acum?

— Primul lucru la care m-am gândit după aceea a fost că trebuia să fac totul altfel. Totul. Ceea ce am făcut până acum nu ajunge. Nu-i destul pentru tine. Nu-i destul pentru mine. Nu-i destul pentru copii, pentru lume sau... sau...

Se poticneşte din nou, probabil din cauză că deşi legile retoricii şi ale ritmului reclamă un al treilea substantiv, trimiterea la lume nu i-a mai lăsat loc de întors, asta dacă nu cumva o să înceapă să bată câmpii despre univers.

— Tot nu pricep despre ce-aţi vorbit două zile încheiate.

— Nici eu. Habar n-am cum a zburat timpul. Am rămas tablou când mi-a spus că e marţi după-amiază. Am vorbit despre... despre o mulţime de lucruri, inclusiv despre cât de urât m-am purtat cu tine. Am mai vorbit despre munca mea, despre scris, m-am trezit spunând că mi-e ruşine de ceea ce fac şi că de fapt urăsc munca asta pentru... nu ştiu, pentru răutatea ei, pentru lipsa ei de cumsecădenie. Din când în când m-a pus să... Dumnezeule, mi-e şi jenă.

Un gând neaşteptat - poate că e o temere, sau poate nu, o să trebuiască să mă gândesc la asta altcândva îmi trece brusc prin minte.

— Nu se-ntâmplă nimic necurat, nu?

— Cum adică?

— Nu te culci cu el?

— Nu, spune el, dar cu o voce albă, fără urmă de amuzament, revoltă sau reflex de apărare. Nu, nici vorbă. E cu totul altceva.

— Iartă-mă. Zi-i mai departe, ce te-a pus să faci?

— M-a pus să îngenunchez pe podea şi să-l ţin de mână.

— Şi pe urmă?
— Mi-a cerut să meditez cu el, atâta tot.
— Aha.
David nu e homofob, deşi de câteva ori a bombănit împotriva culturii şi a practicilor homosexuale (chestia cu Cher îl nedumereşte în mod special), dar e indiscutabil heterosexual, până la şorturile bufante şi la preferinţa pentru săpunul Wright's Coal Tar. Aici nu încap ambiguităţi, dacă mă-nţelegeţi. Şi totuşi, îmi vine mai uşor să mi-l închipui luând-o în gură de la GoodNews decât îngenunchind pe podea şi meditând.
— Şi a fost bine, da? Când ţi-a cerut să meditezi? Nu l-ai lovit sau mai ştiu eu ce, nu?
— Nu. Vechiul David ar fi făcut-o, ştiu. Şi ar fi fost o greşeală.
O spune cu atâta sinceritate, încât pe moment sunt tentată să-mi abandonez poziţia în ceea ce priveşte violenţa în familie.
— Recunosc, la început nu prea m-am simţit în largul meu, dar sunt foarte multe lucruri la care trebuie să ne gândim. Nu crezi?
Sunt de acord. Într-adevăr, sunt teribil de multe lucruri la care trebuie să ne gândim.
— Cum să-ţi spun, doar gândindu-te la propriul set de determinări („Propriul set de determinări”? Cine e bărbatul ăsta, care stă în pat şi-i vorbeşte nevesti-sii în formule decupate din „Un gând pentru o zi”?)... poţi să pierzi câteva ore bune. Dacă nu chiar zile. Iar pe urmă vin toate celelalte...
— Ce anume, lumea şi restul? Suferinţa şi aşa mai departe?
Încep să-mi dau seama că e imposibil să nu te apuce cheful de glumă în faţa cuiva din care cheful de glumă şi autoironia par să fi dispărut cu desăvârşire.
— Da, sigur. Habar n-am avut cât suferă lumea până nu mi s-au dat timpul şi spaţiul corespunzător ca să mă

gândesc atent.

— Şi-acum?

Nu vreau să trec prin procesul ăsta. Vreau s-o iau pe scurtătură şi să ajung direct la locul unde o să aflu ce înseamnă toate astea pentru mine, mine şi iar mine.

— Nu ştiu. Ştiu doar că vreau să duc o viaţă mai bună.

Vreau o viaţă mai bună pentru amândoi.

— Şi cum facem chestia asta?

— Nu ştiu.

N-am cum să nu simt că toate aceste lucruri sună extrem de ameninţător.

Stephen îmi lasă un mesaj pe telefonul mobil. Nu-i răspund.

În seara următoare mă întorc acasă în plin scandal; încă de când vâr cheia în broască îi aud pe Tom zbierând şi pe Molly bocind.

— Ce se-ntâmplă?

David şi copiii s-au strâns la masa din bucătărie, cu David în capul mesei, Molly în stânga lui şi Tom în dreapta. De pe masă au fost luate lucrurile obişnuite corespondenţă, ziare vechi, surprize de plastic găsite în pungile cu cereale -, pare-se că în încercarea de a se crea o atmosferă propice unei conferinţe.

— Mi-a luat computerul şi l-a făcut cadou, spune Tom.

Tom nu plânge des, dar acum ochii îi strălucesc fie de mânie, fie din cauza lacrimilor - e greu să-mi dau seama.

— Iar acum eu trebuie să-l împart pe al meu cu el, zice Molly, a cărei capacitate de a plânge nu a fost pusă la îndoială niciodată şi care arată acum de parcă ar jeli moartea întregii familii într-un accident de maşină.

— Nu aveam nevoie de două, spune David. Două computere înseamnă ceva... nu tocmai neruşinat, dar cu siguranţă lacom. Oricum nu le foloseau amândoi în acelaşi timp.

— Aşa că ai luat unul şi l-ai dat de pomană. Fără să te sfătuieşti cu ei. Sau cu mine.

— M-am gândit că nu prea avea rost să ne sfătuim.

— Adică nici unul dintre copii n-ar fi fost de acord, nu?

— Poate că nici n-ar fi înţeles de ce voiam să fac chestia asta.

Bineînţeles că tocmai David a fost cel care a insistat anul trecut, de Crăciun, ca fiecare copil să aibă computerul lui. Eu aş fi preferat ca Molly şi Tom să împartă un calculator, şi asta nu fiindcă aş fi meschină, ci din cauză că începusem să fiu îngrijorată de faptul că erau doi copii răsfăţaţi, iar vederea celor două imense cutii de carton de lângă brad (sub el nu încăpeau) nu m-a liniştit câtuşi de puţin. Nu ăsta era genul de părinte spre care tindeam, mi-am amintit, în timp ce Tom şi Molly sfâşiau tona de hârtie de împachetat cu o violenţă care m-a oripilat; David mi-a observat expresia de pe chip şi mi-a şoptit că eram prototipul liberalei uscate, genul de persoană dispusă să le refuze totul copiilor şi nimic sieşi. Şi iată-mă şase luni mai târziu, scandalizată fiindcă fiului şi fiicei mele nu li se dă voie să păstreze ceea ce-i al lor, dar pe de altă parte prost plasată - un agent al forţelor întunericului.

— Unde l-ai dus?

— La centrul pentru ocrotirea femeii din Kentish Town.

Am citit despre el în ziarul local. N-aveau absolut nimic pentru copii.

Nu ştiu ce să zic. Copiii înfricoşaţi şi nefericiţi ai femeilor înfricoşate şi nefericite nu au nimic; noi avem câte două din fiecare. Dăm de pomană ceva, o mică parte, din lucrurile care ne prisosesc. Ce motiv aş avea să fiu supărată?

— De ce trebuie să le dăm noi? Guvernul de ce nu e-n stare? întreabă Tom.

— Guvernul nu poate să plătească tot, spune David.

Unele lucruri trebuie să le plătim noi.

— Am plătit, zice Tom. Computerul l-am luat din banii noştri.

— Am vrut să spun că, dacă ne preocupă ce se-ntâmplă cu săracii, nu putem să aşteptăm să intervină guvernul,

explică David. Trebuie să facem ceea ce credem de cuviinţă.

— Ei bine, nu cred că-i corect, spune Tom.

— De ce nu?

— Fiindcă e computerul meu.

David se mulţumeşte să-i adreseze zâmbetul unui om cuprins de beatitudine.

— De ce nu e pur şi simplu ghinionul lor? îl întreabă Molly, iar pe mine mă apucă râsul.”Ghinionul vostru” era, până nu demult, felul cum explica David de ce copiii noştri nu aveau Dreamcast, un tricou nou cu Arsenal sau orice altceva din ceea ce vedeau la colegii lor de şcoală.

— Copiii ăştia oricum nu prea au avut noroc, îi lămureşte David, cu răbdarea calmă şi ultraîncrezătoare a unui înger proaspăt întrupat. Tăticii lor le-au bătut mămicile, iar ei au fost siliţi să fugă de-acasă şi să se-ascundă, aşa că au rămas fără jucării… Voi aveţi noroc cu carul. Nu vreţi să-i ajutaţi?

— Niţel, răspunde Tom, cu jumătate de gură. Dar nu cu ditamai computerul.

— Hai să mergem până la ei, propune David. Şi-atunci poţi să le-o spui de la obraz. Le zici că vrei să-i ajuţi doar niţel, iar pe urmă le ceri computerul înapoi.

— David, e strigător la cer.

— De ce?

— Nu poţi să-ţi şantajezi propriii copii în halul ăsta.

Încep să mă simt mai bine. Rămăsesem fără soluţii timp de câteva clipe, blocată de forţa morală a argumentelor lui David, însă acum îmi dau seama că de fapt a înnebunit şi vrea să ne umilească pe toţi. Cum am putut să uit că asta li se întâmplă întotdeauna habotnicilor?

Merg prea departe, pierd orice urmă de simţ al măsurii şi de logică, iar în cele din urmă ajung să fie interesaţi exclusiv de propria persoană, de nimic altceva în afara propriei pioşenii.

David bate darabana cu degetele pe masă şi gândeşte furibund.

— Nu, îmi pare rău, ai dreptate. E într-adevăr strigător la cer. Am sărit peste cal. Te rog să mă ierţi.

Rahat.

Suntem la o masă de familie dominată de un aer ciufut.

Într-un fel, David a reuşit s-o atragă pe Molly în slujba cauzei - poate fiindcă fata a sesizat prilejul de a-l şicana pe Tom, poate fiindcă n-a izbutit niciodată să-şi vadă tatăl altfel decât ca pe un om perfect şi absolut rezonabil, sau poate fiindcă de fapt computerul pe care l-a dat David de pomană se afla în camera lui Tom, nu în a ei, deşi cel care ne-a rămas a fost dus în teritoriul neutru al dormitorului pentru oaspeţi. Cu toate acestea, Tom se cramponează cu încăpăţânare de convingerile lui occidental-materialiste adânc înrădăcinate.

— Eşti pur şi simplu egoist, Tom. Nu-i aşa, tati?

David refuză să cadă în capcană.

— Acolo sunt copii care nu au nimic pe lume, continuă ea. Iar tu ai cu ghiotura.

— Acum nu mai am nimic. L-a luat el şi l-a dat de pomană.

— Şi-atunci toate lucrurile alea din camera ta ce sunt?

Îl întreabă blând David.

— Ţi-a rămas jumătate de computer.

— Pot să cobor?

Tom n-a mâncat mai nimic, dar e limpede că s-a săturat de farfuriile aburinde pline cu făţărnicie, împinse spre el din toate direcţiile, aşa că nu pot să spun că-l condamn.

— Termină-ţi mâncarea, zice David.

Deschide gura ca să mai spună ceva - aproape sigur ceva despre cât de fericit e Tom fiindcă are o farfurie cu spaghete bologneze călduţe în faţă, în condiţiile foametei din lume bla, bla, bla -, dar îmi surprinde privirea şi o lasă mai moale.

— Chiar nu vrei altceva? îl întreb pe Tom.

— Vreau să ajung la computer înaintea ei.

— Păi atunci du-te.

Tom o zbugheşte în aceeaşi clipă.

— Nu trebuia să-l laşi, mami. De-acum o să creadă întotdeauna că nu-i obligat să mănânce.

— Molly, taci din gură.

— Are dreptate.

— Of, taci şi tu din gură.

Trebuie să mă gândesc. Am nevoie de îndrumări. Sunt o persoană bună, sunt medic, şi totuşi iată-mă militând pentru lăcomie în detrimentul altruismului, lăudând posesiunile şi întorcând spatele lipsurilor. Numai că în realitate nu militez pentru nimic, nu? în fond şi la urma urmelor, nu-mi înfrunt soţul insuportabil de îngâmfat şi - mai nou - fiica de opt ani insuportabil de îngâmfată, spunându-le „Uite ce-i, ne-am spetit muncind ca să plătim computerul ăla, iar dacă există femei suficient de tâmpite ca să stea sub acelaşi acoperiş cu nişte bărbaţi care le snopesc în bătaie, asta nu mai e vina noastră, nu?”

Asta ar însemna să militez. Eu nu fac decât să întreţin gânduri nedemne, pe care nu poate să le audă nimeni, iar după aceea să mă enervez din cauza unor spaghete bologneze neterminate. Dacă aş avea convingeri adevărate, aş livra câteva pepite ofensive de înţelepciune domestică despre felul cum îşi permite Bunul Samaritean să fie un bun samaritean doar fiindcă a ţinut cu dinţii de computerele vechi şi... şi... le-a donat unei instituţii caritabile după ce s-au stricat. Mă rog, ceva de genul ăsta.

Şi până la urmă ce cred? Se pare că nu prea multe.

Cred că n-ar trebui să existe oameni fără adăpost şi aş fi pregătită, fără îndoială, să discut cu oricine ar susţine contrariul. Idem şi pentru femeile agresate. Idem şi pentru - ştiu eu? - rasism, sărăcie şi sexism. Cred că Ministerul Sănătăţii este subfinanţat şi că Ziua Nasurilor Roşii e un lucru în general OK, deşi vag plicticos. Vă asigur de chestia asta, mai ales când mă gândesc la tineri îmbrăcaţi ca Patsy şi Edina din Absolutely Fabulous care se apropie de voi în Waitrose şi agită găleţi sub ochii voştri.

În fine, am convingerea rezonabil de fermă că darurile de Crăciun ale lui Tom sunt doar ale sale şi n-ar trebui date de pomană altcuiva. Asta e tot. Aşa arată manifestul meu.

Votaţi-mă.

După trei zile copiii par să fi uitat că au avut vreodată nevoie de două computere - Molly a pierdut din capul locului bruma de interes pe care o arătase, iar Tom îşi petrece cea mai mare parte a timpului cu Pokémon -, iar noi primim o scrisoare de la refugiul pentru femei în care ni se spune că le-am schimbat fundamental viaţa unor tineri foarte nefericiţi. Cu toate acestea, cred mai departe ceea ce v-am spus deja despre sărăcie şi despre subfinanţarea Ministerului Sănătăţii. Aici nu aveţi cum să mă clintiţi - asta, fireşte, dacă nu cumva aveţi dovezi convingătoare care să ateste contrariul.

David şi-a abandonat romanul, ca de altfel şi editorialul. „Nu mai corespunde” - o formulă care acoperă tot ce a gândit, a făcut sau a vrut să facă. Din câte-mi dau seama, peste zi stă la el în birou şi citeşte; la sfârşitul după-amiezii face de mâncare, se joacă, îi ajută pe copii la teme, vrea să discute cu fiecare despre cum a fost în ziua respectivă... pe scurt, e un soţ şi un tată model.

I l-am descris ca atare Beccăi alaltăieri, iar imaginea unui soţ şi tată model mi-a venit în minte pe nepusă masă.

Totuşi, modelul ăsta este fabricat din plastic şi are trăsăturile modelate într-o expresie permanentă de preocupare şi consideraţie. David a devenit un fel de versiune creştină întoarsă cu cheiţa a lui Ken, prietenul păpuşii Barbie, însă fără frumuseţea lui aspră şi fără corpul lui bine conturat.

Şi nu cred că David a devenit creştin, chit că e foarte greu să stabileşti în ce s-a transformat de fapt. Iar dacă-l întrebi direct nu te lămureşti aproape deloc. Seara, imediat după ce-am primit scrisoarea de la refugiul pentru femei, Tom întreabă - ursuz, dar destul de perspicace, după cum

mi s-a părut - dacă o să trebuiască să începem să mergem cu toţii la biserică.

— La biserică? repetă David, dar pe un ton blând, nu cu explozia de furie şi dispreţ care i-ar fi însoţit orice vorbă în orice context cu câteva săptămâni în urmă.

— Bineînţeles că nu. De ce? Vrei să mergi la biserică?

— Nu.

— Păi atunci de ce-ai întrebat?

— Habar n-am, spune Tom. Am crezut că asta o să trebuiască să facem de-acum încolo.

— De ce de-acum încolo?

— Fiindcă dăm lucruri de pomană. Asta se face şi la biserică, nu?

— Din câte ştiu eu, nu.

Sfârşitul discuţiei; temerile lui Tom sunt potolite. Cu toate acestea, mai târziu, când David şi cu mine rămânem singuri, studiez problema pe cont propriu.

— A fost ciudat, nu? Faptul că Tom s-a gândit că o să trebuiască să mergem la biserică.

— N-am priceput de unde-a apărut toată povestea asta. Doar fiindcă i-am dat un computer cuiva.

— Nu cred că e numai asta.

— Dar ce-ar mai fi?

— Amândoi au aflat că ai dat bani de pomană. Şi oricum, e... M-ai întrebat dacă am observat vreo schimbare de atmosferă. Ei bine, cred c-au remarcat-o şi ei. Şi într-un fel văd că o asociază cu biserica.

— De ce?

— Nu ştiu. Presupun... Să ştii că dai impresia cuiva care a trecut printr-o schimbare religioasă.

— Ei bine, n-am trecut.

— N-ai devenit creştin?

— Nu.

— Şi-atunci ce eşti?

— Ce sunt?

— Da, ce eşti? Ştii tu, budist sau...

Încerc să mă gândesc la alte religii ale lumii care ar putea să intre în discuţie, dar degeaba. Musulmanii nu mi se par în regulă, nici hinduşii... Poate un vlăstar de Hare Krishna sau ceva care presupune autonegarea şi vreun guru îndesat care pilotează o Alfa Romeo?

— Nu sunt nimic. Am devenit rezonabil, atâta tot.

— Dar ce-nseamnă asta?

— Am trăit cu toţii cum nu trebuie şi vreau să îndrept lucrurile.

— Mie nu mi se pare c-am trăit cum nu trebuie.

— Nu sunt de acord.

— Ce vorbeşti?

— Probabil că trăieşti cum trebuie pe durata săptămânii de lucru. Dar în restul timpului...

— Ce e?

— Să ne gândim la comportamentul tău sexual, de pildă.

Comportamentul meu sexual... Preţ de o clipă uit că de douăzeci de ani încoace am o relaţie monogamă cu soţul meu, punctată doar în ultima vreme de o aventură scurtă şi destul de nefericită (apropo, ce s-o fi întâmplat cu el? Se pare că faptul că nu i-am răspuns la două-trei apeluri i-a micşorat considerabil pasiunea). Formula asta îmi dă,,ocazia să mă văd drept cineva care ar putea să se interneze într-una dintre clinicile pentru dependenţii de sex la care trebuie să se ducă starurile de la Hollywood, drept cineva care, deşi animat de cele mai bune intenţii, are ardei sub coadă. E o imagine absolut captivantă, dar îmi dau seama că scopul ei este să mă convingă că David se comportă absurd; adevărul este că sunt o femeie măritată care cu doar două săptămâni în urmă îşi găsise un alt partener de aşternut. O fi limbajul lui David pompos, dar cred că e nevoie să lămurim lucrurile.

— N-ai vrut niciodată să vorbim despre asta.

— Nici nu prea avem despre ce să vorbim, nu?

Mă întreb dacă lucrul ăsta e adevărat şi decid că este.

Aş putea să bat câmpii despre context, însă David ştie deja ce e de ştiut; restul înseamnă doar o povestioară banală, fără mare rezonanţă.

— Şi ce altceva nu fac cum trebuie?

— Nu e vorba de asta, ci de ceea ce facem rău cu toţii.

— Adică?

— Nu ne pasă destul. Avem grijă de noi înşine şi-i neglijăm pe cei slabi şi pe cei săraci. Îi dispreţuim pe politicieni fiindcă nu fac nimic şi credem că ajunge dacă ne arătăm preocuparea în felul ăsta, dar pe de altă parte trăim în case cu încălzire centrală care sunt prea mari pentru noi...

— Hei, stai puţin...

Visul nostru - înainte de apariţia lui DJ GoodNews în viaţa noastră - era să ne mutăm din casa sărăcăcioasă cu acoperiş plan într-un spaţiu în care să ne putem întoarce fără să ne izbim de copii şi să-i dăm cu fundul de pământ. Acum ne trezim dintr-odată că huzurim în echivalentul din Holloway al Graceland-ului. Dar n-am voie să spun nimic din toate astea, fiindcă David a apucat să vorbească primul.

— Avem o cameră de oaspeţi şi un birou, iar între timp alţii dorm afară pe trotuare. Aruncăm la gunoi mâncare perfect comestibilă, iar între timp amărâţii din capătul străzii cerşesc pentru doi bănuţi din care poţi să-ţi cumperi o ceaşcă de ceai şi o pungă de chipsuri. Avem două televizoare şi am avut trei computere până când am dat unul de pomană - şi se pare că şi asta a fost o crimă, fiindcă am redus cu o treime numărul de computere ale unei familii compuse din patru membri. Nu ezităm să dăm fiecare câte zece lire pentru o mâncare de curry la pachet...

Aici pledez vinovată. Am crezut că David o să spună „... patruzeci de lire de căciulă pentru o masă într-un restaurant fiţos”, lucru pe care l-am şi făcut în anumite ocazii - ocazii care au declanşat, bineînţeles, tot felul de îndoieli şi de remuşcări. Dar zece lire pe ceva de luat acasă? Da, vinovată, recunosc: de foarte multe ori nu m-am

sfiit să cheltuiesc zece lire pe aşa ceva, şi n-am avut niciodată impresia că nesăbuinţa mea ar fi fost condamnabilă. Oricum, merită să-l respecţi pe David măcar pentru rigurozitate.

— Am dat treişpe lire pe compact discuri pe care le avem deja în alt format...

— Asta tu ai făcut-o, nu eu.

— ... Le cumpărăm copiilor filme pe care le-au văzut deja la cinematograf şi la care n-or să se mai uite niciodată...

Urmează o listă lungă de alte asemenea delicte mărunte şi perfect legale pentru orice familie, dar care, înşirate de David, par dintr-odată egoiste şi demne de dispreţ. Pentru un timp nu-l mai urmăresc.

— Sunt cel mai rău coşmar al oricărui liberal, spune David la sfârşitul pomelnicului, cu un zâmbet care ar putea fi descris, dacă n-ai avea porniri caritabile sau dacă ai fi paranoic, drept maliţios.

— Asta ce mai înseamnă?

— Cred tot ceea ce crezi şi tu. Dar de-acum încolo o să-mi însoţesc gândul cu fapta.

Duminică mama şi tata vin la noi la prânz. Nu o fac foarte des - de obicei trebuie să mergem noi la ei -, iar când totuşi apar, îmi permit să transform ziua respectivă într-un Prilej, supunându-mi astfel copiii chinului de care avusesem la rândul meu parte cu alte asemenea Prilejuri în copilărie: păr pieptănat, îmbrăcarea cu cele mai bune haine, asistenţă pentru făcut ordine prin casă, asistenţă obligatorie pe întreaga durată a mesei, cu toate că mama vorbeşte atât de mult, încât am impresia că ultima înghiţitură de sufleu vienez nu-i dispare pe gâtlej decât la vreo câteva ore după ce toţi ceilalţi au terminat.

Şi, bineînţeles, un meniu pe bază de friptură, pe care fratele meu şi cu mine îl detestam (foarte posibil, din cauză că era în permanenţă detestabil: carne de miel uscată şi plină de zgârciuri, varză ţinută prea mult la cuptor, un sos Bisto doldora de cocoloaşe, cartofi la cuptor înecaţi în ulei

şi în curs de dezintegrare, adică meniul obişnuit al anilor 1960), dar care le place foarte mult lui Tom şi Molly. Spre deosebire de ambii mei părinţi, David şi cu mine ştim să gătim; spre deosebire de ambii mei părinţi, ni se întâmplă foarte rar să încercăm să le transmitem această calitate copiilor noştri.

În cele din urmă cearta legată de haine se încheie, se face ordine în casă şi părinţii mei sună la uşă, după care bem un sherry sec şi ronţăim alune de mai multe feluri în camera de zi. David tocmai s-a dus la bucătărie ca să taie friptura de vită şi să pregătească sosul. După câteva clipe - mult prea devreme ca să fi avut timp să îndeplinească aceste sarcini - îl văd că se întoarce.

— Friptură de vită şi cartofi la cuptor? Sau lasagna congelată?

— Friptură de vită şi cartofi la cuptor, urlă fericiţi copiii, iar mama şi tata chicotesc.

— Aşa ziceam şi eu, spune David şi dispare din nou.

— Tare-i mai place să tachineze tatălui vostru, nu-i aşa? îi întreabă maică-mea pe Tom şi Molly - un răspuns adecvat la ceea ce tocmai a auzit şi a văzut, valabil pentru toate contextele domestice, mai puţin al nostru.

David nu tachinează. Nu o făcea nici înainte (nu suporta vizitele alor mei şi n-ar fi reuşit niciodată să-şi mobilizeze bunăvoinţa voioasă de care era nevoie în relaţia cu ei), iar acum nici nu se mai pune problema, cu atât mai mult cu cât simţul umorului i-a dispărut în buricele degetelor lui DJ GoodNews, împreună cu durerile de spate. Îmi cer scuze şi mă duc la bucătărie, unde David transferă tot ceea ce am gătit în ultimele două ore în cea mai mare oală Le Creuset pe care o avem.

— Ce faci? îl întreb calmă.

— Nu sunt în stare de una ca asta, spune el.

— Ce anume?

— Nu pot să bag în mine când ştiu că afară sunt oameni care n-au de nici unele. Mai avem farfurioare de plastic?

— Nu, David.

— Ba avem. Ne-au rămas o mulţime de la petrecerea de Crăciun.

— Nu vorbeam de farfurii. Nu poţi să faci aşa ceva.

— Trebuie.

— Înţeleg… înţeleg dacă nu poţi să mănânci. (Nu înţeleg deloc, fireşte, dar încerc să-l fac să se retragă de pe buza prăpastiei.) Poţi să refuzi şi… şi… să ne spui tuturor de ce.

Încă nu e cazul să-mi fac griji pentru prânzul chinuitor care ne aşteaptă, pentru stânjeneala şi nedumerirea lui, fiindcă biata mama şi bietul tata (ambii conservatori, dar nici unul activ pe piaţa răului, în sensul acceptat şi nedavidesc al termenului) se pricopsesc cu o predică despre nemernicia felului lor de-a fi. De fapt, îmi promit că dacă o să ajungem totuşi la prânzul propriu-zis, dacă mâncarea asta o să fie cu adevărat servită în farfurii adevărate şi consumată de oameni adevăraţi (prin asta mă refer la oameni pe care-i cunosc, ierte-mă Dumnezeu), n-o să-mi fac nici un fel de griji; o să iau notă de vederile lui David cu înţelegere şi interes. O să mă uit la el cum.

Înghesuie cartofii la cuptor pe farfurie. Bucăţile ale căror cruste rumenite şi crocante se obţin cu atâtea eforturi încep să se prăbuşească în timp ce David încearcă să le facă loc lângă bucăţile de friptură.

— Trebuie să dau mâncarea asta de pomană, spune el. Am deschis congelatorul ca să scot un pachet, am văzut toate lucrurile alea şi… şi mi-am dat seama în clipa aceea că nu mai pot să-mi susţin punctul de vedere. Cei fără adăpost…

— FAC CEVA PE PUNCTUL TĂU DE VEDERE! FAC CEVA ŞI PE CEI FĂRĂ ADĂPOST!

”Fac ceva pe cei fără adăpost”? Asta am ajuns? S-a mai întâmplat vreodată ca un alegător laburist care citeşte The Guardian să urle asemenea cuvinte şi să vorbească serios, în întreaga istorie a universului metropolitan liberal?

— Katie! Ce se-ntâmplă?

Părinţii şi copiii s-au strâns în pragul uşii ca să se uite; tata, director de şcoală până în vârful unghiilor chiar şi la un deceniu după ce s-a pensionat, e roşu la faţă de mânie.

— David a înnebunit. Vrea să ne ia mâncarea şi s-o dea de pomană.

— Cui?

— Vagabonzilor. Drojdierilor. Drogaţilor. Unora care n-au muncit o zi în viaţa lor.

Asta e o tentativă disperată şi stridentă de a-l atrage pe taică-meu de partea mea, şi nu sunt deloc mândră de ceea ce fac, dar vreau friptură la prânz. VREAU FRIPTURĂ LA PRÂNZ.

— Pot să vin şi eu, tati? întreabă Molly, pe care încep s-o dispreţuiesc.

— Sigur, zice David.

— Te rog, David, îi mai spun o dată. Hai să stăm frumos la masă şi să ne tihnească prânzul.

— Putem să stăm la masă şi să ne tihnească prânzul.

Dar nu prânzul ăsta.

— De ce nu poţi să li-l dai pe celălalt?

— Pentru că vreau să le dau o masă caldă.

— Putem să încălzim şi felul celălalt. Lasagna. O băgăm la microunde şi o luăm cu noi după-masă. Ieşim în familie.

David se opreşte. Simt că am ajuns la acel moment din film când criminalul înarmat, dar plin de cicatrice şi cu pistolul aţintit asupra poliţistei neînarmate, începe să aibă dubii că procedează inteligent; scena se termină de fiecare dată cu el aruncând pistolul pe jos şi izbucnind în lacrimi. În versiunea noastră, David o să scoată lasagna din congelator şi o să-l apuce plânsul. Cine spune că englezii nu pot face filme palpitante şi autentice? Ce-ar putea fi mai palpitant decât asta?

David se gândeşte.

— E mai convenabilă pentru ei lasagna, nu?

— Absolut.

— Fiindcă nu mai trebuie s-o taie.

— Nu. Le-o pui în farfurie cu polonicul.
— Da. Sau chiar cu... ştii tu, spatula metalică.
— Dacă vrei.

Se uită ceva mai insistent la friptură şi la cartofii la cuptor care şi-au pierdut forma.

— Bine, fie.

Mami, tari şi cu mine scoatem suspinul poliţistei neînarmate, după care ne aşezăm să mâncăm în linişte.

Nici unuia dintre noi nu-i vine să mănânce în seara aceea - nu că ar mai fi rămas foarte multă mâncare. Plănuisem să bag lasagna congelată la microunde, dar nu mai e deloc. A fost deja dusă la Finsbury Park, unde a fost servită în farfurii de plastic beţivilor care îşi fac veacul pe bănci, dincolo de intrarea de pe Seven Sisters Road. (David a pus în farfurii de unul singur, pe când noi ceilalţi am stat în maşină. Molly a vrut să-l însoţească, dar n-am lăsat-o - drept să spun, nu fiindcă aş fi crezut că era în pericol, ci fiindcă e destul de nesuferită şi aşa. Mi-am făcut griji că, dacă ar fi trebuit s-o văd cum îi hrăneşte pe săraci aidoma unei domniţe milostive de opt ani din romanele lui Dickens, aş fi început s-o detest prea mult ca să mă port ca o mamă responsabilă.)

După ce ne întoarcem acasă, îmi cer scuze, mă duc în dormitor şi mă vâr în pat cu ziarele de duminică, dar nu pot să le citesc. Relatările nu se mai referă la mine, mine, mine, ci la David şi la lucrurile pe marginea cărora Ar Face Ceva. După puţin timp îmi dau seama că încep să văd rubrica de ştiri nu din punctul de vedere al informaţiei, ci din cel al problemelor potenţiale pentru familia mea, precum şi din perspectiva a ceea ce conţin contul meu bancar şi congelatorul. Ba chiar rup şi arunc un articol despre un grup de refugiaţi afgani ascunşi într-o biserică din Bethnal Green, fiindcă are suficiente necazuri şi greutăţi ca să ne facă să murim de foame pe toţi.

Mă uit la gaura mare din ziar şi mă simt dintr-odată foarte obosită. Nu putem trăi aşa. Nu-i adevărat,

bineînţeles, fiindcă putem şi încă destul de confortabil poate mai puţin confortabil decât până acum, dar până la urmă tot confortabil - şi n-o să murim de foame indiferent câtă lasagna dăm de pomană. În regulă, atunci.

Aşa. Putem, dar nu vreau eu. Nu ăsta e genul de viaţă pe care mi l-am ales. Atâta doar că nici asta nu-i adevărat, fiindcă presupun că tocmai asta a fost alegerea făcută când m-am decis să mă mărit cu David, bogat sau sărac, bolnav sau sănătos, cu condiţia să trăim amândoi: evident, acum acest fapt e mult mai relevant ca altădată, fiindcă s-ar putea ca David să fie bolnav şi s-ar putea de asemenea să ne apropiem cu paşi repezi de sărăcie.

Ce-am crezut că aleg când m-am măritat cu David?

Ce crede oricare dintre noi că alege? Dacă aş încerca să recaptez acum fanteziile semiformate pe care le aveam atunci, aş spune că fanteziile cu pricina înclinau prea mult spre prosperitate şi sănătate. Am crezut din capul locului că o să fim săraci, dar fericiţi - asta însemnând că o să trăim într-un apartament mic şi frumuşel, o să petrecem mult timp uitându-ne la televizor sau bând beri la jumătate de litru prin cârciumi şi o să ne descurcăm cu mobila lăsată de părinţi. Cu alte cuvinte, greutăţile pe care eram dispusă să le tolerez în primii ani ai căsniciei mele aveau un caracter funciarmente romantic, fiind inspirate de clişeele căsniciilor tinere aşa cum apăreau ele în comediile TV - sau poate de publicitatea firmelor de construcţii, dat fiind că majoritatea comediilor TV sunt mai sofisticate şi mai complexe decât fanteziile mele.

Mi-am spus că mai târziu un set de dificultăţi (cele provocate de uitatul la televizor într-un apartament mic şi de mâncatul fasolei cu pâine prăjită) avea să fie înlocuit de un altul: dificultăţile izvorâte din faptul că aveai doi copii drăguţi, isteţi şi sănătoşi. Aveau să apară ghete de fotbal pline de noroi, fiice adolescente care puneau monopol pe telefon şi soţi care trebuiau smulşi din faţa televizorului ca să spele şi ei ceva... Dumnezeule mare, şirul acestor

probleme avea să fie interminabil, iar eu nu îmi făceam iluzii: ghetele de fotbal pline de noroi aveau să fie extrem de enervante! Totuşi, eram pregătită. Şi nu eram chiar atât de naivă. Doar nu mă născusem ieri. Sub nici o formă nu aveam să cumpărăm covoare albe...

Ceea ce nu ai cum să observi în ziua nunţii - şi de altfel cum ai putea? - este că în unele zile o să-ţi deteşti soţul, că o să-l priveşti şi o să-ţi pară rău că ai schimbat fie şi un cuvânt cu el, ca să nu mai vorbim de verighete sau fluide corporale. Şi nici nu se poate să prevezi disperarea şi depresia, sentimentul că s-a zis cu viaţa ta, impulsul de a-ţi altoi din când în când copiii care se smiorcăie, chit că ştii de la bun început că n-o să-i atingi niciodată. Bineînţeles, nu te gândeşti nici că o să ai aventuri, iar când ajungi la acel moment din viaţă când chiar le ai (şi toţi ajung mai devreme sau mai târziu acolo), nu te gândeşti la golul care ţi se cască în stomac când le trăieşti şi la nefericirea lor inerentă. Nu te gândeşti nici la soţul tău care se trezeşte dimineaţa şi ia forma cuiva pe care nu-l recunoşti. Dacă s-ar gândi cineva la oricare dintre lucrurile astea, atunci nu s-ar mai căsători nimeni, bineînţeles; de fapt, impulsul de a te căsători ar veni din acelaşi loc ca impulsul de a bea o sticlă cu înălbitor, iar acestea sunt tipurile de impulsuri pe care ne străduim mai degrabă să le ignorăm decât să le sărbătorim. Aşa că nu ne permitem să ne gândim la lucrurile astea fiindcă ideea căsniciei - sau a căutării unui partener alături de care să vrem să ne petrecem viaţa şi cu care să ne placă să avem copii - figurează pe agendă. E un lucru pe care ştim că-l vom face într-o bună zi, iar dacă ne iei şi lucrul ăsta ne rămân doar avansările la serviciu şi posibilitatea de a câştiga la loto, ceea ce nu-i de-ajuns, aşa că ne amăgim spunându-ne că e posibil să angajăm aceste parteneriate şi să avem doar probleme legate de curăţarea noroiului, după care devenim nefericiţi şi luăm Prozac, pentru ca pe urmă să divorţăm şi să murim singuri.

Poate că exagerez. Poate că toată această contemplare a băutului de înălbitor, a molfăitului de Prozac şi a morţilor solitare este o reacţie nepotrivită la delictul de a da de pomană lasagna unor beţivani morţi de foame. În ziua nunţii noastre, vicarul ne-a cerut, în episodul în care vorbeşte între şase ochi cu mireasa şi cu mirele, să respectăm gândurile, ideile şi sugestiile celuilalt. Pe moment mi s-a părut o solicitare fără reproş şi uşor de onorat: de pildă, David sugerează să mergem la un restaurant şi eu zic „foarte bine”. Sau are o idee pentru petrecerea de ziua mea de naştere. Ceva de genul ăsta. Acum însă îmi dau seama că există tot felul de sugestii pe care soţul poate să i le facă soţiei, fără să fie toate demne de respect. Poate sugera să mâncăm ceva oribil sau să înfiinţăm un partid neonazist. Şi nu-i aşa că lucrul ăsta e valabil şi pentru gânduri şi idei? Tocmai îi comunic chestiile astea vicarului la douăzeci de ani de la eveniment când sună cineva la uşă. Mă fac că n-aud, dar după câteva minute David îmi strigă în sus pe scări că am un musafir.

E Stephen. Aproape că mi se înmoaie picioarele când îl văd, cu soţul meu stându-i alături şi cu copiii trecând în goană pe lângă el, ca o scenă de film care hipnotizează pur şi simplu fiindcă iese atât de mult din câmpul imaginaţiei noastre.

Dau să-i fac cunoştinţă amantului cu soţul, însă David mă opreşte.

— Ştiu cine e, spune el calm. Stephen s-a prezentat singur.

— A. Aha.

Îmi vine să întreb dacă Stephen şi-a spus şi numele, şi rostul lui pe lume, cum s-ar zice, dar atmosfera îmi dă toate răspunsurile de care am nevoie.

— Aş vrea să stau de vorbă cu tine, spune Stephen.

Mă uit neliniştită la David.

— Cu amândoi, adaugă Stephen, deşi, dacă a vrut să mă liniştească prin cuvintele astea, n-a reuşit.

Nu vreau să stau de vorbă. Vreau ca David şi Stephen să se ducă într-o cameră, să iasă după o vreme şi să-mi spună ce să fac. Iar eu aş face-o - indiferent la ce concluzie ar ajunge ei, cu condiţia să nu trebuiască să stau la masa din bucătărie cu amândoi. David îi face loc lui Stephen pe lângă el, după care mergem şi ne aşezăm la masa din bucătărie.

David îl întreabă pe Stephen dacă vrea să bea ceva, iar eu mă rog să nu vrea. Am o imagine cumplită a felului cum ar arăta viaţa noastră cât timp am aştepta cu toţii să fiarbă apa în ibric, sau cât timp David ar cotrobăi prin sertarele congelatorului, încercând să găsească tăviţa cu gheaţă, pentru ca apoi să pună mâna pe spărgătorul de cuburi şi să-şi facă de lucru cu el timp de zece minute.

— Un pahar de apă de la robinet se poate?

— Ţi-l aduc eu.

Sar în picioare, înşfac un pahar din maşina de spălat vase, îl clătesc, îl umplu de la robinet fără să las apa să se răcească şi i-l trântesc în faţă. Nu tu gheaţă, nu tu lămâie şi în mod sigur nu tu bunăvoinţă, numai că speranţa că asta ar putea grăbi lucrurile e destrămată de David, care se ridică în picioare.

— Tu ce vrei, Katie? O ceaşcă de ceai? Să pun de-o cafea din alea adevărate?

— Nu! ţip eu.

— Dar ce-ar fi să pun ibricul pe foc, în caz că...

— Stai jos, te rog.

— Aha.

Se aşază şi ne ţintuim cu privirea.

— Bun, cine dă lovitura de începere? întreabă David, destul de vesel.

Mă uit la el. Nu sunt deloc convinsă că înţelege gravitatea momentului. (Dar nu cumva sunt melodramatică, nu cumva fac din ţânţar armăsar? Poate că nici nu e vorba de gravitate. Poate că oamenii din lumea largă fac chestia asta tot timpul, de unde şi dezinvoltura lui David.

Oare iau totul prea în serios, ca de obicei?)

— Poate c-ar trebui s-o fac eu, spune Stephen. Dat fiind că, dacă stau să mă gândesc, eu sunt cel care a avut ideea întâlnirii ăsteia.

Cei doi bărbaţi zâmbesc, iar eu decid că instinctul meu a funcţionat corect de data asta: iau lucrurile mult prea în serios, e limpede că asemenea lucruri chiar se petrec la tot pasul, iar disconfortul meu e un indiciu al unei onestităţi dezastruoase şi stânjenitoare, tipică secolului douăzeci. Poate că Stephen le face vizite aproape săptămânale tuturor bărbaţilor cu ale căror soţii s-a culcat.

Poate că... Poate că o face şi David, şi aşa se explică faptul că pare să ştie ce să facă şi să spună şi cum să se poarte.

— Voiam doar să ştiu în ce punct am ajuns, spune Stephen cu o voce plăcută. Îmi pare rău că n-am prevenit cu un telefon, dar i-am lăsat câteva mesaje lui Katie, la care nu mi-a răspuns, aşa că mi-am zis, la urma urmei de ce să nu iau taurul de coarne?

— Cuvântul-cheie fiind „coarne”, spune David. Având în vedere că eu sunt cel care le poartă.

— Poftim? - Coarne. Încornorat. Pardon. O glumă proastă.

Stephen râde politicos.

— A, m-am prins. Mda, e tare.

— Mersi.

Poate că eu sunt de vină. Poate că n-are legătură cu actualele moravuri sexuale din nordul Londrei despre care nu ştiu nimic, şi poate că de fapt n-are legătură nici cu DJ GoodNews şi cu efectul lui asupra lui David; poate că singurul motiv este că pur şi simplu nu sunt destul de atrăgătoare pentru ca un bărbat sau altul să aibă insomnii. De acord, sunt suficient de atrăgătoare ca să vrea Stephen să mă culc cu el, dar când vine vorba de crize de gelozie, de comportament posesiv la limita demenţei sau de nefericiri sentimentale, uite că nu sunt dotată cum se cuvine. Sunt Katie Carr, nu Elena din Troia, Patty Boyd sau

Elizabeth Taylor. Bărbaţii nu se bat pentru mine. Fac o şuetă duminică seara şi se ţin de poante ieftine, atâta tot.

— Dacă pot să vă întrerup o secundă, aş vrea să fim ceva mai dinamici, spun cu o voce arţăgoasă. Stephen, ce mama dracului cauţi aici?

— Aha, zice Stephen. Întrebarea de un milion de puncte. În regulă. Să tragem aer în piept. David, îmi pare rău dacă povestea asta o să te şocheze, fiindcă îmi pari un tip cumsecade. Dar, mă rog... am ajuns la concluzia că în fond Katie nu vrea să mai stea cu tine. Vrea să stea cu mine. Îmi pare rău, dar astea sunt faptele. Vreau să vorbim despre... ştii tu, despre ce-i de făcut în afacerea asta. Ca de la bărbat la bărbat.

În clipa asta, când aud „faptele” prezentate de Stephen, viziunea mea despre căsnicie ca prilej al consumului de înălbitor se evaporă misterios. De fapt, ea s-a transferat chiar acum asupra lui Stephen, motiv pentru care intru în panică.

— Asta-i o prostie, le spun celor dispuşi să mă asculte. Stephen, ar trebui să taci şi s-o iei din loc, până nu te faci de râs definitiv.

— Ştiam c-o să spună asta, zice Stephen cu un oftat şi un surâs trist, din categoria te-cunosc-atât-de-bine. David, poate c-ar fi bine să vorbim între patru ochi.

Obrăznicia revoltătoare a propunerii mă înfurie „A, sigur, în regulă, plec imediat din cameră, dar după ce vă lămuriţi spuneţi-mi a cui sunt şi cu cine rămân” -, însă adevărul este că sunt tentată să plec, bineînţeles. Nu vreau să asist la următoarele minute oribile ale acestei conversaţii. Ţin minte că la fel m-am simţit când l-am născut pe Tom: la un moment dat, scoasă din minţi de gaze, de aer şi pe urmă de injecţia în zona epidurală, am ajuns să fiu convinsă că durerile pe care le aveam nu erau provocate de copil, ci de sala de naşteri, şi că dacă plecam de acolo scăpăm teafără. Fals şi atunci, fals şi acum - agonia trebuie să aibă loc, indiferent unde mă aflu.

Faptul că m-am răstit la Stephen pare doar să-i fi dat curaj şi un aer mai destins.

— David, spune el, s-ar putea să te doară chestia asta, dar... Ştiu din ceea ce-am vorbit cu Katie în ultimele luni că... Mă rog, că există o mulţime de lucruri care nu sunt în regulă.

David îl întrerupe cu blândeţe pe Stephen, înainte ca acesta să aibă timp să enumere toate problemele pe care crede că le avem.

— Katie şi cu mine am discutat despre asta. Căutăm împreună o soluţie.

Nu pot să nu-l iubesc pe David în clipa asta. E calm, deşi ar avea toate motivele să fie supărat pe toţi şi pe toate, iar ca urmare a atitudinii lui simt pentru prima dată după multă vreme că formăm o celulă, un cuplu, un atelaj conjugal, şi că până la urmă ar trebui să tânjim cu toţii după, căsnicie. În clipa asta sunt fericită că m-am măritat, că suntem doi contra unu, că pot să fiu solidară cu partenerul meu împotriva acestui străin distructiv şi primejdios cu care întâmplător am făcut sex. Alternativa e anarhia cu trei laturi, iar eu una sunt prea speriată şi prea obosită pentru aşa ceva.

— Există lucruri pe care nu poţi să le lămureşti, spune Stephen.

Nu vrea să aibă contact vizual cu nici unul dintre noi; stă cu ochii pironiţi în paharul cu apă.

— Cum ar fi?

— Nu te iubeşte.

David se uită la mine, cerând un soi de reacţie. Mă decid pentru un clătinat din cap şi o rotire a ochilor sper că reprezintă un răspuns suficient de ambiguu pentru o problemă care la drept vorbind e foarte complicată (acum două secunde îl iubeam, acum douăzeci de minute îl uram, ceva mai devreme în cursul zilei mi-era absolut indiferent şi aşa mai departe, ajungând probabil până la discoteca de pe vremea studenţiei) -, dar se pare că nici clătinatul capului,

nici rotirea ochilor nu-şi ating scopul, fiindcă acum se uită amândoi la mine.

— N-am spus niciodată asta, rostesc cu o umbră de speranţă în glas.

— Nici nu trebuia, zice Stephen, iar eu nu am cum să neg că ori de câte ori am vorbit despre David n-am dat nimănui impresia că aş fi fost vrăjită de el. Şi mai e şi sexul...

— Despre asta chiar că n-am scos nici un...

— Ba da, Katie. Ai zis ceva despre diferenţa dintre artă şi ştiinţă şi despre faptul că preferi arta.

Aoleu. Vai de mine. Aici n-ar fi avut cum să meargă pe ghicite. Nu-mi dădusem seama că îmi exprimasem teoria despre conflictul dintre artă şi ştiinţă, dar se pare că am făcut-o.

— N-am spus niciodată că prefer arta.

— Ai zis că ai o profesie ştiinţifică şi că n-ai nevoie de ştiinţă şi în pat.

Acum că pomeneşte de lucrurile astea, îmi aduc aminte că am spus ceva asemănător, dar nu voiam decât să-l fac pe Stephen să se simtă mai bine în legătură cu faptul că... că dinspre partea mea nu se mai întâmpla nimic.

Ironia sorţii este că tocmai vorbele astea au ajuns să fie folosite împotriva lui David, cel care făcea să se petreacă lucruri dinspre partea mea. (Dacă vă interesează, aici mai există un nivel al ironiei, fiindcă David e total antiştiinţă şi turuie mereu despre superioritatea artei în faţa ştiinţei, despre faptul că toţi oamenii de ştiinţă sunt idioţi şi aşa mai departe. Aşa că în situaţia de faţă a început prin a trece în tabăra cealaltă, a oamenilor de ştiinţă care erau duşmanii lui cei mai răi, fără măcar s-o ştie. Pe urmă, mutându-se în altă tabără şi realizând de fapt mai mult decât artiştii - chit că poate asta este doar impresia mea de om al ştiinţelor exacte - se vede atacat tocmai pentru asta.)

— Îmi pare rău, spune David blând. M-aţi pierdut.

Nici lui Stephen şi nici mie nu ne vine să-i explicăm, aşa că îi lăsăm nedumerirea văicăreaţă (şi, la drept vorbind,

perfect justificată) să rămână undeva în aer. Dar nu suport sentimentul că în clipa asta Stephen şi cu mine alcătuim dintr-odată unitatea de bază şi că David se vede izolat din cauza propriei neputinţe de a pricepe. Nu vreau să formez nici un fel de alianţă cu zăpăcitul ăsta. Nu mai vreau.

— Stephen, încercam să mă port frumos cu tine când ţi-am spus asta. Era o explicaţie a motivului pentru care n-am terminat.

Mă uit la David, sperând că informaţia asta furnizată atât de brutal o să-l înveselească şi că veselia o să i se observe undeva pe figură, dar el rămâne inexpresiv şi tăcut. Vreau să-l fac să se simtă mai bine decât probabil că se simte acum, însă îmi dau seama că metoda ideală nu e să mă refer la relaţia sexuală pe care am avut-o cu Stephen, chiar dacă a eşuat.

— Asta spui acum, zice Stephen.

În vocea lui există o tânguire pe care n-am mai auzit-o, niciodată şi care nu-mi place.

— Dar n-ai spus-o şi când te suiai pe mine în Leeds.

David se uită în altă parte pentru o clipă şi tresare ca atunci când seringa străpunge în cele din urmă pielea.

— Nu, atunci n-am spus-o, zic eu.

Vocea mi s-a aprins de-a binelea. Stephen chiar a început să mă enerveze.

— Ştim ce-am spus atunci. Am spus chestiile alea despre artă şi ştiinţă. Despre asta vorbim. Interpretăm cuvintele pe care ştiu foarte bine că le-am folosit. Te rog să încerci să te aduni, Stephen.

— Vai, îmi pare îngrozitor de rău dacă nu percutez destul de repede pentru tine.

Ne uităm urât unul la altul, şi tocmai din cauza asta David se ridică până la urmă în picioare.

— Iertaţi-mă dacă vorbesc neîntrebat, spune el, dar voi doi chiar nu păreţi genul de cuplu capabil să aibă o relaţie fericită şi rodnică. Am impresia că nu vă-mpăcaţi grozav.

Deşi aşa ar fi normal, în faza asta. Doar sunteţi la început. Primele imbolduri şi-alte alea.

Este o observaţie atât de evidentă şi de bine venită, încât mă face să surâd, chit că formulele „voi doi” şi „cuplu” mi s-au oprit în gât.

— Cum să zic... sincer să fiu, Stephen, lui Katie nu pare să-i placă foarte mult de tine. O s-o las să spună singură ce crede, dar nu bag mâna-n foc că arde de nerăbdare să fugă cu tine. Şi să ştii că... e nevoie de o anumită... unanimitate pentru aşa ceva. Altminteri n-o să se întâmple deloc, nu?

— Normal că nu, dar-ar dracii, răspund eu.

— Katie...

Stephen dă să mă prindă de mână, dar mă feresc.

Nu-mi vine să cred că are de gând să despice firul în patru.

— Nu am şaişpe ani, Stephen. Nu-i ca atunci când convingi pe cineva să meargă la film cu tine. Am un soţ şi doi copii. Crezi c-o să fiu brusc de acord cu tine şi o să-i părăsesc? „A, da, ai dreptate. Evident că vreau să fiu cu tine. Proastă mai sunt.” Am făcut o greşeală. Trebuie să mi-o asum, lucru valabil şi pentru David. Te rog să pleci.

Aşa şi face, iar eu nu-l mai văd niciodată. (A, mă gândesc la el, bineînţeles. Nu mai face parte din povestea asta, însă în lunile şi în anii care or să vină o să mă trezesc întrebându-mă dacă trăieşte cu cineva, dacă îşi aduce aminte de mine, dacă i-am lăsat vreo cicatrice mică, dar care i-a însemnat corpul... Nu m-am culcat cu destui bărbaţi ca să-l uit pe vreunul, cu atât mai mult pe cel mai recent. Aşa că, deşi n-o să mai auziţi mare lucru despre el, nu faceţi greşeala să credeţi că lucrurile se petrec ca şi cum nici n-ar fi existat vreodată.)

— Mulţumesc, îi spun lui David după ce auzim amândoi cum se trânteşte uşa. Mulţumesc, mulţumesc mult.

— Pentru ce?

— Cred că te-ai simţit oribil.

— Păi… asta aşa e. Am fost teribil de gelos. L-am urât din tot sufletul. La ce te gândeai?

— Nu ştiu.

Şi chiar nu ştiu. Acum Stephen nu pare să fie o persoană, ci produsul halucinatoriu al unui fel de boală.

— Ai fost minunat. Şi îmi pare rău că te-am pus într-o situaţie atât de ridicolă.

David clatină din cap şi tace preţ de o clipă.

— De fapt, m-am pus şi singur, nu? Asta nu s-ar fi întâmplat dacă te-aş fi făcut fericită. Aşa că şi mie-mi pare rău.

În clipa asta am într-adevăr sentimentul că i-am rămas datoare. Nu pentru ceea ce i-am promis cu mult timp în urmă, ci pentru ceea ce a făcut acum cinci minute. Aşa şi trebuie să meargă lucrurile, nu? În noaptea aceea mă duc la culcare simţind că aş face orice pentru el.

— Chiar voiam să-mi faci un hatâr, spune el când ne pregătim să stingem lumina, iar eu sunt mulţumită şi mă simt înclinată spre hatâruri.

— Sigur.

— Am vorbit ieri cu GoodNews şi… Mă rog, nu mai are unde să stea. Proprietarul i-a pus în vedere să plece. Mă întrebam dacă poate să rămână aici două-trei nopţi.

Nu-l vreau pe GoodNews aici, nici vorbă. Perspectiva acestui fapt mă umple de tot felul de spaime. Dar soţul meu şi-a petrecut o bună parte din seară ascultând curtenitor, în timp ce fostul meu amant i-a pus sub lupă defectele, iar acum m-a întrebat dacă îi permit unui prieten al lui să stea cu noi o vreme. Nu trebuie să fi trecut printr-o convertire spirituală ca să iei decizia corectă.

GoodNews e un omuleţ ciudat. Are treizeci şi ceva de ani, e mic şi uluitor de slab; ar fi imprudent dacă s-ar lua la harţă până şi cu Tom. Are nişte ochi uriaşi, albaştri şi înfricoşaţi şi o claie de păr blond murdar şi creţ, deşi bănuiesc că igiena personală nu i se numără neapărat printre priorităţi la ora asta, şi poate c-ar fi bine să-i judec

culoarea părului abia după ce-o să se lase convins să facă un duş. A existat o tentativă neghioabă şi spectaculos de nereuşită de a-şi lăsa ţăcălie, de unde şi smocul pufos care-i atârnă sub partea din mijloc a buzei de jos şi pe care orice mamă s-ar simţi tentată să-l îndepărteze cu un strop de salivă. Cu toate acestea, lucrul pe care-l observi imediat este că şi-a străpuns ambele sprâncene şi că poartă un soi de broşa peste fiecare ochi. Copiii sunt cei mai fascinaţi de spectacol şi poate că pe bună dreptate.

— Alea-s de ţestoasă? întreabă Tom, chiar înainte să salute.

Nu dorisem să mă zgâiesc la bijuteriile din sprâncene până atunci, dar acum îmi dau seama că Tom are dreptate: individul poartă pe faţă reprezentări ale mai multor animale de companie.

— Nţ, îl expediază GoodNews, de parcă eroarea lui Tom ar fi denotat o ignoranţă fără margini, şi tocmai vrea să detalieze când intervine Molly.

— Sunt de ţestoasă de mare, spune ea.

Pe moment sunt impresionată de autoritatea ei, însă doar până-mi aduc aminte că l-a mai văzut pe GoodNews şi altădată.

— Care-i diferenţa? întreabă Tom.

— Ţestoasele de mare ştiu să înoate, nu? spune David pe un ton nefiresc de vesel, ca şi cum s-ar strădui să pătrundă în spiritul unei ocazii total diferite - una în care stăm la masă, mâncăm pizza şi ne uităm la un documentar despre natură, în loc de cea în care primim în casă un vraci spiritual de ale cărui sprâncene atârnă bucăţi din diverse animale.

Îmi dau seama că veselia lui provine din jenă - la urma urmei, a petrecut o groază de timp îngenunchind pe podea alături de individul ăsta, aşa că are toate motivele să fie stânjenit.

— De ce-ai vrut ţeastoase de mare şi nu din ălelalte? întreabă Tom.

Eu una n-aş fi început cu întrebarea asta, însă DJ GoodNews este o creatură atât de ciudată, încât toate informaţiile pe care binevoieşte să ni le furnizeze au o fascinaţie nesfârşită.

— N-o să râdeţi dacă vă spun?

Mă apucă râsul chiar înainte să ne spună. Nu pot să mă abţin. Simpla idee că râzi la explicaţiile privind ţestoasele de mare, dar nu şi de ţestoase, este ea însăşi amuzantă.

GoodNews pare jignit.

— Îmi pare rău, îi spun.

— A fost destul de nepoliticos, zice GoodNews. Nu mă aşteptam din partea ta.

— Mă cunoşti?

— Am sentimentul că da. David a vorbit mult despre tine. Te iubeşte din cale-afară, dar aţi avut parte amândoi de zile grele, nu?

Pentru o clipă, am impresia că-mi cere o confirmare - „Da, eu sunt aia!” -, însă pe urmă îmi dau seama că acel „nu” final e doar unul dintre enervantele ticuri verbale care se prind de generaţia asta ca păduchii. Vorbeşte ca un oportunist bătrâior şi abil, amestecând siguranţa de sine cu ocluziunea glotală şi cu o solicitudine suspectă.

— Oricum, spune el. Ţestoasele de mare. Chiar a fost ciudat, nu? Fiindcă am visat ceva cu nişte ţestoase albastre, şi după aia Sting, îl ştii, cântăreţul, mă rog, nu prea mă dau în vânt după el, îmi plăcea Police când eram mic, dar chestiile astea solo sunt nişte labe triste, dacă nu te superi, şi până la urmă văd că iese cu un album cu titlul Visul ţestoasei albastre. Aşa că...

Dă din umeri. Restul - sprâncenele străpunse şi broşele - îşi ajunge sieşi, chit că nu pot să nu mă gândesc că GoodNews a sărit peste nişte paşi în cadrul procesului decizional.

— Şi oricum am avut de când mă ştiu o slăbiciune pentru ţestoasele de mare. Am crezut dintotdeauna că văd lucruri pe care noi n-avem cum să le vedem, nu?

Copiii îşi privesc tatăl, pradă unei nedumeriri totale.
— Ce anume văd? întreabă Molly.
— Bună întrebare, Molly, răspunde el, arătând-o cu degetul. Eşti isteaţă, îţi pică fisa. O să trebuiască să stau cu ochii pe tine.
Molly pare mulţumită, dar cel interpelat nu se străduieşte câtuşi de puţin să-i răspundă.
— Nu ştie, spune Tom pufnind.
— Ba ştiu, cum să nu. Dar poate că nu-i momentul.
— Şi când o să fie momentul?
— Vreţi să-i arătaţi lui GoodNews camera unde-o să stea? le spune David copiilor, cu intenţia evidentă de a pune capăt subiectului legat de ţestoasele de mare şi de puterile lor psihice.
Şi cum GoodNews oricum nu vrea să-şi detalieze teoriile, îşi ia bagajele şi urcă scările.
David se întoarce spre mine.
— Ştiu ce crezi.
— Ce-ar trebui să cred?
— Ştiu că uneori bate câmpii. Încearcă să nu te cramponezi de chestiile superficiale.
— Mai există şi altceva?
— N-ai sesizat nici o vibraţie?
— Nu.
— Aha. Mă rog.
Cu alte cuvinte, unii oameni - aceia dintre noi care sunt intuitivi, sentimentali şi spirituali - reuşesc să sesizeze vibraţiile, pe când alţii - opacii, bonţii şi cei care iau totul ad litteram, cum aş fi eu - nu sunt în stare.
Nu-mi cade bine deloc.
— Şi mă rog ce vibraţie ar trebui să sesizez, după mintea ta?
— Nu e după mintea mea. Apare şi atâta tot. E interesant că Molly şi cu mine o simţim, iar tu şi cu Tom nu.
— De unde ştii că Tom n-o simte? Sau că Molly o simte?

— N-ai observat că Tom a fost mojic cu el? Dacă ar fi simţit vibraţia, n-ar fi făcut-o. Molly n-a fost mojică. A sesizat vibraţia de când l-a văzut pentru prima dată.

— Dar eu? Am fost mojică?

— Mojică, nu. Sceptică, da.

— Şi asta-i rău?

— Aproape că se vede cu ochiul liber ce-are omul ăsta.

Dacă ştii să te uiţi.

— Şi crezi că eu nu ştiu?

Nu ştiu de ce mă deranjează atât de mult povestea asta, dar mă deranjează. Vreau să ştiu să mă uit; sau cel puţin vreau ca David să mă perceapă ca pe genul de om care s-ar putea să ştie să se uite.

— Calmează-te. Asta nu face din tine o persoană rea.

— Dar de fapt nu e chiar aşa, nu? Dacă mă iau după ce spui tu. Tocmai din cauza asta sunt o persoană rea.

Pentru că nu i-am văzut decât sprâncenele, în loc de... de... aură.

— Nu putem să le vedem toţi pe toate.

Îmi adresează zâmbetul ăla al lui şi se duce după ceilalţi.

— Sunt câteva lucruri cu care GoodNews are o problemă, îmi spune David după ce au coborât la loc cu toţii.

— Îmi pare rău să aud aşa ceva, îi răspund.

— Nu prea mă-mpac cu paturile, declară GoodNews.

— Aha, spun eu. Dar ai ceva împotrivă dacă noi dormim în ele?

Vreau să am o voce detaşată şi rece, aidoma unui vin alb de calitate, însă mă tem că vorbele mele au avut mai degrabă gust de oţet.

— Ce fac alţii e treaba lor, spune GoodNews. Eu însă cred că paturile te fac să fii moale. Te îndepărtează de sensul adevărat al lucrurilor.

— Şi care e sensul ăsta?

David mă săgetează cu privirea. Nu e căutătura de care aş fi avut parte altădată, cea de tipul te-urăsc-şimi-aş-dori-să-crăpi; este o privire pe stil nou, care vrea să spună „sunt

foaaaaarte dezamăgit”, iar pentru câteva clipe am nostalgia zilelor în care ura era moneda noastră comună. Era o monedă care funcţiona bine la momentul respectiv, la fel cum probabil că funcţionaseră porcii şi baloturile de grâu în timpurile îndepărtate. Şi chiar dacă e uşor să-ţi dai seama de ce s-a renunţat la porci, măcar aveau virtutea simplităţii.

— Asta-i o problemă uriaşă, Katie, spune GoodNews.

Şi nu ştiu dacă eşti pregătită pentru marele răspuns.

— Eşti pregătită, mami, nu-i aşa? spune Tom loial.

— Oricum, zice David, GoodNews ar vrea să i se scoată patul din camera de oaspeţi. Fiindcă dacă patul rămâne acolo, n-are loc să doarmă pe jos.

— Bine. Şi unde-l punem?

— Îl bag la mine-n birou, spune David.

— Pot să-mi scot şi eu patul? întreabă Molly. Nu-mi place.

— Dar patul tău ce-are?

Îi pun întrebarea mai degrabă lui David decât lui Molly, ca să-i arăt cum le întoarce prietenul lui pe toate cu susul în jos.

— Nu mă împac cu el, spune Molly.

— Cu ce anume nu te-mpaci?

— Nu mă-mpac şi-atât. Nu-i un lucru bun.

— Când o să fii la casa ta, n-ai decât să dormi pe cuie, dacă vrei. Cât o să mai stai aici, o să dormi într-un pat.

— Îmi pare rău, spune GoodNews. Am provocat probleme, nu? Vă rog, lăsaţi-o baltă. E bine şi aşa.

— Eşti sigur? se interesează David.

— Serios, mă descurc şi dacă dorm în pat.

Urmează o pauză, iar GoodNews se uită la David, care a devenit evident reprezentantul lui pe pământ.

— Celălalt lucru despre care GoodNews şi-a făcut griji - mă rog, ne-am făcut amândoi - a fost locul unde o să-i vindece pe oameni.

— Are de gând să-i vindece aici?

— Da. Păi unde altundeva?

— Parcă ziceai c-o să stea doar două nopţi.

— Probabil că aşa o să fie. Dar trebuie să lucreze. Şi şi-a luat angajamentul faţă de oameni. Aşa că, vezi tu, dacă se-ntâmplă până la urmă să stea mai mult de două zile...

— Camera de oaspeţi nu-i bună?

David se uită la GoodNews, iar acesta dă din umeri.

— Nu e ideal, spune el. Din cauza patului. Dar dacă nu există altceva...

— Chestia ciudată e că avem o cameră de vindecare goală pe care n-o folosim deloc.

— Mă tem că sarcasmul e unul dintre răsfăţurile lui Katie, spune David.

— Dar am şi altele. Cu milioanele.

Şi îmi amintesc dintr-odată că unul dintre răsfăţurile mele cele mai recente ne-a făcut o vizită nu demult, iar David a avut o reacţie incredibil de elegantă, aşa că mă simt în ultimul hal.

— Iartă-mă. Poate că dormitorul tău e locul ideal deocamdată.

— În regulă. Pot să-mi fac bine treaba acolo. Are o atmosferă frumoasă, să ştii.

— Şi ca ultim amănunt, GoodNews e vegetarian.

— Bine.

— De fapt, mănâncă numai produse din plante.

— Bun. Foarte înţelept. E mult mai sănătos. Atât?

— Aşa cred. Deocamdată.

— Şedere plăcută, îi spun lui GoodNews, care este convins că o să fie foarte fericit aici.

În ce mă priveşte, sunt absolut convinsă că n-o să mai plece niciodată.

David găteşte pui pentru noi şi legume pentru toţi, în timp ce stă de vorbă în bucătărie cu GoodNews, iar pe urmă luăm prima masă în noua formulă. Principalul subiect de conversaţie este GoodNews: GoodNews şi ţestoasele de mare (se dovedeşte până la urmă că lucrurile pe care le văd acestea nu prea pot fi traduse în cuvinte), GoodNews şi

felul cum se prezintă lucrurile în realitate („Rău, nene. Dar există speranţe, să ştiţi. Totul e să ştii s-o cauţi”), GoodNews şi mâinile lui vindecătoare: Molly vrea să şi le încălzească pe loc, în faţa ei, dar David îi spune că nu se află la o petrecere cu scamatorii.

— Ai fost în stare s-o faci dintotdeauna? Puteai s-o faci şi când erai de vârsta mea?

— Nu. Am reuşit abia pe la... douăzeci şi cinci de ani.

— Acum câţi ai?

— Treizeci şi doi.

— Şi-atunci cum ai ştiut că erai în stare?

Asta vine de la Tom, care a rămas imun la farmecul lui GoodNews.

— Prietena mea de-atunci - îi înţepenise gâtul, m-a rugat să i-l masez şi... totul a început să arate ciudat.

— În ce fel ciudat?

— Ciudat de ciudat. Becurile au început să lumineze mai tare, în cameră s-a făcut cald. A fost o scenă de pomină.

— Şi cum crezi că te-ai trezit cu darul ăsta?

Îmi face plăcere să constat că am reuşit să pun mai puţin oţet în voce. Aflu că încă nu sunt un vin alb foarte bun, dar măcar sunt potabilă - în orice caz, poţi să mă torni într-un vas pentru punci.

— Ştiu cum, dar nu pot să-ţi spun în faţa copiilor. Nu se face.

Habar n-am ce înseamnă asta, însă dacă GoodNews crede că povestea felului cum a ajuns el să aibă puteri de vindecător e nepotrivită pentru urechile copiilor, nu sunt dispusă să-l contrazic, spre deosebire de minori.

— Hai, zi-i mai departe, spune Tom.

— Nu, refuză GoodNews. Serios. Întreabă-mă altceva.

— Cum o chema pe prietena ta? se interesează Molly.

— Asta-i o întrebare tâmpită, pufneşte Tom. Cine vrea să ştie aşa ceva? Idioato.

— Stai aşa, bărbate. Dacă informaţia asta e importantă pentru cineva, cine suntem noi ca să ne dăm cu părerea? S-

ar putea să existe tot felul de motive pentru care Molly să vrea să ştie cum o chema pe prietena mea. Şi probabil că sunt motive solide, din câte-o ştiu pe Molly.

Aşa că hai să nu-i mai facem idioţi pe oameni, bine? O chema Andreea, Molly.

Molly dă din cap mulţumită de sine, faţa lui Tom devine un tablou al urii pătimaşe - genul de figură bună de arătat în ziare pentru ilustrarea conflictelor etnice din fosta Iugoslavie -, iar eu ştiu că GoodNews şi-a făcut un duşman.

În rest, reuşim să evităm împunsăturile pe durata mesei; GoodNews ne pune întrebări politicoase despre slujbe, despre şcoli şi despre profesorii de matematică, îi răspundem la rândul nostru politicos (deşi cam încordat uneori) şi ne petrecem timpul în felul ăsta până la ultima îmbucătură, când e momentul să strângem masa.

— Spăl eu vasele, se oferă GoodNews.

— Avem maşină de spălat vasele, îi spun, iar GoodNews se uită neliniştit la David.

Nu e greu de anticipat ce urmează, aşa că mă încumet.

— Nu te-mpaci cu maşinile de spălat vase, îi spun cu o resemnare exagerată, menită să transmită ideea că s-ar putea ca la un moment dat diversele antipatii ale lui GoodNews să înceapă să calce lumea pe nervi.

— Nu, spune GoodNews.

— Nu te-mpaci cu o grămadă de lucruri cu care mulţi oameni n-au nici o problemă, mă mulţumesc să observ.

— Nu, zice el. Dar faptul că mulţi oameni n-au o problemă cu un anumit lucru nu înseamnă că au dreptate, nu? Cum să-ţi spun, mulţi oameni au crezut că... ştiu eu... că sclavia era un lucru bun, dar au greşit, nu?

Greşeau atât de mult, încât era de-a dreptul ireal. Fiindcă nu era deloc bine, nu? Era rău din cale-afară, nene.

Auzi tu, sclavi. Nu se face.

— Crezi că sclavia şi maşinile de spălat vase sunt totuna, GoodNews? Sau există şi mici deosebiri?

— Poate că pentru mine sunt totuna.

— Poate că pentru tine toate lucrurile sunt la fel. Poate că pedofilia e totuna cu... cu... săpunul. Poate că fascismul e totuna cu toaletele. Dar asta nu înseamnă că o să-mi pun copiii să se pişe în grădină, doar fiindcă aşa ai prefera tu, cu bizareria ta de cod moral cu tot.

Poate că fascismul e totuna cu toaletele... Chiar aşa am spus adineauri. Asta e lumea în care m-am trezit deodată că trăiesc, o lume unde aşa ceva ar putea să treacă drept argumentaţie coerentă.

— Te prosteşti. Şi eşti sarcastică, spune David.

Sarcasmul - răsfăţul meu cumplit.

— Aha, deci eu sunt cea care se prosteşte, da? Nu individul care nu vrea să doarmă în pat fiindcă nu e adevărat, nu?

Mă simt mizerabil. Ar trebui să gestionez discuţiile în contradictoriu despre sclavie şi maşinile de spălat vase fără să recurg la insulte copilăreşti.

— Încerc să supravieţuiesc fără acele lucruri pe care nu le are toată lumea, explică GoodNews. O să mă folosesc de ele abia după ce toţi or să aibă de toate. Când, de pildă, ultimul ţăran din pădurea tropicală braziliană o să aibă maşină de spălat vasele sau, ştiu eu, un aparat de făcut cappuccino sau un televizor din alea cât casa, atunci contaţi şi pe mine, da? însă până atunci trebuie să iau atitudine.

— E foarte nobil din partea ta, îi spun.

S-o ţicnit, îmi zic în gând, cu un enorm sentiment de uşurare. În fond şi la urma urmelor, nu am ce să învăţ de la un asemenea om, n-are cum să mă facă să mă simt meschină, nedemnă sau automulţumită: e sonat cu acte, aşa că pot să nu-l bag în seamă fără să mi se întâmple nimic.

— Toată lumea are maşină de spălat vasele, spune Molly, vizibil nedumerită, şi toate momentele când am dat greş ca mamă sunt nimic prin comparaţie cu această clipă de umilinţă acută.

— Nu-i adevărat, Molly, îi spun repede, cu asprime în glas. Şi o ştii foarte bine.

— Păi cine n-are?

Nu e impertinentă. Pur şi simplu nu se poate gândi la nimeni.

— Nu fi prostuţă, îi spun, dar nu fac decât să trag de timp până o să reuşesc să identific pe cineva în univers care încă îşi spală singur vasele.

— Danny şi Charlotte, nu?

Danny şi Charlotte merg la aceeaşi şcoală cu Molly şi trăiesc cu chirie la stat într-un apartament, şi chiar în timp ce vorbesc îmi dau seama că mă fac vinovată de cea mai ridicolă formă de stereotipie de clasă.

— Au de toate, spune Molly.

— Au DVD şi On Digital, completează Tom.

— Bun, în regulă. Dar copiii cărora le-a dat tati computerul lui Tom?

— Ăştia nu contează, răspunde Molly. Nu au nimic.

N-au nici măcar case. Şi nu-l cunosc pe nici unul dintre ei. Şi nici nu ţin, mersi frumos, fiindcă din ce-am auzit sunt prea grosolani pentru mine. Chit că-mi pare rău pentru ei şi mă bucur c-au primit computerul lui Tom.

Oare asta chiar e fiica mea?

Educaţia morală a copiilor mei a fost dintotdeauna importantă pentru mine. Le-am vorbit despre Ministerul Sănătăţii şi despre însemnătatea lui Nelson Mandela; am discutat despre oamenii fără adăpost, bineînţeles, despre rasism, sexism, sărăcie, bani şi corectitudine. David şi cu mine le-am explicat, cum ne-am priceput mai bine, de ce oamenii care-i votează pe conservatori n-or să fie niciodată bine veniţi la noi acasă, deşi trebuie să facem o excepţie când e vorba de bunica şi bunicul. Şi cu toate că m-a îngreţoşat atitudinea onctuoasă a lui Molly în timpul episodului cu lasagna şi computerul, a existat o parte din mine care a spus, da, uite că se dezvoltă frumos, creşte aşa cum se cuvine, înseamnă că discuţiile şi întrebările alea n-

au fost de pomană. Acum însă îmi dau seama că e o afurisită de Lady Bountiful patriciană, care peste douăzeci de ani o să facă parte din comitetul de organizare a cine ştie cărei porcării de bal de caritate din Warwickshire, tânguindu-se pe tema refugiaţilor şi dăruindu-şi baticul de care oricum nu are nevoie femeii care-i vine acasă la curăţenie.

— Vezi tu, spune GoodNews, de-aia nu vreau să intru în joc. În jocul posesiunii. Fiindcă sunt de părere că oamenii devin leneşi, răsfăţaţi şi nepăsători.

Mă uit la fiica mea cea leneşă, răsfăţată şi nepăsătoare, după care îi spun lui GoodNews că micuţilor mei le-ar plăcea să-l ajute la spălatul vaselor.

Am în total cam o mie două sute de pacienţi. Pe unii îi văd foarte des, pe alţii aproape deloc, pe unii pot să-i ajut, pe alţii nu, iar cei care mă mâhnesc cel mai mult sunt cei pe care-i văd foarte des şi nu pot să-i ajut. Le spunem „pacienţii deznădejdii”, din motive evidente, iar cineva a calculat la un moment dat că majoritatea asociaţilor dintr-un cabinet au câte cincizeci de asemenea cazuri în evidenţă. Oamenii ăştia intră pe uşă, se aşază şi mă privesc, ştiu la fel de bine ca mine că sunt într-o situaţie fără speranţă, iar eu mă simt vinovată, tristă, necinstită şi - ca să spun tot adevărul - niţeluş persecutată.

Sunt oameni care nu văd pe nimeni altcineva atât de des, din categoria celor care nu pot să-i ajute. Depanatorul TV care nu poate să-ţi fixeze imaginea, instalatorul care nu poate să oprească o scurgere, electricianul care nu poate să-ţi rezolve pana de curent... Relaţia pe care o ai cu aceşti oameni încetează după o vreme, fiindcă nu sunt în stare să facă nimic pentru tine. Dar relaţia mea cu pacienţii deznădejdii n-o să înceteze niciodată. Or să stea şi or să mă fixeze cu priviri acuzatoare până la sfârşitul zilelor.

Ştiu şi sper că ştie şi doamna Cortenza că nu pot să fac nimic pentru ea. O dor încheieturile, o doare spatele, nu poate să doarmă de durere, calmantele par să nu-i mai fie

de nici un folos, dar se întoarce de fiecare dată, stăm de vorbă mereu, iar eu mă gândesc intens, fără să găsesc vreo soluţie care să dea rezultate (deşi cheltuiesc întruna pe medicamente, raze X şi investigaţii), şi singurul lucru pe care mi l-aş dori acum este ca ea să se ducă la alt doctor şi să mă lase în pace, să mă lase să tratez oameni în faţa cărora simt că am o şansă. Oameni încrezători, oameni mai tineri, căci doamna Cortenza este bătrână, chiar mai bătrână decât cei şaptezeci şi trei de ani pe care-i are, iar lucrurile care au adus-o în halul ăsta sunt vârsta şi faptul că şi-a petrecut toată viaţa făcând curăţenie în casele altora. (Să fim sinceri: aceste case aparţin unor oameni ca mine, aşa că totul are un fel de circularitate stranie.

Poate că dacă am lăsa cu toţii baltă făcutul binelui şi salvatul lumii, poate că dacă în schimb am sta acasă şi ne-am face curăţenie singuri, oamenii din categoria doamnei Cortenza n-ar avea nevoie de medici. Poate că doamna Cortenza, eliberată astfel de dureri şi de corvezile domestice, ar fi putut să se apuce de ceva util din punct de vedere social. Poate că şi-ar fi petrecut viaţa ţinând cursuri de alfabetizare pentru adulţi sau lucrând cu adolescenţii fugiţi de-acasă, dacă n-aş fi fost atât de chitită s-o vindec, neavând în felul ăsta timp să-mi frec singură podelele.)

În dimineaţa de după sosirea lui GoodNews, doamna Cortenza intră cu paşi târşâiţi în cabinet, cenuşie din cauza vârstei şi a efortului, după care se prăbuşeşte într-un scaun şi clatină din cap, moment în care inima mea face ceea ce se aşteaptă de la ea. Tăcem câteva minute, timp în care bătrâna îşi recapătă răsuflarea; pe durata acestei tăceri, arată spre fotografia lui Molly şi Tom pe care am prins-o de avizier, după care arată spre mine, eu dau din cap şi surâd, la care surâde şi ea, după care face semnul victoriei cu degetul mare ridicat şi gesticulează cu mâna, ca să arate cât de mari au crescut. Sunt sigură că în clipa aceea prin mintea amândurora trece acelaşi gând: copiii nu erau atât de mari când doamna Cortenza a început să vină să mă

vadă. Probabil că fotografia de pe avizier descria o pereche de copii de doi-trei ani, astfel încât propriile odrasle nu fac decât să-mi pună în evidenţă inutilitatea.

— Ce faceţi, doamnă Cortenza? o întreb, după ce şuieratul ei scade suficient ca să permită începerea unei conversaţii.

Clatină din cap. Nu se simte bine. Arunc un ochi peste însemnări.

— Cum au fost pastilele pe care vi le-am dat ultima dată?

Repetă clătinatul din cap. N-au fost bune.

— De dormit dormiţi?

Nu doarme. Nu are un somn bun. Nimic nu e bun.

Mă uit la ea atâta cât rezist fără să mi se facă jenă, după care îmi pironesc privirea pe însemnări, de parcă aş găsi acolo ceva care să rezolve nu doar problemele doamnei Cortenza, ci şi pe ale întregii lumi.

Şi dintr-odată îmi dau seama că am acasă ceva care a dat rezultate în cazul unei persoane, iar dacă sunt un doctor care se respectă, atunci sunt silită să încerc. Îl sun pe David şi-i cer să-l aducă pe GoodNews la cabinet.

— Trebuie să-l plăteşti, spune el.

— Din ce? Din bugetul pentru vindecări mistice?

— Nu mă interesează. Dar n-ai voie să profiţi de el.

— Hai să facem altfel: el o tratează pe doamna Cortenza, iar noi nu-i luăm bani pentru casă şi masă. Sau pentru lumină. Sau pentru disconfortul general.

— N-o să-l aduci acolo în fiecare zi.

— Nici n-am nevoie să-l aduc aici în fiecare zi. Să ştii că sunt un medic perfect competent. Am reuşit să prescriu destule antibiotice eficiente la vremea mea.

Dar chiar în timp ce spun cuvintele astea fac o listă a celorlalţi recidivişti pe care-i am în grijă. Ia închipuiţi-vă: O viaţă de muncă fără domnul Arthurs! Sau doamna McBride! Sau Brian Beech Bolândul, cum îi spunem la cabinet, care nu suferă de absolut nimic!

GoodNews soseşte la cincisprezece minute din momentul apelului - un sfert de oră care pare la fel de lung, dar nu mai lung, ca obişnuitul consult al doamnei Cortenza, pe care îl scurtez bucuroasă. Mă aleg cu nişte priviri curioase dinspre recepţie, dar nu am parte de obiecţii vocale din partea nimănui.

Doamna Cortenza se holbează cu o ostilitate făţişă la broşele care-i acoperă sprâncenele lui GoodNews.

— Bună, scumpete, spune acesta. Eşti o grozăvie de fată, nu? Cum te cheamă?

Bătrâna continuă să se holbeze.

— Dânsa este doamna Cortenza.

— Nu vreau numele de familie, ci pe-ăla adevărat.

Prenumele.

Habar n-am, bineînţeles. De unde să ştiu? O văd doar de cinci ani. Caut grăbită prin însemnări.

— Maria.

— Maria, spune GoodNews, care apoi repetă numele, de data asta cu un exagerat accent european. Marrrrriaaaa.

Ce-o să facem cu Maria, ai? Ştii cântecul? Din Poveste din Cartierul de Vest?

— Asta e din Sunetul muzicii, îl corectez. Cel din Poveste din Cartierul de Vest e altfel.

Mă întreb preţ de o clipă dacă asta o să fie singura mea demonstraţie de pricepere pe întreaga durată a consultului.

— Aha, deci ţi s-au compus două cântece, nu? întreabă GoodNews. Nici nu mă mir, pentru o asemenea mândreţe de fată.

Doamna Cortenza zâmbeşte sfios. Îmi vine s-o strâng de gât că e atât de credulă.

— Ia să vedem, ce-avem de lucru? Cum putem s-o facem pe Maria să danseze din nou?

— Are o inflamare cronică la aproape toate încheieturile. Şolduri, genunchi. Dureri mari de spate.

— E tristă?

— Aşa aş spune, în condiţiile astea.

— Nu, vreau să zic din punct de vedere mintal.

— Dacă e tristă mintal? Adică tristă la minte, prin contrast cu tristă la genunchi?

— Da, mă rog, nu le am cu vorbele ca tine, madam doctor Isteţescu. Dar hai să vedem care dintre noi poate să facă ceva pentru ea.

— Păi trebuie să fie nefericită ca să poţi s-o tratezi?

— Da, mă ajută dacă reuşesc cu adevărat să mă adecvez la chestia asta.

— Sunteţi tristă, doamnă Cortenza? o întreb.

Bătrâna se uită la mine.

— Tristă? Tristeţe?

Nu stă bine nici cu auzul, nici cu engleza, aşa că e greu să-mi dau seama care dintre aceste greutăţi este răspunzătoare pentru confuzia instalată.

— Da. Tristeţe.

— O, da, spune ea cu însufleţirea de care doar bătrânii pot da dovadă când vine vorba de un asemenea subiect. Foarte, foarte tristă.

— De ce? întreabă GoodNews.

— Prea multe lucruri, răspunde femeia.

Arată spre propriile haine - poartă negru de când o ştiu - şi ochii i se umplu de lacrimi.

— Soţul meu, spune ea. Sora. Mama. Tata. Prea multe lucruri.

Nu e bine să fii neînţelegător şi cu siguranţă că nu te-ajută dacă eşti de părere că suferinţa dispare cu timpul, dar te întrebi dacă nu cumva doamna Cortenza ar fi trebuit să se obişnuiască până acum cu statutul de orfan.

— Băiatul, continuă ea.

— V-a murit şi băiatul?

— Nu, nu, nu murit. Foarte rău. Mutat la Archway. Nu sunat niciodată.

— E destulă tristeţe? îl întreb pe GoodNews.

Nu ştiam că trebuie să ne adecvăm la tristeţe şi dintr-odată ideea unui consult făcut de GoodNews lui Brian

Bolândul e ceva mai puţin atrăgătoare. Îmi imaginez că există multă tristeţe ascunsă undeva în sufletul lui Brian Bolândul şi că nu e foarte uşor s-o asculţi pe toată.

— Este logic, spune GoodNews. Simt cam tot ce e de simţit. Explică-i că o să trebuiască să-i ating umerii, gâtul şi capul.

— Înţeleg, spune doamna Cortenza, oarecum ofensată.

— E-n regulă? o întreb.

— În regulă. Da.

GoodNews se aşază în faţa ei şi închide ochii pentru o vreme; pe urmă se ridică, se opreşte în spatele ei şi începe să-i maseze ţeasta. Şopteşte în timp ce face asta, dar nu înţeleg un cuvânt din ceea ce spune.

— Foarte cald! spune doamna Cortenza dintr-odată.

— Asta-i bine, zice GoodNews. Cu cât mai cald, cu atât mai bine. Se întâmplă lucruri.

Are dreptate. Se întâmplă lucruri. Poate că e doar intensitatea momentană a experienţei, poate că e doar concentrarea colectivă, dar am impresia că în cameră s-a făcut mai cald, mult mai cald, iar pentru o clipă mi se pare că şi lumina e mai intensă. Nu vreau să simt căldura şi nu vreau să observ cum pare să fi crescut numărul de waţi ai singurului bec care spânzură din tavan de la patruzeci la o sută, adică de la o lumină chioară la una intensă; faptul că văd şi simt lucrurile astea se înrudeşte cu vederea şi simţirea multor alte lucruri mai complicate, aşa că prefer să-mi văd de treabă, dacă n-aveţi nimic împotrivă.

Aşa că o să le uit, în măsura în care o să fiu în stare.

Lucrul care o să se dovedească mai greu de uitat e următorul: după câteva minute de masaj uşor şi de perturbări ambientale provocate de asistentul de ocazie, doamna Cortenza se ridică, se întinde temătoare şi-i spune lui GoodNews:

— Mulţumesc. E mult mai bine acum. Mult, mult mai bine.

Dă din cap în direcţia mea - poate că sunt paranoică, dar gestul din cap mi se pare foarte clar, e un fel de a-mi spune cât de mărunte erau de fapt problemele ei şi cât de uşor de rezolvat, cu condiţia să fi avut un dram de pricepere - şi iese din cabinet cu o viteză cam de cinci ori mai mare faţă de cea cu care intrase.

— Aşa, carevasăzică, spun eu. Poţi să vindeci bătrâneţea. Bine lucrat. Bravo şi felicitări. Ar trebui să te-alegi cu nişte bani.

— Da' de unde, nu e vindecată, spune GoodNews.

Normal că nu-i vindecată. I s-a paradit tot corpul. Dar o să ducă o viaţă mult mai bună.

Îmi dau seama că e mulţumit, mulţumit de-adevăratelea - nu pentru el, ci pentru doamna Cortenza, în timp ce eu mă simt mică, meschină şi fără speranţă.

— Acum poţi să-mi spui, îi zic înainte să plece. Copiii nu sunt aici. Care-i secretul?

— Nu ştiu care-i secretul. Nu ăsta era lucrul pe care n-am putut să ţi-l spun.

— Păi atunci spune-mi lucrul pe care n-ai putut să mi-l spui.

— Drogurile.

— Cum adică, drogurile? Ce-i cu ele?

— Aşa a început. Cu Ecstasy. Mă rog, asta cred. Luam cu ghiotura, auzeam toate refrenele alea gen „te iubesc, eşti prietenul meu” în cluburi în fiecare vineri seara şi... sunt ca unul dintre personajele alea din cărţile cu benzi desenate pe care le scot americanii. Omul-păianjen şi ăilalţi. Chestia asta mi-a schimbat dispunerea moleculară.

Mi-a dat puteri supranaturale.

— Ecstasy ţi-a dat puteri supranaturale.

— Se vede treaba că da, spune el şi dă din umeri. Ciudat, nu? Cum să zic, gândeşte-te că eşti la universitate şi afli că femurul se leagă de rotulă sau mai ştiu eu ce, iar eu bat cluburile şi trag pe nas. Şi ce să vezi, pân' la urmă tot acolo

suntem. Nu mă-nţelege greşit. Cred că e nevoie şi de ceea ce faci tu.

— Mulţumesc. E foarte generos din partea ta.

— Nu, nici vorbă. Ne vedem la fermă.

Mai târziu, stau şi mă uit la Molly în baie, căutând urme ale eczemei pe care a avut-o şi nereuşind să descopăr vreuna.

— Molly. Ţii minte când te-ai dus la GoodNews?

— Da, sigur.

— Mai ţii minte ce ţi-a spus? Te-a întrebat ceva?

— De exemplu?

— Nu ştiu. Te-a întrebat cum te simţi?

— Hmmmm. A, da. M-a întrebat dacă sunt tristă.

— Şi ce-ai răspuns?

— Am spus că uneori mă simt tristă.

— În legătură cu ce?

— Sunt tristă în legătură cu buni Papagal.

E vorba de mama lui David, care a murit anul trecut şi căreia i se spunea aşa fiindcă avea un papagal cocoţat pe stâlpul porţii.

— Da. A fost un lucru trist.

— Şi în legătură cu Poppy.

Pisica familiei, ucisă la scurt timp după moartea lui buni Papagal. Apropierea lui Molly de aceste morţi a fost mult mai mare decât ne-am fi dorit, într-o lume ideală. Buni Papagal s-a prăbuşit când era în vizită la noi, şi chiar dacă a murit mai târziu în cursul nopţii, era clar că se simţea foarte rău încă de când a luat-o Salvarea; tot atunci ne-a venit ideea - tâmpită, dacă mă gândesc mai bine - să organizăm o patrulă care să plece în căutarea lui Poppy, care dispăruse. Molly şi cu mine am găsit-o pe drum (mai bine zis, intrată în compoziţia lui). Mi-aş dori ca fiică-mea să nu fi văzut nici unul dintre aceste cazuri dramatice.

— Şi ăsta a fost un lucru trist.

— Plus copilul tău.

— Care copil?

— Bebeluşul care a murit.

— A, bebeluşul.

— Am pierdut o sarcină cu un an şi jumătate înainte să-l nasc pe Tom. Un accident obişnuit, în a zecea săptămână din prima mea sarcină, deprimant la momentul respectiv şi uitat aproape în întregime acum; să mă bateţi şi tot nu-mi aduc aminte să-i fi povestit ceva lui Molly, dar e limpede că am făcut-o, iar ea a ţinut minte şi a jelit în felul ei specific.

— Povestea asta te-a întristat?

— Da. Normal. Era frate-meu sau soră-mea.

— Mă rog, într-un fel.

Vreau să-i spun că e-n regulă, fără să intru în discuţii savante despre suflete, feţi şi tot felul de alte noţiuni de care copiii de opt ani ar trebui cruţaţi cât mai mult cu putinţă. Schimb subiectul.

— Altceva?

— Cred că am fost tristă şi din cauza ta şi a lui tari.

— De ce-ai fost tristă în legătură cu noi?

— Fiindcă s-ar putea să divorţaţi. Şi în mod sigur o să muriţi.

— Qf, Molly.

Ştiu că există o sumedenie de replici la vorbele ei, dar pentru o clipă toate mi se par funciarmente false şi nu pot să mă conving să joc cuvenita partitură a părintelui consolator. S-ar putea să divorţăm; o să murim cu siguranţă, în starea mea de spirit în care s-au amestecat brusc plictisul şi ursuzenia, cuvintele lui Molly mi se par că rezumă precis şi corect situaţia, iar mie nu-mi vine să-i spun nimic altceva. În loc de asta, întind mâna şi-i ating fruntea, oarecum în stilul lui GoodNews, într-o încercare falimentară din capul locului de a-i scoate gândurile astea din minte. Am impresia că este singurul contact fizic pe care mi-l pot permite; orice altceva ar avea ca rezultat un şuvoi nestăvilit de suferinţă şi disperare.

— Acum nu-mi fac griji pentru nimic din toate astea, spune Molly cu însufleţire, ca şi cum ar fi normal să mă

consoleze ea pe mine, nu invers.

— Serios?

— Da. Serios. GoodNews a făcut să dispară totul.

După ce s-au culcat copiii, nu vreau să cobor la GoodNews şi David, aşa că rămân în dormitor pentru un timp şi cad pe gânduri. Discuţia cu Molly m-a pus în imposibilitatea de a nu gândi, cu toate că negândirea este la ora actuală starea mea preferată. Şi probabil că lucrurile la care mă gândesc sunt următoarele: ducem o viaţă care foarte multor oameni li s-ar părea normală. E adevărat, există unii - cântăreţi rock, romancieri, editorialişti din diverse ziare, cei care se prefac că se gândesc la toate lucrurile legate de copii, slujbele regulate şi ofertele turistice de vacanţă ca la o moarte spirituală îndelungată şi chinuitoare - care s-ar uita la noi ca la ultimii oameni, într-atât de mult am îmbrăţişat un stil de viaţă conservator în care am văzut idealul. Există însă alţii, îi ştiţi foarte bine, care ar bănui că am avut un noroc porcesc, că am fost binecuvântaţi, răsfăţaţi ca urmare a felului cum am fost crescuţi, a culorii pielii, a studiilor şi a venitului. Nu caut ceartă cu oamenii din a doua categorie - cum aş putea? Ştiu foarte bine ce avem şi prin ce nu am fost siliţi să trecem. Cât despre cealaltă categorie... nu ştiu.

Fiindcă mi se pare că viaţa normală, sau tipul de viaţă „normală” pe care-l dispreţuiesc oamenii ăştia, are deja destule lucruri care împiedică moartea spirituală chinuitoare, după cum are şi lucruri chinuitoare prin ele însele, şi oricum cine sunt aceşti oamenii ca să-i poată judeca pe alţii?

Ce s-a întâmplat cu Molly în primii ei opt ani? Nimic - mai mult sau mai puţin. Am apărat-o de lume cum ne-am priceput mai bine. A crescut într-o casă de oameni iubitori, are ambii părinţi, nu i-a fost foame niciodată şi primeşte o educaţie de natură s-o pregătească pentru restul vieţii; cu toate acestea, e tristă, iar dacă stai să te gândeşti, tristeţea ei nici măcar nu e alăturea cu drumul. Starea relaţiei dintre

părinţi o face să fie neliniştită; a pierdut o persoană iubită (şi o pisică); şi şi-a dat seama că pierderile de genul ăsta or să fie una dintre părţile inevitabile ale vieţii ei de-acum încolo. În clipa asta am impresia că simpla condiţie umană e suficient de dramatică pentru oricine; nu trebuie să fii dependent de heroină sau să scrii versuri la comandă ca să iei contact cu realităţile extreme. Ajunge dacă iubeşti pe cineva.

Celălalt lucru la care mă gândesc este că mi-am dezamăgit fiica. Are opt ani şi e tristă... n-am vrut asta. Când s-a născut, eram sigură că o să pot să-i împiedic tristeţea, dar iată că n-am reuşit, şi chiar dacă îmi dau seama că sarcina pe care mi-am atribuit-o a fost nerealistă şi nerealizabilă, tot nu contează: am luat parte la zămislirea unei noi fiinţe omeneşti derutate şi temătoare.

Am stat suficient pe întuneric de una singură; e momentul să revin la viaţa normală. Prin urmare, cobor ca să iau masa cu soţul meu şi cu gurul cu broşe prinse de sprâncene care stă la noi, şi ca să vorbesc despre felul cum ar trebui toţi cei care locuiesc pe strada noastră să invite un copil fără adăpost la ei în casă vreme de un an.

Sunt serioşi. Îmi dau seama de asta imediat. Planurile sunt deja atât de avansate, încât au întocmit o listă a caselor de pe stradă, cu toate informaţiile de care dispune David la ora asta despre cei care locuiesc în ele. Nici unul dintre cei doi nu mă bagă în seamă când intru în bucătărie, aşa că mă opresc în spatele lui David, îl ascult şi-i citesc peste umăr. Lista arată după cum urmează:

1. Necunoscut
2. Necunoscut
5. Necunoscut
7. Bătrână (Şi bătrân? Totuna, dacă dorm în acelaşi pat)
9. Necunoscut
11. Richard, Mary, Daniel, Chloe
13. Familie cumsecade de asiatici (4?)
15. Necunoscut

17. Necunoscut
19. Wendy şi Ed
21. Martina
23. Hugh
25. Simon şi Richard
27. Familie antipatică de asiatici (6? + un alsacian)
29. Ros şi Max
31. Armie şi Pete + 2
33. Roger şi Mei + 3
35. De vânzare

Acelaşi lucru şi pentru casele de pe cealaltă parte a străzii. Pentru o clipă sunt derutată de tiparul evident al relaţiei cu ceilalţi - îi cunoaştem pe cei care locuiesc lângă noi şi vizavi, dar nu ştim aproape nimic despre oamenii care stau la şaizeci-şaptezeci de metri distanţă -, până când întorsătura de-a dreptul nebunească a conversaţiei mă readuce în cameră.

— După socoteala mea, sunt cel puţin patruzeci de camere libere pe strada asta, spune David. Nu e incredibil? Patruzeci de camere libere şi mii de oameni care n-au un pat al lor? Până acum n-am privit niciodată situaţia din unghiul ăsta. Cum să-ţi spun, când văd case pustii mă apucă pandaliile, dar de fapt nu casele pustii sunt problema, corect? Dacă pe strada asta există patruzeci de camere libere, atunci majoritatea puştilor fără adăpost ar încăpea în casele care au acelaşi cod poştal cu al nostru.

— Ar trebui să ne propunem să umplem, ştiu eu, zece dintre ele, zice GoodNews. M-aş mulţumi cu zece.

— Serios?

David pare uşor dezamăgit, ca şi cum convingerea a doar zece dintre vecini să adăpostească nişte necunoscuţi ar fi cel mai înjositor compromis pe care ar fi dispus să-l facă. Prin urmare, aici am ajuns: vraciul spiritual care nu se împacă deloc cu maşinile de spălat vasele este la ora actuală omul realist de sub acoperişul nostru, în timp ce

soţul meu a intrat în pielea optimistului cu ochii larg deschişi.

— Nu ţi se pare că zece case ar însemna că... am pierdut lupta? Căci dacă ştim să ne mişcăm, putem să le dăm mat în trei mutări.

— Unii pur şi simplu n-or să priceapă, spune GoodNews.

— Iar alţii s-ar putea să aibă nevoie de camera liberă pentru alte lucruri, intervin eu.

— Cum ar fi? întreabă David, vag agresiv.

Exact ăsta era tonul pe care-l folosea când voia să provoace discuţii în contradictoriu pe vremuri - de pildă, de ce voiam să-i învăţ pe copii diverse lucruri despre alte forme de religie (el ar fi vrut ca micuţii să nu ştie nimic despre subiectul ăsta), sau de ce voiam să mă duc s-o ascult citind pe Maya Angelou („Ce, ai ajuns o feministă de culoare?"). Uitasem cât de agasante erau tonalităţile astea.

— Tu parcă lucrai într-una dintr-ale noastre, de exemplu.

— Bun, să zicem că cinci din patruzeci sunt folosite drept birouri.

— Şi dacă oamenii îşi aduc părinţii să stea cu ei?

— Dumnezeule, dar obtuză mai eşti!

— Prin ce sunt obtuză dacă spun că oamenii au părinţi?

— Nu de asta-i vorba, ci de spirit. N-ai deloc aşa ceva.

— Mersi.

— Nici unul dintre lucrurile astea nu sunt probleme reale. Gândeşti negativ, atâta tot.

— Habar n-ai cum arată vieţilor oamenilor ăstora. Nu ştii nici măcar cum îi cheamă, spun eu şi arăt spre foaia de hârtie din faţa lor. Dar vii şi-mi spui care sunt problemele lor reale şi care nu. Ce anume îţi dă dreptul?

— Ce le dă lor dreptul să aibă case pe jumătate goale, când există atâţia oameni care trăiesc în cutii de carton?

— Ce le dă dreptul? Afurisita de ipotecă, asta le dă dreptul. Sunt casele lor, David. Şi nici măcar nu sunt nişte căsoaie. De ce nu te iei de Bill Gates? Sau de Tom Cruise? Ia vezi, ei câte camere libere au?

— Dac-ar sta aici după colţ, m-aş lua şi de ei. Dar nu stau. Şi n-avem nevoie de ei, fiindcă e loc berechet pentru toată lumea chiar aici. Ţi-e groază de disconfort, nimic mai mult.

— Nu-i adevărat.

Dar e foarte adevărat, bineînţeles. Sunt îngrozită de momentele de disconfort şi de stânjeneală, din care probabil că or să existe cu duiumul. Parcă aud motoarele Diesel duduind şi îndreptându-ne spre noi chiar în timp ce vorbim.

— Şi oricum, ce-ţi propui să faci?

— Nu ştiu. Să merg din uşă-n uşă.

— Ce-ar fi să dăm o petrecere? se însufleţeşte GoodNews. Dăm o petrecere aici, unde o să poţi să vorbeşti cu toată lumea şi... şi o să fie grozav.

— Sclipitor, spune David, cu aerul celui care ştie că se află în prezenţa unui geniu.

— Sclipitor, repet eu, cu aerul celei care vrea să-şi vâre capul în cuptor.

Numai că aerul ăsta nu-i interesează câtuşi de puţin pe cei doi.

Bun, e limpede că greşesc amândoi. Şi că s-au zărghit.

Însă nu-mi dau seama de ce. Care-i deosebirea între a oferi camere libere celor evacuaţi în 1940 şi celor fără adăpost în 2000? Aţi putea sublinia că evacuaţii se aflau într-un pericol de moarte; David şi GoodNews ar putea sublinia că aceşti copii ai străzii au o speranţă de viaţă mai mică decât a noastră. Aţi putea susţine că în 1940 naţiunea era unită în dorinţa de a avea grijă de cei care o alcătuiau; ei ar putea susţine că tot de spiritul ăsta avem nevoie şi acum, din motive asemănătoare. Aţi putea să râdeţi de ei şi să spuneţi că sunt cucernici, făţarnici, proşti cu acte, şantajişti moral şi habotnici; ei ar putea spune că nu-i interesează ce părere aveţi despre ei şi că miza pusă în joc este o formă superioară a binelui comun. Şi până la urmă avem dreptul moral să ţinem o încăpere ca spaţiu de depozitare, cameră pentru muzică sau pentru nişte oaspeţi

nocturni care nu vin niciodată, când e februarie, umezeala îţi intră în oase şi sunt atâţia amărâţi pe trotuare? De ce nu sunt suficiente adăposturile construite de stat? Şi ce-ar fi dacă soţul meu, GoodNews sau amândoi s-ar dovedi a fi Isus, Gandhi sau Bob Geldof? Dacă ţara ar tânji după acest tip de energie, cei doi ar revoluţiona felul cum ne raportăm la proprietatea privată, iar oamenii fără adăpost ar înceta să fie o problemă în Londra, în Anglia sau în întreaga lume occidentală? Ce s-ar alege atunci de disconfortul meu?

Nu mai am răspunsuri pentru nici una dintre întrebările astea. Ştiu doar că n-am chef de nici o petrecere şi că nu vreau să-mi supun vecinii unui asemenea tratament, aşa că îmi doresc ca David şi GoodNews să fie preocupaţi de înfiinţarea unei firme furnizoare de Internet, ca să câştige milioane de lire sterline şi să-i cheltuiască pe fetele de la pagina trei, piscine, cocaină şi haine dichisite. Oamenii ar înţelege. Iar lucrul ăsta nu i-ar indispune pe vecini.

David şi GoodNews le spun copiilor despre petrecere a doua zi dimineaţa, la micul dejun. Molly e curioasă; Tom stă la masă, se joacă atent cu Gameboy-ul şi îşi mănâncă fulgii între mai multe vieţi, părând să nu-l intereseze altceva. Eu mă aflu între ei, în timp ce bărbaţii stau unul lângă altul, cu spatele la suprafaţa de lucru, şi răspund la întrebări. E imposibil să nu observi cât de mult s-a schimbat dinamica din casă şi cum am ajuns să-mi găsesc loc lângă copii. Şi nu mă refer la sensul matern; de fapt, îmi amintesc de marile petreceri în familie la care mergeam când aveam paisprezece sau cincisprezece ani, când la ora mesei nu ştiam niciodată dacă trebuia să stau lângă verişoarele mele mai mici sau cu unchii şi mătuşile.

— O să vină şi o persoană fără adăpost să stea cu noi?

Întreabă Molly.

— Sigur, spune David.

— Nu avem deja una? mă bag în vorbă, aruncând priviri sugestive tuturor părţilor relevante.

— Şi la cine or să mai vină oameni din ăştia?

— La oricine vrea, răspunde David, iar cuvintele lui mă fac să pufnesc în râs.

La oricine vrea... E Crăciunul, iar anul ăsta fiecare îşi doreşte o persoană fără adăpost, la fel cum cu câţiva ani în urmă îşi dorea un zbor în cosmos. Însă la magazinul cu oameni fără adăpost marfa nu se epuizează niciodată.

— Vrei să ne spui şi nouă ce-i de râs, Katie?

Exact asta mă întreabă, vă jur. Şi chiar are voce de profesor: severă, vag derutată, respectând un scenariu scris acum o sută de ani.

— Replica nu era aşa, îi spun.

Dintr-odată am sentimentul că dacă tot sunt cel mai mare dintre copii, e la mintea cocoşului că trebuie să fiu şi cel mai neobrăzat.

— Replica era: „Nu vrei să le spui gluma şi colegilor de clasă?”

— Ce tot îndrugi?

— M-am prins, zice Tom. Tu nu te-ai prins, tati? Tu eşti profesorul, iar mami e eleva obraznică.

— Nu fi fleţ.

— Aşa e, spune Tom. Exact aşa vorbeşti.

— Ei bine, regret profund. N-am vrut. Mă rog. Toată lumea mulţumită?

— Am eu o întrebare.

Faptul că stau la masă cu copiii şi că sunt expediată tot ca un copil m-a eliberat, iar privarea de drepturi mi-a dat puteri legitime.

— Da, Katie.

— Ce se-ntâmplă dacă o persoană fără adăpost se mută în casa unui vecin şi-l curăţă de tot ce are?

E nevoie de un copil ca să pronunţe nepronunţabilul.

— Ce vrei să spui?

— Vreau să spun... exact ce-am spus. Dacă dăm o mână de ajutor unui hoţ să se instaleze la noi în cartier?

Cineva care e lefter, disperat şi narcoman?

— Ai stereotipii faţă de cei fără adăpost, Katie. Chiar nu cred că procedezi corect.
— Ştiu foarte bine ce fac, David. Dar cum să-ţi spun...
Stereotipul fânului de fotbal este cineva care se îmbată şi sparge sticle în capul celorlalţi. Eu una ştiu că e vorba de un stereotip şi că există o mulţime de oameni care merg la meciurile lui Arsenal şi nu se poartă aşa. S-ar putea să fie câţiva care o fac, dar atât. Şi nu cred că mi-ar plăcea să le spun lui Ros şi Max că trebuie să trăiască alături de ei.
— Am impresia că discuţia asta nu ne e de mare folos.
— Măcar te-ai gândit la chestia asta?
— Normal că nu.
— Aha. Şi o să te gândeşti?
— Nu.
— De ce nu?
— Fiindcă vreau să schimb modul cum gândesc oamenii.
Şi nu pot să schimb modul cum gândesc oamenii dacă şi eu gândesc la fel ca toată lumea, nu? Vreau să cred în ceea ce are mai bun fiecare dintre noi. Altminteri, ce rost are?
Există multe, foarte multe răspunsuri la această ultimă întrebare retorică, dar nu mă pot hotărî să dau nici unul. Clatin din cap, mă ridic de la masă şi mă duc la lucru, ca să redevin adult.
Numai că, bineînţeles, şi lucrul a fost modificat de împrejurările domestice, iar când ajung la cabinet, Dawn, fata de la primiri, stă în picioare în spatele tejghelei, cu gura deschisă şi fruntea plină de cute, încercând să descopere motivul pentru care un grup de europence foarte în vârstă îşi agită mâinile în aer, strigă „Cald! Foarte cald!”, mimează o vioiciune bruscă (pe care trebuie să o joace mai mult din priviri, dat fiind că în realitate nu sunt deloc vioaie) şi încearcă să pară triste.
Dawn se uită la mine disperată.
— Ce-ai făcut? mă întreabă ea.
— Nimic, îi răspund, suficient de repede pentru ca Dawn să deducă exact contrariul. Mă rog, a venit ieri un tip aici.

Un maseur. Pentru spatele doamnei Cortenza.

De asta se agită aşa?

— E chiar atât de miştocuţ?

— A, cred că nu-i vorba de asta. Am impresia că foloseşte - când rostesc aceste cuvinte am un sentiment de déjà vu - un fel de cremă şi... cred că are o anumită influenţă asupra doamnelor în vârstă.

— Şi-atunci ce să le spun?

— Păi... nu ştiu. Spune-le să cumpere un unguent. O să aibă acelaşi efect. Scrie-le chestia asta pe o bucăţică de hârtie şi fă-le vânt de-aici.

Pornesc pe coridor, cu zadarnica speranţă că, dacă o să mă îndepărtez de scenă, o să fiu în stare să mă detaşez de acest episod nefericit, dar nu trece o oră şi mă trezesc pe cap cu Becca.

— Circulă un zvon prin toată sala de aşteptare, cum că a apărut cineva care ne-a vindecat un pacient, spune ea acuzator. Cineva care are de-a face cu tine.

— Îmi pare rău. N-o să se repete.

— Aşa şi sper. Auzi, toate babele astea vin la mine şi bat câmpii despre cineva cu mâini fierbinţi care e prieten cu tine. Ăsta-i tipul?

— Care tip?

— Ăla cu care-ai fost combinată.

— Nu. E... altcineva.

— Chiar e altcineva sau de fapt, între noi două, şi promit să nu spun nimănui, e acelaşi?

— Chiar e altcineva. Cel cu Care Am Fost Combinată a plecat. Ăsta e Vraciul Spiritual. Ăla care i-a provocat o tumoare pe creier lui David. S-a mutat la noi.

— Şi nu te-ai culcat cu el?

— Nu, nu m-am culcat cu el. Dumnezeule, credeam că te interesează mai mult pretinsa lui capacitate de a-i vindeca pe bolnavi prin simplă atingere decât cine e partenera lui de aşternut.

— Nu prea mă interesează. Venisem să te întreb doar cum e să faci sex cu cineva care are mâinile fierbinţi. Dar zici că nu ştii.

— Nu, nu ştiu.

— Dacă afli, o să-mi spui?

— Becca, cred că trăieşti cu impresia greşită că, din cauza unor... întâmplări recente, o să am întotdeauna un amant. Infidelitatea nu e o carieră în sine, să ştii. Mă simt prost din cauza celor întâmplate înainte. Vrei, te rog, să nu mai faci bancuri pe tema asta?

— Iartă-mă.

— Ce-ar trebui să fac cu individul ăsta?

— Care individ? Sunt o grămadă aici.

— Taci din gură.

— Iartă-mă, iartă-mă.

— Să-l mai folosesc?

— Dumnezeule, nu.

— De ce nu?

— Suntem generalişti, Katie. Ne-am pregătit şapte ani.

Sunt sigură că lumea e plină de oameni care pot să dea rezultate mai bune ca noi, dar n-avem voie să-i lăsăm pe pacienţi să prindă de veste, fiindcă până aici ne-a fost.

Are dreptate, fireşte. Nu-l vreau pe GoodNews aici în fiecare zi, chiar dacă are puterea să-mi însănătoşească pacienţii. Mai ales dacă are puterea să-mi însănătoşească pacienţii. Asta e treaba mea, nu a lui, şi deja şi-a băgat nasul mai mult decât avea voie.

Tom n-are Gameboy. Ştiam lucrul ăsta, la fel ca David, dar l-am urmărit jucându-se cu el până s-a terminat micul dejun, iar imposibilitatea a ceea ce vedeam n-a declanşat beculeţul în mintea niciunuia dintre noi.

Pe de altă parte, nu m-am apucat de lucru şi n-am fost derutată brusc de o imagine nedumeritoare, de ceva oarecum ciudat, pe care n-am izbutit să-l descopăr. Aş vrea să pot spune că instinctul matern a fost cel care m-a făcut să ridic telefonul ca să mă liniştesc, dar lucrurile nu au stat

aşa. Eu una pun mâna pe telefon doar fiindcă sună şi îmi dau seama că Tom n-are Gameboy abia când David mă sună ca să mă anunţe că am fost chemaţi la şcoală, ca să vorbim cu directoarea despre recentul puseu de furt al fiului nostru.

— Ce-a furat? îl întreb pe David.

— Deocamdată, Gameboy-ul ăla, spune el.

Abia atunci instinctul matern îmi intră în acţiune.

La patru, când ajungem la şcoală, pe biroul directoarei se află o sumedenie de bunuri furate, ca pentru Un exerciţiu de memorare: un Gameboy, dar şi câteva casete video, un CD cu S Club 7, un Tamagotchi, o grămadă de chestii legate de Pokémon, un tricou al lui Manchester United, câteva pungi în care au mai rămas nişte bomboane şi, oarecum bizar, un minialbum cu fotografiile de vacanţă ale unui coleg.

— Ce nevoie ai avut de alea? îl întreb pe Tom, dar acesta nu ştie, aşa cum mă aşteptam, şi se mulţumeşte să dea din umeri.

Îşi dă seama că a greşit şi stă cocoşat pe un scaun, luându-se singur în braţe; dar o parte din el exprimă furie. Unul dintre lucrurile care mi-au frânt întotdeauna inima în ceea ce-l priveşte pe Tom este că ori de câte ori dă de bucluc te pironeşte cu privirea, iar într-o bună zi mi-am dat seama că de fapt căuta blândeţe, adică o dovadă că încă îl iubeai, deşi nu erai de acord cu felul cum se purtase. Cu toate acestea, astăzi nu-l interesează nimic. Nu e dispus la contact vizual cu nimeni din cameră.

— Pe scurt, a şterpelit tot ce nu era bătut în cuie, spune directoarea. La ora asta nu prea e văzut cu ochi buni de către colegi, după cum vă închipuiţi.

Jeanie Field e o femeie drăguţă, inteligentă şi cumsecade, care a vorbit întotdeauna foarte frumos de copiii noştri, printre altele şi fiindcă - bănuiesc eu - o solicită extrem de puţin. Vin la şcoală. Le plac lecţiile. Nu lovesc pe nimeni. Se duc acasă. Acum Tom se numără printre factorii care-i

consumă timpul şi energia, şi tocmai asta mă face să mă simt ca ultimul om.

— A avut parte de vreo schimbare acasă?

De unde să încep? De la drumul Damascului pe care a pornit tatăl lui? De la discuţia despre care dintre părinţi avea să stea cu el în eventualitatea divorţului? Despre apariţia lui GoodNews? Mă uit la David, ca să-i dau de înţeles că îi revine sarcina neplăcută de a explica evenimentele din ultimele luni într-un fel care să nu pună pe nimeni din încăpere într-o situaţie jenantă, iar el se foieşte stingherit în scaun.

— Am avut nişte greutăţi, aşa este.

Îmi dau seama îngrozită că, de când l-a întâlnit pe GoodNews, David priveşte evitarea stânjenelii ca pe o aiureală burgheză cu care nu vrea să-şi piardă vremea.

— Tom, vrei să aştepţi afară, te rog? îi spun repede.

Tom nu se mişcă, aşa că îl prind de mână, îl ridic în picioare cu forţa şi-l duc afară. David dă să protesteze, dar clatin din cap şi atunci îşi ţine gura.

— Katie n-o să se supere, sunt convins, dac-o să spun că a avut o aventură, zice el chiar în clipa când mă întorc în cameră.

— Ba mă supăr, crede-mă.

Vreau să ştie lucrul ăsta, chit că n-are importanţă.

— Aha, face el nedumerit. Totuşi, a fost din vina mea.

Am fost un soţ neatent şi irascibil. N-am iubit-o suficient şi nici n-am apreciat-o cum s-ar fi cuvenit.

— Asta... mă rog, asta se mai întâmplă din când în când, spune Jeanie, care e clar că ar prefera o întâlnire cu părinţii plasatori de droguri şi violenţi ai unui deviat sexual analfabet.

— Dar eu... ei bine, am... Mi-am dat seama de propriile defecte când am cunoscut un vraci spiritual şi cred că m-am schimbat. Nu găseşti, Katie?

— O, da, te-ai schimbat, răspund plictisită.

— Vraciul spiritual stă în prezent la noi, iar noi ne... ne reanalizăm multe opţiuni legate de stilul de viaţă şi...

Dacă stau să mă gândesc, poate că lucrurile astea l-au tulburat pe Tom.

— Cred că există într-adevăr şi posibilitatea asta, spune Jeanie.

Mă uit la ea, dar nu-i văd pe chip nimic care să reflecte tonul sec al cuvintelor. Se pricepe la figura cu vinul alb.

Se aude o bătaie în uşă, iar Tom se întoarce înăuntru.

— Aţi terminat? întreabă el. Adică aţi terminat de vorbit despre lucrurile pe care n-am voie să le-aud? Despre prietenul lui mami şi celelalte?

Ne privim cu toţii pantofii.

— Stai jos, Tom, îi spune directoarea.

Tom se aşază într-un colţ al camerei, pe un scaun care nu stă cu faţa spre niciunul dintre noi, aşa că trebuie să ne întoarcem cu toţii ca să ne uităm la el.

— Am vorbit despre ce-ar fi putut să te determine să faci aşa ceva. Dacă există lucruri care te nemulţumesc la şcoală sau acasă, sau...

— Nu am nimic, spune Tom deodată, pe un ton supărat.

— Ce vrei să spui? îl întreabă Jeanie.

— Nu am nimic. Acasă. Dă toate lucrurile de pomană, zice el şi face un semn din cap spre tatăl lui.

— Vai, Tom, spune David jignit. Asta-i o prostie. Ai o grămadă de lucruri. Tocmai de asta ne-am hotărât să mai dăm din ele.

— Ia staţi, staţi puţin.

Îmi scapă ceva aici.

— Tom, vrei să spui că mai sunt şi altele, în afară de computer?

— Da. O groază de lucruri.

— N-au fost „o groază”, zice David, dar nervozitatea vocii îl dă de gol.

— Când s-a-ntâmplat asta?

— Săptămâna trecută. Ne-a obligat să ne uităm la toate jucăriile şi să scăpăm de jumătate.

— De ce nu mi-ai spus?

Îi adresez întrebarea lui Tom şi nu lui David, ceea ce înseamnă ceva.

— Ne-a zis să nu-ţi spunem.

— De ce-l asculţi? Doar ştii că-i sonat.

Jeanie se ridică în picioare.

— Cred că e mai potrivit să discutaţi despre lucrurile astea acasă, zice ea cu blândeţe. Dar am impresia că e destul de mult de lucru.

Se dovedeşte că cea mai mare parte din ceea ce au dat de pomană - tot pentru refugiul femeilor - erau prostii sau în orice caz lucruri cu care copiii nu se mai jucau.

Din ce spune David, cea care a ridicat miza a fost Molly.

Ea a simţit că darurile nu aveau nici o noimă dacă nu erau jucării foarte frumoase, lucruri cu care să le placă amândurora să se joace. Aşa că a existat un acord (pe care se pare că Tom l-a semnat cu oarecare strângere de inimă) în baza căruia copiii au donat ceva din lista curentă a bunurilor. El şi-a donat maşina cu telecomandă şi i-a părut rău aproape instantaneu. Prin urmare, asta este complexa explicaţie psihologică a vieţii lui de delincvent: a renunţat la o parte din bunuri, după care a vrut alte lucruri, care să le înlocuiască pe primele.

Avem o discuţie cu Tom când ajungem acasă şi obţinem toate garanţiile necesare în ceea ce priveşte comportamentul lui pe viitor; convenim de asemenea asupra unei pedepse corecte şi adecvate (fără televizor o săptămână, fără Familia Simpson o lună). Dar persoana cu care stau de vorbă nu este fiul meu.

— Am intrat în ceaţă, îi spun lui David după ce rămânem singuri. Trebuie să-mi explici nişte lucruri. Fiindcă habar n-am unde ajungem cu chestia asta.

— Care chestie?

— Îi transformi pe copiii noştri în nişte ciudaţi.

Vă rog să nu spuneţi că de fapt ciudaţi sunt toţi ceilalţi, vă rog să nu spuneţi asta, vă rog, vă rog. Fiindcă nu-i adevărat, nu? Nu poate fi adevărat, asta dacă nu cumva cuvântul „ciudat” şi-a pierdut orice urmă de sens.

(Dar atunci, e ciudat să nu vrei să te uiţi la Vrei să fii miliardar? când toată lumea vrea? E ciudat ca Big Mac-urile să ţi se pară de nemâncat, când milioane de oameni aproape că nu mai mănâncă nimic altceva? Aha: nu, nu e ciudat, fiindcă eu pot să desenez un cerc în interiorul unui alt cerc - un cerc în jurul cvartalului unde locuiesc, cum ar veni - şi să mă plasez într-o majoritate, nu într-o minoritate. Cu toate acestea, singurul cerc pe care pot să-l trasez în jurul unor oameni dispuşi să-şi cedeze prânzul de duminică şi jucăriile copiilor ar fi un cerc în jurul propriei case. Asta înseamnă pentru mine să fii ciudat. Iar definiţia se extinde rapid şi asupra cuvântului „singuratic”.)

— E chiar atât de ciudat să-ţi faci griji faţă de ceea ce se întâmplă în jur?

— Nu mă deranjează că-ţi faci griji. Poţi să-ţi faci griji până ţi se-apleacă. Problemele vin din felul cum încercăm să găsim într-adevăr soluţii.

— Spune-mi care crezi că sunt problemele.

— Care cred că sunt problemele? Tu nu vezi nici una?

— Văd lucruri care ar putea fi probleme pentru tine.

Dar pentru mine nu sunt.

— Faptul că fiu-tău se transformă într-un pungaş cu mâna lungă nu-i o problemă pentru tine?

— N-o să mai ia lucruri. Şi discutăm despre chestii mai importante.

— Exact aici sunt în ceaţă. Nu înţeleg care sunt chestiile astea.

— Nu pot să le explic. Încerc întruna, dar nu sunt în stare. E doar... e doar dorinţa de-a duce o viaţă nouă.

Una mai bună. Până acum n-am trăit cum trebuia.

— Noi? La plural? Tu erai ăla care scria un roman de tot rahatul. Tu aveai editorialul în care ară tai cât de urâtă era

lumea. Eu încercam să-i însănătoşesc pe oamenii bolnavi.

Îmi dau seama cum sună cuvintele astea, dar David mă face să-mi ies din fire. Sunt o persoană bună, sunt medic, ştiu că am avut o aventură, dar asta nu mă face un om rău, asta nu înseamnă că trebuie să renunţ la tot ce am sau să-mi văd copiii dând de pomană tot ce-i al lor...

— Ştiu că-ţi cer foarte mult. Poate chiar prea mult.

Poate că nu-i corect şi poate c-o să decizi că n-ai cum să accepţi. Te priveşte. Dar în clipa asta n-am ce să fac. Pur şi simplu... Mi-a căzut vălul de pe ochi, Katie. Duceam o viaţă risipită.

— Şi unde-o să ajungi aşa?

— Nu despre asta-i vorba.

— Dar despre ce? Te rog, spune-mi, fiindcă singură nu pricep.

— E vorba că... E vorba despre felul cum mă simt. Nu mă interesează ce reuşim să facem. Dar nu vreau să mor cu sentimentul că n-am încercat. Eu unul nu cred în rai sau alte alea. Însă vreau să fiu genul de om care întruneşte condiţiile ca să fie primit, la o adică. Înţelegi?

Sigur că înţeleg. Doar sunt medic.

Mai târziu, pe jumătate adormită, încep să visez despre toţi oamenii de pe pământ care nu trăiesc cum se cuvine - toţi traficanţii de droguri, producătorii de arme, politicienii corupţi şi jigodiile cinice de pretutindeni şi care, atinşi de GoodNews, se schimbă şi ajung să arate ca David. Visul mă înfricoşează. Fiindcă am nevoie de oamenii ăştia - îmi servesc drept busolă. Sudul e populat de sfinţi, asistente medicale şi profesori la şcolile din oraş; la nord se află diverşi directori administrativi ai companiilor producătoare de ţigări şi editorialişti furioşi ai ziarelor locale. Vă rog să nu-mi luaţi nordul, fiindcă atunci o să intru în derivă, pierdută într-un ţinut unde lucrurile pe care le-am făcut şi cele pe care nu le-am făcut înseamnă într-adevăr ceva.

A doua zi e joi, când am după-amiaza liberă, aşa că după ce Tom se întoarce de la şcoală ies cu el la plimbare.

E profund reticent şi extrem de derutat în faţa acestei idei - „Ce să căutăm la plimbare? Şi unde ne ducem?” -, iar dacă ar avea cum să refuze, ar face-o. Dar a dat de bucluc, o ştie şi e suficient de isteţ ca să înţeleagă că dacă o plimbare în parcul cel mai apropiat ar putea să-l ajute cât de cât, atunci ocolul merită făcut.

Mă doare şi mă îngrijorează că spun aşa ceva, dar a început să nu-mi mai placă atât de mult de Tom şi de Molly. Sunt conştientă de acest lucru de câtăva vreme şi mi-am spus din capul locului că e ceva perfect normal - cum aş putea să am faţă de băiatul ăsta tăcut şi câte-odată ursuz aceleaşi sentimente pe care le nutream faţă de omologul lui zâmbitor şi miraculos în vârstă de doi ani? însă acum nu mai ştiu. Acum încep să mă întreb dacă Tom n-ar trebui să fie mai agreabil decât este şi dacă neputinţa lui de a se face iubit are drept cauză ceva neatrăgător în ceea ce-l priveşte sau ceva nematern în ceea ce mă priveşte.

— Nu e vina mea, aşa că să nu te-aud că dai vina pe mine, spune el după ce ne îndepărtăm zece metri de casă.

Nu, nu există urmă de îndoială: ar trebui să fie mai drăguţ.

— De ce nu e vina ta?

— Fiindcă-i a lui ta ti. Şi-a lui GoodNews.

— Ei au furat lucrurile alea?

— Nu. Dar m-au făcut pe mine să fur.

— Te-au făcut. Cum anume?

— Ştii foarte bine cum.

— Spune-mi.

— M-au privat.

— Şi mă rog ce înseamnă „m-au privat”?

— Aşa cum sunt copiii de la şcoală. Chiar tu ai spus că erau privaţi.

M-a întrebat odată de ce un anumit grup de băieţi de la el de la şcoală dădeau mereu de bucluc, iar eu - ca o nesăbuită, dacă mă gândesc mai bine - am introdus conceptul de privare. Am crezut că-mi fac datoria de mamă

care gândeşte corect; s-a dovedit că n-am făcut decât să ofer circumstanţe atenuante pentru actele de delincventă ale propriului meu fiu.

— Asta-i altceva.

— De ce?

— Fiindcă...

— Ai zis că nu prea aveau nimic acasă şi că de-aia intrau în buclucuri. Acum e rândul meu să nu prea am nimic acasă. Şi să dau de bucluc.

— Crezi că nu prea mai ai nimic acasă?

— Aveam, dar nu mai am.

Începe să mă facă să vărs liberalismul ăsta. E complicat, obositor şi se pretează interpretărilor greşite şi abuzurilor din partea unor... din partea unor copii alunecoşi şi răsfăţaţi. În plus, produce îndoieli, iar eu una m-am săturat şi de îndoieli. Vreau certitudini, certitudini aşa cum are David, aşa cum are Margaret Thatcher. Cine şi-ar dori să fie ca mine? Oamenii ca noi? Căci aproape întotdeauna suntem siguri că ne înşelăm; aproape întotdeauna suntem siguri c-o să mergem în iad, deşi o cantitate nemăsurată din gândurile noastre în stare de veghe sunt dirijate spre obţinerea efectului opus. Ştim ce e corect, dar nu acţionăm corect fiindcă e prea greu, ni se cere prea mult, şi chiar încercarea de a-i vindeca pe doamna Cortenza sau pe Brian Bolândul nu garantează nimic, aşa că într-un fel îmi închei fiecare zi fiind mai degrabă debitor decât creditor. Astăzi am aflat că nu prea îmi plac propriii copii şi că de fapt chiar l-am încurajat pe unul dintre ei să fure de la colegii de clasă; David, între timp, plănuieşte să-i salveze pe cei fără adăpost. Şi totuşi, ceva mă face să mă agăţ de convingerea că sunt mai bună decât el.

— Tom, te transformi într-un băiat nesuferit şi văicăreţ, îi spun fără nici o explicaţie şi fără să accept că a ajuns aşa din cauza unor adulţi nesuferiţi şi văicăreţi.

Ne terminăm plimbarea în tăcere.

N-am mai luat masa cu prietenii de dinainte de venirea lui GoodNews, dar vineri seara mergem la cină la amicii noştri Andrew şi Cam. GoodNews rămâne cu copiii; s-a oferit, cei mici n-au părut să aibă nimic împotrivă, şi cum nu reuşiserăm să ne gândim la altă variantă, oferta a fost acceptată cu recunoştinţă. Andrew şi Cam sunt Oameni Ca Noi, într-un mod de-a dreptul alarmant:

Andrew stă agăţat într-o poziţie periculoasă de ultima treaptă a scării mass-media, numai că poziţia nu e chiar atât de periculoasă, fiindcă dacă Andrew şi-ar pierde echilibrul, nu ar cădea de la o înălţime mare şi nici n-ar provoca - sieşi sau familiei - foarte multe pagube. Are o cronică lunară de carte într-o revistă de fitness pentru bărbaţi şi în consecinţă este, probabil, cel mai puţin citit critic literar din lume. Bineînţeles, mai scrie şi altceva din fericire, nu un roman, ci un scenariu, aşa că David poate să-şi exprime compasiunea în loc să se simtă ameninţat -, iar împreună cei doi pot (sau ar putea) să-şi bată joc fericiţi atât de filmele groaznice pe care le-au văzut, cât şi de romanele cumplite pe care le-au citit, moment în care bătaia de joc se transformă ca prin minune în sprijin reciproc, camaraderesc, încetând să fie doar dezagreabilă. Cam este directoare în Ministerul Sănătăţii şi e destul de drăguţă, dar nu avem foarte multe în comun: ea este obsedată de sănătatea publică şi nu şi-a dorit copii niciodată, pe când eu sunt fericită dacă nu trebuie să vorbesc deloc despre serviciu, asta în condiţiile în care poate să existe un alt subiect de conversaţie, inclusiv copiii.

Ne purtăm frumos una cu cealaltă fiindcă recunoaştem amândouă valoarea pe care o are relaţia asta în ochii soţilor noştri mânioşi şi frustraţi.

Numai că acum, dintr-odată, soţul meu nu e nici mânios, nici frustrat. Andrew încă nu ştie chestia asta. A sunat şi a făcut invitaţia, eu am acceptat şi am închis telefonul, aşa că n-am avut când să pomenesc despre Miracolul din Finsbury Park. David pare netulburat. În maşină, în drum spre ei (de

obicei luăm un maxi-taxi, dar David nu şi-a manifestat dorinţa de a bea mai mult de un pahar de vin, aşa că poate să conducă), îl întreb cu blândeţe dacă o să-i spună lui Andrew despre GoodNews.

— De ce?

— N-am un motiv anume.

— Crezi că ar trebui să nu-i spun?

— Nu, nici vorbă. Dacă vrei să-i spui, fă-o.

— O să fiu foarte sincer cu tine, Katie. Am descoperit că este un subiect despre care e foarte greu să vorbeşti.

Fără să dai impresia că eşti dus cu pluta.

— Da.

— De ce crezi că se-ntâmplă asta?

— Habar n-am.

— Oamenii au ochelari de cal, nu găseşti?

— Probabil că asta e. Atunci poate că-i mai bine să n-aduci vorba despre subiectul ăsta.

— Cred că ai dreptate. Până când... până când o să-mi îmbogăţesc limbajul, ca să vorbesc cum se cuvine.

Mi se destind tot felul de muşchi şi nici măcar nu-mi dădusem seama că eram încordată, deşi am în continuare sentimentul că în seara asta ar putea să apară probleme.

— Şi-atunci despre ce crezi c-o să vorbeşti?

— Poftim?

— Despre ce crezi c-o să vorbim? Cum o să decurgă discuţia?

— De unde să ştiu? Ce întrebare aiurea, Katie. Doar ai mai fost invitată şi altădată la masă în casele oamenilor. Ştii cum merg lucrurile. Apar tot felul de lucruri şi le discutăm.

— Asta-i adevărat în teorie.

— Ce vrei să spui?

— Păi, aşa se întâmplă de cele mai multe ori. Dar când mergem la Andrew şi Cam intrăm în casă, după care Andrew spune că nu ştiu cine e un lăbar şi ultima lui carte e groaznică, tu spui că noul film al nu ştiu cui e comic fără să vrea - chit că în nouă cazuri din zece ştiu precis că nici

nu l-ai văzut -, Cam şi cu mine zâmbim cuminţi şi uneori râdem, dacă nu sunteţi doar nesuferiţi, ci aveţi şi haz, pe urmă tu te-mbeţi şi-i spui lui Andrew că-i un geniu, se-mbată şi el şi-ţi spune că şi tu eşti un geniu, iar după aceea mergem acasă.

David chicoteşte.

— Bazaconii.

— Mă rog.

— Vorbeşti serios? Asta e impresia ta despre serile noastre cu Andrew şi Cam?

— Nu e o impresie.

— Îmi pare rău dacă asta crezi.

— Nu-i vorba de ceea ce cred. Chestiile astea chiar se-ntâmplă.

— O să vedem.

Intrăm în casă, ni se oferă ceva de băut, ne aşezăm.

— Ce mai faceţi? întreabă Cam.

— Cred că bine, îi răspund.

— Adică mai bine decât bumbălăul ăla de J-, zice Andrew vesel.

E suficient să spun „Cred că bine", fiindcă faptul că suntem bine îi dă prilejul să vorbească despre cineva care nu face bine: J- e un scriitor bine cunoscut, care în ultima vreme a trecut prin lucruri extrem de neplăcute. Noul lui roman a avut cronici invariabil demolatoare şi n-a intrat pe listele de bestseller-uri; între timp, soţia l-a lăsat pentru unul dintre rivalii mai tineri. David cel de odinioară ar fi băut din cupa asta până la fund, însă noul David nu face decât să afişeze un aer jenat.

— Da, spune el încet. A trecut prin lucruri nasoale, nu?

— Ba da, răspunde Andrew.

Apoi, probabil fiindcă David a răspuns constatării că traversează o perioadă grea, dar n-a spus nimic despre faptul că e un bumbălău, Andrew adaugă cu o undă de speranţă:

— Bumbălăul.

— Voi cum o duceţi? întreabă David.

Andrew pare buimac: de două ori a întins mâna duşmăniei, de două ori i-a fost refuzată. Mai face o încercare.

— O ducem mai bine ca bumbălăul de J.

Pe urmă râde de propria glumă.

— Bravo, zice David. Mă bucur.

Andrew chicoteşte răutăcios, de parcă David ar fi înghiţit într-un fel momeala.

— Ai citit recenzia din Sunday Times? Nenică, în locul lui mi-aş fi aruncat PC-ul pe fereastră şi-aş fi emigrat.

— N-am citit-o.

— O am eu pe undeva. Mă gândeam s-o înrămez.

Vrei s-o caut?

— Nu, lasă.

De obicei, în acest moment al discuţiei Cam şi cu mine i-am lăsat deja să vorbească singuri, iar cvartetul s-a scindat de la sine în două perechi de acelaşi sex, numai că de data asta lipseşte simetria răutăţilor, aşa că rămânem pe loc şi ne ascultăm soţii în linişte.

— Cum naiba ţi-a scăpat?

— Păi, am... am renunţat la cititul recenziilor. Sunt prea ocupat.

— Ahaaaa, am priceput. M-ai pus la punct.

— Nu, nu, iartă-mă. N-am vrut să spun că oamenii care au timp să citească recenzii sunt, mă rog, inferiori sub o formă sau alta. Nu vreau să judec pe nimeni.

— Nu vrei să judeci pe nimeni? râde Andrew încântat.

Tocmai David, omul care prezidează completul de judecată al Curţii Supreme în toate cauzele, spune că nu vrea să judece pe nimeni! Parcă-l vezi pe Andrew zicându-şi: ei bine, iată o formă de ironie urcată pe o treaptă nouă, de un rafinament imposibil.

— Ia spune, cum se face că dintr-odată ai ajuns atât de ocupat că nu mai citeşti recenzii? Ce pui la cale?

— Chiar acum vreau să... Mă rog, încerc să mă ocup de o campanie pentru adoptarea copiilor străzii la mine-n cartier.

Se lasă tăcerea, iar Andrew şi Cam îl cercetează cu privirea pe David înainte ca râsul să reînceapă; de data asta hăhăie amândoi. E limpede că râsul lor îl răneşte pe David. Acestuia i se înroşesc urechile, de parcă hohotele de râs ar avea nişte spini care-l înţeapă ori de câte ori îi intră în cap.

— Când spui că încerci să te ocupi, întreabă Andrew, vrei să zici că te străduieşti să-i pui capăt?

— Nu, răspunde David încet. Mă străduiesc s-o declanşez.

E momentul când pe figura lui Andrew apar primele semne de îndoială.

— Cum adică?

— A, e o poveste lungă. O să-ţi explic altă dată.

— Aha.

Urmează o tăcere lungă, foarte lungă.

— Cine vrea să mănânce? întreabă Cam.

Iată o listă a oamenilor pe care Andrew şi David i-au considerat până acum lipsiţi de talent, supraevaluaţi sau pur şi simplu labagii: Oasis, Rolling Stones, Paul McCartney, John Lennon, Robbie Williams, Kingsley Amis, Martin Amis, Evelyn Waugh, Auberon Waugh, Salman Rushdie, Jeffrey Archer, Tony Blair, Gordon Brown, William Shakespeare (deşi, ca să fim cinstiţi, dispreţuiesc doar comediile şi o parte din piesele istorice), Charles Djlckens, E. M. Forster, Daniel Day-Lewis, trupa de la Monty Python, Gore Vidai, John Updike, Thomas Harris, Gabriel García Márquez, Milán Kundera, Damien Hirst, Tracey Emin, Melvyn Bragg, Dermis Bergkamp, David Beckham, Ryan Giggs, Sam Mendes, Anthony Burgess, Virginia Woolf, Michael Nyman, Philip Glass, Steven Spielberg, Leonardo DiCaprio, Ted Hughes, Mark Hughes, Sylvia Plath, Stevie Smith, Maggie Smith, The Smiths, Alan Ayckbourn, Harold Pinter, David Mamet, Tom Stoppard, bineînţeles, toţi

ceilalţi dramaturgi contemporani, Garrison Keillor, Sue Lawley, James Naughtie, Jeremy Paxman, Carole King, James Taylor, Kenneth Branagh, Van Morrison, Jim Morrison, Courtney Love, Courtney Cox şi întreaga distribuţie de la Prietenii tăi, Ben El ton, Stephen Fry, Andre Agassi, Pete Sampras şi toţi jucătorii de tenis contemporani, Monica Seles şi toate jucătoarele de tenis din istoria acestui sport, Pelé, Maradona, Linford Christie, Maurice Greene („Cum poate un sprinter care e mai rapid decât toţi ceilalţi să fie supraevaluat?" am întrebat cândva, în disperare de cauză, fără să mi se dea vreun răspuns satisfăcător), T. S. Eliot şi Ezra Pound, Gilbert şi Sullivan, Gilbert şi George, Ben şi Jerry, Powell şi Pressburger, Marks şi Spencer, fraţii Coen, Stevie Wonder, Nicole Farhi şi toţi afurisiţii de designeri, Naomi Campbell, Kate Moss, Johnny Depp, Stephen Sondheim, Bart Simpson (dar nu şi Homer Simpson), Homer, Virgiliu, Coleridge, Keats şi toţi poeţii romantici, Jane Austen, toate surorile Bronte, toţi cei din clanul Kennedy, realizatorii filmului Trainspotting, realizatorii filmului focuri, poturi şi focuri de armă, Madonna, Papa, toţi cei cu care au fost colegi de şcoală sau de facultate, iar acum îşi fac un nume în domeniul jurnalismului, al emisiunilor TV sau al artelor şi mulţi, mulţi alţii, atât de mulţi încât sunt prea mulţi ca să-i trecem aici. De fapt, e mai uşor să-i menţionezi pe oamenii din istoria universală care le plac ambilor: Bob Dylan (deşi nu şi în ultima vreme), Graham Greene, Quentin Tarantino şi Tony Hancock. Nu ţin minte să mai existe cineva care să fie acceptat în egală măsură de aceşti doi paznici ai culturii noastre.

M-am săturat să aud de ce erau toţi oamenii ăştia inutili, nesuferiţi, lipsiţi de talent şi oribili, de ce nu meritau să li se întâmple nimic bun şi de ce meritau cu vârf şi îndesat toate relele din lume, dar în seara asta mi-e doar de fostul David - îmi lipseşte aşa cum îţi lipseşte o cicatrice sau un picior de lemn, ceva care desfigurează, dar îţi este

caracteristic. Cu fostul David măcar ştiai o treabă. Unde mai pui că n-am simţit niciodată vreo urmă de jenă. Deznădejde blazată, fireşte, din când în când un gust neplăcut, desigur, puseuri de iritare în mod constant, dar în nici un caz jenă. Mă obişnuisem cu cinismul lui, şi oricum la ora actuală suntem cu toţii cinici, deşi o recunosc doar în seara asta. Cinismul este limba noastră comună şi împărtăşită, un esperanto care a prins, şi chiar dacă nu sunt fluentă în limba asta - îmi plac prea multe lucruri şi nu invidiez destui oameni -, ştiu cât îmi trebuie ca să mă descurc. Şi în orice caz nici n-ai cum să eviţi total cinismul şi ricanările. Cum intri într-o conversaţie despre alegerile pentru postul de primar al Londrei, să zicem, despre Demi Moore sau despre Posh, Becks şi Brooklyn, cum te vezi nevoit să fii acru, doar ca să arăţi că eşti un locuitor metropolitan care gândeşte şi se află în deplină stare de funcţionare.

Nu mai înţeleg mare lucru în ceea ce-l priveşte pe bărbatul alături de care trăiesc, dar înţeleg destul ca să-mi dau seama că în seara asta o să avem parte de un moment decisiv, unul în care onestitatea recent descoperită a lui David, precum şi dorinţa lui de a le iubi şi de-a le pricepe pe cele mai năbădăioase dintre făpturile Domnului vor fi întâmpinate cu o opacitate masivă. Iată însă că făptura cea mai năbădăioasă se dovedeşte a fi preşedintele Statelor Unite, iar persoana asupra căreia se revarsă teribila sinceritate a lui David nu e Andrew, ci Cam. Discutăm - cum ne pricepem mai bine, dintr-o poziţie de ignoranţă cvasiabisală - despre turneele electorale dinaintea alegerii candidaţilor la preşedinţie din SUA, Cam declară că de fapt n-o interesează cine o să fie viitorul preşedinte, cu condiţia să-şi ţină mătărânga în pantaloni şi să nu se-arunce asupra stagiarelor, David se foieşte în scaun şi în cele din urmă se întreabă, cu o reticenţă vădită, cine suntem ca să judecăm, iar Cam râde de el.

— Vorbesc serios, spune David. Eu unul nu mai vreau să-i condamn pe oamenii despre ale căror vieţi nu ştiu nimic.

— Dar... asta stă la baza tuturor conversaţiilor! protestează Andrew.

— M-am săturat, zice David. Nu ştim nimic despre el.

— Ştim mai mult decât ne dorim.

— Voi de exemplu ce ştiţi? îl întreabă David.

— Ştim că una-două umblă la prohab.

— Chiar ştim? Şi admiţând c-ar fi aşa, ştim cumva şi de ce?

— Poftim? spune Cam. De vină e societatea? Sau Hillary? Nu pot să cred, David.

— Ce nu poţi să crezi?

— Că-i ţii partea lui Clinton.

— Nu-i ţin partea. Dar m-am săturat de toată otrava asta. De scurgerea picătură cu picătură a bancurilor proaste, a băşcăliei de doi bani, a judecăţilor formulate despre oameni pe care nu-i cunoaştem, şi de jegul nesfârşit al întregii poveşti. Îmi vine să mă bag sub duş.

— Eşti invitatul nostru, spune Andrew. Ai acolo un prosop curat.

— Dar Bill Clinton! se miră Cam. Păi dacă nici faţă de el nu mai poţi fi grosolan, cine rămâne?

— Nu cunosc faptele. Şi nici voi nu le cunoaşteţi.

— Faptele? Cel mai puternic om din lume - cel mai puternic bărbat însurat din lume - i-o dă sus unei fete de douăzeci şi ceva de ani şi pe urmă minte.

— Cred că a fost un om foarte tulburat şi nefericit, spune David.

— Nu-mi vine să cred, zice Andrew. Mi-ai trimis prin e-mail o groază de bancuri porcoase cu Clinton şi Lewinsky.

— Aş vrea să n-o fi făcut, spune David cu o vehemenţă care aşterne o nedumerire vizibilă pe feţele cuplului aflat de partea cealaltă a mesei.

Ne concentrăm serios cu toţii asupra desertului în trei culori.

Dau glas unei păreri cu totul pozitive despre bucătăria recent renovată a gazdelor noastre şi suntem mulţumiţi pentru o vreme, dar e clar că ne trece tuturor prin cap în acelaşi timp ideea că există foarte puţine subiecte care oferă un asemenea tip de armonie, aşa că din când în când unul din noi trei lasă să-i scape un porumbel, de parcă am suferi de un fel de sindrom Tourette cultural.

Eu fac o remarcă defăimătoare despre calităţile literare ale lui Jeffrey Archer (o observaţie în treacăt - şi nici măcar o observaţie, mai degrabă o comparaţie -, îngropată în mijlocul unui schimb de replici altminteri perfect banale despre o emisiune TV), iar David îmi spune că habar n-am cât de greu e să scrii o carte. Cam face o glumă pe seama unui politician închis de scurt timp pentru delapidare, un tip care a devenit simbolul lipsei de probitate, iar David ne invită să fim iertători. Andrew îşi râde în barbă în legătură cu rolul lui Ginger Spice pe lângă Naţiunile Unite, iar David declară că e mai bine să faci ceva decât să nu faci nimic.

Cu alte cuvinte, este o situaţie imposibilă: nu putem funcţiona corespunzător, iar seara se încheie foarte devreme, în confuzie şi stânjeneală. La noi în cartier există un consens în virtutea căruia oamenii ca Ginger Spice, Bill Clinton şi Jeffrey Archer trebuie anatemizaţi, iar dacă apare cineva care le ia apărarea, atunci consensul se destramă şi se instalează anarhia. E posibil să vrei să divorţezi de un bărbat doar pentru că nu vrea să spună mojicii la adresa lui Ginger Spice? Mă tem că s-ar putea să fie.

Invitaţiile la petrecere au fost trimise, iar acum în cea mai mare parte a serilor David şi GoodNews se încuie la David în birou ca să pună la punct ultimele amănunte ale planului de bătaie. Ieri am încercat să folosesc formula asta pe un ton de glumă, dar generalii implicaţi s-au mulţumit să-mi arunce o privire albă - nu doar fiindcă aşa reacţionează la majoritatea tentativelor altora de a avea haz, ci fiindcă văd cu adevărat în acest demers o campanie

militară, o cruciadă în sensul primar al cuvântului, valabil în secolul al unsprezecelea. Vecinii noştri s-au transformat în infideli, în barbari; GoodNews şi David or să le dărâme uşile cu capetele celor fără adăpost.

— Nu poţi să te simţi bine ca la orice petrecere? spune David la micul dejun, după ce m-am plâns mai mult decât era cazul. Doar îţi plac petrecerile. Fă abstracţie de partea cealaltă.

— Să fac abstracţie de partea în care ne hărţuieşti prietenii şi vecinii la mine-n bucătărie şi-i baţi la cap cu cei care n-au unde să stea?

— În primul rând, e bucătăria noastră. În al doilea, nu-i hărţuiesc - stau de vorbă cu ei, formulez sugestii despre felul cum putem crea o societate mai bună la noi pe stradă. Iar în al treilea, o s-o fac în camera de zi, urcat pe un scaun.

— M-ai sucit cu totul, îi spun. Cu ce pot să te-ajut?

— Dăm nişte brânză prin râzătoare, zice Molly. Ai putea să faci sandvişurile.

— Eu nu dau brânza prin râzătoare, spune Tom.

— De ce?

Molly e foarte surprinsă că există oameni care se comportă atât de brutal, când ar putea să se distreze atât de bine.

— E-o prostie.

— Şi-atunci ce vrei să faci?

— Nu vreau să fac nimic. N-am chef de petrecerea asta.

— Ta ti, Tom spune că n-are chef de petrecerea asta.

Molly adaugă un chicotit incredul la sfârşitul raportării.

— Nu simţim toţi la fel, Molly, spune David.

— O să le dai copiilor şi alte lucruri de-ale mele?

— Acum nu ne-ntâlnim pentru asta, răspunde David, reuşind cumva să dea de înţeles că s-ar putea ca mai târziu să existe o altă petrecere unde să se petreacă exact aşa ceva.

GoodNews intră tocmai când ne pregătim să plecăm la serviciu sau la şcoală. Se trezeşte la cinci şi jumătate, dar de fiecare dată coboară abia după opt şi jumătate; nu ştiu ce face acolo trei ore, dar bănuiesc că e vorba de ceva pentru care nici chiar cei mai spirituali dintre noi n-ar pierde mai mult de câteva minute. Molly şi David îl salută călduros, eu dau din cap, iar Tom îi aruncă o privire duşmănoasă.

— Ce e? Care-i mersul?

— E bine, spune David.

— O să dau brânza prin râzătoare, anunţă Molly.

— Grozav, spune GoodNews, pentru care nu există decât veşti bune. M-am gândit mai bine. Ce-ar fi să dăm nişte medalii? Pentru cei care se oferă pe loc?

Nu vreau să aud de medalii. Nu vreau să aud de petreceri sau de brânză dată prin râzătoare, aşa că mă gândesc să-mi petrec seara petrecerii într-un bar cu o prietenă, bând Slow Comfortable Screw sau alte cocteiluri la fel de vulgare şi de anti-copiii străzii, de preferinţă cât mai mari. Îmi iau rămas-bun de la copii, dar nu şi de la soţul meu sau de la GoodNews, şi plec la serviciu.

În timp ce merg pe alee, o femeie pe care n-o cunosc - cam pe la patruzeci şi cinci de ani, cu o figură oarecum severă, prea mult ruj şi gura înconjurată de linii care sugerează că şi-a petrecut ultimele decenii din viaţă ţuguindu-şi buzele dezaprobator - mă opreşte.

— M-ai invitat la o petrecere?

— Nu eu. Soţul.

— Am primit o invitaţie.

— Da.

— De ce?

Asta e întrebarea la care cei mai mulţi dintre vecinii noştri ar vrea să aibă un răspuns, dar pe care doar cei nesuferiţi sau ţicniţi ar fi în stare s-o pună.

— Cum adică, de ce?

— De ce m-a invitat soţul tău la o petrecere? Nici nu mă cunoaşte.

— Nu. Dar i-ar face plăcere.

— De ce?

Mă uit la ea şi desluşesc un fel de aură a antipatiei închegându-i-se deasupra capului; presupun că „de ce”-ul ăsta e retoric şi că nimeni n-a dorit sau nu şi-ar putea dori vreodată s-o cunoască.

— Fiindcă are viziunea asta de om nebun, după care toţi oamenii de-aici de pe stradă ar putea să se iubească unul pe altul şi să se împace bine, Webster Road ar fi un loc frumos şi binecuvântat, noi am ieşi fiecare din casa altuia, ba poate chiar din patul lui, şi în orice caz am avea cu adevărat grijă unii de alţii. Şi chiar vrea ca şi tu... cum te cheamă?

— Nicola.

— Şi chiar vrea ca şi tu, Nicola, să joci un rol în toată povestea.

— În ce seară e? Miercuri?

— Miercuri.

— Sunt ocupată miercuri. Iau lecţii de autoapărare pentru femei.

Îmi ridic palmele şi fac o figură tristă, iar ea pleacă.

Dar am de ce să-i mulţumesc: îmi dau seama unde-i hazul în afacerea asta. Cine-ar fi crezut că dorinţa de-a schimba lumea în bine poate fi atât de agresivă? Poate că de fapt David a rămas acelaşi. Poate că până la urmă n-a vrut decât să-i supere pe oamenii care simt nevoia să fie supăraţi.

— Vrei să vii la o petrecere?

Domnul Chris James se holbează la mine. Ne certăm de zece minute în legătură cu refuzul meu de a-i da un concediu medical care să-i justifice absenţa de la serviciu pentru precedentele două săptămâni; sunt ferm convinsă că n-a fost bolnav. (De fapt, sunt ferm convinsă că a fost în, Florida sau altundeva în concediu, fiindcă în clipa când a căutat un pix în buzunar a reuşit să împrăştie o mână de

mărunţiş în valută americană pe podea şi a devenit foarte defensiv când l-am întrebat de unde avea banii ăia.)

— Ce fel de petrecere?

— Obişnuită. Băuturi, mâncare, conversaţie, dans.

N-o să se danseze, bineînţeles - o să fie mai degrabă o petrecere de genul stai-şi-asculţi-un-bărbat-care-s-a-cocoţat-pe-un-scaun-şi-îţi-ţine-o-predică decât un ceai dansant -, dar domnul James n-are de unde să ştie. (După cum n-are de unde să ştie că nici conversaţie n-o să fie foarte multă, dată fiind natura acelei seri, dar dacă mă apuc şi spun adevărul, atunci nu prea mai sună deloc a invitaţie.)

— Şi de ce mă inviţi pe mine?

— Îi invit pe toţi pacienţii statornici.

Nici asta nu-i adevărat, desigur, deşi am cu siguranţă de gând să-i invit pe toţi pacienţii care nu-mi plac foarte mult şi care s-ar putea să fie tocmai cei statornici, dintre care pe mulţi am ajuns să-i antipatizez de-a dreptul.

— Nu vreau să vin la petrecere. Vreau concediu medical.

— O să trebuiască să-l meriţi.

— Atunci bagă-ţi-l undeva.

Îmi ridic palmele şi fac o figură tristă, iar domnul James iese din cabinet. Grozav! Nu ucid pe nimeni cu atâta bunătate, dar din când în când tot mai produc câte-o rană superficială. M-am convertit.

Brian Beech Bolândul, cel mai grav „pacient al deznădejdii", a venit să mă întrebe dacă poate să mă ajute în vreun fel la operaţii.

— Parcă nu m-aş ocupa de tăierea propriu-zisă. Nu chiar din prima. Ar trebui să învăţ ce anume trebuie să tai şi toate alea.

— Eu sunt generalist, îi spun. Nu mă ocup de operaţii.

— Dar cine se ocupă?

— Chirurgii. În spitale.

— Ăsta-i praf în ochi, zice el. E praf în ochi fiindcă nu vrei să te-ajut.

E adevărat că, dacă aş fi chirurg, Brian Bolândul nu ar fi prima mea opţiune pentru asistent, dar cum nu sunt, nimic nu mă obligă să port o asemenea discuţie. Numai că pe asta trebuie s-o port, iar raţionamentul e destul de sinuos în sine.

— Dă-mi o şansă, atâta tot, spune Brian. O şansă. Iar dacă o zbârcesc, nu te mai rog niciodată.

— Vrei să vii la o petrecere? îl întreb.

Se uită la mine, abandonându-şi brusc ambiţiile chirurgicale, iar eu mi-am împlinit ambiţia imediată, respectiv îndepărtarea lui Brian de o carieră prezumtivă în domeniul medicinei. Cu toate acestea, l-am invitat la o petrecere la mine acasă - lucru la care nu mă gândisem până acum. Oricum, nu e petrecerea mea. E a lui David.

— Câţi oameni sunt la o petrecere? Peste şapteşpe?

— Probabil că la asta or să fie peste şapteşpe. De ce?

— Nu pot să merg nicăieri unde sunt peste şapteşpe oameni. Vezi tu, de-asta n-aş putea să lucrez nici la supermarket. Acolo sunt foarte mulţi oameni, nu?

Accept că suma angajaţilor şi a clienţilor din supermarket depăşeşte de obicei cifra şaptesprezece.

— Atunci e clar, spune el. Nu pot să vin a doua zi, după ce-au plecat toţi?

— În cazul ăsta, n-ar mai fi petrecere.

— Nu.

— O să încercăm să dăm o petrecere cu şaişpe oameni. Altă dată.

— Ai fi dispusă?

— O să văd ce se poate face.

Pentru prima dată în viaţă, Brian pleacă fericit din cabinet. Asta mă face şi pe mine fericită, până când îmi dau seama că toată fericirea asta provine direct din ţăcăneala lui David şi că, departe de a-i sabota planurile, nu fac decât săj,e susţin. Tocmai am fost drăguţă exact cu genul de oameni cu care crede el că ar trebui să fiu drăguţă şi în

consecinţă viaţa persoanei respective s-a îmbunătăţit momentan. Nu-mi plac implicaţiile acestui fapt.

Se înţelege de la sine că fostul David nu putea să sufere petrecerile. Ca să fim precişi, nu putea să sufere să dea petreceri. Ca să fim şi mai precişi, la fel de precişi ca inginerii de la BMW din reclame, nu putea să sufere ideea de a da petreceri, fiindcă n-am mers până la a da noi înşine una, nici măcar o dată în cei douăzeci de ani de când suntem împreună. De ce-ar fi vrut să cheme o mulţime de oameni care nu-i plăceau şi să-i vadă stingându-şi ţigările la el pe covor? De ce-ar fi vrut să stea treaz până la trei noaptea doar fiindcă Becca sau vreo altă tâmpită de prietenă a mea se îmbăta şi nu voia să se ducă acasă? Erau, după cum poate că aţi ghicit, întrebări retorice.

N-am încercat niciodată cu adevărat să trec în revistă toate motivele pentru care şi-ar fi putut dori arsuri de la ţigări pe covor. Mi-am dat seama că felul cum erau formulate întrebările retorice arătau că era extrem de puţin probabil să-l conving că petrecerile puteau fi AMUZANTE! sau că revederea laolaltă a tuturor prietenilor într-un singur loc era ceva GROZAV! Lucrurile nu stăteau deloc aşa.

Încep să mă gândesc la tot felul de lucruri care nu funcţionau aşa cum funcţionează acum şi nu-mi dau seama cu ce ochi le văd. Iată unul dintre ele: David obişnuia să dea o groază de bani pe CD-uri şi cărţi, iar uneori, când nu muncea efectiv, ne certam pe tema asta, cu toate că - sau poate din cauză că - sunt nefericită că am devenit un organism liber de cultură. Ştiu că a încercat să ascundă de mine noutăţile, îngropând CD-urile undeva în partea din spate a rafturilor, ascultându-le pe cele cumpărate recent când nu eram eu acasă, mototolind niţel copertele cărţilor ca să nu observ că erau noi. Dar acum şi-a pierdut complet interesul pentru ele. Nu mai iese mult din casă şi paginile de recenzii ale ziarelor sunt aruncate fără să se mai uite peste ele. Iar dacă sunt cinstită, trebuie să recunosc că-mi

lipseşte ceea ce aducea David pe vremuri. Poate că m-am convertit fără voia mea la o religie extremistă care priveşte toate formele de divertisment ca pe nişte lucruri frivole, care hrănesc automulţumirea, dar în secret îmi plăcea să trăiesc alături de cineva care ştia cum îşi câştiga existenţa Liam Gallagher. Acum toate astea au dispărut.

Şi mai e ceva: David nu face glume, mă rog, nu în sensul clasic al cuvântului. Încearcă să-i facă să râdă pe cei mici, dar asta doar în genul emisiunilor pentru copii din anii 1960 - îşi pune pe cap altceva decât pălării, fază la care copiii hohotesc imediat, foloseşte bucăţi de fructe ca parteneri de discuţie ai unui ventriloc („salut, domnule Banană”, „salut, doamnă Căpşună”, chestii din astea), se dă drept una dintre Spice Girls şi aşa mai departe. Molly râde forţat, iar Tom se uită la el de parcă ar încerca să facă treaba mare în loc să amuze pe cineva. Dar adulţii (altfel spus, eu, căci GoodNews nu prea zăboveşte la clubul de comedie al lui David)... mă rog, să lăsăm. Căutarea neîncetată a unei vorbe şugubeţe mă scotea din sărite pe vremuri, fiindcă ori de câte ori vorbeai cu el îşi lua o mutră serioasă, de ziceai că era numai ochi şi urechi la ce spuneai, pentru ca după aceea să te trezeşti cu cine ştie ce poantă elaborată şi de obicei neplăcută, care îi ţâşnea din gură ca limba lui Hannibal Lecter, moment în care eu fie râdeam, fie - mult mai des - ieşeam din cameră trântind uşa. Însă din când în când - să zicem, în proporţie de cinci la sută din timpul total petrecut alături de el - ceva îmi stârnea organul comic şi, indiferent cât eram de serioasă, de supărată sau de neatentă, tot se alegea cu reacţia pe care mizase.

Acum însă ies foarte rar din cameră trântind uşa; pe de altă parte, nu mai râd deloc. Şi s-ar cuveni să spun că, drept urmare, e ceva mai rău ca înainte. Unul dintre motivele pentru care m-am măritat cu David este că mă făcea să râd; acum nu mă mai face, nici măcar nu mai vrea, iar o parte din mine îşi cere banii înapoi. Am dreptul?

Şi dacă simţul umorului e ca părul - ceva pe care mulţi bărbaţi îl pierd pe măsură ce îmbătrânesc?

Dar iată-ne în lumea reală, în imediat, într-un imediat în care David nu face glume şi în care dăm amândoi o petrecere, o petrecere pentru toţi oamenii de pe strada noastră, dintre care David i-a tratat cu extremă grosolănie pe foarte mulţi, pornind de la lucruri extrem de puţin relevante (haine, maşini, figuri, musafiri, sacoşe pentru cumpărături). Înainte să mă dezmeticesc, aud soneria de la uşă şi primul dintre invitaţi se arată în prag, cu un zâmbet nedumerit, dar nu foarte neprietenos, şi cu o sticlă de Chardonnay în mână.

Figura nedumerită este a lui Simon, unul dintre membrii unui cuplu homosexual care s-a mutat recent la numărul 25. Partenerul lui, Richard, un actor pe care Tom susţine că l-a văzut în Factura, apare ceva mai târziu.

— Sunt primul? întreabă Simon.

— Cineva tot trebuie să fie, îi spun şi chicotim amândoi, după care ne uităm unul la altul.

David ni se alătură.

— Cineva tot trebuie să fie primul, spune el şi chicotim toţi trei.(Apropo, asta nu intră la glume. Da, David a spus ceva care trebuia să destindă atmosfera şi da, am observat un amuzament audibil, dar e vorba de împrejurări speciale, disperate.)

— De cât timp te-ai mutat aici? îl descos pe Simon.

— Ia să vedem, două luni? Suficient ca să mă simt ca acasă. Dar insuficient ca să despachetăm toate bagajele.

Ţineţi minte faza din Fawlty Towers în care maşina lui Basil s-a stricat, iar el s-a dat jos şi a început s-o bată cu o ramură de copac? Ţineţi minte că atunci când aţi văzut pentru prima oară episodul aţi râs de vi s-a făcut rău?

Asta e efectul pe care-l au cuvintele lui Simon asupra mea şi a lui David. Dar probabil că trebuia să fii acolo ca să-nţelegi.

Molly se apropie cu o farfurie cu brânză dată prin râzătoare şi ne oferă fiecăruia câte o bucăţică.

— Tom spune că te-a văzut în Factura, îi spune ea lui Simon.

— N-am fost eu. Eu nu sunt actor. A fost Richard.

— Cine-i Richard?

— Iubitul meu.

Poate credeţi că asta a fost prima replică nepidosnică (iertaţi aluzia) pe care a livrat-o Simon când a venit, dar nu-i aşa, fiindcă dacă cineva face pe altcineva să râdă, atunci e amuzant prin definiţie, iar în clipa când Simon spune despre Richard că e iubitul lui, o face să râdă pe Molly. Cu toată gura. Dar nu imediat. La început roşeşte şi îşi priveşte uluită părinţii; pe urmă râde de se sparge şi chiuie.

— Iubitul tău! repetă ea după ce îşi recapătă răsuflarea atâta cât are nevoie ca să repete indiferent ce. Iubitul tău!

— Nu-i de râs, spune David, dar fiindcă îl priveşte cu compasiune pe Simon când rosteşte cuvintele astea, Molly înţelege greşit mesajul şi crede că Simon e pus la punct.

— A avut chef să se prostească, tati, atâta tot. Nu te supăra pe el.

— Acum du-te, Molly, îi spun. Mai sunt şi alţii care ar vrea nişte bucăţele de brânză.

— N-a mai venit nimeni.

— Du-te, bine?

— Îmi pare foarte rău, spunem David şi cu mine simultan, deşi nici unul dintre noi nu explică de ce crede fiica noastră că un bărbat care are un iubit e cea mai bună glumă pe care a auzit-o vreodată.

— Nu-i nimic, zice Simon, care continuă, mai mult ca să nu se lase tăcerea: A fost o idee grozavă.

Sunt atât de convinsă că e sarcastic, încât pufnesc.

Sună din nou la uşă, iar de data asta e Nicola, femeia nesuferită cu gura pungă, care spusese că nu poate să vină din cauza cursului de autoapărare. N-a adus nici o sticlă:

— Mi-am anulat cursul de autoapărare.

— Bravo ţie.

Îi fac cunoştinţă cu Simon şi-i las să discute dacă n-ar fi bine ca primăria să avizeze un proiect de amenajare a unei parcări în cartier.

Camera se umple. Richard din Factura îşi face apariţia, iar eu îi interzic lui Molly să stea de vorbă cu el. Familia de asiatici aflată la două case de noi soseşte şi ea, iar GoodNews încearcă să-i atragă pe membrii ei într-o discuţie despre misticismul oriental. Cel care îmi face conversaţie mie este constructorul flenduros de la numărul 17, a cărui soţie are gripă şi e la pat. Fratele meu Mark apare şi el, cu un aer nedumerit. Probabil că l-a invitat David, fiindcă eu n-am făcut-o. N-am idee dacă Mark trebuie să fie beneficiarul sau distribuitorul generozităţii scontate: la ora asta se află chiar pe linia de demarcaţie.

— Ce se-ntâmplă? mă întreabă el.

— Nu ştiu, îi răspund.

— Cine-s oamenii ăştia?

— Nu ştiu.

Pleacă în rostul lui.

Fapt remarcabil, petrecerea a început să semene a petrecere: oamenii râd, vorbesc, beau, soneria de la intrare se aude întruna, nu după multă vreme nu mai e loc în camera de zi, aşa că lumea se revarsă în bucătărie. După câteva pahare de vin, chiar încep să fiu niţel sentimentală. Ştiţi cum - iată-ne adunaţi laolaltă, negri şi albi, homosexuali şi heterosexuali, un microcosmos al unei Londre în continuă mişcare, multiculturală şi multisexuală, unde lumea discută despre circulaţia pe străzi sau despre ipoteci, fiecare se înţelege cu toţi ceilalţi şi nu-i aşa că-i minunat? Pe urmă David se suie pe un scaun, loveşte cu o lingură de lemn într-o cratiţă, iar eu sunt trezită din mica mea reverie.

— Bună seara tuturor, zice David.

— Bună seara! strigă Mike, constructorul flenduros, care întâmplător este Un Personaj.

— Când aţi găsit invitaţia noastră în cutia poştală, probabil că v-aţi spus „Care-i şpilul? De ce ne invită tipul ăsta pe care nu-l cunoaştem la o petrecere?”.

— Eu am venit doar pentru bere! zbiară Mike.

— Ei bine, e Double Diamond! strigă altcineva.

— Da' de unde! ripostează Mike.

Cei doi urlători se strâmbă de râs timp de câteva minute.

— Tare-aş vrea să vă spun că nu există nici un şpil, dar există. Unul foarte mare. Fiindcă în seara asta o să vă rog să schimbaţi vieţile oamenilor şi poate că o să vi le schimbaţi şi pe-ale voastre.

— Cu spatele la perete! strigă Mike.

Nu-i nevoie să fii psihanalist ca să-ţi faci griji în legătură cu cineva care crede că schimbarea propriei vieţi porneşte de la ideea că eşti homosexual.

— Câţi dintre voi au o cameră liberă? întreabă David.

— Da, mersi de-ntrebare! ţipă Mike. Acolo dorm când nu mă vrea domniţa la ea în pat.

— Bun, am găsit unul, spune David. Altcineva?

Cei mai mulţi preferă să-şi privească atent fie paharele cu vin, fie picioarele.

— Nu vă sfiiţi, zice David. N-o să vă cer să faceţi lucruri pe care nu vreţi să le faceţi. Ştiu doar că strada asta e plină de locuinţe cu trei etaje şi că există, probabil, destule camere libere, fiindcă nu are fiecare dintre voi 2, 4 copii.

— Şi dacă locuieşti la bloc? întreabă un tânăr cu o geacă de piele.

— Într-o garsonieră?

— Da.

— Păi, n-ai nici o cameră liberă.

— Atunci pot să mă duc acasă?

— Poţi să te duci acasă când vrei. Aici suntem la o petrecere, nu într-un centru de detenţie.

— Muream şi nu m-aş fi prins! strigă Mike.

Partenerul lui de comicării, individul care a făcut poanta cu Double Diamond, s-a apropiat de el, iar acum îi întinde

mâna ca să bată cuba.

— Îmi pare rău să aud că nu te distrezi.

Pentru o clipă mi se pare că-l am în faţa ochilor pe vechiul David, vizibil ca vopseaua veche sub stratul de vopsea nouă: există în vocea lui un sarcasm pe care doar eu aş fi în stare să-l sesizez. Vechiul gust pentru confruntări îşi iţeşte la rândul lui capul, fiindcă deocamdată David nu mai spune nimic; aşteaptă continuarea lui Mike, următoarea lui poantă, însă Mike nu mai are nici una pe ţeava, fiindcă până la urmă e doar un miştocar de doi bani, gata să strige tâmpenii la orice întâlnire unde se bea, indiferent dacă e nuntă, botez sau o petrecere caritabilă ca asta de acum, unde e dispus să forţeze nota, dar nu foarte mult, iar David nu e omul care să se lase intimidat.

— Nu te distrezi de minune?

— Ba da, eşti de bază, spune Mike dezumflat.

— Fiindcă probabil că peste un minut începe Eastenders.

Iar la faza asta lumea râde - nu în hohote, dar oricum mai mult decât a râs la toate poantele lui Mike.

— Nu mă uit la Eastenders, zice Mike. De fapt, nu mă uit la nici o telenovelă.

Cuvintele astea declanşează râsul cel mai sonor, însă invitaţii râd de Mike, de banalitatea replicii, şi e limpede că râsetele nu-i cad deloc bine.

— Ce faci, rămâi?

— Îmi termin băutura, oricum.

— Mă bucur.

Încă un chicotit, iar acum au trecut cu toţii de partea lui. David a pus un zurbagiu cu botul pe labe, iar eu încerc un soi de mândrie umbroasă şi poate nostalgică.

Dacă mă gândesc mai bine, punerea zurbagiilor cu botul pe labe ar fi fost slujba ideală pentru vechiul David.

Avea dozajul optim de belicozitate şi agerime. Ar fi fost un improvizator groaznic, fiindcă mormăie destul de mult, îşi pierde firul într-un fel care nu amuză şi dă impresia de bâjbâială, şi oricum obiectele ironiei lui au fost întotdeauna

obscure şi complicate (cortinele de la teatru, micile cornete cu îngheţată etc). Dar poate că dacă ar fi făcut pereche cu un actor de comedie, ar fi putut fi adus la momentul crucial, ca un anestezist. Poate că asta era vocaţia lui. (Şi chiar nu găsesc nimic mai acătării de spus despre talentul lui decât că e perfect pentru înăbuşirea insurecţiilor verbale la petrecerile unde se bea mult alcool? Nu prin asta se caracterizează un învăţat. Sau o persoană vrednică de-a fi iubită.)

Se opreşte, ca să permită schimbarea stării de spirit.

— Aşa, unde rămăsesem? A, da. Camere libere. Vedeţi, habar n-am cum e la voi, dar dau drumul la televizor sau deschid un ziar şi văd că se-ntâmplă ceva cumplit în Kosovo, în Uganda sau în Etiopia, iar uneori sun la un anumit număr, dau zece lire şi tot nu se schimbă nimic.

Lucrurile cumplite continuă să se întâmple. Mă simt vinovat şi neputincios, şi tot astea sunt sentimentele pe care le am mai târziu, când ies la un film, să mănânc ceva sau să beau un pahar la cârciumă....

— La cârciumă! La cârciumă! Şi care-ar fi „cârciuma”aia, David? Aia din colţ? La Nemernicul Arogant?-... Şi poate că mă simt suficient de vinovat şi de neputincios ca să vreau să fac ceva, aşa că văd un puşti care stă lângă un bancomat pe o pătură şi cu un câine lângă el, îi dau cincizeci de pence, dar tot nu contează, pentru că data viitoare când ajung la bancomat îl găsesc tot acolo, semn că ăia cincizeci de pence n-au însemnat nimic. Nici n-aveau ce să însemne, fiindcă sunt doar cincizeci de pence, iar dacă i-aş da de zece ori mai mult tot n-aş rezolva mare lucru, fiindcă ar fi doar cinci lire. Mi se rupe inima când îl văd că stă acolo. Şi cred că asta simţim cu toţii. Dacă vă gândiţi câteva secunde, vă daţi seama imediat cât de rău e să dormi în frig, să cerşeşti un bănuţ, să te plouă, să-şi bată joc trecătorii de tine...

Mă uit în jur. David îşi face bine treaba, minus episodul cu cârciuma. Oamenii ascultă, iar unul sau doi aprobă din

cap, chit că nu poţi să spui că li se citeşte lumina convertirii în priviri. David trebuie să-şi joace atuul ca să nu-i piardă de muşterii.

Din fericire, iată că există cineva care-l ajută.

— Nu-mi vine să cred, spune Mike. Oamenii ăştia sunt toţi nişte jigodii.

— Care oameni?

— Nenorociţii ăştia fără case. Unde mai pui că jumate sunt plini de bani. Îi întorc cu lopata.

— Aha, spune David. Îi întorc cu lopata. De-aia stau pe trotuar şi cerşesc, nu?

— Păi aşa i-au strâns, corect? Iar după aia îi aruncă pe droguri. Eu, unul, caut nişte zidari de şase luni şi credeţi c-a venit vreunul din ăştia de pe trotuare la mine?

Normal că nu. N-au chef de muncă.

Câţiva invitaţi pufnesc, unul sau doi ţâţâie din buze, mulţi clatină din cap, iar lumea schimbă priviri urmate de sprâncene ridicate. Mike e înconjurat de actori homosexuali, angajaţi ai serviciilor de sănătate publică, profesori sau psihanalişti, oameni cărora li se vede inima sângerând pe sub tricourile Gap şi care chiar dacă s-ar surprinde gândind în puterea nopţii că persoanele fără adăpost sunt singurele vinovate pentru ceea ce li se întâmplă, mai ales că iau droguri şi au conturi bancare mai mari ca ale noastre, tot nu le-ar da prin cap s-o spună cu voce tare ziua şi cu atât mai puţin la o petrecere. Mike şi-a apreciat greşit auditoriul, iar din cauza asta dinamica din încăpere se modifică. Cu două minute mai devreme David vorbea în faţa unor figuri nedumerite; nimeni dintre cei de faţă nu avea ceva cu el, dar nici nu erau dispuşi să-şi cedeze o parte substanţială a locuinţei pentru cauza lui. Acum e altfel. De partea cui trec invitaţii? Se raliază forţelor întunericului de dreapta, adică lui Mike?

Sau sunt alături de heruvimi (vag excentrici, poate greşit călăuziţi, dar cu toate acestea angelici)? Trăiască îngerii! strigă psihanaliştii. Jos forţele de dreapta ale întunericului!

urlă actorii homosexuali. Bineînţeles, nu se-apucă nimeni să strige de-adevăratelea. Oamenii sunt prea rezervaţi pentru aşa ceva. Dar Mike are cu siguranţă mai mult spaţiu vital decât înainte. Lumea s-a îndepărtat pe furiş de el, lăsându-l să dea impresia că e pe punctul să înceapă un dans chisnovatic de unul singur.

— Dacă asta crezi înseamnă că nu te interesează ce am eu de spus.

— Nu, aşa e. Dar tot stau până-mi termin băutura.

— Eşti bine venit. Dar pot să te rog să-ţi păstrezi părerile pentru tine? Nu cred că lumea de-aici are chef să le-audă.

— Asta fiindcă sunt cu toţii nişte paraziţi cu nasul pe sus.

Spaţiul vital al lui Mike devine şi mai mare. Acum ar putea face un număr de breakdance fără să-i aterizeze nimănui în cap. Chiar şi celălalt membru al duetului său comic a luat distanţă. Mike i-a pus lui David eticheta de care se tem cei mai mulţi oameni din cameră; în fond, vrem cu toţii să ne integrăm, să aparţinem cartierului. Dorim ca Mike să fie de-ai noştri şi mai dorim să-şi dorească la rândul lui să ne aibă vecini. E adevărat că a plătit, probabil, câteva sute de lire pentru casă la sfârşitul anilor şaizeci, când nici unul dintre noi nu voia să locuiască aici, în timp ce unii dintre noi au plătit câte o jumătate de milion de lire pentru locuinţe cu câţiva ani în urmă.

(David şi cu mine nu, totuşi! Am plătit o sută de mii pentru casa noastră acum zece ani!) Dar oare asta ne face paraziţi? La urma urmelor, tot atât valorează şi casa lui Mike la ora asta. Bineînţeles, însă, nu asta e problema.

Problema e că suntem genul de oameni care îşi permit să plătească un sfert de milion pe-o casă (mai bine zis, genul de oameni cărora băncile le împrumută un sfert de milion pentru locuinţă); asta ne face genul de oameni care dau bani cerşetorilor (şi nu e de mirare, dacă suntem atât de nebuni ca să dăm un sfert de milion pe o casă); pe urmă mai e şi cârciuma de la capătul străzii, unde e posibil să fi băut şi Mike la un moment dat, dar care acum şi-a schimbat

patronul şi clientela, apucându-se să ofere cârnaţi spanioli cu mai ştiu eu ce garnitură pentru zece lire porţia, căci de fapt nici nu mai e o cârciumă în adevăratul sens al cuvântului, şi hai să fim sinceri, paraziţii sunt de vină pentru treaba asta, ca de altfel şi pentru transformarea prăvăliei din colţ într-un magazin de delicatese ecologice... Dumnezeule, suntem răspunzători pentru o groază de lucruri.

Aşa că ieşirea din scenă a lui Mike (care îşi trânteşte paharul pe şemineu şi pleacă valvârtej) este deopotrivă o înfrângere şi o binecuvântare, căci deşi ne simţim cu toţii vinovaţi faţă de oamenii fără adăpost, avem un sentiment de vinovăţie şi din cauză că n-am reuşit să-l integrăm pe Mike, din cauză că nu mai simte că locul lui este într-adevăr aici în cartier, şi poate că dubla vinovăţie îl ajută şi pe David, fiindcă în clipa asta există atât de multă culpabilizare colectivă în cameră, încât paraziţii ard de nerăbdare să compenseze într-un fel. Vor să facă ceva ferm şi anevoios doar ca să arate că nu sunt paraziţi, ci oameni cumsecade şi săritori, care nu se tem de greutăţi.

Dacă David ar vrea ca ei să-şi cedeze casele în secunda asta, vreo câţiva ar fi gata s-o facă; o cameră? Ha! O nimica toată!

David simte starea de spirit a celorlalţi şi rosteşte furtunos restul discursului, în timp ce GoodNews stă lângă el, având pe figură surâsul omului mulţumit de sine.

Vor oamenii ăştia să fie ca Mike? Vor să facă un lucru mai bun decât tot ce-au făcut în viaţă? Fiindcă lui David nu-i pasă ce facem acum: indiferent cât de mult suflet punem faţă de oameni la serviciu, indiferent de gesturile noastre caritabile, pentru oameni ăsta o să fie gestul care o să însemne cel mai mult. Şase luni fără folosirea camerei libere pot să însemne salvarea unei vieţi, fiindcă dacă au o locuinţă, o adresă permanentă şi un loc unde să se radă şi să facă duş, puştii ăştia pot să solicite obţinerea unui loc de muncă, pe urmă încep să câştige bani, iar salariul e însoţit

de respectul de sine şi de capacitatea de a-şi duce viaţa pe propriile picioare, fără genul ăsta de intervenţii…

— Am patruzeci şi unu de ani, spune David, şi mi-am petrecut jumătate din viaţă regretând că n-am prins anii şaizeci. Am citit despre energiile dezlănţuite atunci, îmi închipui cum suna muzica de-atunci, cu condiţia să n-o fi auzit deja de câteva mii de ori şi să însemne efectiv ceva, şi m-am întristat văzând că acum lumea arată altfel. M-a emoţionat concertul Live Aid, dar cred că vă daţi seama că problemele astea… au devenit prea mari. Şi n-or să dispară niciodată. Nu putem să schimbăm lumea, dar putem să ne schimbăm propria stradă, şi dacă o să reuşim, poate că alţi oameni or să vrea să şi-o schimbe şi ei. Am ales zece copii care o duc foarte greu şi au nevoie de ajutor. Sunt copii buni. Nu sunt alcoolici, drogaţi, hoţi sau nebuni; sunt oameni a căror viaţă s-a înrăutăţit extrem de mult, fără ca ei să aibă vreo vină.

Poate că tatăl vitreg i-a dat afară, poate că le-a murit cineva din familie şi nu s-au mai descurcat… Dar putem să băgăm mâna-n foc pentru ei. Dacă o să găsesc zece camere libere pentru copiii ăştia, o să am sentimentul că am făcut cel mai frumos lucru din viaţă.

— Iei şi tu unul? intervine cineva.

— Bineînţeles, spune David. Cum aş putea să vă cer una ca asta dacă n-aş fi pregătit s-o fac şi eu?

— Pot să-ntreb unde o să stea copilul?

Întrebarea vine din partea femeii din fundul camerei, care are deja în grijă doi copii, un guru spiritual şi un soţ care şi-a pierdut dorinţa de a munci.

— O să vedem cum facem după ce pleacă toată lumea, zice David. Vrea cineva să mai vorbim despre problema asta?

Patru persoane ridică mâna.

— Nu-mi ajung patru. Am nevoie de mai mulţi.

Încă-o mână, iar după aceea nimic.

— În regulă. Jumătate acum, jumătate mai târziu.

În mod ciudat, în cameră izbucnesc aplauze spontane din partea întregii asistenţe, iar eu am sentimentul că aş putea să vărs genul de lacrimi care însoţesc finalurile filmelor siropoase.

GoodNews şi David îi duc pe Cei Cinci Aleşi la David în birou (un birou care probabil c-o să fie transformat în dormitor), iar noi ceilalţi ne uităm la ei. Este exact ca la căsătoria religioasă, când mireasa, mirele şi încă vreo câţiva oameni se trag după un colţ ca să semneze în registru, iar restul celor prezenţi le surâd încurajator, neştiind ce altceva ar putea să facă. (Se cântă ceva la momentul ăla? Poate. Poate că acum ar trebui să cântăm şi noi ceva - You've Got a Friend sau You'll Never Walk Alone, o piesă în care factorul mirean începe să intre în contact cu cel spiritual.)

Pentru posteritate, cei cinci voluntari sunt:1. Simon şi Richard, cuplul homosexual de la numărul 25.2. Jude şi Robert, o pereche care se apropie de patruzeci de ani, despre care mi-a spus cineva că nu puteau să aibă copii şi încercau să adopte unul, fără mare succes. Cei doi locuiesc la numărul 6.(Prin urmare, pentru aceia dintre voi care vor să înţeleagă de ce ar vrea să facă cineva lucrul pe care-l fac oamenii ăştia, iată că începe să prindă contur o temă...)3. Ros şi Max, care stau pe diagonală faţă de noi, la numărul 29. Din cauză că s-au mutat de curând pe strada noastră, nu ştiu nimic despre ei, cu excepţia faptului că 1) au o fată de vârsta lui Molly şi 2) înainte să se convertească, David mi-a spus că o văzuse pe Ros în autobuz, citindu-i editorialul şi râzând, aşa că e posibil ca dorinţa ei de-a pune la dispoziţie o cameră liberă să fie o formă de penitenţă.4. Wend şi Ed, o pereche mai vârstnică, la numărul 19.

Ne-au oprit întotdeauna să stăm de vorbă când ieşeam la aer cu ăştia mici; nici despre ei nu ştiu mare lucru, în afară de faptul că amândoi sunt enormi şi că nu mai stau împreună cu copiii.5. (Asta e înspăimântătoare) Martina, o

femeie bătrână (de-adevăratelea, trecută de şaptezeci de ani) din Europa de Est, care trăieşte singură la numărul 21. Mi s-a părut dintotdeauna că engleza ei este remarcabil de proastă pentru cineva care stă aici de patruzeci de ani, aşa că Dumnezeu ştie pentru ce crede că a ridicat mâna de fapt; probabil că mâine o să primim un ditamai tortul, iar ea o să fie nedumerită şi oripilată peste o săptămână, când cineva cu părul împletit ca rastafarienii o să-i bată la uşă.

O femeie pe care n-am văzut-o niciodată se apropie de mine.

— Cred că eşti foarte mândră de el, îmi zice ea.

Îi zâmbesc politicos şi nu spun nimic.

Mergem la culcare abia după miezul nopţii, dar David e mult prea agitat ca să adoarmă.

— E bine c-am adunat cinci, ce zici?

— E uimitor, îi răspund şi vorbesc serios, fiindcă mă gândisem că n-o să reacţioneze nimeni, că totul o să fie un eşec trist şi umilitor.

— Zău?

— Chiar credeai c-o să găseşti zece voluntari?

— Habar n-aveam. Tot ce pot să spun e că în clipa când mi-am repetat în minte toată povestea, n-am găsit nici un argument împotrivă.

Asta e. Aşa arată sintetic întregul demers al lui David şi GoodNews: „N-am găsit nici un argument împotrivă.” Exact asta e şi problema mea. Vreau să distrug toată campania lui David pe tema salvează-lumea-şi-iubeşte-ipe-toţi, însă vreau s-o fac folosind propria lui logică şi filozofie a limbajului, şi nicidecum recurgând la vocabularul unui editorialist de tabloid arogant, condescendent, răsfăţat, indiferent şi convins că în lumea asta supravieţuiesc cei care se adaptează cel mai bine. Şi bineînţeles că nu e cu putinţă, fiindcă David e fluent în genul ăsta de limbaj, pe când eu sunt o începătoare. E ca şi cum aş încerca să discut în contradictoriu cu Platon în greacă.

— Care sunt argumentele? întreabă el. Cum să-ţi spun, oamenii ăştia sunt...

— Ştiu, ştiu. Nu-i nevoie să te contrezi cu mine. Dar nu asta-i problema, nu?

— Nu e?

— Nu există argumente împotriva niciunuia dintre lucrurile pe care vrei să le faci. Oamenii sunt flămânzi dă-le de mâncare, dacă ai. Copiii n-au cu ce să se joace dă-le jucării, dacă ai prea multe. Nu pot să mă gândesc la nimic cu care să te combat. Dar asta nu înseamnă că sunt de acord cu tine.

— Dar aşa e corect.

— Lumea nu funcţionează în stilul ăsta.

— De ce nu? În regulă, ştiu de ce. Fiindcă oamenii sunt egoişti, speriaţi şi... şi au fost spălaţi pe creier, fiind făcuţi să creadă că nu există variante. Dar există. Chiar există.

Eu ce să mai zic? Că oamenii au dreptul să fie egoişti, dacă asta vor? Că nu au variante? Şi în fond cum se spune în greacă „Te rog, taci din gură şi lasă-mă în pace”?

A doua zi dimineaţa stau şi mănânc cereale cu Tom, în timp ce GoodNews, Molly şi David fac curat în jurul meu. Nu mişc un deget. Sunt egoistă şi am tot dreptul să fiu. În Guardian există un articol despre o bandă de tineri care au bătut un bărbat până a leşinat şi l-au lăsat lângă un gard viu din Victoria Park, unde nenorocitul a murit de hipotermie. Asta dacă nu murise mai înainte - medicul legist nu şi-a dat seama. Trei dintre tineri erau fără adăpost. OK, accept că n-ar fi trebuit să citesc reportajul cu voce tare, dat fiind că avem copii de o vârstă încă fragedă, că suntem puşi în faţa perspectivei iminente a instalării unui tânăr fără adăpost la noi în casă (cred în continuare că aşa stau lucrurile, nu mi-a pomenit nimeni de vreo schimbare de scenariu) şi că ăştia mici or să aibă coşmaruri săptămâni întregi în legătură cu puştiul sărac şi mai mult ca sigur inofensiv care o să doarmă sub ei. Dar un dram de

bolşevism nu strică, iar muniţia se afla la îndemână, în partea de sus a paginii 5, aşteptând să fie folosită.

— Grozav, spune Tom. Deci, tati o să aranjeze să fim omorâţi.

— De ce? întreabă Molly.

— N-ai ascultat ce-a citit mami? O persoană fără adăpost o să vină aici, o să ne jefuiască şi pe urmă probabil c-o să ne facă felul.

Pare relativ flegmatic; mai mult, dă impresia că priveşte cu ochi buni perspectiva asta, poate şi din cauză că dacă ar ajunge să fie ucis ar dovedi ce era de dovedit şi şi-ar face tatăl să-i pară rău. Îl bănuiesc de naivitate, căci tatăl lui ar nutri unele regrete şi tristeţi, dar nu i-ar părea rău. În orice caz, n-ar avea genul de păreri de rău de care are nevoie Tom.

— Nu-i corect, îmi spune David supărat.

— Nu, aşa e, îi răspund. Unul contra cinci! N-a avut nici o şansă.

Se uită la mine.

— Ce vrei? E scris aici, în ziar. N-are nici o legătură cu corectitudinea. E o relatare de presă. Un fapt.

— Există o mulţime de alte lucruri pe care-ai fi putut să le citeşti. Pun pariu că există şi articole despre, ştiu eu, schimbările din legea pensiilor. Pun pariu că există şi ceva despre datoriile ţărilor din Lumea a Treia.

— David, datoria ţărilor din Lumea a Treia n-o să vină să stea, la noi în casă. Datoria ţărilor din Lumea a Treia n-a ucis!...

Mă opresc îngrozită, ştiind că n-am dreptate, ştiind că am pierdut şi că datoria ţărilor din Lumea a Treia a ucis - a ucis milioane şi milioane de oameni, incomparabil mai mulţi decât au apucat să ucidă toţi tinerii fără adăpost de pe planetă, ştiu că ştiu că ştiu lucrul ăsta, dar tot o să mi se ţină o predică pe care o să fiu silită s-o ascult ore în şir.

Puştii fără adăpost sosesc cu toţii în aceeaşi zi, într-un microbuz pe care gazdele lor l-au închiriat special pentru

dimineaţa respectivă. E o sâmbătă însorită de iunie, niţeluş ceţoasă din cauza căldurii din primele ore şi a ploii de azi-noapte, iar în faţa caselor s-au strâns câţiva oameni, fie ca să caşte gura, fie ca să-şi întâmpine noii colocatari, moment în care mă bate deodată gândul că strada noastră are totuşi ceva special. Nici o altă stradă din Anglia sau din lume nu are parte de o asemenea dimineaţă şi indiferent ce-o să se întâmple de-acum încolo, îmi dau seama că David şi GoodNews chiar au realizat ceva.

Puştanii vorbesc tare şi chicotesc la coborârea din autobuz - „Hopa, ia uite-o pe-aia, pariu că-i a ta” -, însă e doar o formă de bravadă şi e limpede că doi dintre ei sunt speriaţi de-a binelea. De fapt, suntem speriaţi unii de ceilalţi. David vorbeşte cu fiecare - trei băieţi, trei fete - pe trotuar şi le arată pe rând unde or să locuiască. Dă mâna cu unul dintre ei şi arată spre mine, iar după câteva minute eu fac ceai, în timp ce un puştan de optsprezece ani care vrea să-i spun Monkey îşi răsuceşte o ţigară la masa din bucătărie.

— Ce faci? întreabă Molly.

— Îmi răsucesc o ţigară.

— Fumezi? continuă Molly.

— Tută eşti, zice Tom şi dispare imediat la el în cameră.

Cu toate acestea, Molly a rămas cu gura căscată. Taică-său Are Păreri în privinţa fumatului, iar maică-sa e medic generalist; a auzit că oamenii fumează, dar n-a văzut pe nimeni pregătindu-se s-o facă în faţa ei. Cât despre mine, nu ştiu dacă vreau ca Monkey să fumeze în bucătărie, sub ochii copiilor. Probabil că nu. Dar s-ar putea ca dacă-l rog pe Monkey să fumeze în grădina din spate să începem cu stângul: n-ar fi exclus ca puştiul să aibă sentimentul că nu e dorit sau că nu-i respectăm valorile. Sau s-ar putea ca asta să accentueze diferenţele dintre noi Monkey ar putea crede că fumatul pasiv e în esenţă o temere burgheză, presupunând tocmai acel viitor pe termen lung care în

prezent îi este refuzat, motiv pentru care nu-şi face probleme în legătură cu răsucitul ţigărilor.

De asemenea, poate că dacă-l rog să fumeze afară o să se înfurie, iar furia lui o să-l oblige să ne fure tot ce-avem prin casă sau să ne omoare în paturi. Nu ştiu. Şi fiindcă nu ştiu nu spun nimic, în afară de „îţi aduc o scrumieră”.

Urmat de „o să trebuiască să foloseşti farfurioara asta”.

Iar pe urmă, după ce reiau în gând ultima frază şi descopăr a) ceva în propriul glas care ar putea fi considerat proastă dispoziţie şi b) o inflexiune care ar putea să sugereze dezaprobarea implicită, sugestia mascată că nu avem nici o scrumieră în casă DINTR-UN MOTIV ANUME, adaug „dacă n-ai nimic împotrivă”. Monkey n-are nimic împotrivă.

E foarte înalt şi foarte slab - nu seamănă deloc cu o maimuţă, ci mai degrabă cu o girafă. E echipat (de jos în sus) cu ghete Dr Martens, pantaloni de camuflaj, o jachetă kaki şi un pulover negru pe gât murdar de noroi sau de ceea ce sper în sinea mea că e noroi. Are coşuri, dar aproape nimic altceva: restul garderobei lui încape într-o pungă de plastic.

— Aşa, deci, spun eu.

Se uită la mine ca şi cum ar aştepta ceva, ceea ce e normal, dat fiind că precedentele mele cuvinte sugerau în mod evident aşteptarea, dar în momentul ăsta sunt blocată, încerc să mă gândesc la o variantă de continuare a discuţiei, ceva care să nu sune condescendent sau jignitor, dar care să indice în schimb înţelegere şi curiozitate.

(Eu una încerc şi compasiune, şi înţelegere, dacă tot a venit vorba, aşa că întrebarea nu e doar de florile mărului.

Chiar îmi pasă. Serios.)

— Când ai stat pentru ultima oară în bucătăria cuiva?

Nici asta nu e ofensator? Fiindcă dac-ai dormit pe unde-ai apucat, ai făcut-o destul de mult, nu? Şi poate că întrebarea o să-l determine să iasă de sub carapace, să înceapă să vorbească, iar eu o să înţeleg ceva mai mult, o să aflu câte

ceva despre ce-a făcut şi unde. Presupun că singurul pericol e că s-ar putea să par cu nasul pe sus ia uite cum ne-am descurcat, avem bucătărie, şi tot aşa.

— Nu'ş. De mult de tot. Cred că atunci când am văzut-o ultima dată pe mami.

— Când a fost asta?

— Acum vreo doi ani. Ali G ăsta chiar are haz?

— Cine-i Ali G?

— Actorul de comedie de la televizor.

— Nu ştiu. Nu l-am văzut niciodată.

— N-are, spune Molly, care desenează la masă.

— Tu când l-ai văzut? o întreb.

— Nu l-am văzut. Dar am văzut o poză cu el. Nu pare prea amuzant. Are faţă de prost. De ce ţi se spune Monkey?

— Nu's. Aşa-mi zice lumea. Tie de ce ti se spune Molly?

— Fiindcă lui tati nu i-a plăcut Rebecca.

— Aha. Aveţi programe digitale?

— Nu.

— Cablu?

— Da.

— Sky Sports?

— Nu.

— Aha.

Din ce se vede, l-am cam dezamăgit pe Monkey, şi dacă e să fiu sinceră, ne-a cam dezamăgit şi el pe noi. Nu pot să răspund la nici o întrebare pe care mi-o pune şi nu avem nici unul dintre lucrurile la care pare să ţină cu tot dinadinsul (nu numai că nu prindem Sky Sports, dar nu prindem nici Dreamcast şi pe lângă asta nu avem câine); pe de altă parte, n-o să mă ajute să înţeleg cum se face c-a ajuns să doarmă pe străzi, ceea ce înseamnă că n-o să fiu în stare să-i arăt acea latură a mea pe care aş vrea s-o vadă: Katie terapeuta, cea care ştie să asculte, cea care rezolvă cu imaginaţie probleme altminteri irezolvabile. Monkey se duce să facă baie; din păcate, nu avem duş din acela care-i place.

Două-trei zile e linişte şi pace. Pe Monkey îl vedem doar seara; nu vorbeşte despre locurile unde se duce peste zi, dar e clar că-i vine greu să renunţe la vechile obiceiuri şi că prietenii de până acum sunt la fel de importanţi ca pentru toată lumea. Şi oricum, într-o seară vine şi încearcă să-mi dea nişte bani în casă dintr-o grămadă uriaşă de monede pe care le varsă pe masa din bucătărie, ceea ce ne dă tuturor o idee despre ce face în timpul zilei.

Aproape că sunt tentată să iau banii; în fond, e singura persoană din casă în afară de mine care munceşte. E politicos, îşi vede de-ale lui, citeşte, se uită la televizor, se joacă la calculator cu Tom, savurează fiecare îmbucătură pe care-o primeşte şi n-are nici un fel de pretenţii culinare.

Într-o seară îi lăsăm pe musafiri să aibă grijă de copii (conversaţie imaginară cu părinţii mei sau cu cei de la asistenţă socială: „Cine-a rămas cu copiii?” „A, GoodNews şi Monkey”) şi mergem la film. Vedem un film cu Julia Roberts. Aceasta joacă rolul unei mame divorţate care se angajează la o firmă de avocatură, descoperă că o companie de distribuire a apei îmbolnăveşte populaţia şi declanşează o campanie de obţinere a unor despăgubiri. Relaţia ei cu un bărbat bărbos şi sexy suferă, aşa că femeia se transformă într-o mamă neglijentă şi necorespunzătoare, dar Luptă pentru o Cauză Dreaptă, compania de distribuire a apei e rea cât cuprinde, eroina are doar doi copii şi-un iubit, pe când cetăţenii intoxicaţi se numără cu sutele, aşa că e-n regulă. Nu-i un film nemaipomenit, dar îmi place pur şi simplu fiindcă e un film color, cu o poveste în care nu apar nave spaţiale, insecte sau zgomote, aşa că îl sorb dintr-o înghiţitură, la fel cum am făcut cu piesa lui Stoppard. Şi lui David îi place filmul, întrucât crede că e despre el.

— Ei bine? spune el după aceea.

— Ei bine, ce?

— Vezi?

— Ce să văd?

— Dacă faci asemenea lucruri, trebuie să plăteşti un preţ.
— N-a existat nici un preţ. Cel puţin nu în filmul ăsta.
Toţi au trăit fericiţi până la adânci bătrâneţi. În afara celor îmbolnăviţi din cauza apei, normal.
— A părăsit-o iubitul.
— S-au împăcat, îi spun.
— Dar n-ai fost de partea ei?
Of, şi avea o minte atât de interesantă şi de complicată.
— Nu, am fost de partea celor de la gospodărirea apei.
Bineînţeles c-am fost de partea ei. Nici nu prea am avut de ales. Încerci cumva să-mi spui că eşti Julia Roberts?
— Nu, dar...
— Fiindcă nu eşti.
Ne oprim ca să-i dea cincizeci de pence unui copil, după care mergem câtva timp în tăcere.
— De ce nu?
— David, n-am chef să pierd mult timp cu povestea asta.
— De ce nu?
— De ce n-am chef să pierd mult timp ca să-ţi explic de ce nu eşti Julia Roberts?
— Da. E important. Spune-mi care-i diferenţa dintre ce fac eu şi ce făcea ea.
— Şi mă rog ce faci de fapt? Ia explică-mi.
— Mai întâi explică-mi tu ce făcea ea şi pe-urmă vedem care sunt diferenţele.
— O să mă scoţi din balamale.
— Bine, iartă-mă. Ideea e că şi ea, şi eu vrem să facem cu adevărat ceva. O companie de gospodărirea apei îmbolnăveşte oameni. Urât. Femeia vrea dreptate pentru oamenii afectaţi. Puştii dorm pe stradă. Urât. Eu vreau să-i ajut.
— De ce tu?
— De ce ea?
— A fost un film, David.
— Bazat pe un fapt real.

— Stai să te-ntreb ceva: merită să-ţi duci de râpă familia pentru aşa ceva?

— N-am de gând să-mi duc de râpă familia.

— Ştiu că n-ai de gând. Dar doi dintre noi sunt foarte nefericiţi. Şi nu ştiu cât mai rezist.

— Îmi pare rău.

— Asta-i tot ce ai de zis?

— Păi ce să mai zic? Mă ameninţi că mă părăseşti fiindcă încerc să fac ceva pentru oamenii care n-au cum să se descurce singuri. Iar eu...

— Nu-i adevărat, David. Te ameninţ că te părăsesc fiindcă ai devenit insuportabil.

— Şi ce anume nu suporţi?

— Nimic. Faptul că eşti... făţarnic. Şi arogant. Faptul că...

— Oamenii mor pe trotuare, Katie. Îmi pare rău dacă asta înseamnă pentru tine aroganţă.

Nu reuşesc să mai spun nimic.

Din cauza mai multor lucruri - ba un picior rupt într-o vară, ba sărăcia postuniversitară din următoarea -, David şi cu mine am plecat împreună în vacanţă abia în al treilea an de când eram împreună. Între timp deveniserăm o pereche stabilă, ceea ce înseamnă că ne certam, că în unele zile nu-mi plăcea foarte mult de el şi că dacă unul dintre noi pleca de-acasă câteva zile nu-mi era dor de el, deşi mă mai trezeam notându-mi diverse lucruri pe care ţineam să i le spun. Dar nu m-am gândit niciodată dacă voiam să fiu cu el sau nu, fiindcă ceva dinăuntrul meu îmi şoptea că avea să fie o relaţie de durată.

Cred că lucrul pe care vreau să-l spun este că această primă vacanţă n-a fost o lună de miere şi că nu s-a pus problema să petrecem două săptămâni întregi în pat, ieşind doar ca să ne hrănim unul pe altul cu bucăţele de fructe exotice. De fapt, era mult mai plauzibil ca David să se zidească într-o posomoreală de două săptămâni din cauza unei divergenţe legate de interpretarea laxă pe care o dădea regulilor jocului de scrabble, în timpul căreia eu îi

spuneam că era un trişor copilăros şi jalnic. Ăsta era stadiul la care ajunseserăm.

Am găsit bilete de avion ieftine pentru Egipt, având de gând să mai vedem câte ceva din lumea asta, dar în cea de-a doua zi la Cairo David s-a îmbolnăvit - nu i-a fost niciodată mai rău ca atunci. A început să delireze, a vomitat din două în două ore, în momentul de vârf al crizei nu şi-a mai putut controla maţele şi, colac peste pupăză, eram cazaţi într-un hotel de doi bani, unde nu aveam baie sau duş în cameră, aşa că a trebuit să-l curăţ cum m-am priceput.

A existat o parte din mine care a fost mulţumită, fiindcă îmi dădusem singură un test cu câţiva ani mai devreme (probabil când m-am gândit pentru prima dată să ajung medic şi mi-am dat seama că uneori viaţa mea personală risca să se confunde cu cea profesională): eram în stare să văd un bărbat în halul ăla şi totuşi să-l respect a doua zi dimineaţa? Am trecut testul cu brio. N-am avut ezitări când a trebuit să-l spăl şi să-l curăţ pe David, am reuşit să fac sex cu el şi după aceea (vreau să spun după vacanţă şi după ce şi-a revenit complet, nu imediat după accident)... în fond, eram capabilă să am o relaţie matură. Şi oare asta nu era dragoste?

Dar acum îmi dau seama că m-am înşelat. N-a fost vorba de un test. Care femeie şi-ar lăsa prietenul să putrezească într-un aşternut murdar dintr-un hotel ciudat din altă ţară? Abia ăsta de-acum e un test. Şi Dumnezeule, uite că nu pot să-l trec.

Wendy şi Ed, cei doi grăsani care locuiesc la numărul 19, vin să ne vadă la prima oră a dimineţii următoare.

Au luat la ei un copil pe nume Robbie, de care au spus că le plăcea. Seara trecută cei trei au stat de vorbă despre viaţa lui Robbie şi despre felul cum s-a ajuns la situaţia de-acum, iar la sfârşit Wendy şi Ed s-au dus la culcare cu sentimentul că făcuseră o alegere foarte bună când se opriseră asupra puştiului. Însă când s-au trezit, Robbie nu

mai era acolo. Odată cu el au dispărut o cameră video, şaptezeci de lire în numerar şi o brăţară pe care Wendy o lăsase lângă chiuvetă când spălase vasele.

GoodNews ascultă relatarea cu o agitaţie crescândă, ceea ce mă surprinde: eram gata să presupun că o să fie fericit să facă abstracţie de pierderea lucrurilor ăstora şi să spună că făceau parte din experienţa ca atare, că o să susţină - lucru uşor de făcut, dat fiind că el personal nu prea are nimic - că merită să-ţi asumi asemenea riscuri, că totul s-a făcut pentru o formă superioară a binelui şi aşa mai departe. Cu toate acestea, se vede treaba că nu furtul în sine i-a provocat neliniştea, ci logica noastră de tip burghez.

— O, nu, nu, oameni buni, spune el. Ne repezim să tragem concluzii. N-ar trebui. Ar trebui să stăm şi să chibzuim, nu să ne repezim.

— Cum adică?

Ed e total nedumerit. La fel ca mine, încearcă să-şi dea seama cum ar fi posibilă orice altă interpretare a celor petrecute.

— Nu vă daţi seama? Adunăm doi cu doi şi ne dă proverbialul patru. Cum să vă zic... În regulă, Robbie a plecat. De acord, au dispărut câteva lucruri. Dar asta nu înseamnă că s-au dus în acelaşi loc.

— Eu sunt sigură că nu s-au dus, îi spun. Sunt convinsă că s-au dus în locuri diferite. Camera video s-a dus la magazinul de obiecte la mâna a doua de pe Holloway Road, iar Robbie s-a dus în primul loc unde se vând spirtoase pentru acasă.

David îmi aruncă o privire care îmi dă de ştire că pun beţe în roate, dar cred că nu-i aşa. La drept vorbind, Wendy şi Ed tratează problema cu mare înţelegere. Ar fi putut să dea buzna şi să-l arunce pe David pe fereastra de la etaj, sau să stea călare pe el până plesnea, dar sunt doar derutaţi şi răniţi. Iar acum li se spune că puterea de-a deduce le joacă feste.

— GoodNews are dreptate, rosteşte David cu o previzibilitate agasantă. N-avem voie să-i băgăm pe copii în stereotipii. Exact aşa au ajuns în situaţia asta.

Monkey îşi face apariţia în bucătărie, îmbrăcat cu nişte haine vechi de-ale lui David şi căscând.

— Îl cunoşti pe Robbie? îl întreb. Tipul care stătea cu Ed şi Wendy, aici de faţă?

— Mda, răspunde Monkey. E-un pizdălău borfaş şi hoţoman. Pardon de expresie.

— De unde ştii? întreabă David.

— De unde ştiu că-i un pizdălău borfaş şi hoţoman? Fincă mangleşte tot ce-i pică-n labă.

Apreciind greşit starea de spirit generală, râde din toată inima de propria vorbă de duh.

— Ne-a furat nişte lucruri şi-a dispărut, spune Ed.

— Păi asta puteam să vă spun şi eu c-o să se-ntâmple.

Şi ce-a luat?

Ed îi spune ce lipseşte.

— Găozaru' mic. Bine.

Moment în care Monkey dispare şi el.

Le facem un ceai lui Ed şi Wendy. David îşi prinde capul în mâini şi se uită întristat la podea.

— Presupun c-a fost o strategie cu grad mare de risc.

Dacă mă gândesc mai bine.

Dacă aş fi în locul lui Ed sau Wendy, mi-ar fi greu să înghit mai ales această ultimă propoziţie. Cei doi au tot dreptul să creadă că David se gândise înainte să treacă la acţiune.

— Nu-i cazul să vă faceţi atâtea griji, le spune vesel GoodNews. Aţi procedat corect. Indiferent cât aţi pierdut. Ar fi putut să vă ia tot ce-aveaţi, până la ultimul bănuţ, şi tot v-aţi fi dus la culcare în seara asta ştiind că aveţi conştiinţa curată. Chiar mai mult decât curată. E

ceva de-a dreptul...

GoodNews se căzneşte câteva clipe să găsească un cuvânt care să însemne „mai mult decât curat”, după care

renunţă şi preferă să arboreze un surâs binevoitor, care nu pare să le ofere lui Ed şi Wendy alinarea pe care o anticipase. După patruzeci şi cinci de minute Monkey se întoarce acasă cu camera video, brăţara, cincizeci dintre cele şaptezeci de lire şi Robbie, care sângerează abundent din cauza unei răni aflate deasupra ochiului drept. David e supărat, iar GoodNews pradă chinurilor lăuntrice.

— Cum a păţit asta? se interesează David.

Monkey râde.

— A intrat într-o uşă.

— O, Doamne, zice GoodNews. Nu asta ne-am propus.

— Nu pot să aprob violenţa, completează David.

— Cum adică?

— Adică nu sunt de acord cu ea.

— Da, mă rog, spune Monkey. La început l-am luat cu frumosul, dar n-a vrut să mi le dea.

— Voiam să mă-ntorc cu marfa, se văicăreşte Robbie.

Nu trebuia să mă ia la-ncins. Am vrut doar să...

Robbie încearcă, dar nu reuşeşte să articuleze o explicaţie convingătoare a motivului pentru care ar fi avut o nevoie pur temporară de camera video şi de brăţară, aşa că o lasă baltă.

— E adevărat, Monkey? întreabă David. Avea de gând să se întoarcă aici cu marfa?

— O să-ţi spun exact ce cred, David. Nu, nu-i adevărat. N-avea de gând să vină înapoi cu marfa. Voia s-o mărite şi să ia mălaiu'.

Monkey îşi spune replica doar-doar o să râdă cineva, şi iată că are succes - în ceea ce ne priveşte pe Ed şi pe mine, în orice caz. Însă David şi GoodNews nu râd. Au nişte mutre îndurerate şi atâta tot.

Îl rog pe Monkey să-l ducă pe Robbie undeva la plimbare cât timp noi, ceilalţi, stăm de vorbă.

— Şi-acum? întreb eu. Ce-a veţi de gând, să chemaţi poliţia?

— Uite, vezi, acum chiar că eşti mai catolică decât papa, spune GoodNews. Fiindcă poliţia, ştii cum e… E foarte greu. Dacă douăzeci de lire înseamnă atât de mult pentru tine, ştii cum e…

În mod semnificativ, se opreşte înainte să termine propoziţia aşa cum ar fi vrut şi cum ar fi fost normal. Din partea asta nu pot să mă aştept la nici o recompensă, e limpede.

— Ce să ştiu? îl întreb.

— Păi douăzeci de lire nu-nseamnă mare lucru, nu?

Cum să-ţi zic, viaţa unui tânăr trebuie să reprezinte mai mult.

— Adică Ed şi Wendy sunt meschini. Scârţari. Asta vrei să spui.

— Spun că dacă aş fi pierdut eu banii ăştia, ştii cum e…

— Tu nu eşti băgat în treaba asta, îi spun.

— Dac-o să chemăm poliţia, intervine David, lui Robbie o să-i vină foarte greu să continue unde e. S-ar putea să aibă impresia că Ed şi Wendy nu-l doresc.

Cred că nici măcar eu nu mi-am dat seama până acum cât de firav e contactul pe care-l are David cu realitatea.

— Păi cred şi eu că nu-l vrem, dar-ar dracii, spune Ed.

Jigodia.

GoodNews e zdruncinat.

— Nu-l vreţi? Din cauza chestiei ăsteia? Haideţi, oameni buni. Doar ştiam că o să ne fie greu. Nu credeam c-o să cădeţi la primul obstacol.

— Ne-ai spus că i-ai verificat pe toţi, rosteşte Wendy.

— Am făcut-o, spune David. Am primit recomandări din partea unui adăpost pentru tineri. Dar înţelegeţi şi voi. Probabil c-a fost foarte tentant pentru el. Bani la vedere, bijuterii, aparate electronice şi…

— Adică e vina noastră? întreabă Ed. Asta-ncerci să ne spui?

— Nu chiar vina voastră. Dar poate că nu ne dăm seama cât de… mare e decalajul dintre setul nostru de valori şi al

lui.

Ed,şi Wendy se uită unul la celălalt şi pleacă.

— Sunt foarte dezamăgit de ei, zice David, aproape pentru sine. Credeam că sunt făcuţi dintr-un material mai rezistent.

Îl curăţ pe Robbie şi-i dau de înţeles că ar fi mai bine pentru el să dispară. Sugestia nu-l mulţumeşte pe de-a-ntregul - la fel ca David şi GoodNews, pare să creadă că mă complac în stereotipii infructuoase şi că nu i s-a dat nici o şansă. Avem o dezbatere foarte însufleţită pe tema asta, după cum vă închipuiţi, fiindcă sentimentul meu - pe care Robbie nu-l împărtăşeşte - este că i s-a dat o şansă şi că răspunsul lui n-a fost dintre cele mai bune.

Robbie nu e de acord.

— Camera aia video era un ştift coreean, spune el. Şi cum zice şi GoodNews, au fost doar douăzeci de lire.

Încerc să-l lămuresc că asta nu contează - ba mai mult, că e un non sequitur -, dar nu fac mari progrese.

După o discuţie mult mai scurtă cu Monkey, Robbie decide totuşi că Webster Road nu e pentru el. Nu-l mai vedem niciodată.

Vestea incidentului neplăcut se împrăştie pe toată strada, aşa că primim câteva vizite în cursul zilei. Toate celelalte patru gazde de copii vor să discute cu David şi GoodNews, bineînţeles, dar vecinii imediaţi ai lui Ed şi Wendy - inclusiv Mike, a cărui opoziţie ideologică faţă de proiect s-a consolidat previzibil peste noapte - sunt la rândul lor nemulţumiţi. Mike trece şi el pe la noi.

— Povestea asta n-are nimic de-a face cu tine, îi spune David.

— Zău? Când la doi paşi de mine locuieşte cineva cu mâna greblă?

— Habar n-ai cine locuieşte la doi paşi de tine, răspunde David. Te grăbeşti să-i judeci pe oameni înainte să-i cunoşti.

— Te repezi, completează GoodNews, încântat de noul lui verb. Iar nouă nu ne place să ne repezim.

— Cum adică, trebuie să mi se şparlească jumate din lucruri ca să mi se dea voie să reclam?

— Ce-ar fi să ţinem o şedinţă de stradă? întreabă David.

— La ce bun?

— Vreau să iau temperatura oamenilor. Să văd ce simt ceilalţi.

— Mă doare-n pix de ce simt ceilalţi.

— Nu asta înseamnă viaţa în comunitate, Mike.

— Nu trăiesc în afurisita asta de comunitate. Trăiesc la mine-n casă. Cu lucrurile mele. Şi nu vreau să rămân fără ele.

— În regulă. Poate c-ar fi bine să ţi se dea ocazia să-ţi prezinţi punctul de vedere. Întâlneşte-te cu puştii şi spune-le că nu vrei să-i vezi în casa ta.

— Să le spun! Să le spun! Dacă trebuie să li se spună să nu spargă case, nici n-ar trebui să fie aici.

— Dar unde să fie?

— Într-un adăpost, înapoi pe stradă, cui îi pasă?

— Mie, evident. Ca dovadă că fac toate chestiile astea.

— Mă rog, mie nu-mi pasă.

— Dar de ce anume îţi pasă, Mike?

Asta e prima contribuţie a lui GoodNews la dezbatere, însă deocamdată e de departe cea mai incendiară: acum Mike e periculos de aproape de stadiul în care o să pocnească pe cineva. Am loialităţi care se bat cap în cap.

Nu-mi place foarte mult de Mike, dar pe de altă parte e limpede că şi David, şi GoodNews au nevoie de una în barbă şi e greu de găsit pe altcineva care s-o facă.

— Uite ce-i, spune David.

S-a întors de pe marginea prăpastiei; dorinţa de a împăca pe toată lumea i se citeşte în glas.

— Înţeleg de ce eşti îngrijorat. Dar te asigur că n-ai de ce să-ţi faci griji. Te rog să te-ntâlneşti cu ceilalţi copii şi să asculţi ce-au de spus. Iar dacă se mai întâmplă aşa ceva, mă rog, înseamnă că eu sunt ăla care n-a înţeles nimic şi că o să trebuiască să mă gândesc mai bine. De acord?

Se opreşte la vreme. Mike se calmează şi acceptă să revină mai târziu, deşi bănuiesc că David o să mai aibă destul de furcă până să-l convertească pentru cauză. Între timp, pregătim - unii cu inima mai grea decât alţii alte porţii de brânză dată prin râzătoare, în vederea unei noi întâlniri comunitare ce o să aibă loc la noi acasă.

Fapt reconfortant, toţi copiii vin cu gazdele în loc să se regrupeze ca înainte, parcă pentru a-şi demonstra noile fidelităţi. Trebuie să fie împinşi de la spate ca să intre, ca invitaţii cei mai tineri la o zi de naştere, iar după ce ajung înăuntru rămân pe loc şi se uită în pământ, în vreme ce adulţii îi prezintă cu blândeţe şi - ei bine, da - cu mândrie.

— Ea e Sas, spune Richard, actorul homosexual din Factura.

Sas e o fată de optsprezece ani şi de o timiditate cronică din Birmingham, care a sosit la Londra cu doi ani în urmă, după ce a fost agresată sexual de tatăl vitreg.

Vrea să se facă soră medicală; până nu demult a fost prostituată. Unele lucruri - limbajul nonverbal şi cosiţele o fac să arate de nouă ani; ochii ei spun că are patruzeci şi cinci.

Nimeni, nici măcar Mike, n-ar vrea să i se întâmple ceva rău.

Martina aduce o fată pe nume Tiz. Tiz e pistruiată şi grăsună, iar eu observ că în clipa când intră în casă ea şi cu Martina se ţin de mână. Ros şi Max îşi aduc propria fiică, pe Holly, şi pe noua ei prietenă la toartă, Armie, care e mai mare decât ceilalţi, având probabil douăzeci şi doi de ani, şi poartă nişte haine care e clar că sunt ale lui Ros - o rochie lungă cu un model floral şi nişte sandale şic. Craig, care stă la Robert şi Jude, poartă un costum abandonat de posesor, are părul ud fiindcă abia a ieşit de sub duş şi arată ca un băieţel drăguţ şi speriat.

Asta te frapează în primul şi-n primul rând la toţi: când au sosit, dădeau cu toţii impresia că văzuseră prea multe de la o vârstă prea fragedă, iar la ora asta e ca şi cum

alinarea găsită pe Webster Road, băile şi duşurile le-au şters toate experienţele acelea inimaginabil de urâte de pe corp şi de pe faţă. Acum arată cu toţii aşa cum s-ar cuveni - şi cum nu s-ar cuveni, dacă lumea ar fi altfel.

Seamănă cu nişte tineri înfricoşaţi, care mai au foarte mult până să găsească familia, casa şi viaţa pe care şi le-ar dori oricare dintre noi.

Mike nu are nici o şansă - nici măcar nu i se dă voie să vorbească. Max anunţă că locuinţa lui a fost spartă de hoţi de trei ori în ultimii doi ani şi că nu contează dacă hoţii locuiesc lângă tine sau câteva străzi mai încolo. Martina îi spune lui Mike că trăieşte singură de cincisprezece ani şi că se bucură atât de mult de compania lui Tiz, încât ar fi bulversată dacă fata ar dispărea acum.

— Ar trebui ză plec şi ză găzezc o altă Tiz, zice ea.

Sas vorbeşte ultima. Nu e un orator bun - este timidă, îşi priveşte mereu pantofii, se întrerupe, tresare şi oricum n-o aude nimeni. Singurul lucru evident e că vrea cu disperare să profite de şansa asta. Vrea cu disperare să stea cu Simon şi Richard, vrea cu disperare să meargă la colegiu şi să ia câteva examene, vrea cu disperare să nu se întoarcă la viaţa dinainte. I-a venit să-l omoare pe Robbie, a spus ea, fiindcă ştia ce însemna asta şi ce aveau să creadă ceilalţi oameni despre ei, adăugând că dacă o să se mai fure vreodată ceva pe strada lor, o să le restituie personal banii victimelor din propriul buzunar, chiar dacă o să muncească toată viaţa pentru asta. După sfârşitul discursului ei, Richard se apropie şi o strânge în braţe, în timp ce toţi ceilalţi aplaudă. Mike se duce acasă, având aerul că ar fi în stare să intre prin efracţie în propria casă şi apoi să se facă nevăzut.

Mai târziu, Richard se apropie de mine ca să-mi mulţumească pentru seara aceea - de parcă aş fi făcut şi altceva în afară de faptul că m-am plâns de alţi musafiri nepoftiţi.

— Ştiu că Sas crede că am făcut multe pentru ea, zice el. Dar nici nu pot să-ţi spun ce-a făcut ea pentru noi.

Uită-te la mine, de pildă. Un actor prost, care e-n culmea extazului dacă supravieţuieşte mai mult de o săptămână într-un pat de spital din filmul Victimele. Mi-am irosit viaţa. Iar acum nu mai pot să mă las de droguri. Dacă Sas o să ajungă vreodată soră medicală, o să mor fericit. Şi o să plâng o lună încheiată. Cred că eşti foarte mândră de David.

— Ştii ceva, sunt medic, îi spun. Am mai salvat şi eu câte-o viaţă.

Richard se holbează la mine până când o iau la fugă şi mă încui în veceu.

Asta nu e povestea lor, ci a mea şi a lui David. Aşa că vreau să pun punct poveştii lor şi să vă spun ce s-a întâmplat cu toţi. Craig şi Monkey au dispărut - după câteva zile în cazul lui Monkey, după câteva săptămâni în cazul lui Craig. Monkey a luat nişte bani când a plecat, dar erau bani pe care David şi cu mine îi lăsaserăm acolo special ca să fie furaţi: când am început să bănuim că Monkey e nefericit, că nu se simte în largul lui şi că arde de nerăbdare să încerce altceva, i-am arătat borcanul din bucătărie unde ţinem banii pentru urgenţe, iar pe urmă am pus înăuntru cinci bancnote de douăzeci de lire.

Ştiam că or să dispară şi au dispărut. Craig se pare că avea de gând să se ducă să-şi caute mama şi sperăm că asta a şi făcut. Fetele locuiesc în continuare aici, pe strada noastră, şi se comportă de parcă asta ar fi fost viaţa lor de la bun început. Aşa. David a vrut să salveze zece copii. A trebuit să se mulţumească doar cu şase. Pe trei dintre ei n-a reuşit să-i schimbe. Dacă restul de trei rămân aici, îşi găsesc slujbe, îşi fac rost de locuinţe şi eventual şi de parteneri de viaţă, atunci poate că... Of, n-aveţi decât să calculaţi şi singuri. Nu mă gândesc la scăderi de tipul zece minus trei, ci la restul. Fiindcă eu una nu mai cunosc valoarea nici unui lucru.

Singurele scene pe care le suport în filmele din seria Războiul stelelor sunt cele tăcute din al doilea film, Imperiul contraatacă. Mai bine zis, din cel care era pe vremuri al doilea film, înainte ca al patrulea să devină primul, transformându-l astfel pe al cincilea în al doilea. Cu câţiva ani în urmă Tom se uita întruna la casetele video cu Războiul stelelor, una după alta, iar la început eu am preferat Imperiul contraatacă doar fiindcă oferea un răgaz după atâtea huruituri, trosnete şi şuierături. Dar ulterior am ajuns să-i apreciez... nu ştiu cum să-i spun. Mesajul? Morala? Oare au vreun mesaj filmele din ciclul Războiul stelelor? Oricum, ceva în toată povestea a început să aibă ecou în mine, aşa că mi-am dorit să fiu Luke Skywalker, să plec undeva de una singură şi să învăţ să devin un Jedi. Voiam să iau o pauză de la toate războaiele alea. Voiam să apară cineva cu scaun la cap şi să mă înveţe lucrurile de care aveam nevoie ca să supravieţuiesc câte zile îmi era sortit. Şi îmi dau seama că e jalnic c-am ajuns să aştept aşa ceva din partea unui film ştiinţifico-fantastic pentru copii - ar fi trebuit s-o aflu de la George Eliot, Wordsworth sau Virginia Woolf. Dar tocmai asta e problema, nu? Nu există timp sau energie pentru Virginia Woolf, ceea ce înseamnă că sunt silită să caut sensuri şi alinare în casetele video cu Războiul stelelor ale fiului meu. Trebuie să fiu Luke Skywalker fiindcă nu ştiu cine altcineva aş putea să fiu.

Când Monkey şi prietenii lui şi-au făcut culcuşul pe stradă, am devenit brusc conştientă că trebuie să gândesc; mi s-a părut că de fapt viaţa nu-şi putea urma cursul dacă nu gândeam. Nu-mi dădeam seama cine avea dreptate şi cine nu, casa mea era plină de oameni pe care nu-i cunoşteam... la drept vorbind, începeam să-mi pierd minţile. Aşa că trebuia s-o fac, nu? Bineînţeles că era un lucru egoist şi rău, un semn de automulţumire, dar la momentul cu pricina mi-am făcut socoteala că nu puteam să aflu cum să fiu bună dacă nu eram rea. Oricine ar

înţelege. Dumnezeu, arhiepiscopul de Canterbury, Miriam Stoppard, oricine. Nu-i aşa? Asta nu înseamnă că-mi iubesc copiii mai puţin şi nici măcar că-mi iubesc soţul mai puţin (nu cred, deşi e unul dintre lucrurile la care trebuie să mă gândesc bine...)

Am plecat de-acasă. Mă rog, într-un fel. Numai că nu ştie nimeni. Mă rog, David, GoodNews şi o colegă pe nume Janet ştiu, din motive pe care o să le lămuresc, însă Molly şi Tom n-au aflat, cel puţin nu încă. Acum locuiesc, sau cel puţin dorm, într-o garsonieră la doi paşi de-aici, aşa că seara îi culc pe copii, pun ceasul pentru şase şi un sfert dimineaţa, mă îmbrac şi plec direct din garsonieră, fără ceai sau musli, cu cămaşa de noapte şi halatul într-o pungă mare de hârtie, ca să fiu la domiciliul familial la şase şi jumătate. Copiii trebuie treziţi de obicei cu o oră mai târziu, dar mă duc acolo ca nu cumva să se scoale vreunul mai devreme. (Acum se trezesc foarte rar în timpul nopţii, iar dacă o fac, David se ocupă întotdeauna de ei pentru simplul motiv că eu sunt cea care are o slujbă.) Apoi îmi pun din nou cămaşa de noapte şi halatul, ca să destram şi ultimele bănuieli pe care le-ar putea nutri copiii - deşi ar trebui să fie nişte persoane din cale-afară de bănuitoare ca să suspecteze că mama care-i bagă în pat seara şi e acolo dimineaţa la micul dejun a plecat de-acasă -, şi îmi petrec ora rămasă citind ziarul pe care l-am adus cu mine. Teoretic dorm cu o oră mai puţin, dar asta nu e o problemă, fiindcă la drept vorbind am sentimentul că am dormit o oră în plus, atât de reconfortant e efectul pe care-l are asupra mea faptul că sunt singură noaptea.

Nu plătesc pentru cameră; îi aparţine lui Janet Walder, cea de-a treia persoană care e la curent cu noile mele aranjamente domestice. Janet lucrează la chirurgie şi s-a întors pentru o lună în Noua Zeelandă natală ca să-şi vadă nepoţica nou-născută. De fapt, dacă n-ar fi fost nepoţica asta, nici n-aş fi luat decizia să plec de-acasă. La fel ca hoţii cărora nu le-ar fi dat prin cap să fure un portofel dacă nu l-

ar fi văzut ieşind din buzunarul cuiva - cuvântul-cheie a fost prilejul: Janet a spus întâmplător că îşi lăsa camera goală, iar mie mi-au trebuit câteva secunde să mă hotărăsc. A fost ca şi cum n-aş fi avut forţa să rezist tentaţiei; mi-am văzut simţurile copleşite. Auzeam goliciunea, gustam tăcerea, miroseam singurătatea şi mi le doream mai mult decât mi-aş fi putut dori orice altceva pe lume. (Ce demonstrează asta despre mine? Ce tip de persoană senzualistă tânjeşte după nimic?) După aceea mi-am pus la punct planul dintre culcatul copiilor şi micul dejun - pe loc, în câteva secunde, fiindcă nevoia te învaţă. În cele din urmă m-am dus acasă şi i-am spus lui David ce aveam de gând să fac, după care chiar am făcut-o.

— De ce? a întrebat David - şi pe bună dreptate, presupun.

Din cauza tuturor, i-am spus. Din cauza lui GoodNews, din cauza lui Monkey, fiindcă mă gândesc cu groază ce-ai mai putea să faci. Şi fiindcă dispar. Asta am vrut să-i spun. În fiecare zi mă trezesc şi văd c-a mai dispărut o părticică din mine. Dar n-am putut s-o spun, fiindcă nu ştiam dacă aveam dreptul. Şi nici n-o să aflu vreodată, dacă nu cumva o să mă pregătesc să mă comport ca Jedi.

— Nu prea ştiu, i-am zis. Vreau să ies pentru o vreme.

— Din ce să ieşi?

Din căsnicia noastră, ar fi trebuit să-i spun. Fiindcă până la urmă la asta se reduce totul. Cu asta te alegi după ce scoţi din ecuaţie programul de la serviciu, cina şi micul dejun în familie: aş fi petrecut timpul rămas fiind soţie, în loc să fiu mamă sau medic. (Dumnezeule, ce oribil e gândul că astea sunt toate opţiunile. Singurele perioade în care nu interpretez unul dintre cele trei roluri sunt cele când sunt în baie.) Dar bineînţeles că n-am spus nici asta. M-am mulţumit să fac un gest neglijent cu mâna spre ceea ce speram că David avea să priceapă că era o planetă decăzută şi răvăşită de războaie, care nu avea destul oxigen ca să sprijine formele complexe de viaţă.

— Te rog, nu pleca, a spus el, dar n-am auzit nici urmă de convingere sau de disperare în glasul lui.

Poate că n-am încercat suficient.

— De ce nu vrei să plec? l-am întrebat. Ce importanţă o să aibă pentru tine?

A urmat o tăcere lungă, gânditoare şi fatidică înainte să spună ceva - o tăcere care mi-a permis ca la început să ignor şi apoi să uit ceea ce a catadicsit să îngaime în cele din urmă.

Camera lui Janet se află la ultimul etaj al unei case mari, cu acoperiş plan, de pe Taymor Road, care e paralelă cu Webster Road. Terasa e ciudată, fiindcă la drept vorbind e foarte frumoasă, dar a fost lăsată în paragină.

Acum casele sunt refăcute una câte una, iar eu mă aflu în mijlocul unui grup de trei dintre ultimele care încă sunt dărăpănate.

Sub mine există trei apartamente, iar la ora asta îi cunosc pe toţi locatarii din ele şi-mi place de ei. Gretchen, care lucrează la relaţii cu publicul şi mi-a promis tot felul de mostre gratuite, stă în apartamentul dinspre grădină, cel mai mare dintre cele patru; deasupra ei se află Mărie, care predă filozofie la universitatea din North London şi se duce acasă la Glasgow în weekend-uri, iar deasupra lui Mărie stă Dick, un tip tăcut şi foarte neliniştit, care lucrează într-un magazin de discuri din cartier.

E haios aici. Luăm decizii împreună - despre cum să ne ducem vieţile, ce răspunderi ne revin şi care ar fi lucrurile bune pentru cât mai mulţi dintre noi. Săptămâna trecută, de pildă, Gretchen a condus o şedinţă de bloc şi am votat pentru cumpărarea unei cutii de scrisori mai mari: Mărie comandă multe cărţi prin Amazon, iar poştaşul nu poate să le vâre în cutia de pe uşă, aşa că trebuie să le lase la intrare, unde se udă. Ai auzit, David?

Mărimea cutiilor de scrisori! Astea sunt lucrurile pe care le putem schimba! (Probabil - deşi încă n-am găsit un citat corespunzător şi nu ştim nici cine instalează cutii de

scrisori, nici cum să dăm de el.) A fost o discuţie profund satisfăcătoare, scurtă, logică, armonioasă şi corectă: Mărie o să suporte două treimi din costurile de montare, iar eu nimic. Apoi am băut vin, i-am ascultat pe cei de la Air, care sunt francezi şi cântă mai mult nişte piese instrumentale care sună ca şi cum cel mai bine ar fi să le asculţi în lift. Air sunt noul meu grup preferat, chit că Dick cam strâmbă din nas la adresa lor, în felul lui tăcut şi neliniştit. Spune că există grupuri franceze de pop ambiental mult mai bune decât ăsta şi că poate să ne înregistreze o casetă, dacă vrem.

Dar mie cei de la Air mi se par moderni, fără copii şi burlaci, prin comparaţie cu Dylan, să zicem, care sună bătrân, însurat şi cocoşat de poveri - adică seamănă rău de tot cu ce am eu acasă. Dacă cei de la Air sunt Conran, atunci Dylan este băcanul din colţ. Ciuperci, salată şi roşii, fuguţa acasă să găteşti nişte spaghete bologneze şi-o salată and hozv does itfeeeeeel? To be on your oowvmn! Atâta doar că nu sunt niciodată pe cont propriu când cântă Bob. Nu pot să nu mă gândesc că asta ar trebui să însemne viaţa în comun: muzică bună, vin alb, cutii de scrisori şi o uşă închisă în nasul tuturor când ţi se năzare.

Data viitoare o să vedem dacă avem nevoie de o masă în vestibul pentru corespondenţă şi abia aştept. (Părerea mea e că avem nevoie, deşi sunt gata să-i ascult pe cei care au alt punct de vedere.)

Aici toţi sunt necăsătoriţi - altă chestie care îmi place. Bănuiesc că nici unul dintre ei nu vrea să fie de capul lui; chiar şi ieri-noapte am auzit o grămadă de bancuri foarte forţate, foarte autobăşcălioase şi foarte bine exersate despre statutul lor romantic, iar eu am dedus că dacă un asemenea subiect poate să apară în timpul unei şedinţe în care discutăm despre cutiile de scrisori - Gretchen s-a întrebat dacă mărimea fantei a fost de vină pentru recolta slabă de Sfântul Valentin, la care am râs cu toţii îndatoritor şi mimând tristeţea -, atunci poate să fie pus pe tapet în

orice situaţie. Şi deşi îmi pare rău pentru ei, dacă ei înşişi îşi plâng de milă, mie uneia îmi convine ca niciunul să nu fie implicat într-o relaţie, fiindcă asta sporeşte atmosfera de tranziţie tip Imperiul contraatacă; am impresia că am început să desenez pe o foaie nouă din blocul de desen al altcuiva. A mea e acoperită de mâzgăleli în toate colţurile şi nu mi-a plăcut ceea ce făcusem.

Nu mă gândesc cât timp o să fiu în stare să trăiesc aşa.

Janet o să se întoarcă peste câteva săptămâni, dar m-am întrebat deja dacă Mărie o să-şi folosească locuinţa pe timpul verii şi dacă o să-mi pot permite o garsonieră, ipoteca, doi copii, un soţ, pe GoodNews şi pe cei fără casă.

Şi toate astea fără să mă gândesc dacă merită să duc genul ăsta de viaţă - dacă aceste câteva ore pe seară fie de una singură, fie ascultând Air cu Dick, Mărie şi Gretchen şi vorbind despre mărimea cutiilor de scrisori or să-mi fie de-ajuns patruzeci şi ceva de ani de-acum încolo, în prezent aşa s-ar zice, dar probabil că dac-aş fi isteaţă n-aş semna deocamdată un contract pe patruzeci de ani, indiferent de obiectul lui.

Dar să dea dracii dacă nu sunt fericită în cele două ore nepreţuite din fiecare zi. Sunt mai fericită decât am fost ani şi ani de zile. Aşa cred. Mă uit la televizorul micuţ al lui Janet. Chiar am început că parcurg paginile cu recenzii ale ziarelor, iar în cele două săptămâni de când stau aici am citit şaptezeci şi nouă de pagini din Mandolina căpitanului Corelli. Pentru asta plătesc pe timp de noapte, mă grăbesc să adaug. Alea două ore mă costă. În prima noapte aici m-am trezit lac de apă după un coşmar, dându-mi seama unde eram şi unde nu eram. M-am îmbrăcat şi m-am dus până acasă şi înapoi, doar ca să-i aud pe copii cum respiră. De atunci m-am trezit cam în fiecare noapte, la 2.25 fix, simţindu-mă prădată, singură, vinovată şi înnebunită de griji şi de teamă, şi chinuindu-mă o veşnicie să adorm la loc. Cu toate astea, dimineaţa mă trezesc în continuare înviorată.

La începutul celei de-a treia săptămâni de şedere în garsoniera lui Janet, mă întorc acasă şi-l găsesc pe Tom uitându-se la televizor cu un prieten nou. Copilul e un grăsan cu un furuncul lângă nas şi o bandană de membru al unei trupe muzicale compuse doar din băieţi, care nu face decât să-i accentueze neatractivitatea uimitoare sau poate chiar s-o ia în derâdere. „Ştii genul de mutre pe care mă găseşti de obicei?” pare să întrebe bandana.

„Ei bine, uite ce-am ajuns!” Prietenii lui Tom nu arată aşa. Sunt cu toţii frumuşei şi cool. Pentru Tom e foarte important să fii cool; grăsimea, furunculele (şi puloverele pufoase cu maro şi alb) îl interesează de obicei chiar mai puţin decât pe toţi ceilalţi.

— Bună, spun pe un ton vioi. Cine e băiatul?

Noul prieten se uită la mine, după care face ochii roată prin cameră, bâţâind din cap, ca să încerce să-l localizeze pe străinul infiltrat în mijlocul lor. Date fiind celelalte neajunsuri, ţi se rupe inima când îţi dai seama că pare cam încet la minte; chiar şi după ce stabileşte că nu mai e nimeni cu noi, refuză să-mi răspundă la întrebare, probabil din cauză că pleacă de la ideea că o să dea un răspuns greşit.

— Christopher, bombăne Tom.

— Bună, Cristopher.

— Bună.

— Rămâi la ceai?

Se zgâieşte din nou la mine. Nţ. N-are de gând să rişte să-şi frângă gâtul răspunzând la o asemenea întrebare.

— Te-a întrebat dacă rămâi la ceai! strigă Tom.

Dintr-odată mă cuprind remuşcările şi jena.

— Cristopher e surd?

— Nu, răspunde Tom cu dispreţ. Doar tălâmb.

Christopher îşi întoarce capul ca să se uite la Tom, după care îl împinge uşor în coşul pieptului. Tom mă priveşte şi clatină din cap cu o expresie pe care nu pot s-o interpretez decât ca mefienţă.

— Unde-i tata?
— La GoodNews în cameră.
— Molly?
— Sus. A venit şi la ea o prietenă.
Molly e la ea în cameră cu ceva care seamănă cu echivalentul feminin de opt ani al lui Cristopher. Noua prietenă a lui Molly e scundă, are pielea cenuşie, poartă ochelari şi miroase urât fără urmă de echivoc - dormitorul lui Molly n-a mai puţit niciodată în halul ăsta. Aerul din cameră este un amestec vrăjitoresc de pârţuri, transpiraţie şi ciorapi.
— Bună. Eu sunt Hope.
Hope. Dumnezeule. Inadecvarea aproape supranaturală a numelui ei este un avertisment oribil pentru părinţii de pretutindeni.
— Am venit să mă joc cu Molly. Jucăm cărţi. E rândul meu.
Pune cu grijă o carte pe un teanc.
— Treiul de caro. Acum e rândul tău, Molly.
Molly aşază la rândul ei o carte peste celelalte.
— Cinciul de treflă.
Pe cât de tăcut e Cristopher, pe atât de gureşă e Hope.
Fata descrie fiecare lucru pe care-l face. Şi tot ce vede.
În plus, se pare că se teme de construcţiile care au mai mult de o propoziţie. Aşa că seamănă cu Janet din Janet şi John.
— Ce jucaţi?
— Macao. Ăsta e al treilea joc. Încă n-a câştigat nimeni.
— Nu. Păi uite de ce...
Încep să le explic minusul decisiv al abordării şi al dotării lor, după care mă răzgândesc.
— Pot să vin şi mâine? întreabă Hope.
Mă uit la Molly ca să observ nişte semne de reticenţă sau de dezgust activ, însă faţa ei e o mască a diplomaţiei.
— O să vedem, îi spun.
— N-am nimic împotrivă, zice Molly. Zău.

E ciudat că o fetiţă poate spune aşa ceva despre perspectiva unei întâlniri cartofore cu noua ei prietenă nedespărţită, dar treacă de la mine.

— Rămâi la ceai, Hope?

— N-am nimic împotrivă nici la asta, spune Molly.

N-are decât să rămână, dacă vrea. Serios. Mie mi-ar conveni.

Ultima propoziţie, rostită pe un ton vesel şi sincer, îmi spune, tot ce vreau să ştiu despre musafirii noştri.

Întâmplarea face să fie rândul meu la gătit; David şi GoodNews au rămas în dormitor, unde urzesc în continuare. Christopher şi Hope rămân la ceaiul care e servit într-o tăcere cvasitotală, întreruptă doar de comentariile tip propoziţie principală ale lui Hope: „Îmi place pizza!”

„Mami bea ceai!” „Îmi place farfuria asta!” Cum Christopher pare capabil să respire doar pe gură, felul lui de a mânca e o cacofonie întru câtva alarmantă de plescăituri, icnete şi leorpăieli pe care Tom le priveşte cu un dispreţ nedisimulat. Se spune că există chipuri pe care doar o mamă le poate iubi, însă întreaga fiinţă a lui Christopher ar solicita cu siguranţă legăturile materne dincolo de limita maximă a elasticităţii: n-am întâlnit în viaţa mea un copil mai antipatic, deşi e adevărat că Hope, ale cărei arome personale ciudate nu au fost risipite de vecinătatea mâncării sau a altor oameni, îi urmează îndeaproape.

Christopher îşi împinge farfuria în faţă.

— Terminat.

— Mai vrei? Mai avem o felie.

— Nu. Nu mi-a plăcut.

— Mie da, spune Tom, care nu şi-a exprimat niciodată aprobarea pentru ceva gătit de mine, probabil fiindcă până acum n-a avut niciodată ocazia să confere acestei aprobări o notă de agresivitate.

Christopher îşi întoarce capul ca să repereze sursa remarcii, dar după ce-o localizează nu mai e în stare de ripostă.

— Îmi place pizza, spune Hope pentru a doua oară.

În mod normal, se poate miza pe Tom că profită de o asemenea repetiţie ca să sară asupra autorului ei şi să-l toace mărunt, dar se pare că a renunţat: se mulţumeşte să-şi dea ochii peste cap.

— Teveul tău e prea mic, zice Christopher. Şi nu prea-i merge sonorul. Când a explodat chestia aia nu s-a auzit mai nimic.

— De ce nu mi-ai spus să-l dau mai tare? întreabă Tom.

Christopher îşi întoarce din nou capul ca pe un mecanism care scârţâie - ca pe un prototip de robot - ca să-şi cerceteze prietenul; nici de data asta nu primeşte vreun răspuns. În patruzeci şi cinci de minute, Christopher m-a făcut să-mi pun la îndoială încrederea în cultura generală; dintr-odată nutresc bănuiala că prostia e molipsitoare şi cred că băiatul ăsta ar trebui dat afară din casă imediat.

— Unde locuieşti, Christopher? îl întreb, încercând să găsesc un subiect de conversaţie la care să poată avea o contribuţie oarecare.

— Suffolk PJ.se, răspunde el exact pe tonul defensiv-belicos pe care ceilalţi copii îl folosesc când spun „ete că nu vreau”.

— Şi-ţi place acolo? întreabă Molly.

Un alt copil ar putea fi bănuit de satirizarea situaţiei sociale, dar mă tem că Molly îşi Dă Silinţa şi nimic mai mult.

— Nu-i rău. Mai bine ca aici. Asta-i o cloacă.

Lucrul cu adevărat relevant este sincronizarea lui Tom. Acesta numără până la zece - poate chiar până la douăzeci sau treizeci -, iar în timp ce numără îl studiază pe Christopher de parcă ar fi o problemă de şah sau un pacient cu o fişă medicală extrem de complicată. Pe urmă se ridică şi-l loveşte pe Christopher drept în furunculul

care, dacă te uiţi mai atent, s-a spart şi şi-a împrăştiat conţinutul gălbui şi vâscos pe tot obrazul fostului proprietar.

— Îmi pare rău, mami, spune el trist în timp ce iese din cameră, anticipând prima etapă a pedepsei chiar înainte de pronunţare. Dar nu se poate să nu-nţelegi.

— Ne ocupăm de vinovăţie, spune David după ce Christopher şi Hope au plecat acasă.(Mama lui Christopher, o femeie corpolentă, agreabilă şi poate că pe bună dreptate dezamăgită, nu pare foarte surprinsă Să afle că fiul ei a fost pocnit, şi poate că drept urmare nu arată prea mult interes faţă de prezentarea lungă şi detaliată pe care o fac în legătură cu sancţiunile pe care avem de gând să le dictăm.)

— Asta ce înseamnă?

— Că suntem cu toţii de vină, nu? intervine GoodNews cu entuziasm.

— Aşa m-ai lăsat să înţeleg dintotdeauna.

— A, nu, nu mă refer la felul cum suntem vinovaţi fiindcă facem parte dintr-o societate insensibilă. Cu toate că suntem, fireşte.

— Fireşte. Nici prin cap nu mi-ar trece să susţin altceva.

— Nu, eu vorbesc despre vinovăţia individuală. Toţi am făcut ceva de care ne simţim vinovaţi. Minciunile pe care le-am spus. Diversele... mă rog... aventuri pe care le-am avut. Rănile pe care le-am provocat. Prin urmare, David şi cu mine am vorbit cu copiii despre asta, încercând să ne dăm seama care anume este vina lor, apoi încurajându-i într-un fel s-o inverseze.

— S-o inverseze.

— Mda. Corect. Inversare. Aşa-i spunem. Iei un lucru pe care nu l-ai îndeplinit cum trebuie sau o chestie urâtă pe care i-ai făcut-o cuiva şi-o inversezi. Adică faci exact inversul acelui lucru. Dac-ai furat ceva, îl dai înapoi. Dacă ai fost nesuferit, trebuie să fii drăguţ.

— Fiindcă introducem componenta personală alături de cea a politicilor.

— Mulţumesc, David. De asta uitasem. Aşa. Componenta personală şi cea a politicilor. Am făcut ceea ce trebuia pe latura de politici, nu? Figura cu puştii fără adăpost şi-aşa mai departe.

— Aha, deci înseamnă că povestea aia s-a terminat, nu? Aţi rezolvat criza de locuinţe? Lumea a devenit un loc mai bun?

— Te rog să nu te ţii de glume, Katie. Când GoodNews spune că am „făcut-o", asta nu înseamnă că am rezolvat ceva...

— Doamne, nici vorbă. Încă există o mulţime de lucruri de făcut. Oho.

Iar GoodNews îşi face vânt cu mâna, vrând pesemne să arate câtă sudoare trebuie să mai curgă de pe noi în numele săracilor din întreaga lume.

— Dar şi aici avem la fel de mult de făcut, ştii asta? continuă el şi arată spre propriul craniu. Sau aici, adaugă el, îndreptându-şi degetul spre inimă. Aşa că asta e munca pe care-o depunem în prezent.

— Şi de-asta au venit Christopher şi Hope la noi la ceai?

— Întocmai, spune David. Am vorbit cu Molly şi Tom, i-am întrebat ce voiau să inverseze şi am identificat în copiii ăştia doi tot atâtea surse individuale de... regret. Lui Molly i-a părut rău că n-a invitat-o pe Hope la ultima petrecere de la ziua ei de naştere şi... Mă rog, o să râzi, dar lui Tom i-a părut rău că l-a pocnit pe Christopher la şcoală.

— Ceea ce e destul de ironic, nu? Dacă ne gândim că tocmai l-a mai pocnit o dată.

— Da, îmi dau seama de ce spui asta.

— Şi poate că ce s-a-ntâmplat azi a fost previzibil?

— Aşa crezi?

E limpede că David nu anticipase posibilitatea ca istoria să se repete.

— De ce?

— Ia gândeşte-te.

— Nu vreau ca fiul meu să timoreze alţi băieţi, Katie.

Şi nu vreau nici să-i antipatizeze. Vreau să descopere ceva bun şi… demn de iubit la fiecare dintre ei.

— Crezi că eu nu vreau?

— Nu mai ştiu. Vrei să descopere ceva demn de iubit la Christopher?

— Mda, mă rog. Christopher s-ar putea să fie un caz aparte. O fisură în legea iubirii universale.

— Deci nu vrei să-i iubească pe toţi.

— Într-o lume ideală, sigur că vreau. Dar…

— Nu-ţi dai seama? întreabă GoodNews surescitat.

Tocmai asta facem! Clădim o lume ideală la noi acasă!

O lume ideală la mine acasă… încă nu-mi dau seama de ce mă oripilează perspectiva asta, dar ştiu în forul meu lăuntric că GoodNews se înşală, că viaţa fără ură nu e viaţă, că ăştia mici ai mei ar trebui să aibă voie să dispreţuiască pe cine vor. Ăsta e într-adevăr un drept pentru care merită să lupţi.

— Şi tu? întreabă David după ce Tom şi Molly s-au dus la culcare, iar eu sunt pe punctul să plec.

— Ce-i cu mine?

— Tu ce vrei să inversezi?

— Nimic. Sunt de părere că toate lucrurile pe care le facem au un motiv întemeiat. Faptul că Tom l-a pocnit pe Christopher, de pildă. Am avut dovada azi după-masă.

Tom l-a pocnit de două ori fiindcă nu putea să nu-l pocnească, aşa că lucrul cel mai indicat era să-i desparţi, nu să-i strângi laolaltă.

— Deci nu crezi că triburile războinice pot să trăiască în pace unul lângă altul? întreabă GoodNews trist. Şi cu Belfast-ul ce facem? Renunţăm? Dar cu Palestina? Dar cu locul ăla populat de tutsi şi de ăilalţi? Ne facem că plouă?

— N-aş spune că Tom şi Christopher sunt triburi războinice, nu? N-au de ce să se războiască, sunt doar doi băieţei, corect?

— Ai putea spune că dintr-un punct de vedere sunt reprezentativi, zice David. Să spunem că de fapt

Christopher e un albanez din Kosovo. Nu are nimic, e dispreţuit de majoritatea...

— Numai că, spre deosebire de albanezii obişnuiţi din Kosovo, ar putea să stea acasă şi să se uite de unul singur la televizor, fără să păţească nimic, le explic celor doi.

Le-o explic în gând, în timp ce mă întorc la garsonieră; am închis uşa după mine cam la a doua silabă a cuvântului „majoritatea”.

Dar bineînţeles că mă trezesc gândindu-mă la întregul concept de inversare. Şi cum să nu mă gândesc? David ştie că mă simt vinovată cam pentru tot ce se întâmplă, şi tocmai de aia mi-a aruncat momeala unei asemenea idei. Ticălosul. Când mă întorc la Janet vreau să citesc şi să ascult CD-ul cu Air pe care l-am împrumutat de jos, dar până la urmă mă apuc să întocmesc în gând o listă a lucrurilor în legătură cu care mă simt vinovată şi mă întreb dacă pot să fac ceva ca să îmbunătăţesc cât de cât situaţia. Ceea ce mă îngrijorează e cât de uşor îmi aduc aminte lucrurile unde am zbârcit-o, de parcă ar pluti mereu la suprafaţa conştiinţei mele şi aş putea să le iau frumuşel cu lingura. Sunt medic, sunt o persoană bună, dar uite că apar toate chestiile astea...

Numărul unu, cel mai cel: statul aici. Tocmai din cauză că nu mă simt în regulă îmi fac singură viaţa grea, trezindu-mă la şase şi un sfert şi aşa mai departe. Asta presupun că e un fel de penitenţă, ceea ce înseamnă că îmi vine mai uşor să obţin iertarea. (Numai că motivul real pentru care mă trezesc la şase şi un sfert e că nu am curaj să le spun copiilor că m-am mutat de la ei de-acasă, aşa că ar trebui să adaug păcatul laşităţii la cel al părăsirii domiciliului. Prin urmare, sunt de două ori vinovată, în loc să fiu complet absolvită.)

Numărul doi: Stephen. Mai bine zis, David. Aici nu e mare lucru de spus. Am rostit un legământ matrimonial, l-am încălcat, iar acum nu pot să-l des-calc. (Deşi există circumstanţe atenuante, după cum sper că v-aţi dat seama

între timp.) (Numai că de fapt în asemenea situaţii nu există nici un fel de circumstanţe atenuante, nu-i aşa? De câte ori mă uit la Jerry Springer, partea vinovată îi spune consortului răvăşit: „Am tot încercat să-ţi spun că nu suntem fericiţi, dar n-ai vrut să asculţi.” Şi ajung întotdeauna la concluzia că delictul de neascultare nu merită automat pedeapsa infidelităţii. În cazul meu, totuşi, cred într-adevăr că am pe ce să mă bazez. Evident.

În primul rând, câţi dintre invitaţii lui Jerry Springer sunt medici? Câţi dintre travestiţii şi taţii ăia în serie au vrut vreodată să facă un lucru bun?) (Poate că toţi. Poate că nu sunt decât un membru mărginit al clasei de mijloc, gata oricând să judece. O, Doamne.)

Numărul trei: părinţii. Nu-i sun niciodată. Nu trec niciodată pe la ei. (De fapt, o fac, dar fără tragere de inimă, cu multe tergiversări şi aşa mai departe.) (Totuşi, sunt convinsă că părinţii mei sunt mai răi decât toţi părinţii din lume. Nu se plâng, nu cer nimic, pur şi simplu suferă în tăcere, într-un fel care în realitate e teribil de agresiv, dacă te gândeşti bine. Sau, colac peste pupăză, mimează înţelegerea. „A, nu-ţi face griji. Ai atâtea pe cap la serviciu, plus copiii. Mai dă-ne un telefon când poţi...”

Lucruri nepermis de manipulatoare.) Cu toate acestea, aici există un paradox, unul întru câtva consolator: sentimentele astea de vinovăţie dăunează sănătăţii mintale, nici vorbă. Dar cei care n-au nevoie să se simtă vinovaţi sunt, după părerea mea, cei mai nesănătoşi mintal dintre toţi, fiindcă singurul mod în care poţi să ai o relaţie nemarcată de vinovăţie cu părinţii e să vorbeşti cu ei şi să-i vizitezi constant, poate chiar să stai cu ei. Iar ăsta nu poate să fie un lucru bun, nu? Prin urmare, dacă aşa arată - vinovăţie permanentă sau un soi de conştiinţă freudiană care presupune cinci convorbiri telefonice pe zi înseamnă că am ales corect şi sănătos.

Numărul patru: munca. Asta mi se pare extrem de incorect, în mod normal, meseria mea ar trebui să mă

scutească total de griji; în mod normal, chiar şi un medic prost într-o zi proastă ar trebui să se simtă mai bine decât un traficant de droguri bun într-o zi bună, însă am început să bănuiesc că nu-i adevărat. Presupun că traficanţii de droguri au zile când totul merge strună şi rotiţele se-nvârt ca unse, aşa că îşi rezolvă treburile şi se întorc acasă cu un sentiment de împlinire. Pe când eu am zile când sunt nepoliticoasă cu oamenii, nu-i ajut aproape deloc, aşa că văd în ochii pacienţilor mei că se simt păcăliţi, neînţeleşi, neîngrijiţi (Bună ziua, doamnă Cortenza! Salut, Brian Bolândul!), nu-mi completez niciodată toate fişele şi formularele, toate poliţele de asigurare îmi sunt puse sub celelalte documente care aşteaptă să fie rezolvate, am promis la ultima şedinţă că o să-i scriu reprezentantului nostru în Parlament despre felul cum li se refuză refugiaţilor accesul la cabinetele medicale şi uite că n-am mişcat un deget...

N-ajunge să fii medic, trebuie să fii un medic bun, trebuie să te porţi frumos cu oamenii, trebuie să fii conştiincios, devotat şi isteţ, şi deşi intru în fiecare dimineaţă în cabinet hotărâtă să fiu aşa şi nu altfel, nu-i nevoie decât de doi dintre pacienţii mei preferaţi - alde Brian Bolândul, de pildă, sau unul dintre ăia care fumează câte şaizeci de ţigări pe zi şi se enervează că nu reuşesc să-i vindec de durerile din piept - ca să fiu arţăgoasă, sarcastică şi plictisită.

Numărul cinci: Tom şi Molly. Toate lucrurile evidente, prea plictisitoare ca să merite o discuţie aici şi mult prea familiare pentru oricine a fost părinte sau copil. În plus, vezi numărul unu de mai sus: m-am mutat din casa lor (chit că temporar, chit că din cauză că am fost provocată, chit că într-o garsonieră mică de după colţ) şi nu le-am spus. Bănuiesc că multe mame s-ar întreba dacă au procedat corespunzător în asemenea împrejurări.

Totuşi, astea sunt doar dramele de conştiinţă în trei acte care sunt puse în scenă zilnic în mintea familiei Carr.

Există de asemenea o sumedenie de drame într-un act, lucruri al căror loc e mai degrabă în Fringe decât în Cartierul de Vest, dar care uneori te pun zdravăn pe gânduri noaptea înainte să adormi. Îl am pe frate-meu (vezi „Părinţii” mai sus), despre care ştiu că e nefericit, şi cu toate astea nu l-am mai văzut de când cu petrecerea; am diverse,, alte rude, printre care şi Joan, sora maică-mii, care încă aşteaptă un „mulţumesc” pentru generozitatea cu care... o{ Doamne, să lăsăm. În fine, am o fostă prietenă de la şcoală care ne-a dat o dată cheile de la căsuţa ei din Devon, iar Tom i-a spart una dintre vaze, dar când a vrut să rămână peste noapte la noi... S-o lăsăm şi pe asta.

Nu vreau să fiu melodramatică: ştiu că n-am dus o viaţă urâtă. Dar nici nu cred că am un palmares impecabil; credeţi-mă, tot rămâne ceva neplăcut. Ia gândiţi-vă.

Adulter. Exploatarea dezinvoltă a prietenilor. Lipsă de respect pentru nişte părinţi care n-au făcut decât să încerce să-mi rămână aproape. Cum să vă spun, deja am încălcat două dintre cele zece porunci, şi cum alte câteva dintre ele - trei? patru? - sunt despre muncitul duminica şi despre chipul cioplit, chestii care nu mai sunt valabile în Holloway la începutul secolului douăzeci şi unu, înseamnă că am un procentaj de treizeci şi trei la sută, ceea ce pentru mine e prea mult. Ţin minte că mă uitam la lista asta când aveam şaptesprezece ani şi îmi spuneam că n-o să am mari probleme, dacă se scoteau restricţiile legate de chipul cioplit şi rămâneau doar cele care contau cu adevărat. De fapt, nu m-ar fi deranjat să rămână toate poruncile cu iz de capriciu. Dumnezeu ar înţelege că există urgenţe şi vizite la domiciliu duminica, nu? Şi oare câte chipuri cioplite o să-mi fac? Scorul e zero la zero - nu m-am simţit tentată şi m-aş mira foarte tare dacă aş ceda vreodată. În primul rând că nici n-am timp.

Când mă uit la propriile păcate (iar dacă eu cred că sunt păcate, atunci chiar asta sunt), îmi dau seama de ispita creştinului renăscut. Presupun că nu creştinismul ca atare

e îmbietor, ci renaşterea. Căci, nu-i aşa, cui nu i-ar conveni să ia totul de la capăt?

Când fanii naţionalei de fotbal a Angliei îşi dădeau în petic la mai ştiu eu ce Cupă Mondială, l-am întrebat pe David de ce chestia asta o făceau de fiecare dată englezii şi niciodată scoţienii, iar el mi-a explicat că refuzul fanilor scoţieni de a se purta urât era o formă ciudată de agresiune: ne urăsc atât de mult, încât deşi câtorva dintre ei probabil că le-ar plăcea să se încaiere, n-or s-o facă, fiindcă vor să arate că sunt mai buni ca noi. Ei bine, Molly; a devenit scoţiancă. De când Tom l-a pocnit pe nesuferitul de Christopher, a ţinut morţiş să fie cât mai drăguţă cu putinţă cu nesuferita de Hope. În fiecare zi Hope vine acasă de la şcoală şi împute locul; cu cât miroase mai urât, cu atât Molly ţine mai tare ca fata să se întoarcă şi în seara următoare, făcându-l totodată pe Tom să fie conştient de felul antipatic în care se poartă cu echivalentul masculin al lui Hope. Încep să-mi fac griji de-adevăratelea pentru sănătatea mintală a lui Molly: câţi copii de opt ani ar pierde timpul zi de zi făcând un lucru atât de neatrăgător doar ca să demonstreze că sunt superiori din punct de vedere moral propriilor fraţi?

Iar acum ne apropiem de ziua de naştere a lui Molly, care insistă că nu vrea o petrecere; doreşte să-şi petreacă ziua cu noi, cu fratele ei şi cu noua ei prietenă nedespărţită. Spre imensa noastră ruşine, doi dintre cei cinci oameni implicaţi nu ţin deloc la un asemenea program.

— N-o invită nimeni nicăieri, spune Molly pe post de explicaţie.

Sunt foarte diferiţi, fiul şi fiica mea, mai ales în momentul de faţă. Fiul meu ar face aceeaşi observaţie ca să justifice o decizie diametral opusă. Cineva care n-a fost invitat nicăieri niciodată ar fi ipso fado exclus de la orice petrecere pe care s-ar putea gândi s-o dea Tom.

— Dar miroase urât, se plânge acesta.

— Da, spune Molly, aproape cu afecţiune. Dar n-are ce să facă.

— Ba are.

— Ce?

— Ar putea să facă o baie. Şi să folosească deodorantul. În plus, nu trebuie să se băşească întruna, nu?

— Ba cred că trebuie.

Sunt frapată brusc atât de importanţa discuţiei în contradictoriu (în fond, tema ei e cât de mult le datorăm semenilor şi dacă e de datoria noastră să-i iubim pe toţi, indiferent de trăsăturile personale), cât şi de forma pe care a luat-o - respectiv flatulenţa unui copil. Îmi înăbuş râsul, fiindcă e vorba de o problemă serioasă. Ideea de a merge cu o maşină mică la un parc de distracţii având-o pe Hope la bord nu este, în ultimă analiză, foarte amuzantă.

— De ce nu dai o petrecere mare de ziua ta şi n-o inviţi pe Hope?

— Poate să facă ce vrea, spune David.

— Sigur că poate să facă ce vrea. Dar doresc să mă asigur că asta vrea cu adevărat. N-am chef să mă uit la fotografiile de la petrecerea de nouă ani a lui Molly şi să-ncerc să-mi aduc aminte pe cine naiba a invitat.

— De ce nu? Nici noi nu prea mai recunoaştem pe nimeni dacă ne uităm la fotografiile de la nuntă.

— Da. Şi uită-te...

Mă opresc la timp. Contemplarea amărâtă a felului cum a naufragiat căsnicia noastră n-ar fi indicată în clipa asta.

— Uită-te care-i cauza.

În dorinţa de a termina fraza fără să fac nici o modificare în partea ei iniţială, am început să vorbesc ca un student est-european aflat în schimb de experienţă.

Oricum, dacă aţi vrea să vedeţi care au fost cauzele, n-aţi putea găsi o ilustrare mai adecvată a felului cum a naufragiat căsnicia noastră: pe durata anilor care au urmat David i-a ironizat, i-a luat în balon şi i-a tachinat pe toţi

invitaţii la nunta noastră - prieteni, colegi şi rude an după an, până când toţi ne-au dat cu flit.

— E ziua mea de naştere. Pot să fac ce vreau.

— Mai sunt două săptămâni până atunci. De ce nu aştepţi înainte să aduci vorba despre asta, ca să fii în siguranţă? Nu cred c-o să fie chiar atât de ocupată.

— Nu vreau.

Şi se duce la telefon cu şi mai multă veselie răutăcioasă, din ce mi se pare mie, decât s-ar cuveni în mod normal pentru un act atât de altruist şi de generos.

Bun. Să recapitulăm: vreau să fiu iertată pentru felul cum am călcat alături (aici intră comiterea unui adulter, facerea de râs a părinţilor, bădărănia la adresa pacienţilor aflaţi la graniţa bolilor psihice, ca de pildă Brian Bolândul, şi chiar minţirea propriilor copii în legătură cu locul unde stau), dar nu sunt dispusă să-i iert pe cei care calcă pe alături în ceea ce mă priveşte, chiar dacă e vorba de fete de opt ani al căror singur defect e că miros urât.

Şi că au pielea cenuşie. Şi că nu sunt peste măsură de deştepte. Aşa. În regulă. Daţi-mi voie să mă gândesc şi vă caut.

Nici măcar nu ştiu că o să rostesc cuvintele astea până în clipa când îmi ies din gură, iar în secunda aceea mă încearcă o uşoară senzaţie de leşin. Poate că eram deja leşinată dinainte - e duminică dimineaţa şi n-am mâncat nimic, deşi am plecat din apartament de două ore.

Poate că dac-aş fi mâncat o farfurie cu cereale imediat după întoarcerea acasă, n-aş mai fi spus nimic.

— Mă duc la biserică. Vrea cineva să vină?

David şi copiii se uită la mine cu o brumă de interes pentru o vreme. E ca şi cum, după ce am spus ceva excentric, mi-aş însoţi vorbele cu un gest pe măsură, de exemplu să mă dezbrac la piele sau să-i atac pe ceilalţi cu un satâr. Mă bucur dintr-odată că nu e treaba mea să-i conving pe oameni că mersul la biserică este o activitate perfect sănătoasă de petrecere a timpului liber.

— Ţi-am zis eu, spune Tom.
— Ce mi-ai zis? Când?
— De mult de tot. Când a-nceput tati să dea de pomană ce-i al nostru. Am zis că până la urmă o să trebuiască să mergem la biserică.
Uitasem de asta. Prin urmare, Tom avea dreptate într-un fel pe care n-ar fi putut să-l prevadă niciodată.
— N-are nici o legătură cu taică-tău, îi spun. Şi nu e nimeni obligat să meargă nicăieri.
— Vin eu, spune Molly.
— La ce biserică? se interesează David.
Bună întrebare.
— La cea de după colţ.
Trebuie să existe una după colţ. Bisericile astea sunt ca agenţiile de pariuri, nu? întotdeauna găseşti una după colţ, dar nu le observi niciodată dacă n-ai nevoie de ele.
— După care colţ?
— Am putea să mergem cu Pauline, spune Molly.
Ştiu la ce biserică merge ea.
Pauline este o prietenă de la şcoală a lui Molly. E afro-caraibeană. Dumnezeule mare.
— Nu la asta... Mă gândeam la un alt fel de biserică.
— Pauline spune că la a ei e haios.
— Nu caut o biserică haioasă.
— Dar ce cauţi? întreabă David, sporindu-mi disconfortul.
— Doar... vreau doar să stau undeva în spate şi să nu particip. Mă gândesc că biserica lui Pauline e genul mai... participativ, nu?
— De ce vrei să te duci, dacă nu participi? Ce rost are?
— Vreau să ascult şi-atât.
— Sunt sigură că putem să ascultăm şi la biserica lui Pauline.
Lipsa convingerii e lucrul pe care mi-l doresc, bineînţeles. Speram să dau peste o femeie ponderată, dubitativă, liberală, poate chiar relativ tânără, care să ţină o predică despre, ştiu eu, oamenii care caută adăpost şi emigranţii

din raţiuni economice, sau poate despre Loteria Naţională şi lăcomie, după care să-şi ceară scuze că a adus vorba despre Dumnezeu. Iar pe parcurs mi s-ar ierta la rându-mi imperfecţiunile, mi s-ar permite să nu-mi placă de Hope şi de Brian Bolândul, mi s-ar da de înţeles că simplul fapt că nu am fost bună nu mă face rea automat. Ceva de genul ăsta. Şi poate că aşa şi arată biserica lui Pauline - de unde să ştiu? Totuşi, plec de la ideea că nu arată aşa. Plec de la ideea că la biserica lui Pauline nu există îndoieli, ci doar o adorare veselă şi devotată, şi am convingerea asta fiindcă e mai simplu să înfiinţezi stereotipii rasiale decât să cauţi adevărul. Lucrurile rămân bătute în cuie. Mă trezesc de dimineaţă hotărâtă să fac ceva care să se apropie cât de cât de ceea ce se cuvine să fac, iar în mai puţin de două ore găsesc un alt lucru din cauza căruia mă simt vinovată.

— Ei se duc la altfel de biserică, mami, nu? întreabă Tom.

— Care „ei”? i-o întorc cu asprime.

Dacă tot e să mă prăbuşesc, măcar să-i iau şi pe ei cu mine.

— Familia lui Pauline, spune Tom mirat.

— A, am crezut că voiai să... Nu contează.

Fiindcă, evident, nu el voia să fie într-un fel sau altul, ci eu. Ca de obicei.

În cele din urmă reuşesc s-o conving pe Molly că aparţinem bisericii anglicane, deşi genul ăsta de argument are episoadele lui îngrozitoare, apoi pornim împreună cu maşina prin cartier, căutând biserica potrivită care să ofere spectacolul potrivit la momentul potrivit. Avem noroc aproape imediat: Molly vede câţiva enoriaşi bătrâni care intră târşâindu-şi picioarele la St. Stephen's, două străzi mai încolo, aşa că parcăm maşina undeva în faţă.

(Dacă sunteţi genul de persoană care îşi alege formele de divertisment în funcţie de cât de uşor găseşte loc de parcare, atunci vă recomand călduros slujbele de duminică ale anglicanilor. Puteţi să ajungeţi la zece fără cinci pentru slujba de la zece şi reuşiţi să plecaţi la două minute după

unsprezece. S-ar putea ca tuturor celor care au fost siliţi să aştepte o oră în parcarea de lângă stadionul Wembley după un concert Spice Girls să le surâdă varianta asta.)

Am tot ce-mi doresc. Vicarul este într-adevăr o femeie cumsecade, între două vârste, care pare uşor ruşinată de propriile convingeri; puţinătatea enoriaşilor şi aparenta lor lipsă de interes faţă de toate şi de toţi ne permit să ne aşezăm undeva în spate şi să ne prefacem că nu avem nimic de împărţit cu nimeni. Bineînţeles, Molly este cea mai tânără persoană din stranele de pe partea asta a bisericii, dar probabil că a doua sunt eu însămi, la o diferenţă de zece-cincisprezece ani de următoarea, cu toate că la câteva e greu să-ţi dai seama ce vârstă au: e bine să spunem că timpul nu s-a purtat frumos cu ele. Dumnezeu ştie care e cauza şi care efectul aici.

Cântăm un imn, „Măreţe lucruri fost-au puse-n seama-Ţi” - unul uşor, de vară, memorat evident de pe vremea serbărilor şcolare şi a nunţilor simandicoase, şi atât Molly, cât şi eu ne alăturăm cu energie şi pricepere, chiar dacă ne lăudăm singure; pe urmă are loc o lectură, iar după aceea se trece la anunţuri. În zilele următoare o să aibă loc o acţiune caritabilă. Motivul pentru care nu există cor săptămâna asta este că a fost invitat să se alăture unui alt cor ca să facă altceva în altă parte… Încep să mă decuplez. N-am mai fost niciodată la o slujbă obişnuită. Am asistat la nunţi, înmormântări, botezuri, slujbe cu cântece vesele şi chiar slujbe pentru recoltă, dar n-am mai luat parte la nici o slujbă banală de duminică, la care e prezentă doar o mână de oameni.

Am sentimentul că mai e drum lung până la Dumnezeu - nu suntem mai aproape decât ar putea fi acţiunea caritabilă şi suntem mult mai departe decât îmi imaginez că ar putea fi la ora asta Pauline, prietena lui Molly. E ceva trist, fără vlagă şi înfrânt; îţi vine să-i spui mâinii de oameni de-aici: o fi fost asta casa Domnului cândva, dar e clar că El s-a

mutat, şi-a făcut bagajul şi s-a dus într-un loc unde cererea pentru aşa ceva e mai mare.

Pe urmă însă te uiţi în jur şi te întrebi dacă nu cumva tristeţea face parte din reţeta locului: e clar că oamenii care sunt în stare să se târască până aici o dată pe săptămână nu sunt enoriaşi sociali, fiindcă în locul ăsta nu se întâmplă nimic social. Nu e un loc unde să vezi şi să fii văzut, asta dacă nu cumva s-or găsi niscai lornioane agăţate de spătarele stranelor. Ar trebui să mergi douăzeci de metri ca să dai mâna cu cineva. Nu, oamenii ăştia compun nucleul dur, sunt ultimii protestanţi albi anglo-saxoni din Holloway, cei bătuţi, singuri şi deznădăjduiţi, iar dacă există vreun loc pentru ei în împărăţia Cerurilor, îl merită cu prisosinţă. Sper doar că în locul ăla e mai cald ca aici, că există mai multă speranţă şi tinereţe, că nu e nevoie de acţiuni caritabile şi că nici corul n-a plecat în altă parte chiar în ziua aceea, dar te cam temi că aşa ar putea sta lucrurile; raiul bisericii anglicane e, după toate probabilităţile, un loc plin de bătrâne nefericite, care vând nişte prăjituri ca vai de ele şi discuri cu Mantovani zgâriate. În fiecare zi a săptămânii, pe veşnicie. Dar femeia cumsecade care ne citeşte anunţurile? E vreodată descurajată de turma ei de enoriaşi infirmi şi cocoşaţi de griji?

Mi s-a părut că văd o umbră de plictiseală, poate chiar de disperare, în timpul apelului către cei care aranjează florile, dar poate că adevăratul motiv este că aranjatul florilor nu e specialitatea ei.

Pe de altă parte, e clar că predicile sunt specialitatea ei - într-un mod electrizant, stânjenitor şi până la urmă ilar. Trage adânc aer în piept, ne fixează cu privirea, după care strigă „l-2-3-4, ÎNSOŢIŢI-VĂ CU CEI RĂI!”, iar noi, cei din strane, ne facem mici, temători şi derutaţi - toţi, în afară de Molly, care recunoaşte trimiterea. „Însoţiţi-vă cu cei răi” este cântecul ei preferat din clasamente la ora asta - l-a cumpărat sâmbăta trecută, după-masă, din banii ei de

buzunar, de pe Holloway Road, şi şi-a petrecut toată după-amiaza dansând pe ritmul lui. Totuşi, restul enoriaşilor, femeile cu varice şi bărbaţii cu emfizem care compun turma femeii cumsecade... Sunt gata să pariez că nici unul dintre ei nu şi-a cumpărat deocamdată CD-ul, aşa că nu ştiu de ce femeia cumsecade le strigă toate lucrurile astea, iar cei care mai sunt în stare să-şi privească vârfurile pantofilor o fac temeinic.

Femeia cumsecade se opreşte şi surâde.

— Asta voia Isus de la noi, să ne „însoţim cu cei răi”?

Întreabă ea. Cred că da.

Arată spre noi, brusc şi teatral, de parcă ar avea un microfon în mâna cealaltă.

— Ia gândiţi-vă.

Invitaţia e bine venită, fiindcă înseamnă că putem să ne privim pantofii pentru încă o bucată de vreme, în timp ce ne căznim să descifrăm toate implicaţiile teologice ale textului. Cui Dumnezeu crede femeia asta că i se adresează? Pot să presupun doar că se uită la un auditoriu diferit, că a pătruns într-un univers paralel plin de creştini tineri, în pas cu moda, care n-ar rata o predică a ei pentru nimic în lume şi care scot strigăte de bucurie la fiecare trimitere făcută la cultura lor. Îmi vine să mă apropii de amvon şi s-o scutur.

— Ia gândiţi-vă, repetă ea. Maria Magdalena, Iuda Iscarioteanul, Zaheu, strângătorul de biruri. Femeia de la fântână. Unu, doi, trei, patru! Asta înseamnă că Isus se însoţea cu cei răi!

Totuşi, pe nepusă masă femeia îşi întrerupe raţionamentul şi, cu o schimbare de viteză care l-ar face să tresară până şi pe cel mai nepriceput dintre şoferii începători, se întreabă dacă Dumnezeu vrea să ne însoţim cu cei buni la fel de mult cum vrea să ne însoţim cu cei răi. Bănuieşte că nu. Bănuieşte că El vrea doar să fim noi înşine şi că, dacă ne pierdem vremea făcând-o pe cucernicii, n-o să reuşească să ne cunoască aşa cum şi-ar dori de fapt.

Dintr-odată femeia începe să cânte „Am ajuns să te cunosc” din Regele şi cu mine. În clipa asta roşesc. Simt sângele curgându-mi prin vine, urcându-mi în gât şi în obraji, şi mă întreb pentru prima dată dacă nu cumva femeia cumsecade e dusă cu pluta. Cu toate acestea, mi se pare corect să arăt că nu toţi sunt la fel de marcaţi de recital ca mine. Câţiva bâţâie din capete şi zâmbesc, şi e limpede că Regele şi cu mine se află mai aproape de sufletul nostru colectiv decât „însoţiţi-vă cu cei răi”.

— E-o biserică bună, nu-i aşa, mami? şopteşte Molly, iar eu aprob din cap cu tot entuziasmul pe care pot să-l mobilizez'.

— Aici o să venim de-acum încolo în fiecare săptămână?

Ridic din umeri. Cine ştie? Nu-i uşor să-mi dau seama cum aş putea să ajung un creştin devotat ascultând o femeie nebună care cântă fragmente din musicaluri, dar pe de altă parte nu mi-a dat niciodată prin cap că o să-mi împart casa cu nişte oameni pe care-i cheamă GoodNews şi Monkey.

— Ştiu că ăsta e un cântec din Regele şi cu mine, spune femeia cumsecade, dar ar fi putut fi scris despre Dumnezeu. El vrea să vă cunoască. Şi tocmai de asta nu vrea să fiţi buni în mod artificial, fiindcă asta îl împiedică să vă descopere.

Ha. Aşa mai vii de-acasă. „Buni în mod artificial”, îmi place formula asta şi o să i-o arunc cuiva în faţă cu prima ocazie. Tocmai de asta am plecat de-acasă: din cauza artificialităţii din comportamentul lui David, care nu-i dă voie lui Dumnezeu să-l cunoască. De fapt, se prea poate ca David să ajungă în iad, paradoxal şi ca o ironie a sorţii, fiindcă Dumnezeu habar n-o să aibă cine e cu adevărat. Mă apropii încet de perspectiva creştină. Femeia cumsecade susţine că dacă nu faci nimic - şi oricum eu nu fac nimic, fiindcă sunt medic, o persoană bună, ce-i drept, numai că bunătatea mea e organică şi firească, nicidecum artificială - e mai bine şi mai sacru decât dacă faci ceva. Decid imediat

să-i fac loc lui Dumnezeu în inima mea, cu speranţa că această credinţă recent descoperită poate fi folosită ca o armă teribilă în războiul conjugal.

Este adevărat că nu-l descoperă toată lumea pe Dumnezeu în felul ăsta; unii ar putea spune că de fapt convertirea făcută în ideea că ar putea să supere efectiv pe cineva e o modalitate profund necreştină. Însă Dumnezeu e vestit şi pentru căile lui nepătrunse.

Predica e urmată de o lectură pe care o găsesc atât de pertinentă, încât abia mă abţin să ţâşnesc din strană şi să izbesc aerul cu pumnul. Ea este efectuată de unul dintre foarte puţinii enoriaşi de sex bărbătesc capabili să urce treptele amvonului; după ce îşi trage sufletul, acesta se lansează în citirea uneia dintre epistolele Sfântului Pavel către Corinteni. Fragmentul e celebru, l-am auzit cu urechile mele de multe ori (cum? unde?) şi fiindcă îmi închipui că-l cunosc, îmi las mintea să umble. Cuvântul „dragoste” mă readuce la chestiune. „Dragostea nu pizmuieşte, nu se laudă, nu se trufeşte”, spune bătrânelul.

Sfântul Pavel să trăiască! La fix! Lăudăroşenie şi trufie!

Trufie şi lăudăroşenie! Cine are nevoie de aşa ceva nu trebuie decât să vină pe Webster Road, care s-a transformat într-un fel de Societate a Lăudăroşilor şi Trufaşilor!

De ce Dumnezeu n-am auzit chestia asta cum trebuie până acum?

Încerc să mă gândesc la toată povestea asta şi la felul cum poate fi folosită pentru pagube cât mai mari, plimbându-mi privirea prin biserică într-un spaţiu care sper că e sfânt, dar sfârşesc prin a mă holba pur şi simplu la cineva pe care nu-l observasem până atunci: un bărbat cam de vârsta mea, cu nasul şi chipul meu, care poartă vechea haină de piele a soţului meu. Mă uit la fratele meu. La frate-meu!

Prima mea reacţie - fapt extrem de sugestiv pentru starea anglicanismului contemporan şi totodată unul dintre

motivele pentru care bănuiesc că entuziasmul meu de dată recentă pentru Biserică o să aibă viaţă scurtă este să fiu îngrozitor de tristă în ceea ce-l priveşte; chiar nu ştiam că situaţia devenise atât de disperată. Mă uit la el pentru o vreme şi izbutesc să mă conving că disperarea îi e gravată pe faţă. E clar că nu ascultă o vorbă din ce spune femeia cumsecade, iar la un moment dat scoate un oftat şi îşi sprijină capul de un pumn. O înghiontesc pe Molly, i-l arăt pe fratele meu, iar după ce petrece două minute interminabile încercând fără succes să-i atragă atenţia/ea străbate biserica şi se aşază lângă el. Fratele meu face o piruetă, o sărută, după care se uită în jur, mă localizează şi schimbăm nişte zâmbete deconcertate.

Acum femeia cumsecade şi nebună oferă împărtăşania, iar enoriaşii se ridică anevoie în picioare şi încep să-şi târşâie picioarele. Mişcarea, sau ceea ce trece drept mişcare aici, îmi dă răgazul să-mi adun laolaltă diverşii membri ai familiei împrăştiaţi prin biserică şi să-i conduc afară.

— Bună.

După ce ajungem pe trotuar, îl pup pe Mark pe obraz şi-l privesc cu un aer glumeţ.

— E ca şi cum ai da peste cineva cunoscut într-un bordel, nu? spune el.

— Chiar aşa?

— Mda. Cum să-ţi zic, îmi crapă obrazul de ruşine că m-ai prins. Dar de fapt nici tu n-ar trebui să fii aici, nu-i aşa?

— Eu sunt cu copilul.

— Asta-i o scuză ca să mergi la Povestea jucăriei, partea a doua, nu la biserică.

— Mergem în fiecare săptămână, spune Molly. A fost grozav. Nu?

— Ei bine, săptămâna viitoare poţi să vii cu unchiul Mark. Vrei să bei o cafea la noi?

— Da. Mersi.

Mark şi cu mine ne îndreptăm spre maşină - treizeci de secunde, de atât avem nevoie! - în tăcere, ascultând-o pe Molly cum cântă sacadat „l-2-3-4, însoţiţi-vă cu cei răi” şi văzând-o cum ţopăie în ritmul pe care-l respectă în minte. Nici Mark, nici eu nu suntem încântaţi de spectacolul ei, deşi e relativ amuzantă şi drăguţă, dacă-ţi plac lucrurile astea; îmi aduc aminte că pe când eram gravidă cu Tom mă uitam la alţi părinţi care acţionau fie neutru, fie nervos la copilăriile copiilor lor şi mă întrebam dacă aveam să fiu la rândul meu în stare să mă comport firesc şi să iau lucrurile aşa cum sunt. Nu puteam să-mi imaginez nimic în sensul ăsta. Pregătirea impetuoasă a speranţei şi hormonii care îţi aleargă prin corp în timpul sarcinii m-au convins că o să plâng de fiecare dată, dar absolut de fiecare dată când copilul meu încă nenăscut o să facă un lucru înveselitor. Numai că asta e o chestie care se pierde pe drum - şi nu din cauza copiilor, ci a vieţii. Vrei să plângi, dar eşti prea ocupat străduindu-te să nu plângi din altă cauză, la fel cum eu în dimineaţa asta încerc să nu plâng din cauza halului în care se află fratele meu.

Mark arată bătrân, mult mai bătrân decât mi-l amintesc: tristeţea i-a mai săpat câteva riduri în jurul ochilor şi al gurii, şi fiindcă duminică dimineaţă nu s-a ras, în barbă au început să-i apară fire albe. De obicei e bărbierit impecabil, aşa că faptul că lasă să i se vadă firele astea mi se pare semnificativ - iar asta nu înseamnă că acceptă procesul de îmbătrânire cu demnitate, ci mai degrabă că a renunţat, că nu mai are rost să întindă mâna după spuma de ras, fiindcă bărbieritul e doar prima mutare a unui joc pe care l-a pierdut deja de prea multe ori. Poate că sunt stupidă şi melodramatică, şi poate că dacă l-aş prinde ieşind dintr-un club de noapte (sau dintr-un bordel) arătând aşa, începutul de barbă şi plictisul lui m-ar duce spre o cu totul altă interpretare, numai că nu l-am surprins ieşind dintr-un club de noapte. L-am surprins ieşind dintr-o biserică şi-l cunosc destul de bine ca să presupun că ăsta nu-i un semn bun.

— Şi?
— Şi ce?
— A fost un caz izolat?
— Două cazuri izolate.
— De două ori la rând? Dau de două ori în total?
— La rând.
— Şi cum merge?
— Doar ai fost acolo. Cum să-ţi spun, femeia aia e... ai văzut... Are minte multă, dar nu-i toată bună, nu?
— Şi-atunci de ce te-ntorci? De ce nu te duci în altă parte?
— Mă tem că dacă o să mă duc într-un loc cumsecade, o să fiu absorbit. Aici nu risc aşa ceva.
— Asta e logică de depresiv.
— Mda. Mă rog. E şi normal, nu?
Parchez în faţa casei şi mergem înăuntru. GoodNews şi David sunt la masa din bucătărie, aplecaţi asupra unei foi.
— El e fratele meu, Mark. Am dat peste el într-o biserică. Mark, el e DJ GoodNews.
Cei doi îşi strâng mâna, iar GoodNews îl fixează pe Mark cu o privire lungă şi zeflemitoare, care e limpede că-l sperie.
— Iar acum ce-ar fi s-o întindeţi amândoi? îi întreb.
Mark şi cu mine vrem să stăm de vorbă între patru ochi.
David îmi aruncă o privire iubitoare şi rănită, dar până la urmă el şi GoodNews îşi iau lucrurile de acolo şi pleacă.
— Pot să ascult şi eu? întreabă Molly.
— Nu. La revedere.
— Individul ăla a fost la petrecere, spune Mark. Cine e?
— GoodNews? Vraciul spiritual al lui bărbatu-meu.
Acum stă la noi. La ei, de fapt. Eu m-am mutat într-o garsonieră la doi paşi de-aici. Dar copiii nu ştiu.
— Aha. Bun, în regulă. S-a mai întâmplat ceva?
— Cam atât.
Îi povestesc despre ultimele săptămâni cu atâta economie cu cât mi se dă voie, şi în timp ce vorbesc îmi dau dintr-

odată seama că, dacă există cineva care are nevoie să scape de tristeţe, acela e Mark.

— Şi tu?

— E, ştii tu, zice el şi dă din umeri.

— Ce să ştiu?

— Am fost la biserică de două ori în ultimele două săptămâni. În mare, cam asta e.

Nu vrea să spună că asta reprezintă totalul activităţilor sale, ci mai degrabă că a ajuns la capătul puterilor.

Mark se droghează, merge la concerte rock, înjură la greu, îi urăşte pe conservatori şi are perioade de promiscuitate. Dacă te-ai întâlni cu el pentru prima oară şi ţi s-ar cere să numeşti un lucru pe care nu-l face, ai alege aproape cu siguranţă mersul la biserică.

— Cum a-nceput?

— M-am urcat în maşină şi-am vrut să vin la tine. Mă simţeam în ultimul hal, mi-am zis c-or să mă înveselească ăştia mici, era duminică dimineaţa şi... nu ştiu. Am văzut biserica, era exact ora slujbei şi-am intrat. Dar tu?

— Am vrut să fiu iertată.

— Pentru ce?

— Pentru toate porcăriile pe care le fac, îi spun.

Mark e ultimul intrat pe lista mea de vinovăţii, şi când mă uit la el acum lucrul ăsta mi se pare de o uşurătate aproape ilară. E un om foarte nefericit, poate chiar cu porniri sinucigaşe, iar eu habar n-aveam. Toţi oamenii singuri... Măcar ştim de unde vin: din Surrey. Cel puţin Mark şi cu mine de-acolo venim.

— Dar nu faci porcării.

— Mulţumesc. Însă şi eu sunt tot om. Aşa îşi petrec timpul oamenii, făcând porcării.

— Futu-i. Îmi pare bine c-am venit aici.

Îi dau o ceaşcă de cafea, el îşi aprinde o ţigară - s-a lăsat de fumat acum zece ani -, iar eu mă uit după scrumiera lui Monkey cât timp Mark îmi povesteşte despre slujba lui fără perspectivă, despre viaţa lui amoroasă fără perspectivă,

despre greşelile pe care le-a făcut şi despre felul cum a început să-i urască pe toţi şi pe toate, inclusiv pe cei apropiaţi şi dragi, ceea ce explică faptul că a ajuns să asculte o femeie care cânta fragmente din Regele şi cu mine duminică dimineaţa la ora zece.

GoodNews a prins mişcarea, bineînţeles. Ne aşezăm pentru un prânz rece improvizat în grabă şi, fără să aştepte vreo invitaţie, pătrunde în heleşteul cu apă stătută şi urât mirositoare care este viaţa lui Mark.

— Îmi pare rău dacă mă crezi un pic... ştii tu, începe el. Dar când am dat mâna cu tine... Aproape că mi-ai smuls braţul, nene.

— Iartă-mă, se scuză Mark, mirat pe bună dreptate.

Am văzut întregul episod şi mi s-a părut o strângere de mână directă şi bărbătească. N-am avut nici o clipă impresia că unul dintre ei o să rămână handicapat pe viaţă.

— Te-a durut? întreabă Mark.

— M-a durut aici, înăuntru, spune GoodNews şi se bate cu degetul în dreptul inimii. Fiindcă mă doare când aflu că aproapele meu e la ananghie. Şi dacă a existat vreodată o mână care să strige după ajutor, ei bine, a ta a fost.

Mark nu se poate abţine: aruncă o privire rapidă, în spate şi în faţă, ca să vadă dacă există vreo probă a acestei deznădejdi manuale.

— Nţ, n-o să vezi nimic acolo. Nu e vorba de ceva vizibil. E adevărat, eu simt lucrul ăsta cât se poate de concret. Au. Pricepi?

Tresare şi îşi masează mâna, ca să arate durerea pe care i-a provocat-o atât de recent Mark.

— Dar afurisita asta de tristeţe se pricepe să se ascundă. Aşa face. Totuşi, câteodată iese la iveală, iar acum se revarsă din tine ca un şuvoi.

— Aha, spune Mark.

Copiii mestecă mai departe, fără să obosească. Mă deprimă gândul că sunt atât de obişnuiţi cu discuţiile de

felul ăsta, încât nici nu se mai ostenesc să rămână cu gura căscată.

— Sunt sigură că Mark ar prefera să vorbească despre altceva, spun eu cu nădejde în glas.

— Se poate, zice GoodNews. Dar nu cred c-ar fi o idee bună. Ştii din ce cauză eşti trist, Mark?

— Păi...

— Din câte-mi dau seama, e vorba în principal de relaţii şi de muncă, zice GoodNews, fără să se arate interesat de ceea ce ar putea avea de spus Mark. Şi începe să fie o chestie serioasă.

— Cât de serioasă? întreabă David preocupat.

— Păi, ştii tu, răspunde GoodNews, făcând un semn plin de tâlc din cap în direcţia copiilor.

— Prezenţa lui Mark aici nu prea are sens, nu? spun eu. De ce nu rezolvaţi problema asta între voi?

— A, nu putem face asta, mă lămureşte GoodNews.

La urma urmei, Mark ştie mai multe despre cât e de nefericit decât oricare dintre noi.

— Zău?

Folosesc un ton sarcastic, arborez o expresie sarcastică şi chiar încerc să am o atitudine sarcastică, dar degeaba.

— A, sigur. Eu sesizez doar sensul cel mai vag al motivelor.

— Are dreptate, e vorba de relaţii şi de muncă, spune Mark.

— Vrei să faci ceva în legătură cu povestea asta? îl întreabă David.

— Mda, n-aş zice nu.

— Îţi face GoodNews un masaj şi te scapă, spune Molly pe un ton degajat. I se încing mâinile, iar pe urmă nu mai eşti trist. Nici eu nu mai sunt tristă din cauza lui buni Papagal, a lui Poppy sau a bebeluşului mort al lui mami.

Mark e pe punctul să se sufoce.

— Dumnezeule, Katie...

— Ar trebui să-ncerci, unchiule Mark. E grozav.

— Îmi mai dai nişte şuncă, mami? întreabă Tom.

— Am putea face foarte multe pentru tine, Mark, spune David. Ai putea să scapi de-o grămadă de lucruri chiar de azi, dac-ai vrea.

Mark îşi împinge scaunul înapoi şi se ridică.

— Nu mai vreau să ascult porcăriile astea, spune el şi pleacă.

Căsnicia şi întemeierea unei familii sunt totuna cu emigrarea. Trăiam în aceeaşi ţară cu fratele meu, îi împărtăşeam valorile, gusturile şi atitudinile, iar după aceea m-am mutat. Chiar dacă n-am observat, am început să vorbesc cu un alt accent şi să gândesc altfel, şi chiar dacă îmi aminteam cu afecţiune de ţinuturile natale, nu mai regăseam nimic din ele în fiinţa mea intimă. Acum vreau totuşi să mă duc acasă. Îmi dau seama că am comis o mare greşeală, că lumea nouă nu e minunăţia care promitea să fie şi că oamenii de aici sunt mult mai sănătoşi şi mai cu scaun la cap decât cei care fac parte din naţiunea mea de adopţie. Vreau ca Mark să mă ia cu el. Am putea să ne ducem acasă la mami şi la tati. Am fi amândoi mai fericiţi acolo. Fratele meu nu avea porniri sinucigaşe când stătea acolo, iar eu nu eram măcinată de griji şi nu mă simţeam vinovată. Ar fi nemaipomenit. Ne-am ciondăni în legătură cu programele TV la care să ne uităm, probabil, dar în afară de asta... Şi n-am mai comite greşelile de dinainte. N-am mai hotărî că vrem să ne maturizăm şi să trăim pe cont propriu. Am încercat, dar n-a mers.

Ies după el şi rămânem amândoi în maşină pentru o vreme.

— Nu poţi s-o ţii langa în halul ăsta, spune el.

Ridic din umeri.

— Nu e imposibil. Ce-o să se întâmple cu mine dacă totuşi o s-o fac?

— O să cedezi. N-o să fii în stare să-ţi creşti copiii.

N-o să poţi lucra.

— Asta poate doar din cauză că mă comport jalnic.

Bărbatu-meu are un hobby nou şi a invitat un prieten să stea la noi. Mă rog, hobby-ul constă în mântuirea sufletelor, dar... Ştii ceva, ar trebui să mă adaptez.

— Sunt nebuni amândoi.

— Au făcut nişte chestii uimitoare. Au convins toată lumea de pe stradă să primească puştani fără casă sub acoperişul lor.

— Da, dar...

Mark tace. Nu-i vine nimic în minte. E loc întotdeauna pentru un „da, dar”... şi pe urmă nu se mai întâmplă nimic, când intră în discuţie copiii străzii.

— Şi oricum, tu ce fel de model eşti pentru cealaltă tabără? Isuse. Ai treizeci şi opt de ani, n-ai o slujbă permanentă, eşti deprimat şi singur şi-ai început să mergi la biserică fiindcă ai rămas în pană de idei.

— Nu fac parte din cealaltă tabără. Sunt pur şi simplu... normal.

Mă apucă râsul.

— Mda. Normal. Ce să zic. Sinucigaş şi disperat. Adevărul e că toţi ăia de-acolo sunt nebuni. Dar nu l-am văzut niciodată pe David atât de fericit.

Mai târziu în cursul nopţii, cuibărită în garsonieră, citesc paginile de cultură ale ziarului, ca adultul cu preocupări multiple în care încerc cu disperare să mă transform, iar într-o cronică de carte cineva vorbeşte despre felul cum sora Virginiei Woolf, Vanessa Bell, a dus „o viaţă îndestulătoare şi frumoasă”. Mă iau după propoziţia cu pricina până când nimeresc într-o fundătură.

Ce poate să însemne asta? Cum poate cineva să ducă o viaţă îndestulătoare şi frumoasă în Holloway? Cu David? Şi GoodNews? Şi Tom, şi Molly, şi doamna Cortenza? Cu o mie două sute de pacienţi şi o zi de lucru care uneori durează până la şapte seara? Dacă nu ducem vieţi îndestulătoare şi frumoase înseamnă c-am zbârcit-o? E vina noastră? Iar când o să moară David o să spună cineva că şi el a dus o viaţă îndestulătoare şi frumoasă?

Asta e viaţa pe care vreau să-l împiedic s-o ducă?

Molly primeşte cadoul de ziua ei de naştere pe care şi-l doreşte: noi patru şi cu Hope mergem să înotăm, pe urmă mâncăm hamburgeri, apoi ne ducem la cinematograf şi vedem Goana puilor, din care Hope nu pricepe mare lucru. După un timp Molly decide că de fapt şi de drept Hope e oarbă, aşa că începe un comentariu al filmului în timp real în folosul ei, ceea ce până la urmă stârneşte proteste iritate de pe rândul din spatele nostru.

— Hei. Pliscu'.

— Nu e foarte inteligentă, ripostează Molly într-o autoapărare îndurerată. Şi e ziua mea, şi am invitat-o la petrecere fiindcă n-are prieteni, şi mi-a fost milă de ea, şi vreau să se simtă bine, şi n-are cum dacă nu ştie ce se-ntâmplă.

Se lasă o tăcere îngrozită - sau ceea ce îmi închipui, pradă ruşinii, că ar putea fi o tăcere îngrozită -, după care cineva scoate un sunet care imită exagerat un om care vomită.

— De ce s-a prefăcut omul ăla că-i vine să verse? întreabă Molly după ce-o lăsăm pe Hope în faţa casei ei.

— Fiindcă l-ai făcut să verse, spune Tom.

— De ce?

— Fiindcă eşti scârboasă.

— Ajunge, Tom, intervine David.

— Dar aşa e. Cu toată drăgălăşenia asta.

— Nu-ţi place fiindcă e drăgălaşă?

— Nu. O face doar ca să se dea mare.

— De unde ştii? Şi oricum, ce importanţă are? Problema e că Hope s-a simţit şi ea bine o dată. Iar dacă a făcut-o fiindcă Molly s-a dat mare, nu contează.

Tom e pus cu botul pe labe, ca de altfel toată lumea, de dreptatea inconturnabilă a logicii lui David.- „Milostenia nu pizmuieşte, nu se laudă, nu se trufeşte”, spun eu.

— Poftim?

— M-ai auzit. Vă umflaţi în pene şi vă daţi cocoşi ori de câte ori aveţi ocazia.

— Da, confirmă Tom îmbufnat.

Habar n-are despre ce vorbesc, dar recunoaşte imediat tonul agresiv al cuiva.

— De unde iei toate chestiile astea? întreabă David.

De unde vine povestea cu lăudatul şi cu trufia?

— Din Biblie. Epistola Sfântului Pavel către Corinteni, capitolul 13. Au citit-o duminică la biserică.

— Cea care ni s-a citit şi nouă când ne-am căsătorit?

— Ce?

— Corinteni, capitolul 13. A citit-o frate-tău.

— Mark n-a citit aşa ceva. Doar despre iubirea romantică. Chestia aia siropoasă de care au parte toţi.

Te rog să mă ierţi, Sfinte Pavel, de fapt nici nu cred că-i siropoasă; cred - şi am crezut dintotdeauna - că e frumoasă, chiar dacă aşa zice toată lumea, iar citirea fragmentului ăluia a fost alegerea mea.

— Nu ştiu. Ştiu doar că ni s-a citit al treişpelea capitol din Corinteni când ne-am căsătorit.

— Bun, înseamnă că n-am ţinut bine minte numărul.

Dar ceea ce-au citit la biserică duminică a fost despre iubire, despre felul cum oamenii cu adevărat iubitori nu se umflă în pene, iar eu m-am gândit la tine şi la prietenul tău înfoiat ca un curcan.

— Mersi.

— Plăcerea mea.

Mergem cu maşina în tăcere, însă David izbeşte dintr-odată cu pumnul în volan.

— E aceeaşi chestie, spune el.

— Care?

— Iubirea nu e nici plină de sine, nici mândră. Nu se laudă pe sine şi nu se umflă în pene. Pricepi? Ce-a citit Mark a fost tradus.

— Nu iubirea. Milostenia.

— Sunt acelaşi cuvânt. Mi-am adus aminte. Caritas. E din latină, din greacă sau aşa ceva şi uneori se traduce prin „caritate”, iar alteori prin „iubire”.

Prin urmare, iată din ce cauză citirea fragmentului mi s-a părut ciudat de familiară: fiindcă propriul meu frate a citit-o la propria mea căsătorie şi fiindcă este unul dintre textele mele preferate. Dintr-un motiv anume, simt că mă ia cu ameţeală şi că-mi vine să vărs, de parcă aş fi făcut cava oribil. Iubirea şi milostenia au aceeaşi rădăcină… Cum e posibil, când totul din istoria noastră recentă sugerează că lucrurile astea nu pot să coexiste, că sunt antitetice, că dacă le vâri într-un sac muşcă, zgârie şi ţipă, până când unul dintre ele e făcut bucăţi?- „Şi de-aş avea atâta credinţă încât să mut şi munţii, fără iubire nu sunt nimic.” Ăsta e fragmentul.

— Avem cântecul, spune Molly.

— Nu-i un cântec, toanto, zice Tom. E din Biblie.

— Îl cântă Lauryn Hill. E pe CD-ul pe care l-a cumpărat tati demult de tot. L-am ascultat de multe ori la mine-n cameră. Ultimul cântec. E al ei.

Şi Molly ne oferă o versiune simpatică, deşi pe alocuri în falset, a epistolei Sfântului Pavel către Corinteni din capitolul 13.

După ce ajungem acasă, Molly ne pune cântecul lui Lauryn Hill, iar David dispare pe scări şi se întoarce cu o cutie plină de mărunţişuri din ziua nunţii - o cutie despre care nu cred că ştiam că o are.

— Asta de unde-a apărut?

— Din vechiul geamantan de la noi de sub pat.

— Ţi-a dat-o mama?

— Nu.

Începe să scotocească prin cutie.

— Dar cine?

— Nimeni.

— A apărut aşa, din senin?

— Nu-ţi vine-n minte nici o altă explicaţie?

— Nu face pe prostul, David. E o întrebare foarte simplă. Nu-i nevoie de-a tata mister.

— Şi răspunsul e foarte simplu.

Tot nu-mi vine-n minte, aşa că scot un sunet nemulţumit şi nerăbdător, după care dau să plec.

— Ea mea.

— De ce-i a ta dintr-odată? îl întreb pe un ton agresiv. De ce nu-i a noastră? Eram şi eu pe-acolo, dacă ţii minte.

— Nu asta am vrut să zic, normal că e şi a ta, dacă vrei. Doar că... am cumpărat cutia în care am strâns toate lucrurile astea. Aşa a ajuns în casă.

— Când?

Tot aud un pufnit în voce, de parcă nu l-aş crede, de parcă ar vrea să-şi bată joc de mine.

— Nu ştiu. Când ne-am întors din luna de miere. Era o zi fantastică. Mă simţeam tare fericit. Şi n-am vrut să uit vreodată.

Izbucnesc în lacrimi şi plâng întruna, până când mi se pare că din ochi nu mi se scurge apă sărată, ci sânge.

”Fără iubire nu sunt nimic”, cântă Lauryn Hill pentru a douăsprezecea, a şaptesprezecea şi a douăzeci şi cincea oară pe CD player-ul lui Janet, şi de fiecare dată îmi spun, da, aşa sunt şi eu, asta am devenit, un nimic absolut, şi fie că plâng din nou, fie că doar simt nevoia să plâng. De aceea m-a răvăşit cutia lui David, îmi dau seama acum - nu doar fiindcă habar n-aveam că soţul meu mai simţea ceva în legătură cu ziua nunţii noastre, ci şi din cauză că părţii din mine responsabilă îi e rău, trage Să moară sau chiar a murit, iar eu n-am observat până în seara asta.

Nu ştiu precis când s-a întâmplat, dar ştiu că a trecut mult de-atunci - înainte de Stephen (altminteri nici n-ar fi existat un Stephen), cu mult înainte de GoodNews (altminteri nici n-ar fi existat un GoodNews), dar după ce s-au născut Tom şi Molly, fiindcă pe vremea aceea eram cineva şi reprezentam ceva - cea mai importantă persoană

din întreaga lume. Poate că, dacă aş ţine un jurnal, aş şti să datez precis evenimentele. Aş citi o consemnare şi mi-aş spune, a, da, asta a fost pe 23 noiembrie 1994, când David a zis asta sau a făcut astălaltă. Dar ce-ar fi putut să spună sau să facă David ca să mă blocheze în felul ăsta? Nu, bănuiesc că m-am blocat singură, că o parte din mine a făcut infarct, s-a uscat sau s-a sclerozat, iar eu am lăsat să se întâmple lucrul ăsta fiindcă mi-a convenit. De-abia am resurse pentru Molly şi Tom, dar nu prea contează, fiindcă e vorba doar de un reflex, iar puseurile mele ocazionale de căldură seamănă cu dorinţa la fel de ocazională de a mă face mică.

Poate că asta e-n neregulă cu noi toţi. Poate că Mark a crezut că o să descopere căldura aceea în biserică, poate că toţi oamenii ăia de la noi de pe stradă care i-au găzduit pe copii au crezut că o s-o găsească în camerele libere, iar David a găsit-o în vârfurile degetelor lui GoodNews - s-a dus s-o caute fiindcă a vrut s-o mai simtă o dată înainte să moară. La fel ca mine.

A, nu vorbesc despre iubirea romantică, despre foamea nebună de cineva pe care nu-l cunoşti foarte bine.

Iar sentimentele care compun săptămâna mea de lucru - vinovăţia, fireşte, teama, iritarea şi alte câteva tulburări nedemne, care pur şi simplu nu fac decât să mă indispună jumătate din timpul petrecut acolo - nu sunt suficiente pentru mine şi pentru nimeni altcineva. Vorbesc despre acea iubire care avea obiceiul să te facă să te simţi optimist şi cumsecade... Unde-o fi dispărut? Am impresia că am rămas fără combustibil undeva pe drum.

Am ajuns să fiu dezamăgită de ceea ce fac la serviciu, de căsnicie şi de mine însămi, transformându-mă în cineva care nu ştie la ce să spere.

Mi se pare că totul e să-ţi reprimi regretele. Despre asta-i vorba de fapt. Şi nu poţi să le pui căpăstru definitiv, fiindcă e imposibil să nu comiţi greşeli care declanşează regrete, numai că cei mai buni dintre noi reuşesc să ajungă şontâc-

şontâc la şaizeci sau şaptezeci şi ceva de ani înainte să dea în primire. Eu am rezistat până la treizeci şi şapte de ani, David la fel, iar fratele meu a cedat chiar mai devreme. Şi nu sunt deloc sigură că există vreun leac pentru regrete. Bănuiesc că nu există.

Noua pacientă mi se pare vag cunoscută, dar nu sunt în formă maximă: probabil că micuţa turcoaică pe care tocmai am examinat-o are o problemă foarte serioasă, iar eu mă tot străduiesc să-i explic mamei ei, cu ajutorul interpretului de turcă delegat de minister, de ce o trimit să-şi facă o tomografie. Aşa că sunt puţin cam nervoasă, iar în prima fază nu mă arăt atât de preocupată pe cât mi-aş dori de boala de piele a pacientei.

O rog să-şi scoată puloverul, ea spune ceva jovial despre cât de mult îi displace să-şi arate burta mare unei doctoriţe dezgustător de zvelte, iar în clipa când puloverul îi acoperă faţa recunosc vocea. Este a femeii cumsecade de la biserică.

Se ridică în picioare, ca să-i văd spuzeala de pe spate.

— Aţi mai avut aşa ceva?

— Demult. E din cauza stresului.

— De ce credeţi asta?

— Fiindcă ultima dată când am avut-o a fost când a murit mama. Iar acum am o grămadă de probleme la serviciu.

— Ce fel de probleme?

E o întrebare în afară de concurs. Aud tot timpul că oamenii au probleme la lucru şi n-am manifestat până acum nici cel mai mic interes, deşi dacă am o formă aparte de compasiune, pot foarte bine să scot nişte sunete adecvate. Totuşi, femeia asta cumsecade... Bineînţeles că vreau să ştiu ce nu e-n regulă cu slujba ei.

— N-are absolut nici un rost, şi îi urăsc pe... îi urăsc pe oamenii pentru care lucrez. În special... mă rog, în special pe şef.

— Puteţi să vă puneţi puloverul.

Încep să-i scriu o reţetă.

— Am fost la dumneavoastră la biserică săptămâna trecută.

Femeia se îmbujorează.

— Ah. N-ar fi trebuit să spun nimic.

— E-n regulă. Confidenţialitatea relaţiei dintre medic şi pacient, bla, bla, bla.

— Păi, ce să zic, înseamnă că ştiţi deja ce probleme am.

— Chiar ştiu?

— Nu e la mintea cocoşului?

Ajung la concluzia că e mai bine să nu spun nimic, în ideea că s-ar putea ca un lucru care mie mi s-a părut evident - felul cum a interpretat ea Am ajuns să te cunosc a fost agonizant, toate trimiterile la actualele hituri rap dovedindu-se alăturea cu drumul, dacă nu cumva nebuneşti de-a binelea - ei să nu i se pară, situaţie în care n-aş reuşi decât să-i transform semnele roşii şi necăjite de pe spate în ceva pur şi simplu furibund. Îi scriu o reţetă şi i-o înmânez.

— Mie mi-a plăcut, îi spun.

— Mulţumesc. Dar drept să vă spun, nu mai cred în ceea ce fac, cred că totul e o pierdere de timp, iar corpul meu o ştie şi el. Aşa că am o stare proastă în fiecare zi.

— Ei bine, sper că aici pot să vă ajut.

— De ce-aţi venit la mine la biserică? N-aţi mai fost până atunci, nu?

— Nu. Nu sunt o bună creştină. Dar trec printr-o criză spirituală, aşa că...

— Au şi medicii crize spirituale?

— Se pare că da. Căsnicia mea e în mare pericol, sunt foarte tristă şi trebuie să văd ce-i de făcut în privinţa asta. Ce-mi recomandaţi?

— Poftim?

— Ce-ar trebui să fac?

Femeia zâmbeşte neliniştită; nu îşi dă seama dacă glumesc sau nu. Dar nu glumesc. Sunt dintr-odată răvăşită de dorinţa de-a auzi ce are de zis.

— Eu v-am spus ce să faceţi ca să vă treacă spuzeala.

De-asta sunt aici. Dumneavoastră spuneţi-mi ce să fac pentru căsnicie. De-aia sunteţi acolo.

— Nu sunt sigură că pricepeţi care e rolul Bisericii.

— Şi care e?

— Nu pe mine trebuie să mă-ntrebaţi, nu? Fiindcă eu n-am nici cea mai vagă idee.

— Dar cine are?

— Aţi încercat să mergeţi la consiliere?

— Nu vorbesc despre consiliere. Vorbesc despre ce e bine şi ce e rău. Nu se poate să nu fiţi în temă, nu?

— Vreţi să ştiţi ce spune Biblia despre căsnicie?

— Nu! strig eu în clipa asta.

Îmi aud vocea, dar se pare că nu pot să fac nimic în privinţa asta.

— Vreau să ştiu ce credeţi DUMNEAVOASTRĂ. Spuneţi-mi şi basta. O să fac tot ce-mi recomandaţi. O să rămân sau o să plec. Spuneţi-mi.

Şi vorbesc foarte serios. M-am săturat să nu ştiu. E momentul să vină altcineva şi să mă descurce.

Femeia cumsecade pare uşor speriată şi presupun că are tot dreptul să fie. Mă gândesc fără glumă s-o ţin ostatică până când îmi dă un răspuns - oricare -, deşi deocamdată nu vreau să-i spun ce plan de acţiune mi-a răsărit în minte.

— Doamnă doctor Carr, nu pot să vă spun ce să faceţi.

— Îmi pare rău, dar asta nu ajunge.

— Nu vreţi să veniţi la mine la birou?

— Nu. Nu-i nevoie. Pierdem vremea. E o întrebare cu un răspuns simplu: da sau nu. Nu vreau să stau ore întregi de vorbă cu dumneavoastră despre povestea asta.

Am pierdut deja câteva luni gândindu-mă la ea. Am întins destul pelteaua.

— Aveţi copii?

— Da.

— Soţul dumneavoastră se poartă foarte urât?

— Nu. Acum nu. A făcut-o cândva, dar a văzut lumina. Nu aia de care vorbiţi dumneavoastră. Alta.

— Ei bine…

E pe punctul să spună ceva, însă după aceea se ridică în picioare.

— E ridicol. Nu pot…

Îi smulg reţeta din mână.

— În cazul ăsta, nu pot să v-ajut. Vă faceţi treaba, mi-o fac şi eu pe-a mea.

— Nu e treaba mea. Vă rog să-mi daţi reţeta.

— Nu. Nu v-am cerut mare lucru. Pleacă sau rămâi, atâta vreau să aud. Dumnezeule, de ce-or fi oamenii atât de timizi? Nu mă mir că bisericile sunt goale, dacă nu puteţi să răspundeţi la cea mai simplă dintre întrebări.

Nu pricepeţi? Asta vrem, răspunsuri. Dac-am vrea nişte bazaconii călâi, am sta frumos acasă. Singuri cu mintea noastră.

— Cred că oricum o să faceţi cum o să vă taie capul, aşa că n-are importanţă ce spun eu.

— Greşit. Greşit. Fiindcă nici eu nu mai ştiu ce să fac.

Ţineţi minte Omul cu zarurile, cartea pe care o citea toată lumea la colegiu? Mă rog, poate nu la cel de teologie, dar în orice caz la cele normale. Ei bine, eu sunt Femeia Vicar. Fac absolut orice-mi spuneţi.

Se uită la mine şi îşi ridică mâinile, semn că se dă bătută.

— Rămâneţi.

Mă simt dintr-odată deznădăjduită, aşa cum păţim de fiecare dată când două variante se transformă într-o singură acţiune. Vreau să mă întorc în trecutul imediat, cu câteva secunde în urmă, când nu ştiam ce să fac. Fiindcă aici e buba: când îţi complici viaţa ca mine, căsnicia e ca un cuţit în stomac şi ştii că ai dat de un mare bucluc, indiferent ce decizie iei. Nu-i întrebi pe oamenii cu un cuţit în stomac ce anume i-ar face fericiţi; fericirea nu mai contează. Adevărata problemă e supravieţuirea - adică dacă e cazul să scoţi cuţitul şi să mori din cauza rănii, sau să-l laşi acolo, cu speranţa că o să ai noroc şi că de fapt cuţitul o să împiedice ţâşnirea sângelui. Vreţi să ştiţi ce

recomandă medicina convenţională? Medicina convenţională recomandă să lăsaţi cuţitul în rană. Serios.

— Serios?

— Da. Sunt totuşi vicar. Nu pot să-i îndemn pe oameni să-şi destrame familiile dintr-o toană.

— Aha! Credeţi că am toane?

— Iertaţi-mă, dar n-aveţi voie să atacaţi decizia. Aţi vrut să spun ceva şi-am spus. Rămâneţi. Acum îmi daţi reţeta?

I-o înmânez. Încep să mă simt puţin jenată, aşa cum poate că se şi cuvine.

— N-o să suflu o vorbă nimănui, zice ea. O să plec de la premisa că aţi avut o zi proastă.

— Nici eu n-o să suflu o vorbă despre Regele şi cu mine, îi răspund, cu o relativă lipsă de graţie, date fiind împrejurările.

Mai mult ca sigur că dacă o să ajungem să fim târâţi în procese din cauza comportamentului profesional necorespunzător, ele or să aibă rezultate diferite, în funcţie de gravitatea delictelor comise. Femeia ar putea susţine că e de datoria ei să ilumineze predicile cu fragmente din musicalurile celebre; eu, pe de altă parte, nu prea aş putea să justific refuzul de a trata un pacient înainte să primesc un sfat marital necorespunzător.

— Succes.

— Mulţumesc.

Acum nu mă mai consider atât de necuviincioasă şi o bat uşor pe umăr când e pe punctul să iasă. O să-mi fie dor de ea.

— Ţi s-a întâmplat vreodată să... ţi s-a întâmplat vreodată să ameninţi un pacient? o întreb pe Becca înainte să plec de la cabinet.

Becca a făcut multe, foarte multe lucruri urâte, unele chiar în timpul programului.

— Dumnezeule, nu, spune ea îngrozită. Asta crezi despre mine?

Scenariul nostru cu medicul bun şi medicul rău i-a intrat atât de mult în sânge, încât nici nu-i trece prin cap că n-o acuz, ci de fapt mă spovedesc. De asta e atât de bine să stai de vorbă cu Becca: nu te-ascultă.

Vreau să vorbesc cu soţul meu când ajung acasă, dar acum principala lui relaţie e cea cu GoodNews. Cei doi au devenit inseparabili - sunt uniţi nu la şold, ci la tâmplă, fiindcă ori de câte ori îi văd sunt aplecaţi asupra unei foi de hârtie, cu capetele atingându-li-se într-un fel care duce, probabil, la un flux reciproc de energie psihică. Pe vremuri ar fi fost rezonabil să-l întrebi pe David ce era scris pe foaia de hârtie; ba chiar ar fi părut o dovadă de mojicie şi de lipsă de susţinere să nu-ţi manifeşti interesul. Totuşi, la ora actuală toată lumea acceptă că Molly, Tom şi cu mine suntem infanteriştii, ei doi sunt generalii şi orice curiozitate din partea noastră ar fi considerată o impertinenţă împotriva căreia, la o adică, s-ar putea lua măsuri.

Bat la uşa invizibilă a biroului.

— David, pot să vorbesc cu tine?

Îşi ridică privirea, pradă unei iritări de moment.

— Acum?

— Dacă se poate.

— Spune.

— Putem să luăm cina diseară?

— Luăm cina în fiecare seară.

— Tu şi cu mine. În oraş. Cu GoodNews acasă, pe post de baby-sitter. Dacă n-are nimic împotrivă.

— În seara asta?

GoodNews îşi consultă agenda mintală şi află că întâmplător e liber diseară.

— În regulă. Crezi că trebuie să stăm de vorbă?

— Păi, da.

— Despre...?

— Mai multe lucruri. Poate c-ar trebui să vorbim despre azi-noapte, de pildă. Despre reacţia mea.

— A, nu-ţi face griji. Cu toţii ne mai enervăm din când în când.

— Mda, zice GoodNews. N-ai ce să faci. Cum i-am spus şi fratelui tău, afurisita asta de tristeţe ştie ca nimeni alta să stea ascunsă într-un cotlon şi să scoată capul dintr-odată.

Face un gest generos cu mâna şi decide:- Nu te mai gândi la asta. Nici nu s-a-ntâmplat.

Zâmbesc amândoi serafic şi se întorc la foaia lor de hârtie. Mi s-a dat liber. Şi nu vreau să mi se dea liber.

— Nu caut iertare. Vreau să vorbesc despre povestea asta. Vreau să explic. Vreau să ieşim împreună undeva şi să încercăm să comunicăm. Ca soţ şi soţie.

— Aha. Da, corect, iartă-mă. Ar fi frumos, sigur. Eşti sigură că nu vrei să vină şi GoodNews cu noi? Se pricepe de minune la chestiile astea.

— Trec printr-o perioadă de exacerbare a intuiţiilor, trebuie să recunosc, zice GoodNews. Şi ştiu ce vrei să spui despre relaţia dintre soţ şi soţie şi despre figura cu intimitatea, dar ai fi uimită dac-ai vedea cât de multe sunt chestiile care circulă între voi şi pe care pot să le prind din zbor.

Şi fâ;ce un gest în zigzag al cărui sens exact mă depăşeşte, dar care vreau să cred că indică o comunicare şubredă între soţi.

— Mulţumesc, dar ne descurcăm, îi spun. Dacă avem nevoie de tine, te chemăm.

GoodNews surâde răbdător.

— Dar n-o să se poată, nu? Fiindcă trebuie să stau cu copiii, ai uitat? Nu pot să-i las de capul lor.

— O să luăm mâncarea la pachet şi-o să venim acasă imediat.

Îmi face semn cu degetul, de parcă ar vrea să mă felicite pentru ascuţime. Am găsit soluţia optimă, aşa că ni se dă voie să ieşim.

— Aşa.

— Aşa.

E o scenă foarte familiară. Două bucăţi de carne condimentată pentru el, una obişnuită pentru mine, nişte mirodenii cu mango şi feliile alea de ceapă puse pe o farfurioară între noi, ca să ajungem mai uşor la ele… Facem lucrul ăsta de cincisprezece ani, de când am putut să ne permitem aşa ceva, deşi înainte să aveţi impresia că variaţia şi spontaneitatea au dispărut din viaţa noastră trebuie să spun că la restaurantul ăsta venim doar de un deceniu. Localul favorit dinaintea acestuia a fost preluat de cineva care a schimbat uşor meniul, aşa că am căutat ceva care să semene cât mai bine cu lucrurile cu care ne obişnuiserăm.

Totuşi, avem nevoie de ceva gen restaurantul Queen Curry. Nu doar David şi cu mine, ci toată lumea. Cu ce seamănă de fapt o căsnicie? A noastră aşa arată, ca o farfurioară mânjită cu mirodenii cu mango. În felul ăsta o deosebim de celelalte. Mirodeniile cu mango sunt pata albă de pe figura pisicii tale negre, numărul de înmatriculare al unei maşini noi sau blazonul de pe uniforma unui copil de şcoală; fără ele am fi pierduţi. Fără farfurioară şi petele ei portocalii, s-ar putea ca într-o bună zi să mă întorc de la toaletă şi să mă aşez la o cu totul altă căsnicie. (Şi cine-mi poate spune că această căsnicie total diferită o să fie mai bună sau mai rea decât cea de care am parte acum? Deodată sunt frapată de absurditatea propriei hotărâri - nu cea inspirată de femeia de la biserică pe care am găsit-o în cabinet, care pare mai departe la fel de bună sau de rea ca oricare alta, ci de cea pe care am luat-o cu atâţia ani în urmă.)

— Voiai să vorbeşti, spune David.

— Tu nu?

— Mă rog, da. Să zicem. Dacă vrei şi tu.

— Da, vreau.

— Bine.

Tăcere.

— Păi, dă-i drumul.

— N-o să mai dorm la Janet.
— Aha. În regulă.
Trage câteva guri de bere slab alcoolizată, nepărând foarte sigur dacă vestea are cât de cât relevanţă pentru viaţa lui.
— Te întorci acasă? Sau ai găsit alt loc?
— Nu, nu, mă întorc acasă.
Dintr-odată parcă-mi pare rău pentru el: în fond, nici măcar n-a fost o întrebare deplasată. Probabil că majoritatea relaţiilor în criză oferă un fel de cheie în ceea ce priveşte succesul sau eşecul lor final. De exemplu, cuplurile implicate reîncep să doarmă împreună sau să se atace din nou cu diverse satâre, iar pe baza simptomelor ăstora poţi să emiţi un fel de prognoză. Cu toate acestea, noi n-am avut parte de aşa ceva. M-am mutat fără să dau explicaţii, iar pe urmă o femeie cumsecade de la biserică mi-a spus să mă întorc fiindcă am intimidat-o.
Nu-i de mirare că David a simţit că întrebarea lui avea câteva răspunsuri posibile. Probabil că s-a simţit de parcă m-ar fi întrebat cine credeam c-o să câştige Marele Premiu la hipism.
— A, bine. Grozav. Bun, bravo. Mă bucur.
— Zău?
— Da, sigur.
Îmi vine să-l întreb de ce şi apoi să contest tot ce spune, dar n-o fac. Am renunţat la chestiile astea. M-am hotărât - de fapt, a făcut-o altcineva în locul meu - şi n-am chef să mă răzgândesc la loc.
— Pot să fac ceva ca să-ţi fie mai uşor?
— Vorbeşti serios?
— Da. Aşa cred.
— Ce am voie să cer?
— Ce vrei. Iar dacă nu cred că e o cerere rezonabilă, discutăm.
— Există vreo posibilitate ca GoodNews să-şi găsească alt loc unde să stea?

— Chiar te frământă treaba asta?
— Da. Bineînţeles.
— Bine. O să-i spun că trebuie să plece.
— Aşa simplu?
— Aşa simplu. Oricum, nu ştiu dac-o să conteze foarte mult. Adică tot o să stea pe-acolo. Lucrăm împreună.
Suntem colegi. Biroul nostru e acasă.
— În regulă.
Mă gândesc mai bine şi decid că David are dreptate; n-o să conteze foarte mult. Nu vreau ca GoodNews să locuiască la noi acasă fiindcă nu-mi place de el, dar problema n-o să se rezolve dacă o să doarmă în altă parte noaptea. Mi-am irosit una dintre cele trei dorinţe.
— Şi ce faceţi de fapt?
— Poftim?
— Ai spus că tu şi GoodNews lucraţi împreună. Ce faceţi?
O femeie de la masa de alături se uită la mine, pe urmă îşi mută privirea în altă parte, iar în cele din urmă îl priveşte pe David. E limpede că încearcă să-şi dea seama care e relaţia dintre mine şi bărbatul ăsta. Tocmai i-am spus că mă mut cu el, dar acum - cam târziu, probabil că îşi spune femeia - vreau să aflu cu ce se ocupă.
— Ha! Bună întrebare!
Când oamenii normali răspund aşa la o asemenea întrebare, de obicei le arde de bancuri. Ştiţi genul: „Bună întrebare! Mi se frânge! Al dracu' să fiu dacă am habar!” şi aşa mai departe. Dar David vrea să spună: „Of, cum să explic toată povestea, cu atâtea şi-atâtea complicaţii?”- Mulţumesc.
Femeia de la masa de alături îmi surprinde privirea.
„Nu te muta cu el!” încearcă ea să-mi spună. „Nici măcar nu recunoaşte sarcasmul.” Încerc să-i răspund folosind metode similare: „E-n regulă! Suntem căsătoriţi de-o veşnicie! Dar în ultima vreme ne-am cam răcit! E o convertire spirituală!” Totuşi, nu cred că înţelege. Sunt foarte multe informaţii, pe care le livrez fără cuvinte.

— Suntem mai degrabă într-o fază strategică. Încă n-avem nici un proiect pe ţeava, dar ne gândim.

— Aha. Şi la ce vă gândiţi?

— Ne gândim la cum să-i convingem pe oameni să le dea altora tot ce câştigă peste salariul mediu pe economie. Deocamdată facem calcule.

— Şi la ce rezultat aţi ajuns?

— Păi, ştii cum e. Greu. Nu-i deloc atât de simplu cum pare.

Nu inventez nimic din toate astea. Chiar asta îmi spune, în viaţa de zi cu zi, înăuntru la Curry Queen.

— A, şi-am început să scriem o carte.

— O carte.

— Da. Cum să fii bun, aşa o să-i spunem. E despre felul cum ar trebui să ne ducem viaţa cu toţii. Mă rog, sugestii. Cum să-i găzduieşti pe cei fără casă, cum să dai bani de pomană şi ce să faci cu diverse lucruri, cum ar fi proprietatea, Lumea a Treia şi mai ştiu eu ce.

— Deci e o carte ţintită spre funcţionarii de rang înalt de la FMI?

— Nu, nu, e pentru oameni ca tine şi ca mine. Fiindcă suntem derutaţi, nu?

— Ba da, suntem.

— Atunci e o idee bună, nu crezi?

— E o idee grozavă.

— Nu eşti sarcastică?

— Nu. O carte care ne spune ce să credem despre toate? Eu, una, aş cumpăra-o.

— O să-ţi dau un exemplar.

— Mulţumesc.

Femeia de la masa de alături nu mai vrea să-mi surprindă privirea. Nu mai suntem amice. Crede că sunt la fel de zurlie ca David, dar nu-mi pasă. Vreau cartea asta cu tot dinadinsul - o să cred fiecare cuvânt din ea şi o să urmez fiecare sugestie, oricât de implauzibilă. Cum să fii bun o să devină reţeta pe care mi-a refuzat-o femeia cumsecade. Nu

trebuie decât să-mi înăbuş îndoiala şi scepticismul care fac din mine o fiinţă omenească.

Când ajungem acasă, GoodNews doarme într-un fotoliu, cu un caiet deschis pe piept. În timp ce David pune ibricul pe foc, iau cu grijă caietul şi arunc o privire pe pagini. „VEGETARIAN SAU CARNIVOR????” scrie cu litere mari şi roşii. „PERMISĂ MÂNCAREA ECOLOGICĂ???? Probabil.” Nu încape îndoială că volumul o să ne spună cum să hrănim o familie cu patru membri cu carne ecologică deşi ne-am dat săracilor cea mai mare parte a venitului. Pun încet cartea la loc unde am găsit-o, dar GoodNews tot se trezeşte.

— V-aţi distrat ca lumea?

— Foarte ca lumea, îi spun. Dar îmi pocneşte capul de durere.

David intră în camera de zi cu trei căni de ceai pe o tavă.

— Îmi pare rău, spune el. Nu mi-ai zis.

— Mă doare de ceva vreme. De câteva zile. Are cineva vreo idee?

David râde.

— Îl ştii pe GoodNews. E plin de idei. Dar n-am crezut că te interesează.

— Mă interesează să nu mă mai doară capul. Cine n-ar fi? Şi nu pot să mai iau paracetamol. Am înghiţit cu ghiotura toată ziua.

— Vorbeşti serios? întreabă GoodNews. Chiar vrei tratamentul?

— Da. De ce nu?

— Şi eşti pregătită pentru ce-ar putea să se întâmple?

Întreabă David.

— Sunt pregătită.

— În regulă. Vrei să mergem în birou?

Într-un fel, aş vrea să mă doară capul, dar nu mă doare; mă doare numai sufletul şi vreau ca durerea asta să dispară cu orice preţ. Am renunţat. N-am reuşit să-i înving, aşa că o să trec de partea lor, iar dacă asta înseamnă că n-o să mai

rostesc nici o propoziţie convingătoare, n-o să mai am nici un gând sardonic şi n-o să-i mai tachinez pe colegi sau pe prieteni, atunci aşa să fie. O să sacrific tot ceea ce credeam că mă reprezintă de dragul căsniciei şi al unităţii familiale. Poate că tocmai în asta constă oricum căsnicia - în moartea personalităţii -, iar GoodNews e irelevant: ar fi trebuit să mă sinucid cu ani în urmă, cum ar veni. În timp ce urc scările am sentimentul că particip la propriul meu Jonestown.

GoodNews mă pofteşte înăuntru, iar eu mă aşez pe biroul lui David.

— Trebuie să-mi dau ceva jos?

Nu mă tem de GoodNews la capitolul ăsta. Mă îndoiesc că are noţiunea de sexualitate. Cred că a fost subsumată într-un fel, folosită ca provizii pentru tocana lui spirituală.

— O, nu. Dacă nu reuşesc să trec prin câteva straturi de bumbac, n-am cum să ajung la Katie cea lăuntrică, nu?

— Şi-atunci ce vrei să fac?

— Să stai cuminte acolo. Unde te doare capul?

Arăt spre un loc unde aş fi putut să simt durerea, iar GoodNews îl atinge cu blândeţe.

— Aici?

— Mda.

Masează locul pentru câtva timp. Îmi place.

— Nu simt nimic.

— Asta ce înseamnă?

— Eşti sigură că-n locul ăsta te doare?

— Poate niţeluş mai sus.

Îşi mişcă degetele ceva mai încolo şi începe să-mi maseze uşor craniul.

— Aş. Nimic.

— Serios? Nici măcar - au! - acolo?

— Nici măcar acolo. Îmi pare rău.

Tonul din vocea lui sugerează că ştie că mă prefac, dar e prea politicos ca să spună ceva.

— Gata, asta a fost?

— Da. Nu pot să fac nimic. Nu găsesc durerea.

— Păi nu poţi să faci figura cu mâinile calde?

— Nu aşa merg lucrurile. Trebuie să existe ceva.

— Asta ce înseamnă?

Întreb asta fiindcă ştiu că nu se referă doar la durerea de cap. Vorbeşte despre altceva, despre un lucru despre care crede că lipseşte, iar de data asta îi dau dreptate: chiar lipseşte ceva şi tocmai de asta am acceptat să intru în cameră.

— Nu ştiu. Dar aşa mi-au transmis mâinile. Nu eşti...

Îmi pare rău dacă sunt nepoliticos, dar nu eşti toată aici.

În sensul spiritual al cuvântului, cum ar veni.

— Şi David a fost?

— Se vede treaba că da.

— Dar nu-i corect! David era un porc oribil, sarcastic şi nepăsător!

— Mă rog, asta nu mai ştiu. Însă am avut de la ce să plec. În cazul tău... eşti ca o maşină pe care-o lasă bateria, înţelegi, învârt cheia în contact, o mai învârt o dată şi aud doar hârâieli peste hârâieli. Vrrrrum. Vrrrum, vrrrum.

Zgomotul pe care-l scoate este o articulare sinistră a felului cum mă simt.

— Poate că ai nevoie de nişte ponturi, spune GoodNews vesel. Mergem jos să ne bem ceaiul?

Brian Bolândul, cel dintâi pacient al deznădejdii, este primul pe lista mea de aşteptare de luni dimineaţă şi nu arată bine. Ştiu că într-un cabinet medical nu vin oameni care arată înfloritor, însă Brian a involuat rapid de când l-am văzut ultima dată, cu vreo trei săptămâni în urmă. Pare să poarte pijama pe sub impermeabil, e neras, are părul vâlvoi, e pământiu la faţă şi are o respiraţie pe care o poţi încadra la rubrica alcoolic/agricol.

— Sună, Brian, îl întâmpin veselă. Ai fost grăbit azi-dimineaţă?

— De ce spui asta?

— N-ai plecat în pijama?

— Nu.

Deşi vine să mă vadă la intervale fixe, Brian n-are strop de încredere în mine şi crede mereu că încerc să-l prind pe picior greşit, de parcă aş bănui că nu e cine spune că e. Şi poate chiar nu este - poate că e Mike Mentalul, Colin Ciudatul sau Len Lunaticul -, dar punctul meu de vedere mai mult sau mai puţin constant este că, indiferent cine e, nu îi merge bine şi prin urmare are nevoie de ajutorul meu. Totuşi, el nu vede lucrurile aşa.

Pare convins că dacă o să reuşesc să-l deconspir, o să-l alung din cabinet.

— Am înţeles. Pur şi simplu porţi o bluză şi nişte pantaloni asortaţi, cu dungi bleu şi roz.

— Nu.

Nu-mi forţez norocul (deşi credeţi-mă, poartă pijama şi neagă lucrul ăsta doar fiindcă admiţându-l mi-ar furniza nişte informaţii cruciale, pe care preferă să nu le am). Există nişte reguli nescrise ale felului cum trebuie să te porţi cu BB: ţi se dă voie să te distrezi niţel - altminteri am fi cu toţii la fel de bolânzi ca el -, însă fără să exagerezi.

— Ce pot să fac pentru tine?

— Am ceva la stomac. Mă doare.

— Unde?

— Aici.

Arată spre abdomen. Ştiu din experienţele anterioare că n-am voie să ating nici o parte din corpul lui BB, dar din cauză că majoritatea problemelor lui BB nu sunt provocate de disfuncţii trupeşti, ci de cel de-al doilea B din numele lui, de obicei asta nu constituie un handicap foarte mare.

— Ai avut senzaţie de greaţă? Ţi-a venit să verşi?

— Nu.

— Cu mersul la veceu cum stai? E totu-n regulă?

— Cum adică?

Vocea i-a redevenit bănuitoare.

— Haide, Brian, zău aşa. Dacă ai dureri de abdomen, trebuie să-ţi pun întrebări din astea.

Cu câţiva ani în urmă Brian a negat categoric că ar fi avut scaun, recunoscând doar că urinase; nu mi-a rămas decât să insist că şi eu avusesem probleme cu maţele, dar nici n-a vrut să mă asculte, nici nu l-a interesat să asculte mărturii ale altor angajaţi.

— N-am mai ieşit.

— De cât timp?

— De vreo două săptămâni.

— Păi s-ar putea ca de-aici să ţi se tragă.

— Serios?

— Da. Două săptămâni fără să te duci la closet sunt suficiente ca să-ţi dea dureri de burtă. Ai avut vreo schimbare de regim?

— Cum adică?

— Mănânci altceva decât până acum?

— Da. Sigur.

Şi pufneşte, ca să sublinieze tâmpenia întrebării.

— De ce?

— Fiindcă a murit mami, nu?

Dacă GoodNews mi-ar atinge capul în clipa asta, n-ar mai spune că m-a lăsat bateria. Ar spune că se observă o mulţime de lucruri: milă, tristeţe, panică, deznădejde.

Nu-mi dădusem seama că Brian avea o mamă - potrivit însemnărilor mele, are cincizeci şi unu de ani -, dar faptul e cum nu se poate mai logic. Evident că trebuia să existe o mamă şi evident că mama trebuia să-şi ţină fiul pe linia de plutire, iar acum, după ce ea a murit, au apărut pijamalele şi crampele abdominale.

— Îmi pare rău, Brian.

— Era bătrână, foarte bătrână. A spus c-o să moară într-o bună zi. Dar vezi tu, cum făcea să fie mâncarea caldă? Şi cum să-ţi dai seama ce trebuie să fie cald şi ce nu?

Fiindcă uneori mâncam şuncă. Rece. Iar alteori costiţă.

Caldă. Şi când te duci să cumperi, nu-ţi spune nimeni care-i una, care-i alta. Eu aşa credeam. Cumpăr şi eu, dar nu ştiu ce să fac cu ele. Dar salata verde şi varza? Dar puiul

cald şi puiul rece? Şi sunt sigur că o dată am mâncat cartofi reci, dar nu erau ca ăia pe care-i cumperi la prăvălie. Ăia pe care i-am luat eu erau oribili. Cred că am cumpărat calzi din greşeală, dar erau din ăia calzi care se răciseră. Încep să mă-ncurc. M-am încurcat când i-am mâncat, iar acum mă-ncurc când îi cumpăr. Mă simt foarte încurcat.

Cred că e unul dintre cele mai triste discursuri pe care le-am auzit vreodată, şi abia mă abţin să-l iau în braţe pe bietul Brian şi să-i plâng pe umăr. „Şi eu mă simt încurcată”, vreau să-i spun. „Aşa ne simţim cu toţii. Faptul că nu ştii ce trebuie mâncat crud şi ce se găteşte nu e mare scofală, dacă te gândeşti la celelalte lucruri care-i fac pe oameni să se simtă încurcaţi.”- Se prea poate să ai probleme la burtă fiindcă ai mâncat cartofi cruzi, îi spun în cele din urmă. Dar e-n regulă. Putem să facem mai multe lucruri.

Şi chiar fac unele dintre ele. Îi prescriu nişte parafină lichidă, îi recomand o mâncare cu curry diuretică şi-i promit că într-o seară o să-i pregătesc eu cina. Iar după ce pleacă îi sun pe cei de la asistenţă socială.

Când ajung acasă, David şi GoodNews anunţă că după o chibzuinţă de câteva săptămâni şi-au identificat în fine candidaţii pentru „inversare” - echivalentul lor pentru Hope şi Christopher, oamenii pe care simt că i-au nedreptăţit cel mai mult în viaţă. Sunt obosită, flămândă şi foarte puţin interesată, dar cei doi mi se opresc în faţă şi insistă să-mi povestească.

— Bun, daţi-i drumul, le spun cu toată plictiseala pe care o simt, plus un mic supliment pentru efect.

— Pe-al meu îl cheamă Nigel Richards, zice David mândru.

— Cine e Nigel Richards?

— Un puşti pe care-l băteam la şcoală. Acum nu mai e copil, normal. Dar a fost. La începutul anilor şaptezeci.

— N-ai mai pomenit de el niciodată.

— Mi-a fost prea ruşine, declară David, aproape triumfător.

Nu pot să nu simt că trebuie să mai existe cineva, cineva de dată mai recentă - un fost coleg, un membru al familiei, eu, eu, eu -, însă chiar şi într-o zi ca asta, când sunt deprimată şi obosită, am atâta minte încât să nu-i furnizez lui David o listă lungă şi spinoasă cu care să se flageleze câteva luni de-acum încolo. Dacă se simte vinovat faţă de Nigel Richards, atunci Nigel Richards să fie.

GoodNews, între timp, a ales-o pe soră-sa.

— Dar ce i-ai făcut surorii tale? îl întreb.

— Mă rog, nimic. Doar că... nu pot s-o sufăr, atâta tot.

Aşa că nu mă duc s-o văd. Şi e soră-mea. Mă simt vinovat, pricepi?

— Eu mai trebuie să mă joc cu Hope, mami?

— Ţi-ai făcut treaba.

— Uite, vezi, noi nu ne-am făcut-o pe a noastră, nu? zice David. La aşa ceva trebuie să te implici câte zile ai.

— Să-nţeleg că Nigel Richards o să fie noul tău prieten la cataramă? De-acum încolo o să ne petrecem tot timpul cu domnul şi cu doamna Richards?

— Sunt sigur că Nigel Richards n-o să aibă nevoie să fiu cel mai bun prieten al lui. Sunt convins că are deja milioane de relaţii reuşite. Dar dacă n-are, atunci da, o să-i întind mâna.

— O să-ntinzi mâna cuiva pe care nu-l cunoşti fiindcă l-ai bumbăcit acum douăzeci şi cinci de ani?

— Da. Exact. N-ar fi trebuit s-o fac.

— Şi ăsta e absolut singurul lucru pe care îţi spui că n-ar fi trebuit să-l faci?

— Nu singurul. Primul.

Uneori viaţa asta pare cumplit de lungă.

Recunosc, a fost ideea mea să-i aducem pe toţi laolaltă. Să-i strângem pe Brian, pe Nigel şi pe soră lui GoodNews, Cantata (căci aşa o cheamă - şi-a ales singură numele ăsta la douăzeci şi trei de ani, se pare, după o experienţă extrem

de intensă şi sub influenţa drogurilor la Royal Festival Hali) la masă, cu speranţa c-o să ne descotorosim de toate păcatele dintr-o lovitură - cel puţin aşa îi prezint ideea lui David, care crede că ne aşteaptă o seară extrem de agreabilă, chit că Nigel e la ora asta preşedintele unei bănci multinaţionale şi stă la masă toată seara lângă Brian, ale cărui intestine nu mai răspund la comenzi.

Adevărul este că am renunţat să mă mai aştept la o viaţă socială cât de cât plăcută sau măcar tolerabilă, aşa că motivele pentru care fac sugestia asta izvorăsc din cinism şi dintr-un fel de perversitate deznădăjduită: de ce să nu-i punem pe toţi la un loc? Cu cât mai mulţi, cu atât mai veseli! Cu cât mai rău, cu atât mai bine! În cel mai rău caz, seara o să se transforme într-o amintire care poate că o să-mi uimească şi o să-mi încânte prietenii câţiva ani buni; şi poate că dorinţa de-a petrece seri frumoase cu oameni pe care-i cunosc şi la care ţin este funciarmente burgheză, condamnabilă şi aproape depravată.

GoodNews intră primul în acţiune. Formează ultimul număr cunoscut al Cantatei, i se dă un altul, pe urmă un al treilea şi în cele din urmă o găseşte într-o fundătură din Brighton, unde locuieşte ilegal.

— Cantata? Sunt GoodNews.

Dar se pare că vestea nu e foarte bună - fata închide.

GoodNews mai formează o dată.

— Înaintesăînchizidinnouascultă-mă... Mulţumesc.

M-am gândit mult la tine şi la cât de urât te-am tratat.

Şi am vrut să...

— Ştiu.

— Ştiu.

— A, stai puţin, aici n-am nici o vină. Nu eu am chemat poliţia, ci mami.

— Mă rog, până la urmă nu l-am călcat eu, nu? Şi nici n-am lăsat uşa deschisă.

— Of, Cantata, zău aşa. A costat şaptezeci de pence.

Şi sunt aproape sigur că era rupt oricum.

GoodNews sare în picioare şi continuă genul ăsta de mişcare, ţopăind pe loc, de parcă ar fi pe o trambulină.

De fapt, de parcă ar vrea să rezolve o răfuială de clan genul de problemă care nu poate fi rezolvată printr-o pereche de mâini care vindecă şi nu-şi poate găsi soluţia pe o bucată de hârtie sau într-o carte, ci doar sărind întruna în sus şi în jos, în sus şi în jos, fiindcă asta e singura reacţie pe care o mai poate avea. Tare-aş vrea să fi început şi eu să sar aşa cu câteva luni în urmă. Ar fi fost la fel de folositor ca orice altceva.

— Nu! strigă GoodNews. Nu, nu, nu! EU să te fut!

EU să te fut!

După care trânteşte receptorul în furcă şi pleacă.

— N-ai de gând să stai de vorbă cu el? îl întreb pe David.

— Şi ce să-i spun?

— Nu ştiu. Încearcă să-i schimbi starea de spirit.

— N-ar fi trebuit să spună asta. M-a dezamăgit foarte tare. S-ar cuveni să ne situăm deasupra unor asemenea chestii.

— Dar uite că nu ne situăm, nu?

— Nu vorbesc de tine. Vorbesc de mine şi de el.

— Asta-i problema, nu-i aşa? Aţi fost umani în toată perioada asta. Numai că aţi uitat.

Mă duc, eu să discut cu el. Stă întins pe pat, mestecând furios şi cu privirea pironită în tavan.

— Iartă-mă c-am vorbit urât în faţa copiilor.

— E-n regulă. Au auzit cuvântul de multe ori de la tatăl lor.

— Pe vremuri?

— Da, ai dreptate. Pe vremuri.

Nici nu mi-am dat seama că David nu mai vorbeşte urât în faţa copiilor. Asta ar trebui să fie un lucru bun, nu? De acord, unii ar putea spune că a fost un fel de victorie â la Pyrrus, dobândită doar de un bărbat cu broaşte ţestoase în loc de sprâncene, care dă impresia că stă cu noi de câţiva

ani de zile, compromiţând orice aparenţă de viaţă familială firească, însă prefer să pun accentul pe partea pozitivă.

— N-ar trebui să te autocondamni pentru atâta lucru, îi spun. N-am auzit decât argumentele tale, dar mi s-au părut cât se poate de logice. Ce-a fost chestia aia cu şaptezeci de pence?

— Afurisitul ăla de poster cu Simon LeBon. N-a uitat nici acum.

— M-am gândit eu.

— Katie, nu pot s-o sufăr. E groaznică. Aşa a fost dintotdeauna, aşa o să rămână. Cantata! Doamne, ce dobitoacă!

Cu un autocontrol uriaş, las nevalorificat prilejul de a ne spune pe nume.

— E-n regulă.

— Nici vorbă. E soră-mea.

— Dar se descurcă şi fără tine.

— Asta nu mai ştiu.

— Dac-ar fi avut nevoie de tine, ţi-ar fi dat un semn.

Cu toată supărarea produsă de posterul cu Simon LeBon.

— Aşa crezi?

— Sigur.

— Dar tot am impresia că sunt un ratat. Cum să-ţi spun, iubeşte-l pe ăla, iubeşte-l pe ălălalt, iar pe ea o urăsc, futu-i. Pardon de expresie.

După părerea mea, are dreptate. Chiar e un ratat şi ar fi în interesul lui să i-o spun. Cine se cred oamenii ăştia care vor să salveze lumea, dar nu sunt în stare să aibă o relaţie normală cu nimeni? După cum foarte bine s-a exprimat GoodNews, e ceva de genul iubeşte-l pe ăla, iubeşte-l pe ălălalt, dar bineînţeles că e simplu să iubeşti o persoană pe care n-o cunoşti, indiferent dacă e George Clooney sau Monkey. Dar să rămâi politicos cu cineva cu care ai mâncat din acelaşi curcan de Crăciun - ei bine, ăsta e un miracol. Dacă GoodNews ar reuşi să rezolve povestea asta cu

mâinile lui calde, n-ar avea decât să rămână la noi toată viaţa.

— Dar gândeşte-te la toţi oamenii pe care-i ajuţi şi care au nevoie de tine, îi spun. Treaba asta nu merită mai mult?

— Crezi?

— Normal.

În felul ăsta GoodNews e încurajat să producă noi forme de haos de către cineva de la care te-ai aştepta la mai mult. Dar - ironia ironiilor - ştiu că fac lucrul care se cuvine.

E uşor să-i dai de urmă lui Nigel. David e membru al Asociaţiei Veteranilor şi în câteva minute face rost de un număr de telefon mobil. Ni se dă voie tuturor să ascultăm discuţia care urmează, atât de mare e încrederea lui David în posibilitatea unei întâmpinări călduroase, poate chiar înlăcrimate.

— Alo, Nigel?

— Sunt David Grant. (David schiţează un mic zâmbet anticipativ.)

— David Grant. De la şcoală.

— Da, corect. Ha, ha. Ce faci?

— Grozav, bravo.

— Bine, mulţumesc. Cum o mai duci?

— Aha! Excelent.

— Măiculiţă!

— Ohoho!

— Zău? Bravo. Uite ce-i...

— Asta-nseamnă o groază de megabiţi.

— Asta-nseamnă clienţi cu duiumul.

— Asta-nseamnă drumuri berechet. Ascultă...

— Serios? Felicitări.

— Nu, la ora asta cinşpe ani nu-nseamnă nimic. Uită-te la Michael Douglas şi...

— Zău?

— Chiar aşa?

— Asta-nseamnă o grămadă de coperte de reviste.

— A făcut-o? Of, cred că i-a frânt inima lui Rod. Bănuiesc că n-are chef să vorbească despre asta, ha ha...

Oricum, voiam doar să ştiu cum o mai duceţi. Şi am aflat. Pa, Nigel!

Şi închide. Mă uit la el şi pentru o clipă văd o străfulgerare a celui pe care-l cunoşteam: furios, dispreţuitor, răvăşit de invidie şi nemulţumire.

— Nu l-ai invitat la masă.

— Nu. Nu cred că faptul că o lua pe coajă mai e la ordinea zilei.

— Serios?

— Da. Şi nu ştiu dacă s-ar fi înţeles cu Brian Bolândul.

— Aha.

— Pe lângă asta, e un porc. Dac-ar fi venit aici, până la urmă cred că l-aş fi căpăcit din nou.

— Cum l-am căpăcit eu pe Christopher? întreabă vesel Tom.

— Întocmai, spune David.

— Sunt oameni pe care n-ai cum să nu-i pocneşti, nu? zice Tom. Pur şi simplu nu poţi să te-abţii.

David nu spune nimic, dar absenţa unei puneri la punct neliniştite este - n-am cum să n-o simt - semnificativă. Mi se pare jalnic că o asemenea revelaţie apare în timpul unei discuţii cu soţul şi cu fiul meu despre comiterea actelor de violenţă, dar am ajuns să profit de epifanii oriunde le găsesc.

— La cine o să mai încerci? îl întreb pe David, în timp ce ne pregătim de culcare.

— Habar n-am, spune el morocănos. Fiindcă n-a ţinut figura, nu?

— Nu prea îmi dau seama unde-ai vrut s-ajungi. Dar probabil că ai dreptate, n-a ţinut.

David se aşază pe hainele nu foarte murdare care acoperă fotoliul din dormitor. Sunt atât de multe haine, că la un moment dat David ajunge să stea într-o rână,

aplecându-se spre fereastră ca o plantă de interior care tânjeşte după lumină.

— Ştiu că eşti de părere că-i o prostie.

— Ce anume? Faptul că-i suni pe nişte oameni care nu te mai ţin minte ca să-ţi ceri scuze pentru un lucru pe care l-au uitat încă de-atunci?

— Nu e vorba doar de Nigel Richards, ci de toată povestea.

Nu spun nimic. Mă mulţumesc să oftez, ceea ce e un răspuns la fel de bun ca oricare altul.

— Ei bine, şi eu am aceeaşi părere. Cred că-i un lucru incredibil de prostesc. Inutil. Jalnic.

— Te simţi descurajat, atâta tot. A fost un moment de recul. Cere-ţi scuze altcuiva. Amărâtului căruia îi făceai viaţa iad în ziarul local. Prietenei maică-tii pe care n-ai vrut s-o inviţi la nunta noastră.

— Nu vorbesc despre scuze. Vorbesc despre toată povestea. Hrănitul săracilor. Bătutul celorlalţi la cap ca să dea de pomană. Scrisul cărţii ăleia. E o nebunie, mi-am dat seama. Şi nu de azi, de ieri. Dar n-am spus-o cu voce tare.

Când GoodNews şi David au pus mâna pe telefon ceva mai devreme în cursul serii, mi s-a părut că se urzea o nouă tentativă blajină, prost direcţionată şi total nefolositoare, dar acum îmi dau seama că de fapt a fost un moment de răscruce în istoria familiei. E la fel ca prăbuşirea Zidului Berlinului: nu ţi-ai dat seama că se apropie momentul, dar e clar că toate contradicţiile interne au făcut inevitabilă căderea. Se ştia că avea să se întâmple, la fel cum se ştia că până la urmă David avea să priceapă că totul era o nebunie. E ciudat să te gândeşti că suntem pe punctul să ne întoarcem la viaţa dinainte. Sarcasm, amărăciune, romane proaste, o cameră liberă şi o gură în minus de hrănit... Sinceră să fiu, am sentimente amestecate în legătură cu toată afacerea. Pentru o vreme lucrurile au fost interesante, chiar speciale.

— GoodNews mi-a spus că te-a lăsat bateria, zice David. Drept să-ţi spun, şi pe mine. Nu mai e nimic. Ziua când am avut primul impuls... s-a dus, iar acum nu mai simt nimic. De-aia îmi dau seama cât de aiurea arată totul. La fel cum îţi dai şi tu seama. Şi toţi ceilalţi deprimaţi care nu-nţeleg cum trebuie să-şi ducă viaţa.

Nu spun nimic. Mâine poate că o să încerc să găsesc numărul de telefon al unei organizaţii specializate în consilierea oamenilor cărora diverse culturi le-au spălat creierul; sunt sigură că depresia de genul ăsta este consecinţa absolut firească a faptului că ţi s-a confiscat pur şi simplu raţiunea de-a trăi.

— Şi tocmai de-asta n-o să renunţ, continuă David.

Nu-mi permit. Ce să fac? Să mă întorc la articole urzicate pentru ziarul local despre boşorogii din autobuze?

Ha! N-aş crede. Nu, e ca un... mă rog, ca o căsnicie. Trebuie să pui osul şi să speri că-l pune şi celălalt. Şi chiar dacă nu se-ntâmplă aşa, cel puţin ştiu că fac ceva. Nu stau pe coada mea, bombănind şi comportându-mă ca ultimul om.

— Deci o să baţi mai departe la uşa oamenilor şi-o să le ceri să-şi dea de pomană economiile, chiar dacă nu mai crezi în povestea asta?

— N-aş spune că nu mai cred. Mai degrabă că nu mă neîncred.

— Şi ajunge?

— Nu ştiu. Presupun că nu, zice el şi se uită la mine.

Spune-mi tu.

— Eu de unde să ştiu?

— Păi nu facem acelaşi lucru?

— Serios?

— Cât de pătimaş crezi în căsnicia noastră?

— Cât de pătimaş crezi tu în căsnicia noastră?

Cred că e o întrebare corectă cea pe care tocmai i-am returnat-o lui David ca un jucător de tenis venit la fileu, folosind în avantajul meu viteza şi efectul pe care i le-a

imprimat mingii. Orice consilier marital ar susţine dreptul meu de-a pune o asemenea întrebare, dar ştiu că-i o păcăleală. Asta e problema relaţiilor care se uzează. Poţi oricând să refuzi să răspunzi la o întrebare repetând-o.

„Mă iubeşti?” „Vrei să divorţăm?” „Eşti fericit(ă)?” Partenerul este invariabil la fel de ambivalent ca tine, iar dacă e om ca toţi oamenii - adică laş, dar totodată gata să-şi găsească îndreptăţiri morale -, atunci n-o să se angajeze prin nici un fel de expresie a pasiunii sau a dăruirii, în fond,, nu se poate spune că tocmai lipsa pasiunii sau a dăruirii este motivul pentru care se destramă sau se uzează o relaţie? Prin urmare, după părerea mea nu e doar uşor, ci şi recomandabil să reduci cât de repede poţi orice discuţie serioasă la un fel de şah etern cu iz de farsă. Pot să treacă ani buni până când să trebuiască să iei o hotărâre.

Lucrul de un patetism atipic în cazul ăsta este că David nici măcar nu-mi cere să vorbesc cum se cuvine despre noi. Foloseşte retorica mariajului ca pe o analogie, dar tot nu mă las prinsă. Of, până unde poţi să cobori?

— Bine, bine, spun dintr-odată. Nu mai simt nici un fel de pasiune faţă de căsnicie. Dar sunt prea îngrozită ca să-mi fac bagajele. Depind prea multe lucruri de treaba asta. Şi nu vreau să fiu personajul negativ.

— Exact, spune David serios. Tocmai asta...

— Stai puţin, stai puţin. Exact? Asta-i tot? Nu te deranjează c-am spus chestia asta? Ai ştiut dintotdeauna?

— Katie, în ultimele luni ai avut o aventură şi-ai plecat de-acasă. N-aş spune că eşti chiar mireasa ruşinoasă, nu? Problema este ce facem când ajungem amândoi să fim atât de... de indiferenţi? Eu unul simt că am mers prea mult pe un drum ca să mă mai întorc. Poate că şi tu simţi acelaşi lucru despre căsnicia noastră. Iar asta înseamnă că indiferent ce-o să facem, o să ne vină foarte greu, mult mai greu decât i-ar veni cuiva care ştie ce vrea şi de ce. Pe amândoi ne-a lăsat bateria, dar maşina tot trebuie condusă. Şi habar n-am ce să fac. Tu ştii?

Clatin din cap. Nu-mi plac discuţiile de genul ăsta.

Le prefer pe cele de tipul „Mă iubeşti?/Dar tu pe mine?”, fiindcă pot să ţină la nesfârşit, nu se ajunge nicăieri şi nimeni nu spune vreun lucru la care să merite să te mai gândeşti vreodată.

În noaptea aceea facem dragoste - pentru prima dată după foarte multă vreme. Pe urmă cădem de acord că e bine să simţi o oarecare căldură, chit că e localizată în organele genitale, nu în suflet. Dar poate c-o să se întâmple ceva.

— Cât de pătimaş crezi în căsnicia noastră? îl întreb chiar înainte să adorm.

E momentul optim pentru o asemenea întrebare: stau cu capul pe pieptul lui şi întreb fiindcă vreau să ştiu, nu fiindcă încerc să nu răspund unei alte întrebări pe care mi-a pus-o el.

— Chiar vrei să vorbim despre asta acum?

— E un răspuns lung?

— Nu, nu tocmai. În regulă. Nu-mi vine-n minte nici un motiv solid ca să renunţ. La fel cum nu-mi vine-n minte nici un motiv solid ca să renunţ la povestea ailaltă.

— Înseamnă că sunt bună de trimis într-o instituţie caritabilă, nu?

— Nu, tu nu. Dar căsnicia da. Căsnicia e ca unul din câinii ăia pe care-i vezi pe afişele RSPCA[1]. Numai piele şi os. Mai mare jalea.

— Cu petice de piele care i se văd prin blană. Cu puroi la ochi. Cu arsuri de ţigară.

— Întocmai.

Am încercat să fiu frivolă şi preţ de o clipă tare-aş vrea să fie şi David frivol, să preia imaginea aceea concepută în glumă şi să speculeze pe marginea ei, dar n-o face.

Bineînţeles că n-o face.

— Oricum. Asta cred despre căsnicie.

— Ce anume? Că ar trebui eutanasiată? Că oamenii care au parte de ea ar merita să fie daţi în judecată?

— Nu, nu. Ştii ce vreau să spun. N-aş putea s-o las în halul ăsta.

— Aşa c-o să ai grijă de ea până o să-şi revină şi pe urmă o să pleci?

— O, nu. N-aş face una ca asta. Fiindcă dacă şi-ar reveni…

— E-n regulă. Am glumit.

— Aha. Mde, nu prea mă mai prind de poante, nu?

— Nu, nu prea.

— Îmi pare rău.

E ciudat, dar dintre toate scuzele din ultimele luni, asta mi se pare cea mai vrednică de milă, iar delictul cu pricina cel mai puţin vrednic de iertare.

Brian a fost mutat într-un adăpost organizat, lucru pe care nu poate să-l sufere.

— E plin de babalâci zaharisiţi. Au nişte sonerii pentru urgenţe şi apasă pe ele din cinci în cinci minute. De câte ori cad. Şi cad întruna. Locul meu nu-i acolo. Nu mai cad aproape deloc. Mă rog, am căzut, dar asta li s-a întâmplat tuturor, nu?

Îi spun că da, toată lumea a căzut într-un moment sau altul.

— Cum să-ţi spun, oi fi căzut şi tu la viaţa ta şi vorba aia, eşti doctoriţă. Oi fi fost la facultate şi-alte alea.

Îi spun că da, am fost la facultate şi nici măcar cei şapte ani de învăţământ superior nu m-au împiedicat să-mi pierd echilibrul din când în când - confirmându-i astfel bănuielile conform cărora factorul care răspunde de capacitatea de păstrare a poziţiei bipede e vârsta, nu inteligenţa; chiar dacă n-are stofă de universitar, Brian nu merită să stea într-un adăpost de soiul ăsta, la un loc cu o droaie de moşi care cad de-a-m-picioarelea.

— Mă rog, asta e.

— Dar mănânci mai ca lumea.

— Mâncarea e bună. Ţi-o aduc la pat. Mese pe roţi.

Ţin minte în locul tău ce trebuie să fie cald şi aşa mai departe.

— Bine.

Ne cufundăm în tăcere. La ultima numărătoare aveam cincisprezece pacienţi care stăteau afară, dar acum am sentimentul că aşteptăm amândoi să vină autobuzul. Brian îşi ridică ochii spre tavan şi se pune pe fluierat.

— Mai e şi altceva?”Altceva”-ul e o formă de amabilitate din partea mea.

Ăsta e felul în care mă prefac că vizita lui Brian a avut un motiv întemeiat şi că nu m-a făcut să pierd vremea.

— Nu prea.

Revine la melodia pe care începuse s-o fluiere.

— În regulă. Mă bucur că te-am revăzut. Şi că te simţi mai bine.

Mă ridic în picioare, pentru potenţarea efectului, şi zâmbesc.

— Am venit pentru invitaţia la masă, zice Brian degajat. Aşa ai spus.

— Da, dar...

E unsprezece dimineaţa.

— Mă gândisem la cină. Cândva, la un moment dat.

— Aştept. Nu-ţi stau în cale.

— Brian, n-ai cum să aştepţi aici. Oamenii n-or să fie de acord să rămâi în cabinet dacă o să-i pun să se dezbrace.

— A, da. La asta nu m-am gândit. Nici eu n-aş vrea să-i văd dezbrăcaţi. Ai şi grăsani, nu? Nu prea-mi plac.

O să aştept afară.

— Brian... nu termin lucrul înainte de şase.

— E foarte bine.

Aşa că rămâne alte şapte ore în sala de aşteptare, după care vine cu mine acasă.

L-am sunat deja pe David ca să-l previn, iar când ajung acasă cu Brian găsesc un pui în cuptor şi legume aburinde pe nişte farfurii fierbinţi, masa e pusă şi există chiar şi flori.

Toţi cei dragi de-acasă ştiu cine e Brian Bolândul, la fel cum ştiu numele aproape tuturor „pacienţilor deznădejdii” pe care îi am, şi i-am spus lui David că dacă oricare dintre copii alătură un adjectiv, oricare, prenumelui lui Brian cu el de faţă, atunci n-o să mai mănânce en familie pe o perioadă de minimum doi ani, incluzând aici Crăciunurile şi zilele de naştere.

Brian îşi scoate haina, se aşază şi se uită cu copiii la Sabrina, vrăjitoarea adolescentă, în timp ce eu pregătesc sosul.

— Ia ziceţi, ce mai e nou?

— E Sabrina, vrăjitoarea adolescentă la televizor, bombăne Tom.

— Cum adică?

Tom se uită la mine neliniştit.

— Aşa se cheamă emisiunea, îi spun lui Brian.

— Aha. Ia mai zi o dată.

— Sabrina, vrăjitoarea adolescentă, enunţă Tom.

Brian râde zdravăn şi îndelung.

— N-ai auzit niciodată de el? îl întreb.

— Nuuuuuu, spune el, de parcă s-ar îndoi şi acum că există cu adevărat o asemenea emisiune. Şi e doar adolescentă?

— Da.

— Dar e deja vrăjitoare? Fir-aş să fiu.

Zâmbim cu toţii politicos.

— E prea tânără. Nu credeţi?

— Tocmai asta e poanta emisiunii, explică Tom. Fiindcă cele mai multe vrăjitoare nu-s adolescente.

— Cum adică?

— Lasă-i să se uite, Brian.

— Îmi pare tare rău. Voiam doar să-mi lămuresc nişte chestii înainte să urmăresc emisiunea.

Iar pe urmă chiar o urmăreşte, apreciind-o extrem de mult, deşi uneori cam aiurea-n tramvai. Din păcate,

emisiunea mai durează doar treizeci de minute, după care e momentul să mâncăm.

GoodNews ni se alătură tocmai când ne punem în farfurii.

— Bună, îi spune el lui Brian. Eu sunt GoodNews.

— Cum adică? întreabă Brian neliniştit.

— Cum adică şi ţie, răspunde GoodNews foarte protocolar şi-i strânge mâna lui Brian.

E clar că GoodNews, care a fost la rândul lui informat că o să-şi petreacă seara cu un ciudat, a înţeles greşit că de fapt „Cum adică?” e salutul de om dus cu pluta al lui Brian, varianta sărită de pe fix a lui „Cum îţi merge?”.

— Nu! strigă Tom. Nu ţi-a înţeles numele!

— Nu l-a înţeles?

— Ar trebui să ai un nume gen Tom, Brian, David sau doamna doctor Carr, spune Brian. De ce te cheamă aşa?

— Da, mă bag şi eu în vorbă. De ce te cheamă aşa?

— Nu contează, îi spune GoodNews lui Brian. Acum mă cheamă GoodNews. Fiindcă vreau să aduc veşti bune, de-aia.

— Ei bine, eu vreau să-l aduc pe Brian, zice Brian ferm. Pentru ca Brian să ia cina.

— Bravo ţie, spune David.

Mâncăm în tăcere şi, în cazul lui Brian, cu o viteză colosală. Abia am terminat să-mi pun sos în farfurie că-l văd aşezându-şi furculiţa lângă cuţit pe o farfurie goală.

— A fost cea mai bună masă din viaţa mea, spune el.

— Serios? întreabă Molly.

— Da. Bineînţeles. Cum aş fi putut să mănânc mai bine de-atât? Maică-mea n-ar fi fost în stare să gătească aşa ceva.

— Dar tu?

— Nu. Vezi tu, habar n-am ce trebuie gătit şi ce nu.

Încurc borcanele.

— Chiar aşa?

— A, da. Le încurc de nu se văd.

— Pot să te testez? întreabă Molly.

— Dacă vrei, dar nu cunosc răspunsul.

— Mănâncă ce-ai în farfurie, Mol, îi spun fiică-mii.

Mai vrei, Brian?

— De obicei nu mai rămâne nimic.

— Acum a rămas, aşa că dacă vrei, îţi mai pun.

— Şi nu costă în plus?

Mă uit la el, uitând pentru o clipă că nu e în stare să ia pe nimeni peste picior.

— Doar ştii că nu trebuie să plăteşti pentru asta, Brian, nu?

— Cum adică?

— Nu suntem patroni de restaurant. Eşti musafirul nostru.

— Mă rog, nu… nu ştiu ce să spun. Mi-ai spus că trebuia să beau o chestie pe care am plătit-o, după care mi-ai spus că trebuia să mănânc nişte curry, şi l-am plătit şi pe ăla. Pe urmă mi-ai zis să vin cu tine la masă şi am crezut că trebuia să plătesc şi asta. Am la mine cinci lire.

Atât a costat curry-ul. Patru lire nouăşcinci.

— Nu vrem banii tăi, Brian.

— Asta-i uimitor. Deci face cinste Ministerul Sănătăţii?

— Face cinste Ministerul.

Molly e fascinată de Brian şi începe să-i pună întrebare după întrebare. Unde locuieşte? Ce face toată ziua?

Care-i sunt prietenii? Are familie?

Fiecare răspuns e ca un ciocan care aduce capetele adulţilor din ce în ce mai aproape de masă, până când la sfârşitul interogatoriului lui Molly nasurile noastre sunt pe punctul să atingă cartofii la cuptor din farfurii. Brian nu prea face nimic toată ziua, în afara cazurilor când vine la cabinetul meu; nu are prieteni (crede că avea vreo doi când era la şcoală, dar nu ştie unde-au ajuns între timp); are o soră, dar soră-sa îi spune Brian Bolândul şi nu vrea să aibă de-a face cu el. (Replica asta e urmată de o tăcere neobişnuit de încordată, iar eu constat cu mulţumire şi

surprindere că ambii copii ignoră momeala enormă şi cărnoasă care li se leagănă în faţa ochilor.)

— N-ai vrea să trăieşti cu cineva? îl descoase Molly.

— Mi-ar plăcea, spune Brian. Am crezut c-o să trăiesc cu nevastă-mea. Dar n-am găsit niciuna.

— Mami.

Mă apucă o tuse turbată, aşa că mă ridic de la masă ca să-mi torn un pahar cu apă.

— Mami, spune Molly după ce am terminat cu apa şi după ce am explicat pe îndelete din ce cauză începusem să tuşesc atât de rău.

— Mai vrei o porţie? o întreb.

Fata nu ţine cont de întrebare.

— Maaa-miii.

— Dar tu, Tom? David? GoodNews?

Mai devreme sau mai târziu, îmi dau seama, o să trebuiască să-i dau voie fiică-mii să vorbească. Într-o bună zi n-o să mai am la îndemână nici o tactică de amânare, dar sper ca până atunci să mai treacă vreo câţiva ani.

— Vreţi să plecaţi de la masă, copii?

— Maaaaaa-miiiiii.

— Molly. Nu-i frumos să vorbeşti când... când... nu vrea să te-asculte nimeni.

— Mami, poate Brian să vină să stea cu noi?

— Mulţumesc, spune Brian. Mi-ar plăcea. Mă simt foarte singur unde stau acum, fiindcă nu cunosc pe nimeni şi n-am nimic de făcut. Aţi putea să fiţi familia mea.

Aţi putea să aveţi grijă de mine cum avea mami.

— Ce s-a-ntâmplat cu mama ta? întreabă Molly.

— Nimic, intervin eu pe un ton răstit, deşi chiar în clipa când mă răstesc îmi dau seama că e un răspuns nepotrivit, provocat aproape sigur de panică.

— A murit, spune Brian. A zis că n-o să moară, dar a murit.

— Asta-i foarte trist, zice Molly. Nu-i aşa, mami?

— Este, recunosc eu. Este foarte trist.

— De-aia ar trebui ca Brian să vină şi să stea aici.
— Mulţumesc, spune Brian. O să mă simt foarte bine.
— Molly, Brian nu poate să vină şi să stea aici.
— Bă poate, nu-i aşa, tati? se interesează Molly. Monkey a stat şi el la noi o vreme, Brian. Aşa că dac-a putut să stea Monkey, poţi să stai şi tu.
— N-aş putea să stau aici doar o vreme, spune Brian încurajator. Ar trebui să fie definitiv.
— E-n regulă, zice Molly. Nu, tati? Definitiv? Asta şi facem aici. E grozav. Avem grijă de cei săraci. Suntem foarte buni. Toată lumea crede asta.
— Eu nu sunt sărac, intervine Brian. Am ceva bani.
— Eşti sărac în alt fel, spune Molly.
Tom, care până acum a păstrat o tăcere de rău augur, se ridică violent. Tremurul buzei lui inferioare prevesteşte o explozie.
— Dacă vine să stea aici...
— Stai jos, Tom, îi spun. Mă ocup eu de treaba asta.
— Ba nu. Fiindcă o să-ţi spună tati ce să faci şi o să-l asculţi. Iar tati o să spună...
— Du-te şi uită-te la televizor. Hai, valea!
Sunt vag conştientă că trăim un moment definitoriu din istoria familiei noastre. Nu doar fiindcă s-ar putea ca Brian Bolândul să stea la noi până când o să închid ochii, poate chiar şi după aceea - ceea ce ne-ar defini pe toţi, la fel cum conturul cu cretă defineşte victima unei crime -, dar şi fiindcă dacă alegem cealaltă variantă şi dacă-i spun lui Brian că nu poate să stea la noi, atunci s-ar putea ca lucrurile să arate altfel pentru noi de-acum încolo.
— Molly, Brian... Nu poţi să stai la noi.
— De ce nu? întreabă Molly.
— Da, de ce nu? îi ţine isonul Brian. Cum se face că voi aveţi dreptul la o familie şi eu n-am?
— Exact, spune Molly. Nu-i corect.
Are dreptate, bineînţeles. Nu-i corect. Se vede treaba că dragostea e pe cât de nedemocratică pe cât sunt şi banii,

aşa că se adună în jurul oamenilor care au deja parte de ea din belşug: cei cu mintea întreagă, cei sănătoşi, cei uşor de iubit. Eu sunt iubită de copii, de părinţi, de fratele meu, de soţ (cred) şi de prieteni; Brian nu-l are pe niciunul dintre oamenii ăştia şi nici n-o să-l aibă vreodată, şi oricât ne-ar plăcea să ştim că iubirea li se împarte tuturor, nu putem să facem nimic. Dacă există cineva care să fie îngrijit într-o familie, acel cineva e Brian, iar dacă Brian cunoaşte o singură familie, care întâmplător e a noastră, atunci se înţelege că noi suntem oamenii care trebuie să-i ofere ospitalitate. Îi surprind privirea lui David: ştie că poteca pe care am pornit este alunecoasă şi acoperită de polei şi că nimeni nu poate să calce pe ea fără să alunece şi să ajungă în fundul hăului.

— Molly, ajunge. Doar n-o să vorbim despre lucrurile astea în faţa lui Brian. E nepoliticos. Şi nu putem să luăm o decizie în două minute.

— Aştept, spune Brian. N-am nimic de făcut în seara asta.

Dar până la urmă se duce să ia o ceaşcă de ceai şi un baton Mars mare; îl aduc înapoi cu maşina la noua lui casă (sau mai bine zis la colţul străzii - acum că suntem din nou singuri, şi-a recăpătat o bună parte din firea bănuitoare de altădată şi refuză să mă lase să văd unde stă).

— Mulţumesc, zice el când se dă jos din maşină. Iar despre chestia cealaltă îmi spui mâine? Fiindcă dac-o să mă mut, o să trebuiască să-i anunţ şi pe cei de la adăpost. Plus că trebuie să-mi fac bagajele.

— Brian... Nu poţi să stai la noi.

— Păi, parcă urma s-o discutaţi între voi.

— O să discutăm, dar ştiu de pe-acum ce decizie o să luăm.

— Aha.

— Eşti dezamăgit?

— Da. Foarte. Chiar aşteptam cu nerăbdare să vin.

Mi-a plăcut emisiunea aia, cea pentru adolescenţi.

— Poţi s-o vezi şi la televizorul tău.

— Zău?

— Da., - Eşti sigură? N-am văzut-o niciodată până acum.

— Cred că e pe ITV.

— Aha. Mă rog, nu prea m-am uitat pe canalul ăsta.

La ce număr e? Pe telecomandă.

— Bănuiesc că la trei. La noi aşa e.

— Atunci nu-i atât de rău.

— Nu-i aşa?

— Aşa e. Şi cu puiul cum rămâne? Mai pot să capăt şi altădată?

— Sigur că poţi. De câte ori avem pui fript, poţi să vii să iei masa cu noi.

— Dar nu spui asta fiindcă ştii că n-o să mai gătiţi niciodată aşa ceva? Fiindcă eu asta aş face. Ca să vă fentez.

— Nu te fentez.

— În regulă, atunci. La revedere.

Şi o ia la pas pe stradă.

Tocmai l-am invitat pe unul dintre „pacienţii deznădejdii” să ia masa cu noi o dată la două săptămâni câte zile o să aibă. Cu câteva luni în urmă lucrul ăsta ar fi fost un indiciu infailibil al propriei mele ţăcăneli, dar iată că acum el denotă doar o sănătate mintală pragmatică şi deplină, îmi vine să ies din maşină şi să dansez pe capotă.

Molly o să primească vestea mult mai rău decât Brian, dar astea sunt riscurile unui asemenea tip de gesturi caritabile. Problema e ce fac ele pentru noi, nu pentru oamenii ca Brian.

Unii dintre noi - Tom încă nu s-a clintit din faţa televizorului - mă aşteaptă când mă întorc.

— O să stăm de vorbă, spune Molly serioasă. O să stăm de vorbă despre Brian şi dacă vine să stea la noi.

— Bine, îi zic şi mă aşez la masă. Pot să vorbesc eu prima?

— Dacă vrei.

— Nu vine. Şi i-am spus.

— Nu-i corect!

N-o să spun că viaţa nu e corectă. Refuz s-o fac.

— Ştiu. Îmi pare rău. I-am promis că poate să mănânce pui fript cu noi prima dată când mai gătim aşa ceva.

— Pun pariu că nici măcar n-ai vorbit serios.

— Ba da. L-am invitat din toată inima. Dar nimic mai mult. Până aici se-ntinde ospitalitatea noastră.

— Dar ai zis...

— Molly. N-am avut ce să discutăm. Brian nu putea să stea cu noi. Nu face parte din familie.

— Dar ar fi putut să facă.

— Nu, n-ar fi putut.

Mă uit la David, care îmi întoarce privirea. Nu e dispus să mă ajute.

— Molly, asta e familia noastră. Tu, eu, tati şi Tom.

Atât. Fără GoodNews, fără Brian, fără Monkey şi fără nimeni altcineva. Gata. N-ai ce să faci. Ăştia sunt oamenii de care trebuie să ne ocupăm mai întâi.

— De ce?

În fine, o contribuţie din partea soţului meu. Nu una utilă, dar o contribuţie.

— De ce? De ce? David, de-abia reuşim să ne purtăm nouă de grijă. Suntem aproape lefteri, în parte din cauză că refuzi să lucrezi. Tom fură de la colegii de şcoală...

Simt un şuvoi de cuvinte încinse care se adună înăuntrul meu şi nu sunt în stare să-l opresc să-mi iasă pe gură, la fel cum n-aş putea să-mi reprim vomitatul dacă mi s-ar face rău.

— Molly se transformă într-o mimoză cu nasul pe sus. Eu am avut o relaţie...

— Ce-i aia mimoză? Şi cum adică ai avut o relaţie?

— Adică mami a avut un iubit, spune Tom, fără să-i scape o secundă din emisiunea TV la care se uită.

— Tu şi cu mine suntem la un pas de divorţ de câteva luni, d,eşi acum am decis să ne-ncuiem în casă şi să aruncăm cheia, condamnându-ne în felul ăsta la ceva ce ar putea să însemne o viaţă de frustrări şi de antipatie

reciprocă. Şi mă-ntrebi de ce trebuie să ne ocupăm mai întâi de noi? Fiindcă viaţa e şi-aşa destul de grea, futu-i, şi...

— Katie, termină. Îi sperii pe copii.

— Foarte bine. Poate că n-ar fi rău să se sperie. Poate că n-ar trebui să treacă prin viaţă crezând că totul e OK, că totul e grozav, atât de grozav încât nu mai contează cui dăm bani de pomană sau pe cine luăm sub acoperişul nostru. Nu de alta, dar contează. Aş vrea să nu conteze. Aş vrea să fim destul de competenţi ca să ne ocupăm şi de alte vieţi în afară de ale noastre, dar nu suntem. Şi să-ţi mai spun ceva, că tot e gratis. Toată viaţa am vrut să-i ajut pe oameni. De-aia mi-am dorit să ajung medic. Tot de-aia muncesc zece ore pe zi, sunt ameninţată de narcomani şi-i dezamăgesc pe destui pacienţi fiindcă le promit programări pe care nu le fac şi le dau medicamente care n-au nici un efect. Iar după ce dau greş acolo, vin acasă şi o mai zbârcesc o dată, când încerc să fiu soţie şi mamă. Ei bine, nu mai am energia necesară ca s-o mai dau în bară şi altfel. Şi dacă asta înseamnă că Brian o să trăiască mai departe într-un adăpost sau că Monkey o s-o ducă nasol, mă rog, asta e. Păcat. Dacă peste douăzeci de ani o să mai putem vorbi, dacă Molly n-o să fie anorexică, Tom n-o să ajungă la pârnaie, eu n-o să iau somnifere, tu n-o să devii alcoolic, iar noi doi o să mai fim împreună, ei bine, o să fie un afurisit de miracol. Şi nu cer nimic mai mult. Iar dacă peste toate astea o să reuşim să cumpărăm câteva exemplare din Marea problemă şi să le ducem la centrul de colectare, atunci bravo nouă.

N-am fost de bază? Bravo nouă. Bra-vo-no-uă! Bra-vono-uă! Hai! Să v-aud şi pe voi!

Nimeni nu mi se alătură.

Acum s-a terminat, mi-am revărsat tot şuvoiul din gât asupra familiei şi n-a mai rămas nimic.

— Doar n-aveti de gând să divorţaţi, nu? întreabă Molly.

A început să plângă, dar exact asta era figura.

— Numai dacă nu eşti cuminte, îi răspund.

I-am spus un lucru oribil, ştiu. Dar care se potriveşte într-un mod ciudat cu tot ce se petrece.

Pentru prima dată după multe luni de zile, trebuie să intru într-o librărie, ca să cumpăr un cadou pentru taică-meu. Nu ştiu ce să-i iau şi nici el nu ştie ce vrea, aşa că mă plimb prin librărie fără un scop anume. Pe vremuri petreceam mult timp în librării; ştiam despre ce erau aproape toate cărţile şi ce rost aveau, dar acum sunt pur şi simplu perplexă şi vag panicată. Pun mâna pe un roman al unei scriitoare tinere şi citesc ce scrie pe banderolă: poate că mi-ar plăcea asta, îmi spun. Citisem jumătate din Mandolina căpitanului Corelli când m-am mutat de la Janet şi, deşi n-am mai avansat de-atunci, se prea poate să mài încerc o dată să citesc un roman în noul mileniu. Dar când vreau să mă decid dacă asta e cartea care-mi trebuie, îmi dau seama că nu mai am posibilitatea s-o fac. De unde să ştiu dacă o să-mi placă sau nu?

Cum poţi să-ţi dai seama? Mi-ar plăcea să-mi maseze cineva umerii. Mi-ar plăcea să stau o săptămână la soare pe marginea unei piscine şi să dorm. Mi-ar plăcea un gin tonic mare, cu condiţia să nu mai am nimic de făcut după ce-l beau. Mi-ar plăcea nişte ciocolată. Dar o carte... Asta e despre o fată care, după ce e obligată să-şi părăsească patria africană din cauza persecuţiilor politice, vine şi se stabileşte în Bromley, unde cunoaşte un tânăr balerin alb, ras în cap şi rasist, de care se îndrăgosteşte. „Ai impresia că Billy Elliott s-a unit cu Lebedele sălbatice ca să dea naştere lui Romeo şi Julieta”, scrie pe coperta a patra. Pun cartea la loc în raft - nu fiindcă pare o porcărie, ci fiindcă n-am fost silită să-mi părăsesc patria africană şi fiindcă nu trăiesc în Bromley. Chiar aşa! Aşa şi nu altfel! Asta e logica de care mă folosesc când vreau să iau o decizie! Asta înseamnă, bineînţeles, că sunt foarte puţine lucrurile care mă despart de Poppy, pisica familiei, care a fost găsită pe stradă - deşi eu am reuşit să rămân tri-, nu bidimensională

şi am viscerele la locul lor. Lui Poppy îi plăcea să fie mângâiată, la fel cum mie îmi place să mi se maseze umerii; lui Poppy îi plăcea peştele la fel cum mie îmi place ciocolata. Lui Poppy îi plăcea de asemenea să doarmă la soare şi ar fi renunţat la romanul ăsta dacă ar fi pus mâna pe el într-o librărie, din exact aceleaşi motive ca mine. Comparaţia mă alarmează atât de mult încât cumpăr cartea imediat, chiar înainte să găsesc ceva pentru tata. Nu vreau să mă transform în animal de companie. Nu vreau.

Biografii. Oare i-ar plăcea o biografie? Hitler? Montgomery? Dickens? Jack Nicklaus? Femeia din Eastenders care ţinea localul? Dar tata nu prea umblă prin localuri, din câte ştiu, aşa că n-o să... Doamne, Katie. Nu era un local adevărat. Poanta cărţii e că femeia provenea din Eastenders. Tata nu se uită la Eastenders. Aşa că n-o să te-apuci să-i cumperi cartea aia. Găsesc o biografie reconfortantă ca dimensiuni a lui Dumnezeu pe masa cu „recomandările noastre” şi chiar sunt pe punctul s-o duc la tejghea când văd cartea despre Vanessa Bell, sora artistă a Virginiei Woolf, femeia care, conform recenziei pe care am citit-o, a dus o viaţă îndestulătoare şi frumoasă. Aşa că o cumpăr, ca să văd cum se face. Iar după ce David şi GoodNews or să termine Cum să fii bun, n-avem decât să comparăm rezultatele.

David s-a reapucat să scrie broşuri pentru firme. Nu-l mai interesează propriul roman şi, chiar dacă ar fi în continuare supărat - ceea ce nu e cazul -, n-ar putea să-şi exprime spleenul în ziarul local, fiindcă a fost înlocuit, detronat şi scos de pe orbită de cineva mai furios ca el.

Acum există un nou deţinător al titlului de Cel Mai Supărat Om din Holloway, mai ceva ca precedentul - şi presupun că e normal să se întâmple aşa. Dacă noul editorialist n-ar fi mai supărat decât era David la apogeul supărării, atunci ar ocupa poziţia de Al Doilea Cel Mai Supărat Om din Holloway, iar asta n-ar face o impresie grozavă pe pagină. Şi oricum, oamenii devin mai supăraţi

pe zi ce trece. Era inevitabil ca nivelul mâniei lui David să reflecte până la urmă sfârşitul anilor '90. Nu avea cum să se cramponeze de titlu pe veşnicie, la fel cum nici Martina nu avea să rămână campioană la Wimbledon pentru totdeauna. Apar mereu oameni mai tineri şi mai josnici. Înlocuitorul lui David tocmai a solicitat închiderea tuturor parcurilor publice, pe motiv că sunt veritabili magneţi pentru homosexuali, câini, alcoolici şi copii; trebuie să ridicăm mâinile şi să ne recunoaştem învinşi. Cel mai bun a câştigat.

Pe vremuri, neputinţa lui David de a rămâne suficient de supărat ca să-şi păstreze slujba l-ar fi făcut furios suficient de furios ca să devină suficient de supărat ca să-şi păstreze slujba. În schimb, David cel de azi se strânge în sine ceva mai mult şi atât. A propus ziarului un nou tip de editorial, bazat pe cartea pe care o scrie cu GoodNews, dar n-a fost nimeni interesat. Acum cred că e deprimat de-a binelea, şi dacă ar veni la mine la cabinet i-aş prescrie ceva. Dar n-o să vină. Continuă să-şi petreacă tot timpul liber cu GoodNews, făcând însemnări pentru Cum să fii bun, deşi la ora asta timpul liber e mult mai greu de găsit - trebuie scrise o sumedenie de broşuri.

După multe procese de conştiinţă, lui GoodNews i s-au dat trei luni ca să-şi găsească un loc unde să stea.

Spune că e de părere că a fost o povară pentru noi; suntem, în fond, o familie-nucleu din clasa de mijloc, ştie asta şi s-ar cuveni să ne respecte... cum să zic, nuclearitatea. Ne dăm seama că suntem jigniţi, dar nu ne pasă prea tare - sau cel puţin mie nu-mi pasă. Pe David povestea asta îl chinuie în fiecare seară înainte să ne culcăm, făcându-l să se întrebe cu voce tare dacă vrem cu adevărat să fim nucleari şi dacă nu cumva ar trebui să devenim o zonă denuclearizată, dar nu mai e nici pe departe la fel de convins.

Copiii par la rândul lor relativ deprimaţi. Au fost marcaţi de izbucnirea mea, aşa că a trebuit să le vorbesc despre

prietenul meu, iar ei îşi privesc părinţii cu ochii plini de groază ori de câte ori mâncăm sau ieşim în oraş.

David şi cu mine ne-am certat o singură dată în ultimele zile - în legătură cu un grătar -, iar după aceea copiii au avut nevoie de consiliere. Bănuiesc că după câteva luni de monotonie or să uite de necazurile noastre, dar în clipa asta îmi pare rău pentru ei şi mi-aş dori să nu-i fi făcut să se simtă atât de nesiguri.

Cât despre mine, nu cred că sunt deprimată. Nu e cuvântul potrivit. Sunt domesticită. Nu mă mai gândesc dacă vreau să divorţez sau nu - femeia vicar mi-a răpit posibilitatea asta. Începe să se observe că fanteziile postdivorţ pe care le aveam înainte să mă mărit erau nerezonabile şi că în mod normal o să rămân măritată până când copiii or să fie adulţi. Iar asta înseamnă... cincisprezece ani? La ora aia o să am cincizeci şi ceva de ani şi o parte a vieţii - partea de tip Kris Kristofferson - o să fie mult în urmă. Dar cred că există un fel de virtute a faptului că rămâi fără opţiuni. Te ajută să-ţi faci ordine în minte. Şi există întotdeauna posibilitatea ca David şi cu mine să ne spunem într-o bună zi „Ţii minte când era să ne facem bagajele?”, moment în care o să râdem de tâmpenia pură a acestor ultime luni. Nu pot să nu simt că e o posibilitate îndepărtată, dar măcar există. Sunt convinsă că e corect să laşi cuţitul în rană dac-ai fost înjunghiat. Poate că ar trebui să mai verific o dată. Ca să fiu sigură.

Pregătim masa pentru ziua de naştere a lui taică-meu, iar mama ne-a sunat să ne anunţe că sărbătoritul a renunţat la carnea de vită şi de porc. David cumpără un ditamai puiul care e aproape gata când Molly ne întreabă ce mâncăm.

— Uraaa! face ea, cu mai mult entuziasm decât ar fi îndreptăţit-o meniul.

— Nu ştiam că-ţi place puiul atât de mult.

— Nu-mi place. Dar asta înseamnă că poate să vină şi Brian la masă.

— E ziua de naştere a bunicului.

— Da, dar avem pui. Ai promis.

Uitasem de promisiune. Când am făcut-o, mi s-a părut cel mai bun şi mai avantajos târg pe care aş fi putut să-l închei; acum el devine absurd, nerezonabil, un târg cu Dumnezeu făcut de un ateu într-un moment de criză şi uitat după ce criza a trecut.

— Brian nu poate să vină în seara asta.

— Dar trebuie. De asta nu stă cu noi, fiindcă i s-a dat voie să vină de câte ori avem pui la masă.

— Bunicului n-o să-i placă de Brian.

— De ce-ai mai promis, dacă oricum aveai de gând să-ţi încâlci promisiunea?

Fiindcă n-am vorbit serios. Fiindcă am făcut-o doar ca să scap atunci, pe moment. Fiindcă am făcut destule pentru Brian, chiar dacă de fapt n-am făcut aproape nimic şi chiar dacă e un om trist şi jalnic, care o să înfulece orice fărâmă de confort care i se aruncă, aşa cum fac raţele iarna.

— Zilele de naştere nu intrau în calcul.

— I-ai spus şi lui că zilele de naştere nu intrau în calcul?

— Molly are dreptate, zice David. Nu putem să le promitem tot felul de lucruri celor ca Brian şi pe urmă să le încălcăm fiindcă nu ne cad bine.

— Brian nu vine la masă de ziua lui taică-meu, îi spun. Nici nu se pune problema. E clar, da? E o chestiune de bun-simţ.

— Înseamnă că eşti o mincinoasă, spune Molly.

— În regulă.

— Nu dai doi bani că eşti mincinoasă.

— Nu.

— Bine. O să fiu şi eu mincinoasă când o să am chef.

Îmi dau seama deodată că s-ar putea ca poziţia lui David în scandalul puiului să nu fie una de totală inocenţă.

— Intenţionat ai cumpărat puiul ăla, îi spun.

— Intenţionat? Da, n-am făcut o cumpărătură inconştientă, dacă asta vrei să zici.

— Ştii foarte bine că nu asta vreau să zic.

— Bine. N-am fost cu totul străin de promisiunea pe care i-ai făcut-o lui Brian şi lui Molly când am pus puiul în coş.

— Deci ai încercat să mă prinzi pe picior greşit?

— Nu mi-a dat prin cap că era nevoie să te prind pe picior greşit. Nu mi-a dat prin cap că oferta ta ar fi putut fi altfel decât sinceră.

— Mincinosule.

— Vrei să spui c-ar fi trebuit să-mi dau seama că n-ai vorbit serios? Deşi ai spus că-l inviţi din toată inima?

— La asta am ajuns, David? Ne jucăm de-a masa şi de-a puiul?

— Aşa se pare. Nu ştiu ce-a mai rămas. N-am cum să te conving să faci altceva. Sperasem într-un fel c-am terminat cu ciondănelile astea.

— Vreau doar ca tata să aibă o zi de naştere frumoasă. Cer prea mult?

— Asta a fost întrebarea din capul locului. Sau o versiune a ei.

În cele din urmă ajungem la un compromis. În seara de după ziua de naştere a lui taică-meu, facem din nou pui la cuptor şi-l invităm pe Brian, astfel încât spiritul tratatului cu Brian rămâne neatins. Faptul că ne îndopăm cu carne şi legume trei seri la rând poate părea o modalitate ciudată de a transforma lumea într-un loc mai bun, dar se pare că în cazul nostru dă rezultate.

Bun, acum Vanessa Bell. A fost pictoriţă, aşa că vă daţi seama că i-a venit mai uşor să ducă o viaţă frumoasă decât cuiva care trebuie să se ocupe de doamna Cortenza, de Brian Bolândul şi de toţi drogaţii din Holloway. Şi n-a avut copii cu un singur bărbat, ceea ce poate că a fost mai bine şi mai îndestulător. În plus, bărbaţii cu care a fost combinată erau, cinstit vorbind, mai interesanţi şi mai talentaţi decât David şi Stephen. Cei mai mulţi erau scriitori, pictori sau mai ştiu eu ce, nicidecum oameni care scriau broşuri pentru companii. Şi chiar dacă nu aveau

bani, erau şic, ceea ce noi nu suntem. Probabil că e mai uşor să duci o viaţă frumoasă când eşti şic.

Prin urmare, ceea ce încep să cred - şi abia am citit jumătate din carte, dar sunt sigură că şi ceea ce urmează e cam la fel - este că Vanessa Bell n-o să-mi fie de mare ajutor. De acord, poate că până la urmă fratele meu o să-şi umple buzunarele cu pietre şi-o să se arunce în apă, la fel ca sora Vanessei, însă dincolo de asta... Şi oricum, câţi dintre cei pe care-i cunosc au parte de o viaţă îndestulătoare şi frumoasă? Evident că lucrul ăsta nu mai e posibil pentru cineva care munceşte ca să se întreţină, trăieşte într-un oraş mare, cumpără din supermarketuri, se uită la televizor, citeşte ziarul, merge cu maşina sau mănâncă pizze scoase din congelator. Poate avea eventual o viaţă cumsecade, cu o mare doză de baftă şi ceva bani puşi deoparte. Poate chiar o viaţă bună, dacă... Mă rog, să nu intrăm în asta. Dar viaţa îndestulătoare şi frumoasă pare să fie un post telefonic deconectat.

De ajutor nu îmi e Vanessa Bell, ci lucrurile pe care le citesc despre Vanessa Bell. Nu vreau să fiu ca Poppy, pisica storcoşită. De când m-am întors acasă după şederea în garsoniera lui Janet, am sentimentul sâcâitor că îmi lipseşte ceva, fără să pot descrie cu precizie ce anume.

Nu e vorba de foştii colegi de apartament sau de posibilitatea de a dormi singură într-un pat (cum am spus, David şi cu mine ne-am pliat sau am învăţat să ne pliem unul pe celălalt şi de cele mai multe ori faptul că împărţim aceeaşi pătură e un avantaj, nu un neajuns), ci de altceva, de un lucru care evident că nu e la fel de important pentru mine, în ambele sensuri: ar trebui să fie mai important decât este, fiindcă îmi lipseşte, şi totuşi e clar că viaţa nu este imposibilă fără el, fiindcă am reuşit să supravieţuiesc, în ciuda absenţei lui - cu alte cuvinte, e un fel de echivalent spiritual al fructelor, pe care le mănânc cu mare greutate. Şi abia după ce le închid uşa dormitorului pentru a treia sau a patra oară soţului şi copiilor, ca să văd prin ce anume

era mai bună viaţa Vanessei Bell decât a mea, se face lumină şi îmi dau seama.

Lucrul care-mi lipseşte este cititul propriu-zis, posibilitatea de a mă retrage tot mai mult din lume, până când descopăr spaţiul de care am nevoie, până când găsesc nişte aer care nu e stătut şi care n-a fost respirat deja de familia mea de o mie de ori. Garsoniera lui Janet mi s-a părut enormă când m-am mutat în ea, enormă şi tăcută, dar cartea asta e mult mai mare. Şi după ce-o termin o să încep o alta, care poate c-o să fie şi mai mare, apoi o a treia, şi în felul ăsta o să-mi lărgesc casa până când o să se transforme într-un conac cu o mulţime de camere, unde ceilalţi să nu mă poată găsi. Şi nu e vorba doar de citit, ci şi de ascultat, de auzit altceva decât emisiunile TV la care se uită copiii, murmurul pios al soţului şi vorbăria neîntreruptă din cap.

Ce s-a întâmplat cu mine? Cum de mi-am vârât în minte că sunt prea ocupată pentru toate lucrurile astea?

Poate că nu reuşesc să duc o viaţă îndestulătoare şi frumoasă, dar există lucruri îndestulătoare şi frumoase de vânzare pretutindeni în jur, chiar şi pe Holloway Road, lucruri care nu sunt o extravaganţă, fiindcă în cazul în care cumpăr câteva mă gândesc c-o să rezist, iar dacă nu le cumpăr mă gândesc c-o să mă scufund. Am urgent nevoie de un Discman, câteva CD-uri şi cinci-şase romane, care costă în total vreo trei sute de lire. Trei sute de lire pentru un conac! Ia închipuiţi-vă că-i cereţi patronului unei firme de construcţii trei sute de lire. Ar băga mâna-n buzunar şi vi i-ar da pe loc. Iar eu chiar aş putea să scad suma asta care oricum e ridicolă. Aş putea să mă duc la bibliotecă, aş putea să împrumut CD-urile... dar tot am nevoie de Discman. N-am chef să audă nimeni ce ascult şi vreau să mă izolez total de lumea în care trăiesc, fie şi pentru o jumătate de oră pe zi. Şi da, da: gândiţi-vă câte operaţii de cataractă sau câţi saci de orez înseamnă trei sute de lire. Mai gândiţi-vă cât timp i-ar trebui unei asiatice de doisprezece ani să câştige suma asta într-un atelier

mizerabil. Pot eu să fiu o persoană bună şi să cheltuiesc atâţia bani pe nişte bunuri de consum supraevaluate? Nu ştiu. Dar ştiu altceva: n-aş fi bună de nimic fără ele.

De trei zile plouă, plouă şi iar plouă - toarnă mai urât ca niciodată. E genul de ploaie despre care se spune că începe după un atac nuclear: râurile şi-au ieşit din matcă în toată ţara, oamenii merg în apă până la genunchi pe străzile principale, înconjurându-şi casele cu saci de nisip, abandonându-şi maşinile, vâslind peste câmpii. Circulaţia din Londra a încetinit din ce în ce mai mult, până când în cele din urmă s-a blocat, trenurile nu circulă, iar autobuzele sunt supraîncărcate ca nişte sandvişuri umane din care atârnă porţiuni de braţe sau de picioare. E întuneric toată ziua şi se aude un zgomot neîncetat, ca un fel de urlet teribil. În cazul în care credeţi în stafii, în cele condamnate să ne bântuie fiindcă au avut parte de o moarte oribilă şi dureroasă, sau fiindcă le-au făcut lucruri oribile şi dureroase celor dragi, ei bine, acum e momentul, fiindcă v-am asculta negreşit. Nu am avea încotro, date fiind dovezile care apar peste tot în jur.

Ultima dată când a plouat aşa a fost în 1947, conform ştirilor, dar atunci a fost doar ceva izolat, o toană a naturii; de data asta se spune că ne înecăm fiindcă ne-am bătut joc de propria planetă, am lovit-o şi am înfometat-o până când şi-a schimbat firea şi s-a făcut a dracului. Ai sentimentul că e sfârşitul lumii. Iar casele noastre, casele alea care i-au costat pe unii dintre noi un sfert de milion de lire sau mai mult, nu oferă tipul de adăpost care să ne dea voie să ignorăm ce se petrece afară: sunt prea vechi, iar noaptea luminile tremură şi ferestrele scârţâie. Am convingerea că nu sunt singura din casă care se întreabă unde sunt Monkey şi prietenii lui în noaptea asta.

În timp ce eram la masă, apa a început să curgă în bucătărie pe sub fereastra-uşă; burlanul de afară, plasat aiurea în panta dintre grădină şi casă, nu mai ţine piept.

David scoate o pereche de cizme vechi de cauciuc şi o pelerină şi iese din casă, ca să vadă dacă e ceva de făcut.

— E plin de mizerii! strigă el. Şi curge apă din jgheabul de lângă camera lui Tom.

Scoate cât noroi poate din burlan cu mâinile goale, după care mergem cu toţii sus, ca să vedem ce-i de făcut cu jgheaburile.

— Frunze, spune David.

A ieşit pe jumătate pe fereastra-ghilotină, ţinându-se de cadrul care, observ acum, a putrezit şi ar fi trebuit reparat de ani buni.

— Aş putea să le scot de-acolo cu un băţ sau ceva de genul ăsta.

Molly dă fuga şi revine cu o mătură, iar David îngenunchează pe pragul ferestrei, după care vâră coada măturii în burlan şi începe să împingă la întâmplare.

— Opreşte-te, David, îi spun. Nu eşti în siguranţă.

— E-n regulă.

Poartă jeanşi, iar Tom şi cu mine ne prindem fiecare de câte unul dintre buzunarele din spate, încercând să-l ancorăm, în timp ce Molly se prinde de noi, într-un efort inutil, dar înduioşător. Familia mea, îmi spun, fără nimic altceva. Adaug imediat, tot în gând: Pot s-o fac. Pot să duc viaţa asta. Pot, pot. E o scânteie la care ţin ca la o comoară, un semn de viaţă din partea bateriei până acum inerte; dar exact când nu trebuia, surprind într-o străfulgerare cerul nopţii din spatele lui David şi îmi dau seama că acolo nu există de fapt absolut nimic.

Mulţumiri

Le mulţumesc următorilor: Tony Lacey, Helen Fräser, Juliet Annan, Joanna Prior, Anya Waddington, Jeremy Ettinghausen, Martin Bryant, Wendy Carlton, Susan Petersen Kennedy, Amanda Posey, Ruth Hallgarten, Caroline Dawnay, Annabel Hardman, Mary Cranitch, Anna Wright şi Gaby Chiappe.

---

[1] Royal Society for the Prevention of Cruelty to Animals Societatea Regală de Luptă împotriva Cruzimii faţă de Animale